

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

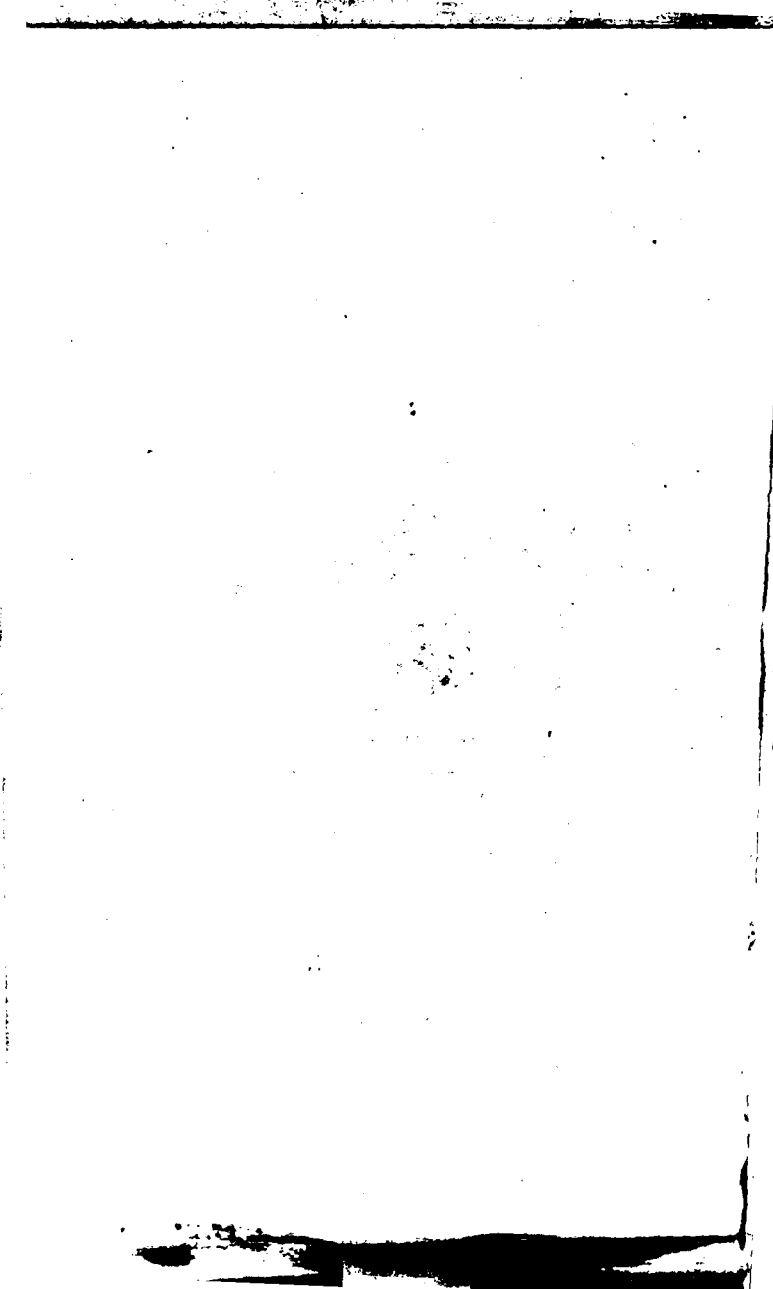
M. ANTONI
NI IMPERATORIS
ROMANI, ET PHILOSOPHI
De seipso seu vita sua Libri XII. Græcè &
Latine nunc primum editi, GVILIELMO XY
L ANDRO Augustano interprete:
qui etiam Annotationes adiecit.

MARINI NEAPO-
LITANI DE PROCLIVITA
ET FOELICITATE LIBER:
Græcè Latineq; nunc primum publicatus,
Innominato quodam interprete,
adiectis iisdem Scholijs.

IN BIBLIOTHECA ILLVSTRISSIMI
principis Othonis Henrici.

CVM PRIVILEGIO IN TRIENNIVM.

TIGVRI APVD ANDREAM
Gesnerum F. M. D. LIX.

VERE NOBI³
LI VIRO GEOR=
GIO A STETTEN IV.
NIORI, PATRICIO AVGVSTA-

no, summa sibi obseruantia colendo,

Guilielmus Xylander Augu-

stanus. S.

VM opusculum hoc M. AN-
TONINI Imperatoris Ro-
mani, eius qui Philosophus est ap-
pellatus, instinctu CORRA DI
GESNERI, Medici & Philosophi præstan-
tißimi, mihiqûe summa amicitia iuncti, de
Græco Latinum fecissem, eiusqûe iam opusculi
adornaretur editio, ut id laudatissimo tuo, vir
Ornatissime, nomini inscriberem, non una me
impulit ratio. Nam & quàm grato animo tuæ
in me veneuolentiæ (quàm & aliàs & superior
ri præsertim Maio coràm in patria sum exper-
tus summam) memoriam colerem, publicè re-
statum facere me posse uidebam: & haud pa-
rum gratiæ tui nominis splendorem huic ipsi edi-
tioni conciliaturum iudicabam. Iam cùm satis
apud me constaret, quis esset tuus de studio sa-

pientia, de quæ ijs qua ad humanitatem spe-
 ctant disciplinis sensus, quantaque cum diligen-
 tiaque ab ineunte ætate in ijs versata, & boni-
 tate earum cultores sectatoresque complexus
 semper esses: non verebar, ne non gratum hoc
 qualecunque meum haberes officium. Ipse qui-
 dem certè liber cum auctoris dignitate, tum eius
 quam tractat rei præstantia, facile apud te im-
 petrabit, ut eum tua dignere tutela: de meo labo-
 re dicam postea. Scriptum esse ab ANTONI-
 NO Philosopho Imperatore hoc opusculum,
 id in annotationibus nostris demonstrauimus:
 ut hîc ea repetere, quæ ibi diximus, nihil atti-
 neat. Potissima verò Philosophiæ capita secum
 meditatum esse hunc tantum Imperatorem,
 commentatumque diligenter, uel nostris ver-
 bis, uel si manis, Græca ubi legeris, ipse depre-
 hendes. Etenim tametsi verum est, libellos hos
 ANTONINI (ut quidem in nostras ij manus
 peruenerunt) esse mutilos, misereque & maio-
 re sui parte decurtatos: nihilominus id in-
 pròptu est, grauissimas in his ipsis extare de fe-
 rendæ conditione humana, de contemnenda
 morte, de societate humana tuenda, de uera bea-
 titate, de causis miseriarum humanarum, a-
 lijsque id genus compluribus Philosophiæ capi-
 tib us

25
ribus disputationes, easdemque iuxta argutas,
& exemplis comparationibusque appositissi-
mis perpolitas. Nec absimile est nostri auctoris
genus philosophandi ei, quo usum esse Epicte-
tum (qui ætate ANTONINVM non ita mul-
tum antecessit, cuiusque se usum præceptis no-
ster ingenue præ se fert) Arrhianus memorie
prodidit. Floruit enim circa illud tempus ut-
cunque Studium sapientiæ cum ipsi Impera-
tores aut colerent philosophiam, aut certe eius
sectatores non aspernarentur. Quo factum est,
ut extiterint permulti doctrina & gravitate
præstantes viri: quorum partim nomina tan-
tum & dicta factaque aliquot apud historia
scriptores extant, partim scripta etiam doctissi-
ma & prudentia plena nostrum ad ævum per-
durauerunt. Enimuero ANTONINVM ego
iudico (neque aliter sentire doctos existimo) non
id modò his voluisse in Commentarijs explica-
re, quibus ipse in rebus animum suum occupas-
set, quibusque præceptis, exemplis, & ratio-
nibus sese ad hominis, ciuis, Imperatoris, adeo-
que Philosophi nomen cum dignitate tuendum
informauisset: Sed vnà demonstrasse, quæ esset
vera atque expedita ad tranquillitatem animi,
& eam quæ homini in hac vita contingere po-

rest felicitatem consequendam uia; tum quid-
nam rei esset, cur plerique hominum adeò de na-
tura, suæque sorte immeritò conquererentur.
Quippe hoc modo philosophia neglecta & spre-
ta ultiscitur illos: quorum questus & indigna-
tionem sapientissimus Poeta Euripides sanè
quàm scire & (ut omnia) eleganter expressit,
senem calamitate ictum in scenam producens:
qui, cum parum rectè rationes ad vitam tum,
cum maximè debuerat, subduxisset, ut incidit
in res aduersas, non suæ imprudentia culpam a-
gnosceret, sed (qui est mos uulgi) ad futilia &
inutilia vota confugeret. Cuius de inscitia hi
extant versus, quos adducam, Latine tamen
à me redditos, ne in hoc orationis generi peregrini-
um sermonem interferam:

Eheu, datum non esse & hoc mortalibus,
Iuuenes ut esse bis queant, iterum & senes?
Nam si domi quid secius fortè euenit,
Corrigimus illud consilio tamen nouo:
Aeuum retractare haud licet. quòd si redux
Iuuenilis ætas esset, & senium duplex,
Peccata vitæ corrigeremus istius,
Vita instituto prouidi melius noua.
Capitalis profectò Iphis, et quouis dignus infor-
tunio, qui non præsentem vitam præceptis ex-
emplis que

7

emplisq̃ue rectè informandam moneret, sed etiam optet, qua huius errata emendari possent. Quantò rectius Thescus ille Eurspidens? cuius hanc suam Cicero aliud refert:
Nam, qui hac audita à docto meminissẽm viro,
Futuras mecum commentabar miseras:
Aut mortẽ acerbã, aut exiliũ mœslam fugam,
Aut semper aliquam molem meditabar mali.
Vi si qua inuẽcta diritas casu foret,
Ne me imparatum cura laceraret repens.
At enim è philosophia petendam hanc vita institutionem, neque obscurum est, & ab alijs multis grauibꝯq̃ue autoribus ita demonstratum, ut meis verbis hoc quidem loco & tempore res non egeat. Id quidem haud temerè videor addere, eam philosophandi rationem, quã hic noster tenuit (hoc est, quã breuibus praeceptis, exemplis, comparationibusq̃ue propositum absoluit) maiori hominum parti cum ad intelligendum faciliorem, tum ad tenendum memoria commodiorem esse altera illa, quã exquisitis disputationibus, ingeniosisq̃ue conclusionibus veritatem eruit. Quod ipsum eò spectat, ut intelligatur, quid praesens liber communi hominum vita formandæ conducere possit. sed mitto librum commendare, praesertim cum se

mel inceptus legi, facile lectorem retineat: ut uerū fore hoc loco nō dubitem, id quod est scire ab eodem Poëta dictum, gustu percepto emprem allici. De meo labore, & opera quam in conuertendo adhibui, superest ut dicam: etsi fidem diligentiamque meam malo doctis collatione facta Græci cum Latino libro æstimandam relinquere, quam me aut mea iactare. Neque uerò metuo ne quis hæc editionem sit insectaturus, nisi si ij sint exituri, qui librum mutilum & plerisque locis interruptum interpolatumque indignè sint laturi lectoribus offerri. Quos ego tum denique audiendos censeo, si integriorem ipsi proferant: alioquin si secundum eos indicaturi sint docti, efficiant ut reliquæ bonorum librorum, quas ipsas meritò gratas habemus, negligamus: imò si maioribus nostris idem fuisset iudicium de fragmētis librorum, aut mutilatis voluminibus, bone Deus, quot & quam præclaros utilissimosque libros non haberemus hodie? Sed valeāt iniqui isti, sanè mihi hoc incōmodo conuertendi labor mirum in modum est auctus: atque haud scio an ab incepto destitissem, nisi me & uerecundia fallenda quam dederam fidei, & propositi mei (id autem est prodesse Reip. literariæ pro uirili, eamque ob rē nulli labori

*labori uelle succumbere) tenendi necessitas quædam confirmassent. Latinitati quàm fieri potu-
 it maxime in hoc negotio studui: nisi quòd vo-
 ces quasdam, tritas illas, & aptas, non tamen
 usitatas apud antiquiores, perspicuitatis causa
 non contempsi. Verba appendere ad trutinam
 neque volui, neque verò debui: sensum quidem
 secutus sum, an autem affecutus sim ubique a-
 ctiorum opto iudicium: cur difficile hoc fuerit,
 multa sunt, neque non manifesta causa. Etsi fa-
 teor, in quibusdam me vel ut diuinarem opus
 habuisse, vel audacter à codice Græco aut usu
 communi discessisse: quibus locis etsi annota-
 tiunculis (eram enim occupatior, quàm com-
 mentandi otium suppeteret) aliquando consu-
 lui, tamen si cui secus videbitur, nihil moror:
 est enim (ut Bacchylidis utar prouerbio) lata
 uia. Tibi autem, uir præstantissimè, & cur de-
 dicauerim hunc librum, meumque ei impen-
 sum laborem, & cur utrunque tua amplitudi-
 nis patrocínio non indignum fore duxerim, cõ-
 memorauí iam antè. Supererat, ut orarem te,
 ut ne hoc meum tui nominis exornandi studi-
 um, gratique animi erga te declarandi uolunta-
 tem aspernareris: sed tanta est tua humanitas,
 tātusq; in rei literariæ defensores amplificato-*

resque (inter quos me vel extremo loco haberi peruelim) amor, ut certò mihi de te polliceri, non obsecrando in dubium uocare tuam bonitatem debeam: Itaque labore tui deprecandi supersedendum mihi animaduerta. Ego me tibi, quem singulare patria nostra inclitissima ornamentum, Musarumque benignissimum hospitem noui, studiaque mea commendo, efficiamque profectò, nisi maturius nobis aliquid eueniat humanitas, ut ne tua te erga me possit pœnitere beneuolentia. Vale.
Heidelbergæ Calendis Octobribus. Anno salutis

ESVDAE LEXICO▷

*. Antoninus, laudatus per omnia Philosophus: auditorem se prae-
bit alijs primùm, deinde Sexto Boe-
oto Philosopho Romae: cuius etiam
fores frequentare voluit. eundem uerò etiam Ly-
cius quidam Herodi Atheniensi Rhetori fami-
liaris adire solebat. Hic aliquando Marcum ad-
uentantem, quoniam & cuius rei causa se con-
ferret, interrogauit. Respondit Marcus: Deco-
rum est etiam senibus addiscere. quamobrem ad
Sextum Philosophum eo, ut ea discam quae non
dum scio. Tum Lycius in caelum sublatis mani-
bus: O Sol (inquit) Romanorum Rex iam se-
nex, librum gestans doctorem frequentat. ac
meus rex Alexander duos & triginta natus
annos obiit. Condidit hic Marcus de vita sua li-
bros XII.*

ET RVRSVS▷

MARCV M

MARCVM regem Romanorum
 silentio admirari, quàm pro di-
 gnitate laudare facilius est: cum
 nulla eius uirtutes consequi &
 uerbis exprimere eloquẽtia pos-
 sit. Ab ineunte enim etate mox uitam tran-
 quillam stabilemque adeò sibi instituit, ut nun-
 quam uel timore uel uoluptate uultum mutasse
 uisus sit. Stoicos præ ceteris Philosophos lau-
 dat, eosque non uiuendi tantum genere, sed e-
 tiam doctrina opinionumque studio sectaba-
 tur. Tam luculentum autẽ eius admodum adole-
 scentis adhuc ingenium fuit, ut sæpenumero A-
 drianus de transferenda in ipsum imperij succes-
 sione cogitarit. Sed cum Pium iam antea sibi le-
 gitimè adoptasset, suam illi successionem serua-
 uit: Marcum uerò affinem ei & familiarem ef-
 se uoluit, ut ita generis successionem ad imperium
 perueniret. Vixit autem Marcus priuatus ad-
 huc adeò modeste, ut nemini popularium Romæ
 se anteferreret, nec adoptione generis ingenium
 mutaret. Et ad imperium euectus, cum omnia
 iam solus gubernaret, & summa meraque pote-
 state frueretur, nullum unquam arrogantie si-
 gnum edidit. sed & beneficijs collocandis libe-
 ralis ac copiosus fuit: & in gentium ac prouin-
 ciarum gubernatione bonus ac moderatus.

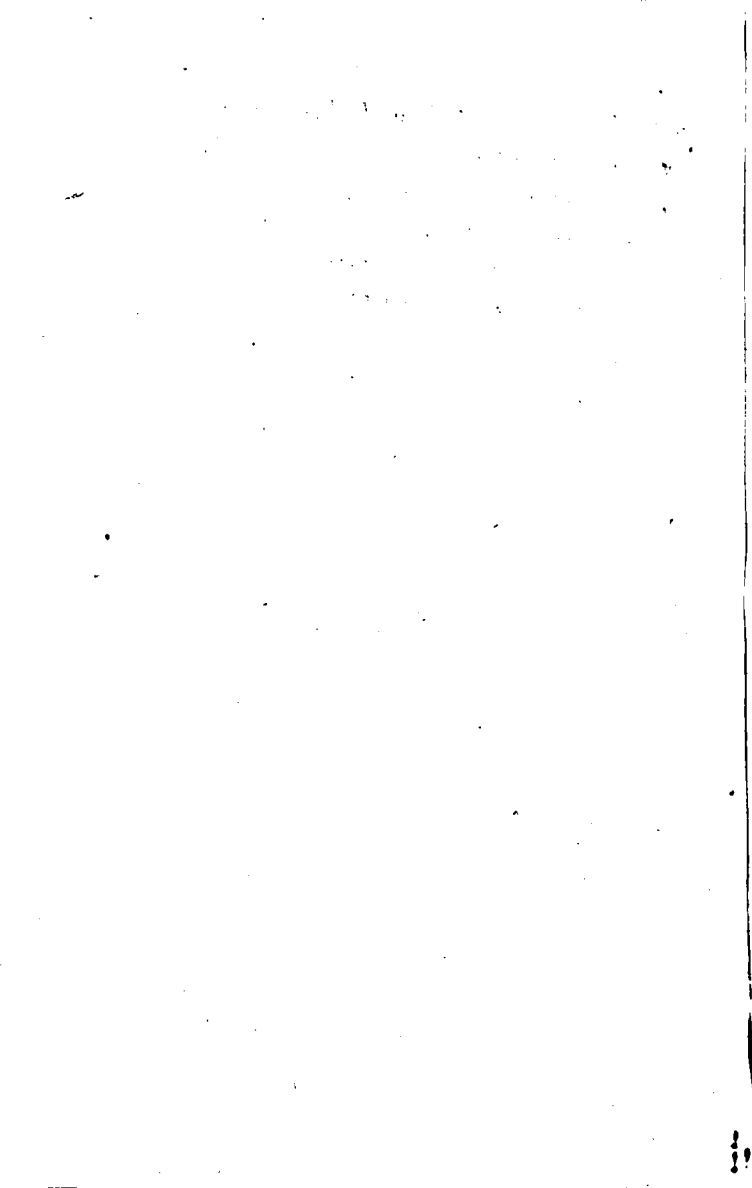
EX EPITOME SEXTI AV- RELII VICTORIS.

ANTONINVS imperauit ānos
XVIII. Iste uirtutum omnium cœ-
lestisq̃ue ingenij exiitit, arumnif-
q̃ue publicis quasi defensor obie-
ctus est. Etenim nisi ad illa tempora natus es-
set, profectò quasi uno lapsu ruiſſent omnia ſta-
tus Romani. Quippe ab armis quies nunquam
erat: perq̃ue omnem Orientem, Illyricum, Ita-
liam, Galliamq̃ue bella feruebant: terræmotus
non ſine interitu ciuitatum, inundationes flumi-
num, lues crebra, locuſtarum ſpecies agris infe-
ſta: prorsus ut propè nihil, quo ſummis angori-
bus atteri mortales ſolent, dici ſeu cogitari
queat, quod non illo imperante ſauierit. Is pro-
pinquum ſuum L. Annium Verum ad imperij
partem nouo beneuolentiæ genere aſciuit. Qui
Verus inter Altinum atque Concordiam iter
faciens ic̃tu ſanguinis quem morbum Græc
ἀπὸ πλῆγ

Ἀντώνιος vocant, undecimo imperij anno ex-
 tinctus est, carminum maxime Tragicorum
 studiosi, ingenij asperi atque lasciu. Post cuius
 obitum *M. Antoninus* Rempublicam solus te-
 nuit, à principio uitæ tranquillissimus, adeò ut
 ab infantia uultum nec ex gaudio, nec ex mæro-
 re mutauerit, philosophiæ studens, literarum-
 que Græcarum peritissimus. Hic permisit uiris
 clarioribus, ut conuiuia eodem cultu, quo ipse,
 & ministris similibus exhiberent. Hic cum æ-
 rario exhausto largitiones, quas militibus im-
 penderet, non haberet: neque indicare pro-
 uincialibus aut Senatui aliquid uellet, instru-
 mentum regij cultus, facta in foro Traiani se-
 ctione distraxit, uasa aurea, pocula crystallina
 & murrhina, uxoriæ ac suam sericam &
 auream uestem, multa ornamenta gemmarum:
 ac per duos continuos menses uenditio habita
 est, multumque auri redactum. Post uictoriam
 tamen emptoribus precia restituit, qui reddere
 comparata uoluerunt. Molestus nulli fuit, qui
 maluit semel empta retinere. Huius tempore
Cassius tyrānidem arripiens, extinctus est. Ipse
 uitæ anno *LIX.* apud *Vendobonam* morbo
 consumptus est. De eius obitu nuncio Romam
 peruecto, confusa luctu publico urbe, Senatus

*in Curia veste tetra indutus, lachrymans conue-
nit. Et quod de Romulo agrè creditum est, o-
mnes pari sensu præsumpserunt, Marcum
cælo receptum esse: ob cuius honorem
templa, columna, multa que a-
lia decreta sunt.*

1
M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua,

LIBER I.

Guliel. Xyládro Augustano interprete.

B auo meo Vero didici placidis esse moribus, et iræ abstinens. Existimatione parétis mei, eiusq; recordatione ad uerecundiam & uiro dignos mores usus sum. Matrē in studio pietatis erga deos liberalitateq; imitatus: præterea in abstinendo à nō perpetrandis modò, sed & cogitādis flagitijs: tum in frugalitate uictus, ab opulentiā comitāte luxu remotissima. A proauo id habui, ut ne in publicos ludos cōmearem, sed bonis præceptoribus domi meæ uterer, intelligerēq; nullis hac in re parcendū sumptib. Ab educatore, ne auriga Prasinus, aut Venetus, né ue palmularius aut scutarius fierem: ab eodē tolerare labores, esse cōtentus paruo, operari, non immiscere me multis negocijs, haud faciliè calumniam admittere, didici. A Diogneto, studium in res inanes non conferre, fidem abrogare ijs quę de incantationibus, de

monūq; p̄fligationib; ac id genus alijs reb. p̄stigiatores & impostores referūt: neq; animi causa coturnices alere, aut si miliū rerū studio & cupiditate teneri: itē liberē dicta ferre æquo animo, philosophiæ me addicere, audire primò Bacchiū, deinde Tandasidē ac Marcianum, scribere dialogos, pueriliætate, grabatū, pellem, aliaq; ad Grēcā disciplinam pertinentia, usurpare. Rustici monitu in eā deueni cogitationē, mores meos correctionē ac cultu opus habere: nō esse imitandos Sophistas, nō esse instituendas de contemplationibus scriptiones, neque oratiunculas adhortatorias declamandum, neq; speciem uiri exercitijs dediti, ac laboriosi ostentādam: ad hęc Rhetorica, poēsi, & Astrologia abstinēdum, domi neq; uestitu, neq; alijs huius modi reb. utendum: epistolas scribendas simpliciter, quo modo ipsius ad matrem meam est epistola Sinuessam missa: insuper placabilitatem esse, & in alloquio facilitatem exhibendam ijs qui stomachū nobis mouerint, aut aliquid deliquerūt, simul atq; ij redire ad officiū uelint:

uelint: diligenter etiam legendum, neque
 omnino considerationem accuratam
 satis putandum, neque celeriter ad senti-
 endum loquaciter conuersantibus: cõ-
 mentarios Epicteti legendos, quorum
 & è domo sua mihi copiam fecit. Apol-
 lonius me docuit, ut libertatem secta-
 rer, certamque constantiam, neque aliò un-
 quam, ne minimum quidem, quàm ad
 rectam rationem respicerem, ac semper
 mei similis essem in grauibus doloribus. a-
 missione prolis, morbisque diuturnis: ut
 quæ in uiuo exemplo euidenter cõtem-
 plarer, posse eundem & durissimum es-
 se, & remissum quàm maximè. Tum etiã,
 ut in percipienda doctrina me non mo-
 rosum præberem, sed circumspicerem
 de homine qui palàm experientiam, &
 in tradendis scientijs facultatem mi-
 nimum suorum bonorum putaret. Præ-
 terea modum beneficia (ut ijs uidetur)
 ab amicis accipiendi, ne uel accepta ea
 nos uiliores redderent, uel stupidè ne-
 gligeretur atque prætermitterent. In Sexto
 de præhedi comitatè, & exemplum domus
 ad arbitrium patrisfamilias institute, uiuè

di secundum naturam, grauitatem non simulatam, inq̃ consulendo amicorum commodis sagacitatem, facilitatem erga priuatos, * moresq̃ omnibus accommodatos. Quo fiebat, ut eius consuetudo omni adulatione suauior, ipseq̃ eodem tempore in summa apud eos quibus cum agebat ueneratione esset. Porro autem expeditam uiam ac rationem inueniendi & disponendi præcepta ad usum uitæ necessaria. item quòd neque iræ neq̃ alius cuiusq̃ animi commotionis ullum indicium dabat, sed simul & quàm maximè affectibus tracuus, & humanissimi erat ingenij. In eodem honestam famâ sine iactatione, multarumq̃ rerum scientiam citra ostentationem. Alexandrum Grammaticum obseruabam ab increpationibus sibi temperare, neque ignominiose castigare si quis barbarum, solœcū, aut absonum quippiam protulisset, sed ciuilitè id modò, q̃ dicendū fuerat, pronūciare: perinde ac si respondens uel suam sententiam interponeret, aut rationem re ipsa, nō uerbo, cum altero conferret: aut omni
no

no alia quadam solerti & occulta correctione idē efficiebat. A Frontone didici, ut scirem quæ consequeretur tyrānidem inuidia, quæ uarietas, simulatio: & quòd omnino qui nobis patricij dicunt, inhumaniores quodā modò sint reliquis. Ab Alexandro Platonico, ne crebrò, néue nisi necessitate coactus cuiquam dicerem scriberemúe me esse occupatum, néue identidem impendētia negocia prætendendo debita familiaribus officia detrectaré. A Catulo, ne parui facerem si quid amicus conquereretur, etiam si nulla id ab eo fieret ratio ne: Sed anniterer cum in pristinam gratiam reducere. Item ut summa animi cōtentione præceptorum laudem prædicarem: uti de Domitio & Athenodoto traditum est. Vtq; liberos uerè diligerē. A fratre meo Seuero amorē familiariū & ueritatis, iusticiæq;. Per eundem cognoui Thrascā, Heluidium, Catonem, Dionem, Brutum. Idem mihi autor fuit ut animo conciperem formam reipub; in qua æquis legibus eodemq; iure omnia administrarent, ac regni, cui nihil ef

set libertate subditorum antiquius. Eundem observans curis esse vacuum, constantiam in honore philosophiæ habendo, beneficentiam, & liberalitatem perpetuam servare, benè sperare, ac de amicorum in amore certò sibi polliceri, à quibus animo esset factus alieno, id ijs non occultum ferre: neque amicis eius opus esse, ut de ipsius voluntate coniecturâ facerent, sed eam apertam esse. Maximus adhortatus me est, ut suo exemplo me ipsum regerem, neque ulla in re præcipitarem, animo bono cum alijs in casibus, tum in morbis essem: Vt moribus uterer temperatis, blandis, ac grauibus, ut quæ instituissem, expeditè nec magna cum molestia perficerè. Dicebat sibi verba facièti aut agèti quicquâ, neminè non fidè habuisse, ex animi ipsum sententia loqui vel agere. Nullius rei admiratione se obstupuisse, nunquâ aut festinasse, aut cunctatû fuisse, neque trepidasse, neque mœsticiæ, neque gaudij nimium fuisse, neque iracundû, neque suspiciosum: sed beneficû, placabilè, ueracè, magisque constantiâ erroris securâ, quæ erratorû correctione præ se tulisse. Neminè fuisse, qui se

ab ipso cōtēptū, aut ipso pstantiorē putaret. Liberaliter quoq; facerū fuisse. Patris notavi humanitatē, & in ijs, quæ semel essent accuratè deliberata, pman-
sionē, uanæ gloriæ, & eorū q putant, ne
que sunt tñ, honorū cōtēptū, studiū
laborū, assiduitatēq;. Libēter audiebat
eos, q aliqd reip. utile poterāt adducere.
In tribuēdo unicuiq; p dignitate suū fir-
miter p̄leuerabat, p̄itus ubi intēdēdū es-
set, ubi remittēdū. Amores adolescētū-
lorū coërcebat, utilitati publicæ oēs co-
gitationes intēdebat. Amicis secū cœ-
nādi, aut iter faciēdi necessitatē remit-
tebat, & q necessitate aliqua impediti
eū nō cōitati fuerāt, eundē semp ipsum
inueniebāt. In cōsilijs accuratè qd cōdu-
cere posset īgrebat, ac cōstāter, neq; ob-
uijs quibusq; cogitationib. cōtent⁹ finē
cōsultādi faciebat. Amicitiam cōserua-
bat, neq; uel satietatē amicorū capiebat,
neq; ad eos parādos furore aliquo fere-
bat. In oīb. reb. oīa sua ī se reposita habe-
bat, læto uultu. Lōge futura p̄uidebat:
atq; ēt minima antē p̄parabat, idq; citra
tumultū. Acclamatīōes, oēm q; adula-
tionē cōpescibat.

Quæ ad magistratum erāt necessaria, semper custodiebat, sumptus procurabat, neq; detrectabat de ijs reb. causam dicere. Deos citra superstitionem colebat, homines neq; demerebatur, neque auram popularem captabat: in omnib. his sobrius, cōstans, nusquam ineptus, aut nouitatis studiosus. Has porrò res, quæ ad uitę commoditatem aliquid cōducunt, quas fortuna suppeditat, liberaliter, simulq; sine fastu tractabat, ita ut & si adessent, haud sollicitè ijs uteretur, neq; desideraret, si deessent. Nemo fuit, qui eum aut sophistam, aut uernam, aut hominem de schola esse diceret. Sed uirum maturum, absolutum, adulatione superiorem, qui & seipsum regere, & alios posset. Iam philosophiam ueram profitentes in honore habēs, reliquis nihil exprobrauit. Cæterum in consuetudine familiari commodus graciosusq; extra fastidium erat. Corpus suum moderatè curabat, nō ut qui uitæ cupidus, aut cui formę elegantia curæ esset, non tamen interim negligenter: itaq; suæ diligentię causa paucissimis medicorum

phar

pharmacis et fomentis opus habuit. Id in eo præclarissimū fuit, quod facultate alicuius rei præditis concedebat absq; inuidia, ut oratorię, historię, legum, cōsuetudinū, aliorumq; id genus: quin etiam ut gloriā ijs rebus quibus excellēbant, adipiscerentur, operam suam ipsis nauabat. Et cum ageret omnia secundū instituta maiorū, ne hoc ipsum quidem studebat consequi, ut uideretur à maioribus accepta obseruasse. Ad hæc non erat uagus aut leuis, sed locis & negocijs ijsdem solebat immorari. Post intentissimos capitis dolores, recens atque alacer ad cōsuetā opera redibat. Præterea pauca admodum habebat arcana, & hæc quoq; tantum de rebus publicis. Prudēs porrò erat, moderatusq; cū in spectaculis exhibendis, tum in operū extructionibus congiarijsq; & alijs huiusmodi negocijs: quippe uir qd ex usu foret potius, quam quę gloria factum sequeretur, reputans. Non utebatur alieno tempore balneis, non erat ædificandi cupidus, non de ciborum, non uestium texturæ aut infecturæ, nō

formæ corporis elegãtia anxius. Comitatus ei è prædio qui cum ab inferiori casa deduceret: inter Lanuuios ple-
runq; Tusculano publicano utebatur,
etiam deprecante. Omnino in eius
moribus nihil inerat inhumanum, nihil
inuerecundum, nihil procax, ne (quod
dicitur.) ad sudorem usque: Sed omnia
ita apta & cõcinna, ut si per ocium co-
gitata fuissent, cõpositè, placidè, firmi-
ter, & sibi inuicem conuenienter. Ac-
commodari posset ei id quod de Socra-
te memoratur, quòd & abstinere potue-
rit, & frui reb. istis, quibus & carere ple-
riq; per infirmitatem, & in fruendo cõ-
tinere se nequeunt: at temperare sibi ab
utroque uitio posse, & sobrium perma-
nere, id uerò uiri est animo integro inui-
ctoq; præditi: quod ille in morbo Maxi-
mi præstitit. A dijs bonos auos, bonos
parentes, bonam sororem, bonos præce-
ptores, familiares, necessarios, amicos
bonos accepi, ferè omnia bona: tum q
in nullum eorum quicquã deliqui, quã
quam ita affectus, ut, si occasio incidis-
set, utiq; aliquid tale admissem: uerum
benefi-

beneficio deorum euenit, ne res ita caderent, ut hoc in me depræhenderetur. Id quoque ijs acceptum refero, quod non diutius apud concubinam aui sum educatus, quod ad pubertatem castus perueni, neque ante eam uir sum factus, sed tempus expectaui. Quod principi & patri subditus fui, qui erat omnem mihi superbiam excussurus, ostensurusque posse cum qui in aula uiuat & stipatoribus carere & uestibus pictis & facibus, statuiscq; certi generis, reliquocq; luxu: Sed licere ei proximum priuato homini habitum sumere: imò uerò eum splendorem eos, qui principes repub. gerere uelint, den iisio, res seignioresq; efficere. Itemque cum fratrem sum nactus, qui moribus suis me ad curam mei ipsius habendam posset excitare, honore autem & amore in me suo delectare. Quod liberi mihi neque indole, neque corpore prauo nati sunt. Quod magnos in Rhetorica, poëtica, reliquisq; studijs progressus nō feci, q̄ me fortassis planè detinuisset, si me feliciter p̄ficere sensissem.

Quòd maturè eos à quibus sùm enutritus in dignitate constitui, quod mihi videbantur cupere, quodq; id iuuenib. adhuc prestiti, neq; diu eos futuri spe laciavi. Quòd Apollonium, Rusticū, Maximum cognoui. Quod perspicuè atq; sapenumerò naturalem uitam cum animo meo reputavi, qualis nam ea esset: nimirum quod ad deos attineret, & eorum munera, cogitationesq; inde conceptas, nihil iam ob stare, quin aut secundum naturam uiuerem, aut non: atque hoc quidem fore mea culpa, qui deum monitus, ac tantum non præcepta non obseruassem. Quòd in tali uita meum corpus tandiu durauit. Quòd neque cū Benedicta, neq; cum Theodoto rem habui, sed & postea amore cōcitus, rectæ rationi parui. Quòd Rustico sapius indignatus, nihil prætereà admiserim, cuius me poenitere potuisset. Quòd mater, cum esset adhuc iuuenis moritura, reliquos tamen uitæ suæ annos mecū exegit. Quòd quotiescunq; pauperi alicui, aut alias indigenti opitulari statuissem, nunquam audiui, pecuniam mihi non

nō esse, unde id facerē: & quōd mihi nū-
 quam usu uenit, ut alterius ope indige-
 rem. Quōd uxorem ita obsequentem,
 mei amantem, ac simplicē habui. Quōd
 alumni quibus liberos meos credere
 idonei non defuere. Quōd in somnis
 cū alia mihi remedia sunt data, tū cō-
 tra sanguinis excreationem, ac contra
 uertiginem, hocq; Caietę. Sicut Chresę.
 * cūq; animū ad philosophiā adiunxis-
 sem, nō incidi in sophistā aliquē, aut scri-
 ptorē, uel q; syllogismos dissoluere do-
 ceret, aut metecora traderet. Oīa hęc *
 Deorū auxilio, fortunaq; indigent. Hęc
 in Quadis ad Granuā. * Solebat is sibi
 prędicere, erit ut incidam in curiosum,
 ingrātū, cōtumeliosum, dolosum, inui-
 dum, dissociabilē. Omnia hęc ijs euene-
 runt ignoratione bonorum & malorū.
 Ego uerō, qui naturam boni perspectā
 habeo, quōd honestū sit, & mali, quōd
 turpe, ipsamq; eius qui peccat naturā,
 quōd mihi sit cognata (non quia eius-
 dem carnis est aut seminis, sed mentis,
 & diuinę particulę particeps) à nullo
 eorum lædi possum. Neque enim in me

turpitudinem aliquam quisquam con-
ijciat. Ei porro quòd mihi cognatū est,
neq; irasci possum, neque infensus esse:
ut enim unus alterum iuaret in suo o-
pere, eò nati sumus, ut manus, ut pedes,
ut palpebræ, ut superiorū inferiorumq;
dentium ordines. quare contra naturā
est, ut inuicē nobis repugnemus: atqui
succensere & auersari se inuicem, id qui
dem est repugnare: Quidquid ego sum,
id omne constat caruncula, animula &
mente. Proinde missos fac libros, neq;
stude, non enim licet. Quin tu, ut mox
uitam cum morte commutaturus, cor-
pus sperne, quòd est tabus, ossicula, &
reticulí muliebris instar plexus neruo-
rū, uenarū arteriarū. Animā quoq; con-
sidera, qualis ea sit: Spiritus nimirum, ne
que is idem semper, sed qui in horas ali-
us efflatur, alius sorbetur. Restat tertia
pars, principatum obtinens. Proinde sic
tecum reputa. Senex es? ne patere hanc
principem partem ulterius seruire, neq;
alieno impetu raptari, neq; fatū vel præ-
sens iniquè fer, uel impēdēs subterfuge.
Res Deorum plenæ sunt prudentiæ: for-
tuitæ

DE VITA SUA LIB I. 19

tuitæ aut nō carent natura, cōplexūe.
eorum quæ à prudentia administrātur.
Inde omnia fluunt: necessitas etiam ac-
cedit, & totius uniuersi (cuius tu pars
es.) utilitas. Porro autem quod natura
uniuersi fert, quod quæ ad eam facit con-
seruandam, id bonum est unicuius uni-
uersi particulæ. Conseruant autem
mundum, quemadmodum elementor-
um, ita & ex ipsis concretarum rerum
mutationes. Hęc sufficiant tibi, ac sem-
per præceptorum locum habeāt. Libro
rum uerò sitim proijce, ne mur-
murans moriari, sed uerè pla-
catus, atq; ex animo gra-
tiam dijs a-
gens.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Emento quandiu hætenus
ea distuleris, ac quoties pro
rogato tibi à dijs tempore,
eo non usus sis. Certè aliquã
do te animaduertere oportet, cuius mû
di pars sis, & à quo mundi gubernatore
deflueris: tum finem præscripti tibi tẽ-
poris futurũ. Quod quidẽ tẽpus si ocio
sus intra parietes consumpseris, elabet,
neque redibit unquã tibi defuncto. Sin-
gulis horis animo in id incumbe, ut for-
titer; quemadmodum Romano & uiro
conuenit, id quod præ manibus est, per-
agas, accurata & non ficta grauitate,
humanitate, liberalitate, iusticiaq; adhi-
bitis. Interea animum tuum ab omnib.
alijs cogitationib. abduc: quod ita fiet,
si unum quodlibet negocium, eorum
quæ in uita tua exequenda tibi sint po-
stremum esse iudicans, ita conficias, ut

ne

ne quid uanitatis, affectuum à consilio auertētium, simulationis, amore sui, aut earū rerū quæ fato quodam ei negotio adiunctæ sunt improbationis admittat. Cernis, quàm pauca sint ea, quorum cōpos uitam felicem ac diuinæ similem uerè homo potest? nam ea qui adserua rit, ab eo dij nihil ultrà exigunt. Ignomi nia te ipsum affice anime, contemne te ipsum inquā, ut enim honore te ipsum afficias, non tibi præterea tempus sup petet. Vita enim unicuique id præbet: quæ tibi propemodum iam exacta est. Non igitur te ipsum uenerare, sed felici tatem tuam aliorum in animis repositā habe. Nō patere ab ijs quæ extrinsecus accidunt, te circūagi, sed otium tibi pa ra ut boni aliquid addiscas, ac uagari de sine. Est & alter declinandus error: nō nulli enim actibus uitæ suæ confecti de lirant, quòd scopum nullum habent, ad quē omnes suos conatus & cogitationes dirigant. Haud temerè quisquam re pertus est infelix ea de causa quòd non inquireret quid aliorum animis accide ret: qui uerò sui ipsius animi motib. non

obsequitur, necessariò miser est. Horù
semper oportet recordari, quæ sit uni-
uersi natura, quæ mea, quomodóque
hæc ad illam sit affecta, qualis pars ea cu-
ius totius sit: adhæc neminem esse qui
obstet, quo minus semper ea, quæ natu-
ræ (cuius tu pars es) sint consentanea, &
agas, & dicas. Theophrastus in com-
paratione peccatorum, ubi ostendit
communioem ea inter se conferendì
rationem, philosophicè, inquit, ea quæ
per cupiditatem cõmittuntur peccata,
graviora esse ijs quæ per iram. Etenim i-
ratus uidetur cum dolore quodam, &
occultè correptus animo, à recta ratio-
ne diuertere: qui uerò per cupiditatem
peccat, uictus à uoluptate, intemperan-
tior altero censetur, magisq; effoemina-
tus. Rectè igitur, & ut philosopho di-
gnum erat: in maiori esse culpa pronun-
ciavit cui uoluptas, quàm cui dolor pec-
candi fuisset causa: ac omnino hic antè
læsus, & propter doloré iratus, ille spor-
te sua ad delinquendum cupiditatis ex-
plédæ causa fertur. Omnia tibi ita & a-
genda sunt, & dicenda, & cogitanda,
ut

ut si iam nunc uitam in exitu esse arbi-
 treris. Cæterùm è uiuis discedere, si-
 quidem dii sunt, nihil habet incommo-
 di: neque enim ij te aliquo malo sunt af-
 fecturi. Sin autem, uel non sunt dii,
 uel res humanas non curant, quid atti-
 nebat uiuere in mundo deùm, ac pro-
 uidentiz uacuo? Enim uero & sunt dii,
 & rerum humanarum curam gerunt:
 & ut ne homo in ea, quæ re uera sunt
 mala, incideret, id quidem in eius pote-
 state posuerunt: in reliquis rebus si quid
 mali inesset, utique & hîc ei prospe-
 xissent, ne omnino in malum incideret.
 Quod uerò hominem deteriore non
 efficit, quónam id modo uitam eius
 posset reddere peiorem? Et quidem u-
 niuersi natura nunquam neq; per igno-
 rationem, neq; sciens quidem, non ua-
 lens autem cauere aut emédare illa, tan-
 tum errorem admiserit, neque imbecil-
 litatis, neque inscitiz causa, ut bona &
 mala bonis malisque hominibus pro-
 miscuè & ex æquo accidant. Atqui
 mors & uita, honor & ignominia, do-
 lor & uoluptas, opes & paupertas, o-

mnibus hæc uniuersa eadem ratione hominibus cùm bonis tum malis contingunt, suntq; neque honesta, neque turpia: ergo neque bona quidem, neque mala. Quàm celeriter omnia aboletur, in mûdo quidem corpora, in quo autemetiam eorum memoria. Omnia quæ sub sensum cadût, ac præsertim ea, quæ uel uoluptate alliciunt, uel dolore terrêt, uel fastu suo clara sunt, quàm uilia sunt ea omnia, & contemptione digna, quàm sordida, obnoxia interitui, & mortua? Intelligentiæ est, indagare quidnam sint ij, quorum opiniones & uoces gloriâ. * Quidnã est mors? Certè si quis eã per se intueatur, cogitationeq; omnia ab ea separet, quæ ei inesse uidentur, is iam nihil aliud existimabit esse mortem, quàm opus naturæ. At uerò puer est, qui naturę aliquod opus formidat. Et quidem mors non opus solû est naturæ, sed & prodest ei. Quónam modo Deus hominem attingit, & qua hominis parte? præterea quomodo afficitur eo tactu pars illa? Nihil miserius est eo, qui omnia circulando scrutatur,

&c

&(quod aiunt) ea etiam quæ sunt infra
 terram rimatur, coniecturaq; ea quæ in
 aliorum animis eueniant inquit, neq;
 sentit sufficere, ut suū quisq; qui in ipso
 inest genium obseruet, cumq; legitimè
 colat. Colitur autem, si quis seipsum ab
 animi perturbationib. à uanitate, ab in-
 dignatione eorum causa quæ à diis aut
 hominibus aguntur concepta, uacuum
 conseruet. Quæ enim dii agūt, uirtutis
 causa honorem, quæ ab hominibus, co-
 gnationis nomine amorem merentur:
 nonnunquam etiam miserationem, ra-
 tione ignorationis eorū quæ bona aut
 mala sunt. qui sanè defectus non uilior
 est eo, quo ne inter album & nigrum di-
 scernere possimus, impediunt. Quod si
 tria annorum millia tibi uiuenda forēt,
 insuperq; triginta alia, tamen recordan-
 dum tibi est, neminē aliam ab ea quam
 uiuit uitam deponere, neq; aliam depo-
 nere quàm eam quam uiuit. Itaq; idem
 est longissimum spatium cum eo quod
 est breuissimum. nam quod presens est,
 id omnibus idem est, quanquā id quod
 periit, non sit idem, atq; id quod amitti-

temporis punctum esse apparet. Etenim neq; præteritum aliquis, neq; futurum quicquã amittere potest: qui enim id ei adimatur, quod ne habet quidem. Duo itaq; hæc memoria sunt tenenda, Vnum, omnia ab æterno esse eiusdẽ formæ, atq; circulo reuolui, neque differre quicquam, eadẽ ne cẽtum aliquis, aut ducentis annis, an uerò infinito uideat tempore. Alterum, quòd is qui diutissime uixit, & is qui celerrimẽ moritur, tantundem amittunt: eo enim tantum priuantur, quod præsens est, quando id etiam solùm habent: quod autem nõ habet, ne id ne deperditur quidem.

Vniuersa esse sita in opinione: quod patet ex his quæ cum Monimo Cynico sunt disputata. Perspicua autem est eius quod dictum est utilitas, si quis eatenus eius suauitatem admittat, quatenus ueritati congruit. Anima hominis contumelia seipsam multis modis afficit. Primo, quum quantum in se ipsa situm est, abscessus quidam, & quasi ulcus mundi fit. Abscedit autem à natura, quando ea quæ fiunt, iniquo fert
ani

animo: cuius quidem naturæ una in parte reliquæ singulorum naturæ omnes continentur. Deinde, quum hominem aliquem auersatur, aut lædendi causa aduersatur: hoc est iratorum. Tertiò, quum uoluptati aut dolori succumbit. Quartò, quum simulat, fictæque aliquid aut facit aut loquitur. Quinto, quum siquam actionem aut conatum ad nullum certum scopum dirigit, sed frustrà quicquam, nullæque consequentia agit: quum oporteat etiam minima quæq; ad certum finem referri. Finis autem animanti ratione prædito propositus est ut rationem atque Legem ciuitatis uetustissimæ sequatur.

Humanæ quidem uitæ tempus, momentum est, natura fluxa, sensus obscurus: totius corporis temperamētum putrescit facile, anima uaga est, fortuna quæ sit, difficile est colligere, fama incerta est. Atque ut summam rei dicam, omnia quæ ad corpus pertinent, fluuij naturam habent, quæ ad animā, insomnij & fumi: uita bellum est, & peregrinatio, fama post mortem, obliuio est.

Quid ergo est quòd tutò hominem pos-
 sit deducere? philosophia. Ea uerò in
 hoc consistit, ut genium qui in te est, in-
 contaminatum conserues, atq; illesum,
 uoluptatibusq; & doloribus superiorè;
 ut nihil frustra, nihil fictè aut falsò agas:
 nihil cures, agátne quicquam alius, aut
 omittat. Præterea, ut ea quæ accidūt, fa-
 tóue eueniunt, ita accipias, tanquã inde
 missa, unde tu quoq; ueneris. Postremò,
 ut placido mortè animo expectes, quip-
 pe nihil aliud, quàm dissolutionem ele-
 métorum eorum, ex quibus unūquod-
 libet animal concretum est. Iam si ipsis
 elementis nihil mali euenit continenti-
 bus istis mutationibus, quibus ipsa in-
 ter se alia identidem in alia uertuntur,
 quænam causa est, cur de mutatione u-
 niuersi corporis, dissolutionéque sini-
 strum quicquam suspicari debeamus?
 cùm ea secúdm naturam fiat. nihil ue-
 rò malum est, quod natura euenit. Hæc
 Carnunti disputata.

M. ANTONINI IMPERA-

toris de uita sua,

LIBER III.

Guilielmo Xylandro Augustano

Interprete.

Non hoc tantum est confide-
randum, singulis diebus uitā
cōsumi, partēq; eius subinde
minorē relinqui: sed & hoc
cogitandum, quæsi quis diutius sit uictu-
rus, incertum tamen est, sitne suppedita-
tura eadem intelligentia ad cognosce-
das res, & cōtemplationē, cuius finis est
peritia rerū diuinarū atq; humanarum.
Etenim si delirare ceperit homo, spira-
bit quidē nihilominus, nutrietur, imagi-
nabitur, appetet, reliquasq; id genus fa-
cultates retinebit: ea uerò uis, qua se i-
pso uti queat, rationes officii subduce-
re accuratas, quæ animo præcepit in or-
dinem collocare, de eo ipso an iam tem-
pus sit uitam relinquendi deliberare, ac
si quæ alia sunt, ad quæ obeūda ratione
probè exercitata opus est, ea in quā uis
iam antè extincta est. Festinandum est i-
gitur, non ideo solū, quod subinde mor-

ti propiores fimus, sed & quia rerum intelligentia nos ante exitum uitæ destruit. Id quoque obseruandum, ea quæ appendicis quasi loco adhærēt his quæ natura fiunt, habere nonnihil gratiæ & oblectationis. Vt quum panis pinfitur, uideamus quasdam particulas eius rumpi: quod ipsum etsi quodāmodo accidit præter institutū pistoriæ artis, habet tamen nonnihil decoris, appetitumque cibi suo quodāmodo excitat. Ficus quoque quū maximè maturæ sunt, fatiscūt, itēque oliuis maturissimis quiddam putredini proximum, pulcritudinem peculiare addunt. Iam spicas deorsum se flectentes, leonis supercilium, spumam a prostrū ex ore effluentem, multaque eiusmodi alia si quis seorsim consideret, intelliget ea etsi longè absunt à pulchritudine, tamen quia rebus naturalibus inhærent, & eas consequuntur, eo & ornatum his adferre, & delectare. Quam obrem qui attentius ea quæ in rerum natura fiunt mente contemplatus fuerit, nihil non eleganter esse factum putabit, etiam eorum quæ appendicis loco res
natu

DE VITA SUA LIB. II. 27
naturales consequuntur. Itaque ueros belluarum rictus haud minori cum uoluptate aspiciet, quam quos pictores & figuli effingunt: uetulae etiam & senis maturam aetatem, puerorumque amor aptum florem castis oculis intuebitur: multa quae alia cernet, non apud omnes fidem inuenientia, sed apud eos solum, qui naturam, eiusque opera recte intelligit. Hippocrates quum multos sanasset morbo, ipse morbo decessit. Chaldaei multis finem uitae praedixerunt: post ipsos etiam fatum arripuit. Alexander, Pompeius, & C. Caesar, quum totas urbes toties deleuissent, commissioque praelio multa equitum peditumque millia cecidissent, ipsi quoque tandem uita excesserunt. Heraclitus, multa de natura rerum, & incendio finem uniuerso allaturo quum disputasset, ipse intercute aqua distentus, stercore bubulo oblitus mortem obiit. Democritum pediculi, Socratem cicuta absumpsit. Quorsum haec? Ingressus es uitam, nauigasti, uectus es: discede. Quod si abundum est

est in aliam uitā, equidem ne ibi quidē
erit quicquā dijs uacuum: sin omnis sen
sus adimet, nō iam præterea dolores ac
uoluptates ferēdæ, neq; seruiēdum uasi
tantō deteriori. Quinimo quod seruit,
id supererit, nimirum mēs & genius: cū
uas illud terra sit, & tabus. Proinde reli
quum uitæ tēpus ne absume de alijs co
gitando, nisi ad commune aliquod cō
modum id referatur: alioquin enim in
terim ab alio negotio detineberis. Nam
cogitare, quid hic uel ille agat, quam ob
rem, quid loquatur, quid cogitet, quid
moliatur, aut omnino de alijs esse solici
tum, id uerō efficit ut euagemur, neque
obseruemus eam quæ principatū in no
bis obtinet partem. Itaq; in serie cogita
tionū declinanda est uanitas, omniūq;
maximè curiositas, & malitia. Ad suefa
cere te ipsum debes, ut de his tantū re
bus cogites, de quibus si quis te subitō
interroget quid nunc mediteris, confe
ssim liberè possis respondere, hoc aut
hoc: nimirum ut statim constet, cogita
tiones tuas esse simplices, placidas, con
sentaneas animali sociato alijs, ac ne
gligenti

gligenti earum quæ ad uoluptatē oble-
 ctationemue faciant cogitationum, ua-
 cuo contentionis, inuidiæ, suspitionis,
 aliorumue, quæ si te animo agitasse fas-
 sus esses, pudore suffundi oportuisset.
 Vir ad hunc modum compositus, non
 est cur diutius expectet nomen eius, qui
 in optimorum sit numero. Est enim sa-
 cerdos quasi, & administer deum, uti-
 turque eo, quod in ipso tãquam sacrario
 est positum. Id autem hominẽ præstat
 purum à uoluptatibus, inuiolatũ à do-
 loribus, intactum à libidine, inscium o-
 mnis malitię, certatorem maximi certa-
 minis (ne scilicet ullus eum affectus de-
 iiciat) altẽ tinctum iustitia, ex animo cõ-
 tentum ijs quæ eueniunt, fatũue desti-
 nata ipsi sunt, non sãpe, neque nisi magna
 & publica necessitate urgente, de alio-
 rum dictis, factis, aut cogitationib. me-
 ditantem: solis enim ijs quæ in ipso sunt
 ad agendum intentus est, ac quæ à fato
 uniuerſi ipsi sunt destinata, continenter
 considerat. Nam illa censet honesta &
 pulcra: quæ uerò sibi obtigerunt, ea bo-
 na esse persuasum habet: quippe unius-

cuiusq; factū & constat aliunde, & secū aliud adfert. Meminit etiam oīa ratione prædita esse inter se cognata, esseq; hominis naturæ cōueniens, ut omniū hominū curā gerat: existimationem autē non ab omnibus hominibus petēdam, sed ijs tantū, qui naturæ conuenienter uiuunt. Qui uerò aliter uiuunt, hi quales se domi & extra ædes, noctu atque interdiu gerant, ac quibus se hominibus admisceant, perpetuò memoria tenet: ab his igitur laudari se nihil curat, quum ij ne sibi quidem ipsis probentur. Ne inuitus accedas ad agendum, neque coetus humani immemor, neque non bene cogitata re, neque patere te retrahi: ne in cogitationibus tuis astutiam secteris, neque uerbosus sis, neque multa negocia suscipias. Enim uero Deus qui in te inest, præsit tibi, masculo animanti, seni, ciui, Romano, ac principi, qui se ita comparauerit, ut ad abitum instructus expectet quando receptui ex hac uita canat. Ne iuramento indigeas, néue hominis alicuius testimonio. Hilari esto uultu, ac qui exter-

no

no ministerio possit carere., eaq; quam
 alij suppeditent quiete. Rectū esse expo-
 dit te, nō qui lapsus se erigat. Si quid in
 uita humana inuenis potius iustitia, ue-
 ritate, temperantia, fortitudine, aut si
 quid aliud melius est, quā animum
 tuum esse seipso contentum, quatenus
 præstat ut secundum rectam rationem
 agas: si, inquam, in fato, & ijs quæ absq;
 tuo delectu tibi sunt destinata inuenis
 aliquid his quæ dixi præstabilius, eo ut
 fruaris toto animo incumbere. Sine eo qui
 in te est collocatus genio nihil præstan-
 tius inuenis, qui & appetitus sibi ipse
 subiecit, & uisa examinat, & à persua-
 sionibus sensuum. (ut dicebat So-
 crates) seipsum abduxit, seque Deo
 submitit, & pro hominibus procurat:
 si hoc inferiora omnia, & uiliora de-
 prehendis, nulli alteri rei locum con-
 cede, ne semel ad eam inclinans, post-
 hac proprium illum tuum bonum præ-
 ferre omnibus rebus nequeas. Ne-
 fas enim est ullam aliam diuersi generis
 rem bono ratione prædito, & effectri-
 ci opponi: ut laudem popularem,

principatum, diuitias, uoluptatum perceptionem: hæc omnia, si uel parùm te iis accómódare uisum fuerit, confestim præualent, & à recta uia abducunt. Tu uerò, inquam, simpliciter ac liberè id quod est melius elige, eiq; inhære: melius autem est id quod conducit. Atq; hoc ipsũ si ea ratione sit utile, quatenus mètem habes, serua: sin quatenus es animal, repudia, & iudicium integrum retine. Id modò cura, ne quid p tuo còmodo amplectaris, quòd possit aliquando te compellere ad fallendum fidem, prodendam uerecundiam, odium alicuius, suspensiones, imprecandum, simulandũ, appetendũue aliquid, quod parietes & uelamenta desideret. Etenim qui mēti ac genio suo, & sacris uirtutis eius primas defert, is tragoediam nullam excitat, non gemet, nò solitudinis, nò frequentię hominum indigebit: plerunq; uiuet neq; appetēs quicquā, neq; fugiens. diu ne an paruo tēporis spatio inclusa corpori anima utatur, nihil omnino curabit: nam etsi continuo migrandum sit, ita facile dissoluetur ut si ad aliam quandam

dam functionem uerecundè ac decen-
ter obeundam se conferat. Id unum si
per uniuersam uitam obserues, ut cogi-
tationes tuæ sèper sint de ijs rebus quæ
ad societatem ciuilem nato animali, ei-
que rationis compoti cõueniant, nihil
unquam in animo deprauatũ, nihil pu-
rulentum, nihil contaminatũ, nihil sug-
gillatũ inuenies: (Neq; uerò fatum uitã
imperfectã adhuc abruptit, quemadmo-
dum dici posset de tragædo fabula nõ-
dum peracta discedete.) præterea nihil
seruile, nihil fucatum, nihil alligatum,
nihil abscissum, nihil obnoxium, nihil
occultum. Venerare facultatem cogita-
tricẽ: in eo. n. sunt oĩa, ut pars tui prin-
cipatum obtinēs nihil unquam animo
concipiat quod sit naturæ inconueni-
ens, aut constitutioni animalis ratione
præditi. Illius autem constitutionis est
munus, ut à temeritate alieni, coetui hu-
mano adiuncti, dijsq; obsequentes si-
mus. Proinde omnibus proiectis, hæc
modo pauca comprehendere, ac memo-
ria tenere, q; unusquisq; tantũ, id quod
præsens est temporis punctum uiuit: re-

liquum uitæ aut iam exactum, aut in incerto positum est. Exiguū sanè tempus quod uiuit quisq; perexiguus etiā terræ, in quo uiuitur, angulus: etiā longissima post obitū fama, exiguum est, quæ & ipsa per successionem cōseruatur hominūculorum mox moriturorum, ac ne se quidem ipsos cognoscentium, nedū eum, qui iam pridem fato concessit. Ad dendum his quæ commemorauī præceptis unum, nempe eius quæ quouis tempore animo nostro cogitanda accidit rei, definitionem seu descriptionē esse faciendam, quo tecū ipse differere possis, quænam sit eius nuda & ab omnibus alijs separata natura, ac qualis: tū quod proprium eius nomen, quæ item appellationes eorum, è quibus ipsa conflata est, & in quæ dissoluēt. Nihil enim perinde animum magnitudine extollit, ac uia & uerè posse singula, quæ in hac uita nobis occurrunt, examinare, atq; eo modo semper intueri, ut unā deprehendatur, cuiusnam uniuersī parti unū quodque usui sit, quo in precio habendū ratione cum ipsius uniuersī, tū hominis, qui

qui ciuis est supremæ ciuitatis, ac cuius
quasi domus sunt reliquæ ciuitates.

Quid est, quibus ex elementis concre-
tum. & quandiu fert natura eius ut per-
maneat id, quòd modò cogitatione ani-
mo meo attulit? qua porrò uirtute ad id
usus erit? scilicet, mansuetudine, fortitu-
dine, ueritate, fide, simplicitate, ea qua
totus ex me aptus sum, ceteris? de singu-
lis ergo dicendum. Hoc diuinitus uenit,
hoc fati connexio, casusq; aut fortuna
attulit, hoc pfectum est à cognato meo
& socio, ignaro quidem quænam esset
eius natura: ego autem & noui, & eo se-
cundum legem societatis naturalem u-
tor æquo animo, iusteq; simulq; in me-
dijs rebus coniecturam facio ut unicui
que suum ut dignum est tribuam. Si re-
ctam rationem sequens, id quod instat
agas diligenter, firmiter, æquo animo, ne
que instituto negotio alia admisceas,
sed tuum genium sincerum conserues,
perinde ac si iam is dimittendus tibi es-
set, atq; ita si perseueres nihil expectas,
nihil fugiens, sed eo quod secūdum na-
turam agis, & heroica in dictis factisq;

ueritate cōtētus, bene uiues. Nemo autē est, qui hoc impedire possit. Quēadmodum medici ad subita mala curanda, in promptu sua instrumenta habent, atq; ferramenta: sic tu ad res diuinas humanasq; præcepta instructa habe, atq; parata: omniaq; etiam minima ita age, ut memineris hæc duo genera inter se esse cōnexa. Neq; enim rem ullam humanā rectē perfeceris, nisi simul eam ad deos refferas: neq; contrā. Nō erra amplius. Nō enim commentarios leges tuos, neque priscorum Romanorum & Græcorum acta, excerptaq; è libris, quæ tibi ipsi in senectute utenda reposuisti. Itaq; ad finem propera, uanasq; spes missas faciēs, tibi ipsi opem fer, siquidē (dum licet) tui rationem habes ullam. Nesciunt quàm multa significet uocabulum furari, ferre, emere, quiescere, uidere quid sit agēdum: quorum hoc non oculis cernitur, sed alio uisu. Corporis sunt sensus, animi appetitus, mentis præcepta. Imaginari aliquid, & uisum concipere, nobis cū pecoribus est commune. Moueri appetitus explendi causa, id quidē & belluis

cou

contingit, & Androgynis, & Phalaridi,
 & Neroni. Porrò mentem ducē habere
 ad ea quæ apparent esse officij, eorum
 etiā est, qui deos esse negant, qui patriā
 deserunt, qui simulacres claufere, ni-
 hil non turpe perpetrant. Si igitur reli-
 qua his quæ diximus omnibus sunt cō-
 munia, reliquum sanè est aliquid, quòd
 proprium sit uiri boni: nempe æquo a-
 nimo ferre ea quæ accidunt, fatoq; ei e-
 ueniūt, in pectore collocatum genium
 non commouere, neq; turba uisorum
 perturbare, sed quietum seruare, ei que
 decenter tanquam Deo obsequi: nihil
 à ueritate alienum loqui, nihil præter iu-
 stitiam agere. Quòd si nemo hominum
 credat eum simpliciter, uerecundè, ac
 tranquillo animo uiuere, tamdn neque
 succensebit cuiquam, neq; deflectet à
 semita ad finem uitæ ducente: ad quem
 finem uenire debet homo purus, quie-
 tus, ac dissolutu facilis, & qui nulla ui-
 coactus ultrò suo se fato
 accommodauerit.

M. ANTONINI IMPERA-
toris de uita sua,

LIBER IIII.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

VAE in nobis inest pars prī-
cipatum tenens, ea si secun-
dum naturā se habeat, ita ad
ea quæ accidunt comparata
est, ut quouis tēpore facile ad id quod
possibile est & conceditur se adiungat.
Neq; n. materiā aliquā sibi ppriā subie-
ctā habet, sed ut cum exceptione qua-
dam ad ea fertur, quæ proposita sunt, ita
id quod offertur ei, pro materia sua ac-
cipit. Quemadmodū ignis, qui ijs quæ
incidunt præualet, à quibus exiguus ly-
chnus fuisset extinctus: at copiosior i-
gnis statim ea quæ ipsi iniecta sunt, sibi
accommodat, atq; consumit, atq; ex ijs
ipsis augetur. Nihil agendū frustrā, neq;
aliter, quàm secundum contemplatio-
nem, qua artis defectus compleatur. Se-
cessus uulgò quærunt hominibus, rura,
litto ra, montes: tu quoq; soles maximè
ea desiderare. Atqui id planè est rudiū
&

& abiectæ fortis hominum. Tibi quacūq; uisum fuerit hora licet in teipsum recedere: nusquam enim neq; tranquillior, nec maioris otii secessus homini datur, quàm ad animum suum: præsertim ei qui intus ea habet, in quæ aspiciens, statim summam animi tranquillitatem reperit: bene nimirum omnibus intus compositis. Cōtinenter igitur te eò recipe, ac teipsum renoua. Breuia autē sint quædam, & elementorū uicem obinentia, quæ tibi statim occurrant, omniq; te molestia liberent, & remittent nihil indignè ferentem eorum ad quæ reuerteris. Quid enim fers indignè? nū hominū improbitatem? Reputa tecū, ita esse statuendum, ratione prædita animantia unum esse alterius causa natum: tum æquanimi-
tatem partē esse iustitiæ: item non sua eos peccare uolūtate: quā multi exercitis inimicijs, odijs, suspicionibus, confossi perierunt, ac in cinerem redacti sunt: itaq; desine tādem. At molestū tibi est fatum tuum? in mētem reuoca quomodo uniuersū partes distinxerit uel prouidentia, uel atomi illę, uel

quodcunq; illud fuit, ex quo demonstratum est, mūdum instar ciuitatis esse. At quæ corpus attingūt, ea te afficiūt? cogita intellectū, cū semel seipsum collegerrit, suamq; uim perspexerit non permisceri Spiritui leniter aut asperè moto: præterea quæ de uoluptate & dolore auditu perceperis, repete, atq; illis adscētire. Sed forsitan gloriola te sollicitū tenet? respice quā celerrimè omnia obliuione deleantur, quod sit chaos infiniti utrinq; æui, quā inanis famæ sonus, quā ta inconstantia & incertitudo opinionum humanarum, quàm arcto includatur hæc omnia loco. Quippe punctum est terra, atq; huius ipsius quàm perexiguus angulus habitat? quot uerò sunt in ea ipsa, aut quales illi, qui te sint laudaturi? Proinde memento in hanc (quā demonstraui, particulam tui recedere: idq; præcipue cura, ne cupiditate traharis, sed liber mane, resq; ita intueri, ut uirum, ut hominē, ut ciuē, ut animal mortale conuenit. Cæterum ex his quæ tibi insipienti quàm maximè in promptu esse debeāt, duo sunt: alterū, q̄ res ipsæ

animã non contingūt, sed extra eam firmatæ persistunt. Perturbationes tātũm ex internis opinionib. nascunt. Alterũ, q̃ oĩa hæc quæ cernis, statim mutabuntur, neq̃ erunt amplius: perpetuoq̃ cogita, quot iam eorũ mutationib. ipse interfueris. Mundus quidẽ rerum in uariis subinde formas mutatio est, uita in opinione consistit. Si intelligentia esse præditũ, hominibus nobis inter nos est cõmune, erit & ratio, ob quam illud nobis adest cõmunis: sin hæc, etiam ratio quæ præcipit quid agendum sit, quid o mittendum, communis erit omnium: proinde & lex. Quod si ita habet, ciues sumus: ergo ciuitatis alicuius participes. Quo reliquit, mūdũ ciuitatis loco esse: cuius .n. alius ciuitatis dicere possumus cõmunionẽ esse humano generi? utrũ itaq̃ ex hac cõmuni ciuitate nobis esse capãib. intelligentiæ, uti ratione, & legi, datũ est, an aliunde? Vt enim terrenæ mihi à terra aliqua particulæ sunt tributæ, & humor ab alio quodã elemẽto, itẽq̃ spiritus, calor, & ignea natura, suis singula à fõtib. ad me deriuata sũt,

nihil enim est, quod non alicunde & ueniat, & aliquò abeat.) ita & intelligētia nobis aliunde data est. Mors, perinde ac uita, arcanum est naturæ opus, ex iisdem elemētis in eadē confusio & mixtio. Deniq; non est eares, cuius pudere aliquem debeat: neque enim est contra causas animalis mente donati, neq; cōtra eius structuræ rationem. Hæc ita, hisq; de causis fuit necessariò: quod qui fieri nolit, perinde faciat, ac si ficum arborem succo uelit carere. Omnino autem memineris, intra breuissimum tempus & tibi fore moriendū, & alteri: paulo pòst, ne nomen quidem uestrum supererit. Tolle opinionem, simul etiam de accepto damno abolebitur cogitatio: hacq; sublata, ipsum etiam dānum non erit. Quod hominē seipso deteriorem efficere nō potest, id neq; uitā eius peiorem reddit, neq; lædit, neq; extrinsecus, neq; intrinsecus. Natura utilitatis hoc necessariò fecit, ut quicquid accidat, iuste accidat: quod, si diligēter obserues, ita habere inuenies: atq; hoc dico, non tantū causarum consequentia

tia ita fieri, sed etiam ratione iustitiæ, & ab aliquo, q̃ tribuat unicuiq̃ p̃ dignitate suũ. Ita q̃, uti coepisti, obseruare hoc perge, & quicquid facies, hoc modo age, adhibita bonitate, quo modo uerè bonus intelligitur: id q̃ in omnibus tuis obserua actionibus. Non ita tibi sentiendum est, quemadmodũ is qui iniuriã facit, uel ipse s̃etit, uel te existimare uult: sed res ipsæ quid uerè sint, perspice. Semper hæc duo in promptu habenda sunt: alterũ, ut ea tãtũ agas, quod ratio eius partis, quæ regnum in te, & potestatem obtinet legislatoris, te hortat, id q̃ propter hominum utilitatẽ. Alterum, ut si quis adsit, qui te corrigere, & ab aliqua opinione deducere uelit, sententiã mutet: modò ut ea mutatio fidẽ mereatur iustitiæ aut publicę utilitatis, aliũsue huiusmodi causa, nõ uoluptatis gloriæue gratia facta esse. Ratione præditus es: cur ea non uteris? quid enim præterea desideras, ea suum obeunte officium? Scis te, ut partẽ, interiturũ in eo, quod te produxit uniuerso: imò potius facta mutatione assumeris ad mentem eam,

quæ est reliquarum origo. Multa thuris
grana eidem aræ imposita, unum alte-
ro prius igni corripit, sed nihil interest.
Intra decimum diem, Deus uideberis
ijs, qui te nunc bestiam & simiam putât:
si quidem ad præcepta & uenerationē
mētis reflectas, neq; cogites uitam tibi
in immensos annos prorogatum iri.
Mors imminet, ergo dum uiuis, & li-
cet, bonus ut sis cura. Quantum otij lu-
cratur, qui non uidet quid proximus di-
cat, agat, aut cogitet, sed tantum quid
ipse agat, curatq; ut hoc iustum sit & fas.
At qui secundum Agathonem fortè bo-
num nō circumspicit nigros mores, sed
propositam lineam recto, non uago cur-
su tenet. Qui famæ post mortem cupidi-
tate ducitur, non cogitat quenlibet eo-
rum, qui ipsius mentionem sint facturi,
mox ipsum etiam moriturum: deinde
itidem eum qui huic succedit, idq; eo
usq;, dum omnis memoria per attoni-
tos inani fama, extinctosq; homines p-
pagatu aboleatur. Quinetiam finge im-
mortales fore eos, qui tui recordentur,
immortalemq; tui futurā memoriam.

quid

quid ergo id ad te, ne dicam, mortuum? quid uel uiuo tibi laus proderit? nisi ratione cuiusdam dispensationis: omittit enim nunc naturæ munus, huic temporis non conueniens, & de quo suo loco erit differendum. Omne quod pulchrum est, ex seipso tale est, atque in se ipso absoluitur, nullamque sui partem habet laudem. Ideo id quod laudatur, eo ipso neque peius fit, neque melius. Idque etiam de ijs intelligi uolo, quæ cõmuni-ori nomine pulcra aut bona dicuntur, ut quæ ex materia fiunt, & artis opera. Id autem quod reuera bonum est, non magis alia quadam re opus ad id, ut sit bonum, habet, quàm lex, ueritas, tranquillitas animi, uerecundia: quid horum uel si laudetur bonum fit, uel uituperatione corrumpitur? Smaragdus quidē nisi laudetur, de bonitate sua aliquid amittit? quid aurum, ebur, purpura, culter, flosculus, arbuscula? Si permanent animi, quomodo eos ab æterno capit aer: & quomodo terra ab æuo usque humatorum corpora recipit? Quemadmodum hîc corpora quum aliquādiu

in terra delituere, mutantur, dissipataq;
spatium alijs cadaueribus præbent: sic
animæ in aërem subuectæ, quum aliquā
diu ibi perstiterunt, mutantur, fundun-
turq;, & ad mentē omnium aliarum ge-
nitricem adiungunt, eaq; ratione alijs
aduentantibus locum cedunt. Hoc re-
spóderi potest, posito animas esse cor-
poribus superstites. Neq; uerò tantum
multitudo sepultorum eo modo cor-
porum considerata est: sed & eorum
quæ quotidie comeduntur à nobis, &
bestijs animalium, & sic quodammo-
do sepeliuntur magno numero, ac ni-
hilominus suppeditat spatium alijs, p-
pter eorum in sanguinem, aërem, calo-
remq; mutationem. Ratio autem ueri-
tatis constat, si materia & causæ inqui-
rantur. Non est uagandum, sed in omni
appetitu iustitiæ ratio habenda: omniq;
in cogitatione, certitudinis. Quicquid
tibi, ô Natura rerum, cōuenit, id omne
mihi conuenit, nihilq; mihi uel immatu-
rum est, uel tardū, quod tibi sit tépesti-
uum: oē id fructum meum puto, quod
tuæ ferunt horæ. Ex te sunt, & in una te
omnia

DE VITA SUA LIB. IIII. 47
omnia, ac in te unam omnia redeunt.
Quidam dixit, ô chara Cecropis urbs.
ego autem de te cur non dicam, ô cha-
ra Dei urbs? Pauca age, inquit, si tibi
tranquillitas animi curæ est. Nihil eo
plus cnofert, quàm ea quæ necesse est,
agere, & quæ ratio animalis ad ciui-
lem societatem nati, ac quo ea modo
deligit. Id enim non modò rectè a-
gendo, sed & pauca agendo animi tran-
quillitatem parit. Nam ex his, quæ
plurima & agimus & loquimur, si quis
ea quæ non sunt necessaria tollat, is
& maiori otio utetur, & pauciores per-
turbationes experietur. Itaque singu-
lis in rebus circumspectiendum, ne quid
non necessarium agamus: ac non mo-
dò actiones, sed & cogitationes inuti-
les sunt uitandæ. ita enim fiet, ut ne a-
ctiones quidem supervacaneæ conse-
quantur. Fac periculum, ut tibi boni ui-
uita quadret: eius inquam, qui fato sibi
destinata æquo fert animo, contentus
est iustis suis actibus, & placido statu: ui-
disti illa, hæc quoque intueri. Non per-
turba te ipsum, sed simplex esto. Si quis

peccat, sibi ipsi peccat. Tibi si quid boni obtigit, ab initio tibi id fato tuo fuit destinatum. Omnino autem brevis quum sit uita, curandum ut præsens tempus lucreris rectam rationem & iustitiam sequutus: ac in remissionibus animi sobrius sis. Aut compositus est certo ordine mundus, aut cōfusio quarum rerum temerè mixtarum, mundus tamen. An quum in te ipso possit ordo locum habere, uniuersum nullo ordine constare dicemus? præsertim omnibus in eo rebus ita digestis, diffusis, atque inter se affectis. Mores nigri uocantur mores effoeminati, duri, ferri, pecorum aut infantium similes, stolidi, fucati, scurriles, cauponarij, tyrannici. Si peregrinus in mūdo habetur, quæ in mundo sunt, non cognoscit: haud minus peregrinus erit, qui ea quæ fiunt: non cognoscit: exul, qui ciuilem rationem fugit: cæcus, qui intelligentiæ oculos clausos habet: pauper, qui alio indiget, neque in se habet omnia quæ ad uitam conducunt.

Abscessus, siue ulcus mundi est, qui se
à com

à communis naturæ ratione seiungit, in
dignè ferendo ea quæ eueniunt: (ea em̃
quæ te produxit naturâ, omnia pfert.)
frustum à ciuitate amputatum, qui su-
am animam à communi & unicâ om-
nium ratione præditorum mête rescin-
dit. Alius sine toga philosophatur, ali-
us absq; libro, alius seminudus, panesq;
se non habere, & tamen insistere rectæ
rationi dictitans, alius se disciplinis suis
non alere, & tamen perseuerare profi-
tens. Tu artem quam didicisti, dilige, in
eaq; acquiesce. Reliquam uitæ partem
ita exige, ut q̃ ex animo dijs omnia tua
commiseris, neq; ullius te hominis uel
seruum uel tyrannum constituas.

Côsidera (uerbi gratia) quæ Vespasia-
ni tēpore euenerint: inuenies homines
tum nuptias contraxisse, liberos alui-
sse, ægrotasse, diem suum obiisse, bellige-
rasse, festos dies egisse, negociatos fuis-
se, agriculturâ exercuisse, adulatos fuis-
se, præfractos se gessisse, suspicionibus
indulisse, insidias fecisse, quosdam uo-
tis mortem uocasse, alios quiritados de
præsente rerum statu, amasse, thesauros

collegisse, consulatus et regna expetisse. Nonne eorum omnium uita iam abolita est? Rursus ad ætatem Traiani descende: inuenies eadem omnia, atque eius quoque ætatis homines mortuos esse, eodem modo si etiam reliquas ætates, & gentes totas consideres, uidebis quàm multum ad summum cõtendissent, paulò post ceciderint, & in elementa resoluti sint. Præsertim uerò hi memoria recolendi sunt, quos ipse cognouisti uana affectantes, cum agere secundum id ad quod natura erant facti, ei quæ inherere, & eo contenti esse cessarent. Id quoque opus est meminisse, in unaquauis actione tantum uersandum, quantum dignitas eius & modus permittunt: ita fiet, ut non diutius quum par sit rebus exiguis moratus, nullum fastidium cõtahas. Visitata quondam uocabula, nunc interpretationis loco sunt: ita et eorum qui fuerunt olim celeberrimi, nunc quodammodo sunt glossæ, ut Camillus, Cæso, Volesus, Leonnatus, tum paulò post Scipio, Cato, inde Augustus, Adrianus, Antoninus.

nus: omnia enim hæc euanida sunt, &
 mox in fabulam abeunt: mox obliuio-
 ne oīa obruuntur. Atq; hoc dico de ijs,
 qui ad miraculū usq; clari erant: reliq;
 enim simul atq; animam efflarunt, ob-
 scuri, & ignoti facti sunt. Quāquā quid
 est omnino, cuius sit memoria sempiter-
 na? Omnia sunt inania. Quid est igitur,
 in qđ sit studio incūbendū? Vnicū hoc,
 ut cogitationes sint iustæ, actiones so-
 cietatem humanam respiciant, ratio te
 nunq̃ fallat, itaq; sis aīo affectus, ut quæ
 cūq; accidūt, eat anq̃ necessaria, nota, ab
 eodē principio & fonte promanantia,
 approbes. Vtrō te fato submitte, pate-
 req; id te ijs quæ ei uisum fuerit reb. de-
 stinare: oīa in diē sunt, cū id q̃ recordat̃
 alicuius, tū id, eius sit mentio. Nunquā
 nō considera, oīa per mutationes fieri,
 neq; uniuersi naturæ quicquā esse usita-
 tius, q̃ res mutare, & innouare. Omnia
 em̃ quæ in natura subsistūt, semina qua-
 si sunt eorum, quæ ex illis sunt nascitu-
 ra: est autem nimium rudis hominis exi-
 stimare ea cātū semina esse, quæ in ter-
 ram aut matricem deiiciuntur.

Iam morieris, neque in posterumeris
is quinunc es, simplex, perturbationū
uacuus, nihil suspicans extrinsecus tibi
posse damni afferri, omnib. benignus,
prudentiam in eo tantum ut iustè agas
positam censens.

Intuere aliorum principem partem,
ac quænam fugiant, quæ sequantur pru-
dentes.

Tuum quidem malum non est in al-
terius animo positū, neq; in conuersio-
ne ulla aut mutatione cœli. Vbi ergo?
in opinione de malis tua. Nihil igitur
malum esse iudica, & omnia bene habe-
bunt. Quòd si corpus, quod animo tuo
est proximum, secetur, uratur, suppure-
tur, putrescat, tamen ea pars, quæ iudi-
care de his debet, quieta sit: hoc est, exi-
stimet nihil esse neque bonum, neque
malum, quod ex æquo potest bono at-
que malo accidere: nam quod ei qui se-
cundum naturam uiuit, ex æquo acci-
dit, id neque secundum, neque contra
naturam est,

Afsiduè tecum cogita, mundum esse
animal quoddam unum, unam naturā,
uno

uno animo præditum, quomodo omnia ad eius sensum unicum referantur, omnia ab eo unico appetitu mouēte agantur, ac omnes res omnium rerum causæ aliqua ex parte sint, tum quis earum inter se contextus & ordo.

Animula es, quæ cadauer gestat: ut Epictetus dicebat.

His q̄ in mutatione sunt, nihil est malum: ut neque bonum quicquā his qui è mutatione existunt.

Aeuum, fluctus quidam est rapidus earum quę fiunt rerū: simul enim unum quodq̄ & apparet & præterit, & aliud subsequitur, mox item aliud succedet. Omne quod nobis accidit, ita consuetum est, & notum, ut rosa uere, fructus æstate. Eadem est ratio morbi, mortis, ealumniæ, insidiarum, omniumq̄ eorū, quæ stultis uel gaudium, uel tristitiam afferunt. Quæ subsequuntur subinde, ea præcedentibus rite succedunt. Non enim numerus tantum certus est eorū, à sola necessitate dependens: sed & cōsentanea eorum inter se colligatio. ac quemadmodum certo ordine res inter

se sunt coaptata, ita quæ fiunt, non successi-
 onem nudam, sed mirabilem etiam
 quandam inter se coniunctionem et ne-
 cessitudinem ostendunt. Dictum Hera-
 cleti semper est memoria tenendum: ter-
 ræ mortem scilicet esse aquam, aquæ æ-
 rem, æris ignem, idque uicissim. Eius quo-
 que exemplum recolendum, quinescio
 bet quorsum iter duceret. Et quod
 cum ratione quæ uniuersum admini-
 strat, continenter consuetudinem ha-
 bentes, tamen ab ea discrepant: itaque in
 quæ quotidie incidunt, ea noua ipsis
 & peregrina uidentur. Non tanquam si
 dormiremus, agendum nobis est & lo-
 quendum: in somnis enim tantum uide-
 mur nobis agere aut dicere. Neque imi-
 tandi sunt nobis pueri, quia parentibus suis
 hoc est, nudè, sicut accepimus, Quæ admo-
 dū si quis tibi Deorū diceret, moriendum
 tibi aut cras, aut ad diem tertium: nō iam ma-
 gno per tertium diem crastino perferres, nisi a-
 nimie esses omnino abiectissimi. quātū enim est
 interuallum? Eodē modo iudica non in
 magno esse fouendum discrimine, post mil-
 lenos ne aonos, an uerò cras decedas.

Cro-

Crebrò reputa, quàm multi medici sint mortui, qui sæpenumero ægros inspicientes supercilia contraxerint: quot Mathematici, qui alijs exitû è uita prædicèdo se iactauerint: quot philosophi, qui de morte & immortalitate multa asseruissent: quot re bellica laudati, qui multos occiderant: quot tyranni, qui magna cum insolentia tanquam immortales potestate sua usi erant: quot urbes mortuæ (ut ita dicā) sunt, Helice, Pompeij, Herculani, & aliæ innumera. Collige etiam, quos tu ipse nosti unum post alium, cuius funus curasset mortuos: Et quod heri fuit piscis, cras erit falsamentum, aut cinis. Momentaneum itaq; tēpus à natura esse constitutum, considerandum est, æ quoq; animo è uita abeundum: perinde ac si oliua maturitatē cōsecuta si decidat, arborē q̄ ipsam tulit ac genuit, collaudet, & gratias agat. Similis esse debes promontorij, ad quod assiduò fluctus alliduntur: ipsum autem persistit, ut eunque undē æstuant es circum feratur. Diceret aliquis: infelicem me, cui hoc acciderit: quinimò felicem

me, qui hunc casum sine dolore perferam, & nec præsentibus frangar, nec futura extimescam, Nam unicuique tale quod potuit accidere: at non cuiusvis erat, si ne dolore eum casum excipere. Cur igitur illud potius infortunio, quam hoc felicitati adscribis? aut cur id infelicitatem hominis appellas, in quo nihil mali passa est hominis natura? an uerò damnum tibi humanæ naturæ uideri potest id, quod non est contra uoluntatem naturæ eius? Quid ergo? Num casus iste efficere poterit, quo minus sis iustus, magnanimus, temperans, prudens, circumspectus, tutus ab errore, uerecundus, liber? aut adimere omnino quicquam eorum, quæ hominis naturæ sunt propria? Proinde quoties inciderit quicquam, quod ad dolorem te prouocet, recordare huius præcepti, non illud infortunium esse appellandum, sed felicitati tribuendum, quòd id fortiter feras.

Est quidem ignobile, præsens tamen ad contemnendam mortem auxilium, memoria repetere eos, qui uitam in longissimum extraxere tēpus. Quid enim
hi

hi amplius consecuti sunt, quàm ij, qui
 immatura morte sunt abrepti? Vtique
 ipsi etiam defuncti iacent, Cadicianus,
 Fabius, Iulianus, Lepidus, alijq; eorum
 similes, q cū multos extulissent, ipsi de in
 de elati sunt. Omnino em̄ exiguū est spa
 cium, idq; per quot labores, inter quos,
 & quali in corpusculo exigendum? Ne
 igitur mortem pro re difficili accipe. In
 tuere eius quod retro est æui vastitatē,
 & eius quod restat, immensam longitu
 dinem: in tanto tempore quid præstat
 is qui tres ætates, ei qui uixit triduum?
 Semper breuiorem uiam ingredi: bre
 uissima autem est ea, quam natura præ
 scripsit. Itaq; in omni & sermone & a
 ctione id sectare, quòd est rectissimum.

Hoc propositum laboribus, militia,
 cura rei familiaris, & solitudi
 ne liberat.

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua.

LIBER V.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Anè cum grauatim à somno surgis, in promptu tibi sit cogitare, te ad humanum opus faciendum surgere. Ita que ergo (dices) grauatè accedo ad agēda ea, quorum causa natus sum, ac propter quæ in hunc ueni mundum? scilicet in hoc factus, ut decumbēs in lecto me ipsum calefaciam? Atqui hoc iucundius est. Ergo ne ad uoluptatem natus es, non ad agendum? non uides plantulas, passerculos, formicas, arcanas, aspes, singula hæc suo intenta officio: tu uerò ea quæ sunt hominis obire recusas, neq; ad id te confers, quod naturæ tuæ conuenit? At uerò quiete opus est. Sane: sed & huic modū statuit natura, p̄inde, ut edēdi, bibēdiq;: atqui tu ult modū & iā q̄ q̄ satis ē, p̄cedis: n̄ reb. rārò agēdis intro modū subistis. Fit hoc eò, q̄a te ipsum nō diligis: alioqn em̄ & na-

DE VITA SVA LIB V. 39
naturā tuā, eiusq; uolūtātē diligeres. Et
enim alij qui suas artes amāt, operibus
suis ita incumbunt, ut neque balnearū
neq; cibi curā habeant. Tu naturā tuā
non tanti facis, quanti aut tornator,
aut histrio suam artem, quāti avarus ar
gentum, & inanis gloriæ cupidus glo
riolam. Hi enim quarum rerum studio
tenentur, dum eas augere possint, cibū
& somnum postponunt. At tibi actio
nes ad societatem spectantes humanam
uiliores uidentur, minori q; opera di
gnæ? Quām facile est omnem cogitatio
nem quæ animo aut perturbationem af
ferat, aut nō conueniat, reijcere, & dele
re, statimq; esse in summa animi tran
quillitate?

Omnem sermonem & actionemque
sit secundum naturam, dignam te iudi
ca: neq; te auertat ab ijs reprehensio: &
sermones aliorum ea cōsequentes: Sed
si quid factū dictūue pulchrum est, id te
ne indignum putes. Alij enim aliam ra
tionem, alios appetitus sequuntur: ad
quos tibi non est respiciendum, sed re
cta uia eō pergendum, quō & tua, & cō

cōmunis omnium ducit natura: utriusque autem una eademque est uia per ea quæ sunt secundum naturam progredi, donec morte finiam: expirans quidem eam, quā in spiro quotidie animā, cadens uerò in terram, ex qua & semen meum pater, & sanguinem mater, & lac nutrix collegit: quæ me terra tot iam annos quotidie alit cibo ac potu, quæ me calcantem fert, ac tot modis ipsa abutentem.

Austeritatem tuam ut admirètur nō est: Sit sanè, at multa alia ad quæ te non esse natura aptum, dicere non potes. Ea igitur profert, quæ tota sunt in te: integritatem, grauitatem, laborum tolerantiam, uoluptatum abstinentiam, animum sua sorte contentum, pauca desiderantem, placidum, liberum, à curiositate & nugis alienum, altitudine præditum. Non sentis, quam multa possis præstare, de quibus nulla est excusatio naturæ ad ea non aptæ: & tamē adhuc sponte tua inferius manes. Quid? an te natura parum bene instructa cogit indignari, cūctari, adulari, corpusculum tuum incusa-

incusare, tuam sortem improbare, leuē esse, animoq; uagari: non me hercle, sed his omnibus iampridem ut liberareris malis, in tua fuit potestate. Hoc tantum erat uitij, quod tardioris ingenij, ac qui non facile assequeretur ea quæ traderetur, existimari poteras: Sed & hoc exercitatione erat corrigendum, ne subinde cogitares de tua tarditate, néue ea delectateris.

Eorum qui bene alijs faciūt, tria sunt genera: primum eorum, qui statim exhibito beneficio, statim etiam quam sint meriti gratiam reputant. Alterum eorum, qui id quidem non faciunt, tamen consciij quid fecerint, debitorem se iam habere cogitant. Tertij quodammodo ne hoc ipsum quidem quod fecere, norunt: uiti similes, quæ uuam cum protulit, ut semel suum dedit fructum, nihil præterea quærit.

Equus si cucurrit, canis si uenatus est, apis si mel fecit, satis est. Homo autē si benè fecit, non reuocatur, sed ad aliud negocium transit, quemadmodum uitis, ut rursum suo tempore uuam pro-

producat. In his ne igitur esse debent, quæ aliquomodo sine consequentia id faciunt? equidem. sed hoc ipsum debet consequi. Propriū enim est (inquit) animalis lege sociati, ut sentiat se & societatis causa egisse & ut uelit omnino id eū qui societatis est eiusdem, sentire. Verū est quod dicis: quod autem nunc dicitur, excipe. Propterea ex eorum numero eris, quorū antè feci mentionem. Hi enim uerisimilitudine quadam probabili abducuntur. Quòd si intelligere uis quid nā sit id, quod diximus, ne timeas, ne ob id actio aliqua societati hominū inferuies tibi sit omittēda. Atheniensū erat hoc uotū: plue, pluuiā ò chare Iupiter in agros & cāpos Athenienses demitte. Enim uerò aut nihil est optandū, aut omnino simpliciter, & liberaliter.

Quod dicimus Aesculapium huic equitationē, illi lotionē in frigida, alteri ut nudis pedib. ambulet, iniūxisse: nihil aliud est cū dicim⁹, natura uniuersū huic hoī morbū, defectū aut amissionē membri alicui⁹ imposuit. Nā ut illic cum dicimus iniunxisse, intelligit. AEsculapium
unam

unam rem ad alterā ordinasse, uerbi gratia, eam rem respectum habere ad sanitatē: ita hic id quod unicuique accidet, rationē habet & respectum ad fatū. Ita enim hæc nobis accidere & cōgruere dicimus, ut opifices quadratos lapides in muris aut Pyramidibus extruendis congruere afferunt, quippe certa eos collocacione inter se componētes. Omnino enim una quædam est harmonia: atque ut uniuersū huius corpus ex omnib. corporib. est compactum, ita ex omnib. causis Fatum suprema causa constat. Id quod dico, etiam rudissimi intelligūt homines: dicūt enim, hoc fors eius tulit, hoc ei erat impositū. Accipiamus ergo hæc ita, ut illa quæ Aesculapius imposuit: nā & in illis multa sunt aspera, quæ tamen spe sanitatis ferimus. Tibi ergo eorū quæ cōmunis natura tibi iniūxerit perfectio, similis sanitati iudicet: atque ita æquo suscipi animo oīa quæ fiūt (etiā si quid durius uideat.) quoniā ad id ducunt, quod ratione mūdi ē sanitas, nēpe ad felicitatē. Nihil enī accidisset tibi, nisi in re uniuersa ita esset: neque enim una quæuis natura

quicquam fert, sed id modò, quod respectum ad id quod ab ea administratur, habeat.

Quare duæ sunt rationes, cur ea quæ tibi eueniunt, equo debeas animo ferre. Vna, quia fors tua sic ferebat, & tibi destinata erant ab antiquissima causa fatali, habentia ad te certum respectum. Altera, quòd ea faciunt ad profectum, & perfectionem, ac permanentiam eius, quòd uniuerso præest. Totum enim mutilatur, si etiam minimam partem continuitatis & coherentie ut membrorum, ita etiam causarum discindas. Id autem quantum in te est, facis, quoties ea quæ tibi obtigerunt, moleste fers, ac quodam modo tollis.

Fastidire, animum despondere, ac de terreri nò debes, si nò ubiq; tibi successus respondet, secundum recta præcepta agere singula cupienti: sed frustratus conatu, eum redintegrare, & æquo animo pleraq; humana ferre: neque debet te eius, ad quod redis, poenitere. Neque tibi est ad philosophiam tanquam ad pædagogum redeundum: Sed ut solent
qui

qui ex oculis laborant, ad spongiam & ouum, alij ad cataplasma & perfusionē confugere. Ita enim nō opus erit tibi ostendi, ut rectē rationi obedias: sed in ea ipse acquiesces.

Memento philosophiam ea tantum poscere, quæ natura etiam tua exigit: tu aut aliud quippiam uolebas. Vtrum uerò horum blandius est? an non hoc pacto decipit uoluptas? Vide gratior ne sit magnanimitas, libertas, simplicitas, æquanimitas, sanctitas? Quid enim ipsa prudentia sit acceptius, ubi cum animo tuo reputes facultatem quæ scientiam certam, & certis consequentijs nixam habet, nusquam labi, & ubiq; successum habere?

Res quidem ipsæ in tanta quodammodo uersantur obscuritate, ut philosophorū plerisq; & ijs nō ignobilibus, omnino p̄cipi posse nihil uisum sit: Stoici tamē posse percipi, sed planē difficulter, censuerunt. Estq; omnis nostra assēsio talis, ut falli & mutati possit: quis enim se nō posse errare dixerit? Trāsfert itaq; cogitationes ad ipsas res subie-

ctas, ac uide quàm breues, uilesq; sint, quæ etiam à cinædo, scorto, aut prædone possint teneri. Inde transi ad mores eorum, quibus cum uitam degis, inter quos uix est etiam gratiosissimum perferre, ne dicam, quod uix seipsum quis perpeti possit. Tanta igitur in caliginè, sordibus, tâtoq; rerum, temporis, motuumq; & rerum quæ mouentur fluxu, non uideo quid sit esse in honore, aut obseruantia hominum. Contrà præstat seipsum confirmare, ac mortem æquo animo expectare, neq; moram indignè ferre, sed in his modò acquiescere duobus: uno, quòd nihil mihi accidet, quod nò sit secundum naturam uniuersi: alterum, quòd licet mihi, nihil agere quod contra Deum geniumq; sit meum nemo enim ad hoc me còpellere potest. Subinde hoc teipsum interroga: quam ad rem nunc utor animo meo? atq; examina teipsum: ea pars, quam principem uocant, quomodo nunc habet? cuius aîo præditus sum? num pueri, num adolescētis, num mulierculæ, num tyranni, num iumentis, num feræ?

Qua-

Qualia sint illa, quæ uulgò bona habentur, etiam hinc evidens fiat. Si enim animo concipias ea quæ sunt reipsa bona, ut prudentia, ut temperantia, ut iusticia, ut fortitudo, his iam antè reputatis, nihil porrò audies nominari bonū, quod nō sub hæc referatur. Quæ uerò uulgus hominum bona putat, ea qui antè mente conceperunt, simul atq; nominari audiūt, perfacilè accipiūt, perinde ut si quid à Comico appositè dictū est. Hæc est fere uulgi de differentia bonorum opinatio: alioquin enim haud eò peruentum esset, ut uera bona auersarent, diuitiarū aut, uoluptatis aut gloriæ mentionē ita admitterēt, ut scitè atq; urbanè dicta. Progredere ergò, ac interroga, sintne in honore habenda et in bonis ducenda hæc, quæ si animo tuo imaginatus fueris, aptè quis dicere possit, cum qui ista possideat, propter hæc copiam ne ubi quidem cacet habere.

Ex forma & materia consto: horum uerò neutrum in nihil uertetur, ut neque ex nihilo extitit. Ergo omnis mei pars per mutationem redigetur

in aliquam mundi partem, atq; hæc rursus in aliam uniuersæ portionē transibit, idq; ad infinitum usq;. Huiusmodi autē mutatione & ipse extiti, & parētes mei, idq; in infinitum usq; retrò eunti licet dicere: quāquam certis alioquin circuitibus mundus administratur.

Ratio, & rationalis ars, facultates sunt sibi ipsæ sufficientes, suisq; operib. Progrediuntur à suo principio, ac pergunt ad finem propositum: habent actiones earum à uia cui insistant illę nomen apud gręcos, ut sint *κατὰ φύσιν* rectas effectiones dicere possumus. Horum nihil de homine dici potest, neque enim ei conuenit, ea ratione, qua homo est: Non hæc homo, neq; ipsius natura proficitur: non est ea in humana natura perfectio. Proinde in externis rebus nequaquam erit finis homini cōstitutus, neq; id bonum, quod finem illum absoluit: Alioquin hominis partes non fuisset, ut eos despiceret, neq; laude dignus, qui se ita parat, ut illis non indigeat: neque qui illis rebus abstinet, bonus dici mereretur, siquidem eæ bona essent.

Nunc

Nunc uerò tanto quisq; melior est, quā
o magis seipsum ab illis rebus abstinet.

Talis erit intellectus tuus, qualia sunt
ea, de quibus subinde cogitas: nam à ui
sis seu cogitationibus illis animus im
buitur. Infice igitur eum ad fiduitate hu
iusmodi cogitationum, quales sunt: ubi
cunque uiuere, ibi etiam bene uiuere li
cet: uiuere autem licet in aula, ergo etiā
bene uiuere licet in aula. Item alicuius
rei causa singula sunt facta cui⁹ uerò gra
tia unūquodq; factū est, ad id fert, ad q
aut fert in eo finis eius ē positus: ubi ue
ro finis, ibi et bonū unicuiq;. Ergo finis
animantiratione p̄redito p̄positus est,
societas, natos enim nos esse ad eā, iam
p̄ridem est demonstratum.

An uerò non euidens est, deteriora
præstantiorum, rursūq; ex his unum
alterius causa esse. Præstant uerò inani
mis animata, atq; inter hæc ipsa, ea quæ
rationem habent.

Insani est, sectari impossibilia. At fic
ri non potest, quin mali suo more agāt.

Nihil cuiquam accidit, nisi ita Natu
ra destinarit. Id quod alius iniquè fert,

alteri accidit, qui siue ignoratione eius casus, siue ut magnanimitatem ostēdat, cōstantiā tuetur, atq; illæsus manet: Iniquū est igitur admittere, ut in scitia et opinio prudētiā supēnt. Etenim res ipsæ animū nequaquā attingunt, non intrāt ad eū, neq; mouere, neq; uertere possunt. Solus ipse seipsum ciet, ac quale iudiciū tulerit, talia ea quæ accidere, fiunt.

Alia rōe summa nobis est necessitudo cū hoīe cōstituta, qua ei benefacere, cumq; ferre iubemur: cū autē impedire conant̃ nostras actiones, nō magis ad nos attinēt, q̃ Sol, uētus: bestia. Atq; hī qdē impedire effectū aliquādo possint: animi uero appetitiōē, & affectum nequeunt, quia hac exceptionē habēt, & conuersionem. Nā omne id quod impedimento fuit effectiōi, id animus ad ea quæ præcesserūt, cōuertit, atq; eo modo id, quod instituto operi, uicēq; in itē obstitit, ei iam confert aliquid.

Id quod in mūdo est præstantissimū, cole. Est autē id, qd' oībus reb. utitur, oīa gubernat. Similiter id quoq; honora, q̃ in te est primū: nimirū illi alteri cognatum,

tum, quòd & cæteris quæ in te sunt omnibus utitur, & tuam uitam regit.

Quod ciuitati nullum affert detrimentum, id ne ciui quidẽ nocet. Hæc regula recolenda tibi ẽ, quotiescũq; telasum aliquã esse cogitas. Sin ciuitas damno affecta est, ei qui itulit, succedere nõ debes. Quid neglectũ est? Sæpenumero cõsidera, q̃ celeriter oĩa quæ & sunt & fiunt, abripiãtur & euanescant. Etenim & ipse naturę amnis instar in adsiduo sunt fluxu, & effectiões cõtinentib. mutationibus obnoxia, & causarũ infinita sunt uices: deniq; nihil ferẽ perstat, aut sui simile durat. Iã & præteriti, & uenturi quĩ infinita ẽ, in qua oĩa abolentur, uasitas. Quĩ ergo stultitiæ nõ damnet, q̃ in hoc tã exiguo tẽporis articulo supbit, appetit, aut molestia se affectũ quiritať. Vniuersa rerũ naturę recordare, cuius minimã partẽ tenes: totius æui, cui⁹ breue & momẽtaneũ tibi ẽ attributũ spacium: fati, cuius perexigua ad te portio ptinet.

Peccat alius q̃s aduersum me uiderit, suã habet affectionẽ, suum actum. Ego in præsentia id habeo, quod me habere

uult. cōmunis natura: agoq̃ id qđ agere me iubet mea natura. Pars animi tui princeps ne inuertatur ullo uel leui uel aspero carnis motu, neq̃ admittat persuasiones quę in membris oriuntur, Sed circumscribat eas. Quòd si eæ ratione alterius consensus ad intelligentiam effertur, nimirum quatenus ea cum corpore copulata est, tum quidem sensui, cum is à natura profiscatur, reluctandum non est: opinioni autem mali aut boni adsentire mens non debet.

Viuendum est cum dijs. Vitam uerò cum dijs agit, qui continenter ijs suum animum ostendit probātem ea quę ipsi fatum tribuit, agentemq̃ ea quę genio placerent: quem Iupiter suæ quandam particulā naturæ unicuiq̃ præsidē, ducēq̃ dedit, nimirū mentē atq̃ rationē.

Ne irascaris ei qui hircū olet, aut cui aīa foetet: nihil, n. ad te idē mali redibit, Alæ ipsius, & os ita sunt affecta, ut necesse sit hæc mala consequi.

Ratione, inquis, præditus est homo, ac si scrutari uelit, intelligere potest quā in re delinquat. Bene res habet. Pro
inde

inde tu, qui & ipse præditus es ratione, mentem eius tuæ mentis motu excita, doce, commonefac: si enim obtemperat tibi, sanabis eum, neq; ira opus erit.

Non ita hic uiuendū est tibi, ut Tragædo aut scorto qui egrediēs uiuere cogitat. Quòd si tibi non cōceditur, tunc uita excedere, ita quidē, ut q̄ nihil mali patiatur, ac fumi instar abeat, Quid hoc rei esse putas? Dum uerò nihil me tale abducit, liber permaneo, neq; me quisquam prohibet agere, ut uolo: uolo autem, ut naturæ animantis ratione præditi, & ad certum nati cōuenit.

Mens quæ mundum gubernat, societatis rationem habuit: itaq; & inferiora præstantiorum causa effecit, & præstantiorum unum alteri subdidit. Videt, ut subiecerit, cōiunxerit, ac unicuiq; secundū dignitatē suā tribuerit, eaq; quæ sunt præstātissimæ, mutuo cōsensu deuīxerit.

Quomodo usus es hætenus dijs, parentibus, fratrib. uxore, liberis, doctōribus, alumnis, amicis, familiaribus, famulis? an in hunc usque diem in neminem horreū uerbōue fuisti iniurius?

Reminiscere et quod superaueris, ac toleraueris: tum fabulam uitae tibi iam peractam, teque tuo ministerio defunctum esse. Quam multa uidisti pulchra? quot uoluptates quot dolores despexisti? quot peruersis hominibus. aequum te praebuisti?

Quamobre animi artis & disciplinae uacui arte & scientia praeditum confundunt? quem uero animum arte & scientia praeditum uocas? eum, qui principium & finem cognoscet, et mentem, quae per uniuersam rerum naturam penetrat, ac per omnes saeculorum cursus definitos atque statos mundum gubernat.

Iam cinis eris, & ossa nuda, nihil propter nomen (siquidem id supererit) tui restabit. Nomen autem nihil est quod sonitus. At ea quae magni in uita precij habent, uana sunt, putrida, exigua, atque instar catellorum mordicantium, aut puerorum inquietorum, qui modo rident, mox plorant. Caeterum fides, pudor, iusticia, & ueritas.

Climatibus terrae caeli petiere relictis.

Quid ergo restat, quod te hic detineat? sensiliane tam fluxa, totque mutationibus exposita? an sensus, obscuri, & qui facili-

lè decipiantur? animula ipsa, quæ est ex
 halatio à sanguine? gloria inter huius-
 modi homines, inanis illa? Quid ergo
 aliud operiris, nisi uel extinctionem, uel
 translationem, id quæ & quo animo? Quid
 interim dum eam occasio adducit, tibi
 sufficiet? Quid aliud, quàm deos uene-
 rari & collaudare, hominibus beneface-
 re, eos quæ & ferre, & ijs abstinere: quæ ex
 tra tuæ carunculæ & animulæ sunt po-
 sita fines, ea meminisse neque possessionis,
 neque potestatis tuæ esse? Semper potes
 uti secundis successibus, si rectæ uia in-
 sistere uis, duo quæ hæc obseruare, quæ di-
 uinæ menti communia sunt cum homi-
 nis, omnisque ratione præditi aialis ani-
 mo: unum, non posse te ab alio impedi-
 ri: alterum, iniusta uoluntate & actione
 bonum esse collocatum, eum quæ ad finem
 esse appetitiones dirigendas:

Si hoc neque mea sit malicia, neque actio
 est à mea proficiscens malicia: neque cõ-
 munitati dāno est, quid sollicitus de eo
 sum? quod uerò dānū ē cõmunis societatis?

Non debemus nos cogitationib. om-
 nino abripiēdos præbere, sed opitulari

quátum eius fieri potest, & dignum est; etiam si in medio sit defectus: neque id pro damno ducere. ea enim cõsuetudo mala est. Sed quemadmodũ senex discedens rhombum alumni poscebat, memor rhombũ esse. ita etiam hic: quoniam bonũ aliquid fiat in rostris. Heus homo, oblitus es, qd hæc sint? sanè: Sed ea, in quibus hi studiũ ponāt. Propterea tu quoq; stultus es factus? Aliquando utcunq; relictus, factus sum felix. Felicitas aut est, ut bonam tibi ipsi sortem uendices: id est, boni motus animi, bonæ appetitiones, bonæ actiones.

78

M. ANTONINI IMPERATO-
ris de uita sua.

LIBER VI.

Gulielmo Xylandro Augustano
interprete.

Natura uniuersi suo gubernatori obediēs est, ac benè cōposita: quæ uerò eam gubernat mens, nullā in seipsa habet malè agendi causam: quippe nihilei inest uitij, neq; peccat, neq; ab ea quicquam læditur: omnia uerò secundum eam fiunt atq; perficiuntur.

Nullò pone in discrimine, algensne, an calens, dormituriēs an somni satur, mali an benè audiens, moriens an aliud quid agens id facias, quod te decet: quando mors etiā una est earum actio-num, quæ ad uitam referuntur. Sufficit igitur ea etiam imminente, id quod in-
stat, benè collocare.

Intrò respice. Nullius rei neque propria qualitas, neq; id quod ei debetur, te fallat.

Omnia quæ subiecta sunt, celerrimè mutantur, & aut in halitum resoluuntur, siquidem sit compacta eorum substantia, aut dissipantur.

Mens uniuerſi gubernatrix ſcit quò ſe habeat, quid agat, & quã habeat materiam ſubiectam.

Vlcimè di ratio optima eſt, ne ſimilis ſias eius, qui iniuriam fecit.

Vno hoc te oblecta, in quò uno hoc acquieſce, ut ab una ſocietatis humanæ tuendę cauſa ſuſcepta actione, ad aliam tranſeas, dei memor.

Princeps hominis pars eſt ea, quæ ſe ipſam excitat atque ciet, ſequè talem, qualem uult, efficit, præſtatque ut ea quæ eueniunt talia, qualia ipſa uult, ſibi uideantur.

Omnia ſecundum naturam uniuerſi ſiunt: neque enim poſſunt fieri ſecundum aliam aliam quam, ſiue extrinſecus circumdantem, ſiue incluſam, ſiue foris ſuſpenſam.

Vniuerſum aut confuſio quædam eſt, & cõtextus fortuitus rerum iterum à ſe diuellendarum & diſſipandarum: aut unitione ordine, & prudẽtia conſtat.

Si

Siprius illud uerum est, quid est, cur cupiā inani huic colluicii & mixturæ immorari? quid aliud expetendum, quàm ut in terram ut cunq; redigar? quid perturbor? quicquid egero, tamen dissipatio me corripiet. Sin altero mó res habet, ueneror eū, animoq; constāri sum, & gubernanti mundum confido.

Cum te rerum præsentium status nō nihil perturbat, celeriter ad te redi, neq; ultrā quàm necesse ē, à modo eius quā instituisti cantilenæ discede. Nam cō facilius harmoniam tueberis, si continenter ad eam reuertaris.

Si tibi simul & nouerca, & mater esset, illam quidem coleres, & tamen crebrò ad matrem te reciperes. Eadem est tibi ratio aulę & philosophiæ. Quare ad hęc sæpenuerò reuertere, & in hac ac quiesce, quæ efficit, ut & res aulicæ tibi tolerabiles uideantur, & tu duminijs uersaris, ferri queas.

Quid cogitandum est de cibis & id genus rebus? hoc esse piscis cadauer, illud auis, aut porci: item Falerum, succum esse exiguum uuulæ

purpuram capillos esse ouiculæ, modico testudinis sanguine imbutos: tum coitum, intestini parui affriktionē, muciq; excretionem non sine cōuulsione. Cogitationes hæ præclarę sunt: nam re ipsam attingunt, ac pertranseūt, ut qualis ea sit, cerni possit. His per omnem uitam utendum est: ac sicubi res quàm maximè uidetur comprobata digna, tegumentis est nudanda, ut & eius in cōspectum ueniat uilitas, & id, quo se ostentabat, ei adimat. Etenim fucus impostor est callidissimus, ac tum maximè in fraudem inducit, cum quis maximè se res serias & dignas tractare putat. Vide igit, quid de Xenocrate ipso Crates dicat: Pleraq; inquit, eorum, quæ uulgus admiratur, si sub habitu aut natura continerent, ad latissimè patentia genera reuocabat, ut lapides, ut ligna, ficus, uites, oleas. Quę sub arctiorib. aliquanto, ad animata, ut greges, armēta. Si qua paulò pl⁹ haberēt gratiæ, hæc ad ea reducebat q̄ cōpræhēdūtur sub aīa rōe prædita, nō quidē uniuersali, sed quatenus artes tractat, aut alias facultates: aut ipsa per se

se æstimabat, ut: quidnam esset, possidere multa mancipia. Qui uerò animū ratione præditum cū omnibus suis facultatibus, ciuilibꝫ coetus studio uenerat, reliquarum is rerum nullam curat: sed omnibus postpositis suum animum ita affectum, atq; ita se mouentem, ut rationi & ciuili societati cōgruit, conseruat: ijsq; qui sunt eiusdem generis, ut idem præstent, auxilio est. Quædam iam sūt, quædā mox existent, quin & eius quod sit, pars iam nunc aliqua euauit. fluxus, & alterationes continenter mundū renouāt: quemadmodum infinitum æuum temporis ad siduo lapsu nouū sub inde reddit. In hoc itaq; flumine quis nā ea quæ præterferūt, ac quibus insistere non possit, honore aliquo dignetur? is quidem perinde sit, ac si quis unum de præteruolātibus passerculis diligere incipiat, atq; is iam è conspectu eius abierit. Ita se & uita uniuscuiusque hominis habet, ut halitus a sanguine sublatus, & aër inspiratus. Quale. n. est quod semel animā attrahimus, & efflamus, id quod identidem facimus, tale etiam est, quod

omnem respirandi facultatem, quam heri aut nudius tertius nati accepimus, eò reddimus unde accepimus. Quod uegetamur more stirpium, respiramus more pecudū, & ferarū, quòd uisus afficimur, quòd appetitionis causa mouemur, & congregamur, quòd nutrimur, omnia hæc non maiori sunt in pretio ponenda, quàm quòd excernimus cibi recrementa. Quid igitur honore dignū est? num plausus? nequaquā. Ergo ne laus quidē populi, quæ nihil est aliud quā plausus linguarū. Sublata igit etiam gloriola, quid restat, quod suspiciamus & ueneremur? equidē hoc censeo, ut quemadmodū facti instructi quē à natura sumus, ita moueamur. Eò nos etiam diligentia opificum, & artes ducūt. Oīs. n. ars huc collimat, ut id quod paratū est, aptū sit & idoneū ad opus, cuius operis causa paratū est. Idē querit uinitor, idē qui pullos equorum domat, idē qui canes educat. Ergo & institutio primę ætatis & doctrina eò contēdunt: is quē finis est, quem expetere debeas. Hūc cōsecutus, nihil est in alijs rebus quod sis tibi quæsiturus. Quòd si
pergas

p̄ergas alia etiā expetere, neq; liber eris,
 neq; tibi sufficies ipse, neq; eris affectuū
 uacuu: necessariò .n. inuidebis, æmula-
 beris, sinistra suspicaberis de his, qui illa
 tibi adimere possūt, insidiaberis ijs, qui
 id quod magni fit à te possidēt. Oīno .n.
 necesse est eū esse aīo pturbato, q̄ ista de
 siderat: sepe etiā deos incusare. Qui ue-
 rò mentē suam reueretur atq; colit, is &
 sibi ipsi probabitur, & cum cœtu homi-
 num bene ei conueniet, cūque dijs
 consentiet, id est, laudabit quæcunque
 ij distribuunt & ordinauerunt. Infrà,
 super, atque circum te motus sunt ele-
 mētorum. Motus uerò uirtutis in eorū
 nullo est, sed diuiniore quadā, & ad in-
 telligendum difficili uia procedit. Vide
 quid agant homines. Eos qui eodem
 cū ipsis uiuūt tēpore, laudare nolūt: ipsi
 uerò à posteritate laudari magnū existi-
 mant: nimirū ab ijs quos neq; uiderunt,
 neq; uidebūt unquā. Id uerò haud mul-
 tò aliud est, quàm si dolerēt, non à prio-
 ris etiā ætatis hominib. se laudatos esse.
 Nō, si quidasseq; intelligētia tua neq; id
 à nullo posse apprehendi homine existi-

ma: Sed quicquid homo potest, quicquid ei conuenit, id & tibi concedi iudica. In palæstra si quis unguibus aduersarium laniauit, aut capite incusso ferijt, non indignamur, neq; offendimur, neq; insidiarum suspectum habemus: cauemus quidem nobis ab eo, non ut ab hoste, neque sinistrum quid de eo suspicamur, tantum placide eum declinamus. Id fieri debet etiam in reliquis uitæ partibus, ut idem de alijs sentiamus, quod de ijs, cum quibus colluctamur: possumus enim (ut dixi) citra suspicionem & odiū ab ijs cauere, & eos uitare. Si quis me redarguere potest, & demonstrare, quod non recte sentiam, aut agam, læto animo sententiā mutabo: ueritatem. n. quæro, quæ nemini unquam dāno fuit: damnum autem facit, qui in errore & ignorance sua pmanet. Ego, quod est mei officij, ago, cætera me non auellūt. Aut enim anima, aut ratione carent, aut uia ignara errant. Animantia rationis expertia, tū omnes eiusmodi res & subiecta, magno & liberali animo sunt usurpanda tibi, nempe ratione prædito. Homini-
minibus

minibus uerò, ut ipsis quoq; mente instructis, ratione societatis habita utere. In omni uerò negotio deos comprecare: neq; sollicitus esto, quantum temporis spatium tibi ad agendum detur: suffi-
ciūt enim uel tres huiusmodi horæ. Alexander Macedo, agasq; eius, mortui in idem sunt redacti: aut enim assumpti sunt ad mentē mundi eam, qua sati sunt reliquorum animi, aut dissipati sunt in atomos, unus perinde atq; alter. Cum animo tuo considera, quā multa unico temporis momento fiant in uniuscuiusq; nostrū, cū animo, tum corpore: ita fiet, ut nō mireris, quòd lōgè plura, imò uerò omnia quæ in mundo hoc fiunt, simul extent. Si quis à te quærat, quomodo sit nomen Antonini scribendum: nōne singulatim omnes literas proferres? Quid ergo si qui irascuntur, num uicissim tu quoque stomachaberis? nō potius numerum in ibis placidè singularum rerū? Itaq; etiam hīc memēto suis omne officium quibusdam constare numeris: quos si imperturbatos seruaueris, neq; indignātibus alijs ipso

quoq; indigneris, recta uia id quod pro-
posuisti, perficies. Inhumanum esse ui-
detur, hominem impedire, ne ad ea ferā-
tur quæ ei utilia & cognata uidentur. At
quid tu ne faciant prohibes quodam-
modo, dū iniquo animo fers eos delin-
quere. Ferūtur enim utique ad id, quod
naturæ suæ coniunctum, & utile putāt.
Sed res nō ita habet. Id itaq; ostēde eis,
& doce citra indignationē. Mors finem
imponit sensuum, motus, & cogitatio-
num officijs, animūq; à corporis mini-
sterio liberat. Turpe autē est in hac uita,
in qua corpus tuū labori nō succūbit
animū tuū elāguere. Vide ne à præse-
nti statu deiectus obruaris. Potest. n. hoc
fieri. Itaq; cōserua te ipsum simplicē, bo-
nū, integrū, grauē, apertū, iustitiæ studio-
sum, piū erga deos, benignū, humanū,
ad officium tuendū fortē, annitere ut ta-
lis perman eas, qualē te facere uoluit phi-
losophia. uenerare deos, salutē homini-
bus affer. Breue est uitæ in terra degen-
dæ tempus, omnisq; eius fructus, sancta
animi constitutio, & actiones commu-
nitati hominum utiles. Omnia ut decet

Anto

Antonini discipulum. age. Quæ fuerit eius in agendo secundum rationem firmitas, quæ ubique æqualitas, quæ sanctitas, memento: quæ uultus serenitas, ac comitas. Quantus ille gloriæ contemptor, quod eius in percipiendis rebus studium, quum nihil prætermitteret, nisi prius accuratè perspexisset, ac cognovisset. Ut tulerit iniuste ipsum reprehēdentes, neque conuitium his repositurum: ut nihil properatè aut cupidè aggressus sit: ut calumnias nō admiserit, ut diligens fuerit morum actionumque examinatus: non obrectator, non meticulosus, non suspiciosus, non sophista. Quàm paucis fuerit contentus, ut domo, lecto, ueste, cibo, famulatu: quàm tolerans laborum, quàm leni animo: ut tempus neque ad uesperam propter uitæ tenuitatē egerit, ita ut ne excerneret nisi cōsuetā hora opus ei esset. Quæ eius in amicitia fuerit constantia, & æqualitas: quomodo tulerit eos, qui ipsius sententiā liberè impugnarent, gaudiusque fuerit, si quis melius aliquid ostēderet. Quia ille deos religione coluerit citra

superstitionem, recordare, ut tibi quoque ultima hora perinde atque is fuit recte tibi cōscio adueniat. Expergiscere, & te ipsum reuoca, somnoq; discusso cogitans quæ te infomnia perturbarint, uigilas ea intueri, ut illa inspexisti. Ex corpufculo & anima consto. Corpufculo nihil interest inter res, neque enim potest discrimen statuere. Rationi autem inter ea discrimen habetur, quæ nō sunt ipsius actiones: has uerò oēs in sua habet potestate. Quod ipsum tantum est de præsensibus accipiendum, præteritæ enim & futuræ animi actiones, ipse quoque nullum habent iam discrimen. Manui ac pedi, dum suum agunt officium, nullus est præter naturam labor: ita homini quoque ea agenti quæ ipsius sunt partium, nullus est præter naturam labor: ergo ne malum quidē. Quot uoluptatibus, ac quantis frui contigit latronibus, cinædis, parricidis, tyrannis? Nonne uides ut qui sordidas profitentur artes, usque ad certum finem se priuatis hominibus accommodent? nihilominus tamē suæ artis rationem retinēt,
neque

neque ab ea decedere uolunt. Nōne aut turpesit, si architectus & medicus magis suæ artis rationē reueretur, quā suam homo, quæ quidē ei est cum deo communis? Asia & Europa, anguli sunt mundi: uniuersum mare, gutta mundi: At hos, glebula mundi: omne instans tempus, pūctum est æternitatis. Omnia sunt, parua, mobilia, interitui obiecta: omnia inde ueniunt, profecta à principe uniuersi, aut per consequētiam. Etenim rictus leonis, lethalia uenena, omniaq; maleficia, ut spina, cœnū, pulcrarum & bonarum rerum sunt additamēta. Non igitur ea aliena ab eo quod colis imaginare, sed fontem omnium rerum considera. Qui præsentia cernit, omnia uidit, quæ ab æterno fuerunt, & in infinitum usq; erunt. Omnia enim sunt eiusdem generis, & conformia. Sæpenumero cogita de omnium in hoc uniuerso rerum connexu, mutuaq; affectione. Quodā enim modo omnia inuicem sunt implicata, eaq; ratione amica mutuò. Aliud enim ex alio consequitur, propter constantem motum, ac conspirationem &

unitionem (ut ita dicam) subesse. Quib.
 negotijs addictus es sorte tua, his te ac-
 commodas: & quibus te hominib. fati
 adiūxit, eos amore, idēq; ūero, prosequere.
 Organa, instrumenta, uasa, quum id
 agunt, cuius gratia sunt adornata, bene
 habent: & quidē is qui ea parauit, abest
 ab ipsis. At in his quæ natura continen-
 tur, remanet, intusq; est uis ea paratrixi.
 Itaq; tanto magis honoranda est, & exi-
 stimandū, si secundum eius uoluntatem
 agere persequeres, oīa tibi secundum mē-
 tem esse: idēq; de alijs hoībus oībus in-
 tellige. Quodcūq; ex ijs reb. quæ extra
 te, neq; in tua uolūtate sunt posita, tibi
 ppositueris, boni uel mali noīe, id, si uel
 ut malū tibi cōtingat, uel si, cū p bono
 ducas, adipisci non possis, efficiet ut &
 deos incuses, & odio habeas homines
 qui in causa sūt, aut eo certe noīe suspe-
 cti habēt, q̄ uel malū hoc habeas, uel bo-
 no careas. Propter hāc rerū differentiā,
 quam ipsi statuimus, fit ut multa pece-
 mus. Quod si sola ea, quæ in nobis sunt
 posita, bona & mala tractaremus, nihil
 cause restaret, ne aut Deū incusaremus,
 aut cū hoībus inimicitias susciperemus.

Oēs ad eūdē finē & effectū agimus: pars sciētes, & certo ordine, pars inscij. Quē admodū & dormiētes. Heraclētus (ni fallor) dixit esse operarios, qui adiuuēt sua opēra hęc quę in mūdo sūt. Alius autē alia rōne id opus adiuuat: supuacanea opera est eius q̄ rephēdit, & reniti conāt ijs quę sūt, eaq̄ rescidere: nā & hoc utitur mūdos. Proinde animum aduerte, in quorū tu te numero reputes. Nā administrator huius uniuersū, utiq̄ te utet rectē, & accipiet te inter cooperarios. Tu uerō ne sis huiusmodi eorū pars, qualis est in fabula uilis ille & ridiculus uersus, cuius mentionē Chrysippus facit. Sōlne pluuię munia obire cupit, aut Aesculapius terrę frugē ferētis? Quid uerō sydera, annō diuersa quidē singulis est actio, quę tñ ad cōmunē opus cōferat? Quod si de me & his quę mihi uenire debuerūt, dij cōsultauerūt, rectē nimirū mihi consuluerūt. Nam Deum sine consilio agentem ne cogitare quidem facile est: quę autem fuisset causa, propter quam malē mihi consultum uoluisset? Quid inde ad deos, & ad uniuersum (cuius maximē habent rōnē) fructus rediisset?

Sin de me priuato nihil consultauerūt,
 ac de uniuerſo utiq; rationes duxerunt,
 ex quo quum ea conſequūtur quę mihi
 eueniunt, non debet me eorum pœnite
 re. Sanè de nulla re eos conſilium inire,
 impiū eſt credere: aut ne ſacrificādum,
 ne precandum, ne iurandum quidē, ne
 que quicquam eorum faciendum, quę
 ſingula tanquam cum pręſentibus & u
 nā uiuentibus dijs agimus. Sed tamen
 ſi nihil illi de nobis ſtatuērūt, licet mihi
 de meipſo cōſiliū capere, ac de mea uti
 litate deliberare. Vtile aut eſt unicuiq;
 id, quod eſt naturę eius & conſtructioni
 cōſentaneū. At natura mea rationis
 eſt cōpos, & civili coetui accommoda
 ta. Ciuitas mihi eſt & patria, quatenus
 quidem Antoninus ſum. Roma: quate
 nuſ homo, mūdus: hęc igit tantū mihi
 ſunt utilia, quę hiſ ciuitatibus condu
 cunt. Quę ſingulis eueniūt, ea proſunt
 uniuerſo: id erat ſatis ſcire. Sed & hoc
 addendum, quòd ſi animaduertere ue
 liſ, ubiq; uidebiſ: quę homini, aut alijs
 hominib; *. Sed nunc uocabulum u
 tilis accipiamus latius, ut etiam medijs
 rebus

rebus pateat.. Quæ in theatro aut simili-
 bus locis uides, ea quum semper eadem
 spectentur, & uniformia, spectaculi sa-
 tietatem afferunt. Id etiam de tota uita
 sentiendum. Omnia enim superiora &
 inferiora eadem sunt, & ex iisdem causis
 extiterunt. quousq; igitur? Ad sūdū oīs
 generis homines considera, qui ex om-
 nis generis professionibus & nationi-
 bus mortui sunt: ita ut etiam usque ad
 Philistionem, Phoebum, & Origanio-
 nem descendas. Hic sanè cogitandum,
 idem euenturū nobis, quod accidit tot
 eloquentibus oratoribus, tot grauibus
 philosophis: Heracleto, Pythagoræ, So-
 crati, tot Heroibus prius, deinde tot du-
 cibus, tyrannis: tum Eudoxo, Hippar-
 cho, Archimedi, alijs acutis ingenijs,
 magnanimis, laboriosis, callidis, contu-
 macibus, his ipsis, qui caducam hanc &
 & in dies durantem uitam hominū sub-
 sannarūt, ut Menippo & similibus. Hos
 omnes cogitandum est dudū esse mor-
 tuos: quid autē mali inde habent? Quid
 hi, quorum ne extant quidem nomina?
 Vnum hoc summi est pretij, ueritate &

iustitia seruata, mendacib. & iniurijs hominibus placidū uiuere. Cū te ipsum oblectare uis, cogita uirtutes eorū qui uiuunt tecum: strenuitatem eius, illius uerecundiam, aut liberalitatē, aut aliud quippiam. Nihil enim est, quod tantam afferat lætitiā, quantā similitudines uirtutum in eorum quibuscū uiuimus moribus expressæ, ac sese cōfertim offerentes cōspectui. itaq; in promptu habenda. Non iniquè fers, tot libras te appendere, & non trecentas: ita etiā quod an-
norum certum, & eo non maiorem uiues numerum, indignari non debes. Etenim ut corporis tantam, quanta tibi est tributa, portionem probas: ita & de tēpore tibi sentiendum est. Annitendum est nobis, ut persuadeamus ijs cum quibus agimus: sin minus, etiam illis inuitis id agendū est, quod iustitiæ ratio iubet. Quod si quis ui te impediat, transi ad equanimitatem, eoq; impedimēto ad alterius uirtutis opus abutere: memor, te cū exceptione quadā instituire actionē, neq; ea appetere, quæ fieri nequeāt. Itaq; is fuit impetus animi tui, cui satisfiat, si
id

id, cuius causa citatus es, cōsequat. Glorietur cupidus, alienā actionē p suo bono reputat. uoluptuarius affectionē, quā ipse afficit: mēte uerò prēditus, suā actionē. Licet etiā nihil de his existimare. ipse .n. res nō sunt eius naturæ, ut iudiciū nostrū efficiat. Adsuefac te, ut alio docēte cogitationes nō aliō diuertas, sed totus animo dicētis sis intētus. Quod alueari nō pdest, id ne api quidē pdest. Si nauis malè gubernēt, aut nō rectē curētur ægroti, dicūt: alius erat quærendus, cui me cōmitterē: aut quō hic salutē nauigantib. uel ægrotis sanitatē afferet? Quā multi iam unā cū his, quibuscū in mundum uenerūt, ex mūdo excesserūt? Morbo regio laboratib. mel amarū uidetur: mors à rabida bestia, aqua est timori: pueris spherula pulcra est. Quid ergo irascor? aut tibi minor uis uidetur esse falsitatis, q̄ bilis apud ictericū, aut ueneni apud morsum à rabioso animali. Nemo prohibebit, quin secundū rationē tuæ naturę uiuas: neq; tibi quicquā accidet, quod sit cōtra rōnē uniuersū. Quales sūt illi, quibus cupimus placere, aut ppter qd, q̄ eis supersit, aut per quas actiones?

quàm celeriter æuum omnia abscon-
dat: imò quàm multa iam
nunc occultauit?

M. ANTONINI IMPERA-

toris de uita sua,

LIBER VII.

Guilielmo Xylandro Augustano
Interprete.

QUID est malicia? id, quod
sepenumero uidisti. Et quic-
quid omnino acciderit, ex-
pedit in promptu te habere
hanc regulã, sæpe id esse à te uisum. Om-
nino si superiora & inferiora animo re-
petas, inuenies omnia eadem esse, quo-
rum plenæ sunt prisca, mediæ, recetescq;
historiæ, & urbes, & domus: nihil nouũ
est, omnia usitata & breui durãtia tem-
pore. Neque uerò alia ratione extingui
possunt opiniones, quàm cogitationi-
bus quæ ijs respondent, abolitis: quas
quidem ut continenter resuscites, in tua
est positum potestate. Possum de re
oblata existimare, id quod oportet: si
hoc

hoc possum, quid est cur animo perturber? Quæ sunt extra mentem meam, nihil omnino ad eam attinet. Hoc modo affectus, rectus eris. Reuiuiscere potes: nam si res, quas antè uidisti, rursus apud animum tuum contempleris, exactam uitæ partem quasi repetes.

Inane pompæ studium, fabulæ scenicæ, greges, armenta, uelitationes, ossiculum catello proiectum, aut esca in piscinam iniecta, formicarû labores, & onerum gestationes, murium perterritorû discursus, simulacra neruis tracta ut se moueât. In his igitur oportet animo placido, & non elato consistere, & intelligere, tanto unumquemque dignum esse, quâto ea in quibus studium suum posuit. In oratione singula uerba, in ijs quæ fiunt, singulæ appetitiones sunt animaduertendæ: atque hic statim uidentur, quam ad finem eæ referantur, illi quid significant.

Sufficit ne intellectus meus ad hanc rem, an secus? Quod si sufficit, utoreo ad rem propositam tanquam instrumêto mihi ab uniuersa natura concessio. Sin

contrà, aut eam rem alteri cuidam, qui melius id possit, perficiendam relinquo, præsertim si alioquin id agere officium meum non iubet: aut ipse perago pro uirili mea, adscito mihi auxiliario, cuius opera mea mens id efficere possit, quod in præsentia sit commodum, & societati hominum conducatur.

(Quàm multi quondam fuere celebres, quorum nunc fama est obliuioni tradita? quàm multi etiam horum, qui istos celebrauerunt, è medio sunt sublati?)

Ne ducas tibi pudori, si cuius auxilio usus es. Propositum est enim tibi id agere, quod sit tuarum partium: perinde ac militi in oppugnatione murorum. Quid ergò faceres, si tu claudicans solus conscendere propugnaculum nequires: ab alio adiutus, posses?

Ne te perturbent futura. Nam si ita usus erit, peruenies ad ea eadem instructus ratione, qua nunc in præsentibus uteris.

Omnia inter se sunt complexa sacro
nodo

nodo, neq; quicquam ab altero est alienum, ordine enim omnia certo sunt disposita, unum eundemq; mundum exornent. Mundus ex omnibus constat unus, unusq; per omnia diffusus est Deus, una natura, una lex, una ratio cōmunis omnibus ratione præditis animantibus, una ueritas: Siquidem et una est perfectio eorum quæ eiusdem sunt generis, eiusdemq; participia rationis animantium.

Omne id quod materia constat, celerimè in uniuerso abolet: omnis causa, celerimè in rationem uniuersi adsumitur: omnium rerum memoria quàm primùm æuo confunditur.

Ratione prædito animali eadem actio & secundum naturam est, & secundum rationem.

Rectus, an qui erigatur? Quam rationem in unitis & compaëtis corporibus habent membra, eam obtinent ratione prædita animalia in diuisis, præparata ad unam quandam actionem. Hæc eò magis animum tuum tanget,

si crebro tibi ipsi dicas : pars sum eius, quod est ex ratione præditis conflātū, corporis: Si autem propter elementum R. dicas te esse partem, nondum ex animo diligis homines, nondum ex beneficentia delectationem capis, quam uerè apprehendat animus tuus, adhuc de cori tantū causa ita agis, non ut in te ipsum beneficium conferens.

Sanè alijs quęcunq; accidant, eorum est, si uelint, ea culpare. Ego quidem rebus mihi contingentibus, nisi in malis eas ducam, nihil lædor: & licet mihi ea non putare mala.

Quicquid alij loquantur & faciant, me quidem oportet esse bonum: haud aliter, q̃ si aurū uel smaragdus, uel purpura semper ita diceret, quicquid alij dicant, aut faciant, smaragdum esse oportet, me colorem seruare meum.

Mens ipsa seipsam nō perturbat, hoc est, non affert sibi ipsi ullam cupiditatē aut metum. Si quid aliud est, quod possit eam terrere aut dolorem afferre, faciat sanè: ipsa quidē per se nulla opinione sibi hos motus affert. Corpusculum
uerò

uerò ipsum curet, ne quid patiatur dicatq, si quid patitur. Animo nullus metus, dolor, aut opinio horum accidere pót. neq, em ei sunt habitus ad hæc. Per se omni metu mens uacat, nisi seipsam destituat: itaq, & perturbationis, & impedimenti exors.

Felicitas est bonus dæmō, seu bonū. Quid igitur tu hic agis phantasia? ubi, unde uenisti, non enim te opus habeo. Sed uenisti secundum pristinam consuetudinem: non tibi succēseo, saltem abi.

Si quis mutationem timet, is cogitet absq, ea nihil fieri posse, neque esse ea quicquam naturæ uniuersi amicus. An tu lauare posses, nisi ligna mutarentur? aut ali, nisi nutrimento mutato? aut quid nam aliud utile potest absq, mutatione fieri? Non ergo uidēs etiam tui mutationem earum similem esse, ac perinde necessariam uniuersi naturæ. Per uniuersam naturam: tanquam per torrentem, transeunt omnia corpora, uniuerso ipsi cognata, & eius operum adiutoria, uti & nostra inuicem sunt membra. Quot

Chrysippos, Socrates, & Epictetos *zucht* iam deglutijt. Idem de omni re & homine tibi ad animum accidet.

Vnum hoc me sollicitum tenet, ne quid faciam, quod hominis constitutio aut nolit factum, aut alio modo, uel tempore factum uelit.

Propediem erit, ut & tu omnium rerum obliuiscaris, & nulla sit usquam tui memoria.

Proprium homini est, ut etiam eos diligat, qui peccant. Fiet hoc, si in mentē tibi ueniat, esse eos tibi cognatos, imprudētia, & inuitos peccare, paulò post & te, & illum qui peccauit, moriturum: idq̃ potissimum, nō lāsum te ab eo, nō enim eius peccato tua mens deterior, quā fuerat, facta est.

Natura mundi, ex uniuersitate tanq̃ è cera modò equum finxit, mox eo confuso, materia ista ad fabricam arboris usā est, deinde ad homunculi, inde ad aliarum rerum. Harum singulæ quā breuissimo durarunt spacio. Atqui arcula ut si compingatur, nihil est mali: ita ne si dissoluetur quidē. Irati uultus oīo est cōtra naturā, quādo sapius immoriēdi

fit pretextus, aut ad extremū extinctus est, ut oīo inflammari nō potuerit. Hoc ipso intelligere labora, irā à ratione esse alienam. Nam si etiā sensus peccati nullus erit, quæ erit uiuendi causa?

Quæcunq; uides, ea iam iam à gubernatrice mundi natura in alias, rursusq; & deinceps in alias mutabit formas: ut semper recens sit mundus.

Si quis aliquid contra te deliquerit, statim cogita quānam boni uel mali opinione peccauerit: id. n. si cernas, misereberis eius, ac neq; miraberis, neq; irasceris. Nam aut ipse idē, quod is, bonum putas, aut aliud quiddā eiusdē generis: uenia ergo danda. Sin tu secus de bonis & malis iudicas, eò placabilior eris ei qui falsus. Non de ijs quæ absunt, tanquam de præsentibus cogitandum est: sed præsentium ea quæ sunt aptissima, deligenda sunt, illorumq; causa memoria repetendū, quānam rōe fuissent. querenda siquidem abfuissent. Caue tamen præsentia ad eò probes, ut etiam in honore ea habeas, ac si quādo absint, perurberis. Intra te ipsum uertere.

Hæc est natura mentis, ut iuste agens, in hocq; acquiescēs, nihil extra se quærat. Aufer uisa, inhibe motum neruorū, circumscribe instans tempus, cognosce id quod uel tibi, uel alij accidat, diuide subiectum in materiam & formam, cogita de postrema hora.

Quod peccatū est, ibi cessat, ubi peccatum subsistit. Intendendus est animus ijs quæ dicuntur, mente penetrandum in causas & effectus.

Exorna te ipsum simplicitate & uerecūdia, eoq; ut quæ sunt medio inter uirtutem & uitium loco, in nullo ponas discrimine. Dilige humanum genus, obsequere Deo: is enim ait omnia fieri certa lege. Quod si diuina sunt etiam elementa. Satis est meminisse, hæc omnia certa lege constare, aut admodū pauca secus.

Mors ē aut dissipatio, aut indiuiduarum particularum secretio, aut exinantiō, aut extinctio, aut migratio.

Dolor si sit intolerabilis, mortem affert: diuturnus ferri potest, interimq; animus suam retinet tranquillitatem, neque fit deterior. At partes dolore confectæ,

DE VITA SUA LIB. VIII. 109
fectæ, ipsæ quarantur, si quidem possunt.

Hominum opiniones de gloria intue-
re, quales sint, quid propositum habe-
ant, quid fugiant.

Vtq; in littore maris arenæ cumuli
alii super alios appulsi, priores occultat,
ita in uita quoq; priora à subsequenti-
bus celeriter absconduntur.

Platonicū. Qui igitur animo est præ-
ditus alto, & cognitionē habet omnis
temporis, omnisq; naturæ, an tu eū pu-
tas existimare, quod hominis uita ma-
gnū sit aliquid? Nequaquam, respon-
dit ille. Ergo, inquam ne mortem qui-
dem in malis ille reputabit? Minimè
uerò.

Antisthenicum. Regium est malè au-
dire, cum bene feceris. Turpe est uultū
obsequi intellectui, seq; componere ita
ut si iubeat, cum ipse intellectus se ipsum
non componat atq; ornet.

Nam rebus irasci, nihil sanè expedit:
Iram curat enim nostram nihil. Dijs læ-
tiignaris, & nobis gaudia dones.

Frugiferam uti spicam mea uitæ me-
tam.* Atq; hoc quidem esse, illud non.

Quod si dii me, liberosq; negligunt,
Ratio est & huic. Meum enim est
Bene esse, & iusticia. Non unà lugere,
neq; tremere.

Platonica.

Ego autem haud iniuria hoc retule-
rim. Non rectè dicis, ô homo, si putas es
se uel uitam uel mortē aliquo in discrimi-
ne ponendam ei uiro, qui uel alicuius
sit precij: ac non id potius unum cō-
siderare eum inter agendum, iustēne an
iniustē agat, & eāne sint uiri boni an ue-
rò secus. Rei enim ueritas, & Athenien-
ses, ita habet, ut quo quis loco seipsum
constituerit, existimans ita optimum es-
se, aut cum ita sit optimum, eò colloca-
tus fuerit, ibi (mea quidem sententia)
persistere debeat, ac quoduis pericu-
lum subire, neq; mortem, uel ullam aliā
rem turpitudine grauiorē ducere. Sed
heus tu, uide, ne animi magnitudo, et bo-
num aliud quidpiam sint, quam serua-
re, & seruari. Neque enim conceden-
dum est, eum re uera uirum dici mereri,
qui quantocunq; tempore uiuendum,
neque rationem uitæ habendam putat:

Sed

Sed cum, qui de his cura deo commissa, credens mulieribus, non posse fatum ab ullo euitari, id considerandum porro ducat, quanam ratione tempus uitæ concessum sibi quàm optimè exigat.

Cursus siderum considerare expedit, quasi eos comitemur, & elementorū mutæ mutationes crebrò cogitandæ. Hæ enim cogitationes uitæ humilis sordes abstergent. Bene est à Platone hoc dictum. Etiam cùm de hominibus loquimur, intuendum est in res terrenas. Etenim qui memoria altius repetierit hominū cōgregationes, exercitus, agriculturas, nuptias, pacta, ortus, interitus, iudiciorum turbas, vastitates regionum, varias Barbarorum gentes, ferias, luctus, nundinas, in summa, qui colluuiem illarum, & ex contrarijs compositum præteritorum aceruum, tantasq; imperiorum mutationes recoluerit, is etiā futurā præuidere poterit. Quippe eandem hæc habent cum præteritis formam, neq; alio possunt mó fieri. Itaq; et

idem est, quadraginta, an decies miliū
spacio annorum, uitam humanam exa-
mines, nihil enim amplius uidebis.

Ex terra enim nata, in terram redacta
sunt: quæ uerò genus traxerunt cælitus,
rediere ad æthereū polū: siue hæc quæ
dissolutio complexuum, quibus ato-
mi iunguntur, siue elementorum passio-
nis expertium dissipatio.

Cibisq̃, potuq̃, & magicis adeo arti-
bus Auertimus currum, & mortis fugi-
mus uiam.

Flantem diuinitus auram

Opus est tolerare laboribus,

Luctu, lachrymisq̃ calentibus.

Est aliquis te peritior luctæ: quid tū?
at nō societatis humanę studiosior est,
non uerecundior, non ita commodè
fert ea quæ accidunt, nō ita mitis homi-
num peccatis.

Vbicunq̃ potest aliquid perfici, secun-
dum cōmunē dijs & hominibus ratio-
nem, ibi nihil est mali. Nam ubi utilita-
tem consequi licet actionis, quæ recta
uia procedit secundum constitutionē
hominis, ibi non est uerendum ne quid
subsit

subsit damni. Vbiq; & semper in tua est manu positum, ut ea quæ in præsentia tibi acciderunt, & approbes piè, & cū hominibus qui tecum sunt, iustè agas, & uisa oblata artificiose examines, ne quid non satis perceptum admittatur. Noli aliorum mentes circumspicere, sed eò rectà intueri, quò te natura ducit, cū uniuersi, per ea quæ tibi eueniunt, tum tua per ea quæ tibi ad agendum sunt proposita. Id autem unicuiq; ad agendum proponitur, quod est eius constitutioni consentaneum. Porro ita constituta sunt & comparata singula: reliqua quidem omnia eorum causa, quæ mente sunt prædita, nimirum deteriora præstâtiorum causa, ratione autem præditorum unum alterius causa factū est. Primas igitur inter partes ex quibus homo constat, ea pars obtinet, quæ societatem humanam respicit: alteras, ea, qua sibi à persuasionibus corporeis illo abstinet. Ratione enim & intellectu præditi motus proprium est, seipsum circūscribere, & neq; sensitiuæ, neque appetitiuæ motioni succumbere: harum enim utraq; etiam brutorum est.

At intellectiua principatum obtinere, neq; ab illis regi uult: nec iniuria, quippe cuius natura ferat, ut omnibus reliquis ipsa utatur. Tertiū est, uacuitas temeritatis & erroris. Quibus intēta pars princeps, rectā progrediat, suis cōtēta.

Tanquam mortuo, & qui hactenus tantū uitæ usura fuerit cōcessa, quod superest uiuendum tibi erit secundum naturam, tanquam ex abundanti.

Tu solus ea diligens, quæ tibi fatum iniunxit, eo contentus esto. Quid enim magis congruum, quàm ut singula eueniunt, statim eos ante oculos habere, & cum eadem ipsis euenissent, indignati sunt, nouitatem rei mirati, & repræhenderunt ea. Vbi nuncij sunt? nusquam. Quid attinet te eorum similem esse uelle? ac non potius alijs suum morem relinquere, ipse in hoc esse, ut rebus tuis bene utaris? Idq; poteris præstare, nec deerit materia, modò animaduerte, & stude, ut tibi ipsi in omnibus actionibus uidearis honestatem consecutus. Vtriusq; uerò actionum finis recordandum est. Intrò respice: intus est fons boni, sem

per scaturiens, siquidem semper fodias.

Corpus constare, ac neq; motu, neq; habitu dissolutum esse debet. Sicut enim mens efficit, ut vultus sit compositus & aptus, ita de toto corpore ut tale sit annitendū est. Omniaq; hæc curandū ē, ut ne ostētationis causa simulata sint.

Viuendi ars palæstricæ est, quod saltatoricæ similior, eò quod ipsa quoq; curat, ut ad ea quæ incidūt, neq; antè sunt præcognita, parata sit, & à casu tutum hominem seruet.

Adfiduò inquire, quales ij sint, quos testimonium de te ferre uis, ac quæ eorum sint mentes. Ita neq; eos qui inuoluntariè peccant culpabis, neq; testimonij egebis, si in ipsos fontes inspicias, unde ij opiniones suas, appetitionesq; hauerunt: Omnis animus, inquit ille, non sua sponte priuatur ueritate: idem sentiendum de iusticia, temperantia, benignitate, omnibusq; similibus. At necessariū est quā maxime, id te nunquā nō meminisse: ita. n. erga oēs eris mitior.

De omni dolore in pròptu sit tibi cogitare, eum neq; turpem esse, neq; mentē gubernatricem reddere deteriorem

quippe hæc neq; ratione materiæ, neq; societatis humanę damnum accipit. In maiori autem dolorum numero etiam Epicuri dictum prodest, eum neq; intolerabilem esse, neq; æternum. siquidem finium recorderis, ac non præiudicium feras. Id quoq; recordare, multa cū eadem habeant cum dolore naturam, tamen occultè modò molesta esse: ut dormiturire, estum ferre, nauscare: quorum aliquod si molestè fers, dic tibi ipsi, te dolori succumbere.

Vide ne ita afficiaris contra inhumanos, ut homines contra homines.

Vnde nobis constat Socratem fuisse illustrem, & meliori constitutione præditum? Non enim satis est eum clariori morte occubuisse, aut peritiùs cum Sophistis disputasse, & patientiùs in frigore pernoctasse, & Salaminium abducere iussus, fortiter repugnasse, ac in uisus maiestatem uultus præ se tulisse, de quo maximè dubitari potest an uerū id fuerit: Sed hoc considerandum est, quo animo fuerit Socrates, an potuerit contentus esse, Si iustum se hominibus præberet

ret, ac pium erga deos, an neque temere ob aliorum maliciam sit indignatus, neq; ullius inscitiae subseruiuerit, an nihil eorum quæsi uniuersi natura attribuisset, tanquam peregrinū aut intolerabile acceperit, nunquā ne affectibus carnis consentientem mentem præbuerit.

Non ita confudit omnia natura, ut nō liceat circūscribere seipsum, & quæ sunt propria cuiq;, ea ipsum in sua retinere potestate. Admodum enim possibile est, ut quis diuinus uir fiat, ac à nemine cognoscatur. Huius semper memento: atq; huius etiam, quòd uita beata in paucissimis rebus est posita. Neq; quia desperasti te Dialecticū aut Phisicum futurum, iccirco etiā liberū, pudicum, sociabilem, deoq; obedientem te fieri posse.

In maxima animi uoluptate licet uiuere, tutum ab omni ui, ut cunq; omnes quæ uolunt contra nos clamitent: etiā si corporeæ huius molis membra à feris laniētur. Quid enim obstat, quo minus interim meas seipsam conseruet in tran-

quillitate, ueroq; de rebus præsentibus iudicio, & usu eorū quæ sunt præ manibus expedito: ita quidem ut iudiciū rei subiectæ dicat: sanè tu natura tua hoc es, etsi aliud uideris: utq; usus dicat rei oblata: Ego te quærebam. Semper enim id quod adest, materia mihi est exercendæ uirtutis rationalis & ciuilis, omninoq; uirtutis humanæ aut diuinæ. Omni enim id quod accidit, deo est aut homini familiare, neq; nouum, neq; intractabile, sed consuetum & tractabile.

Perfectio morū hoc præstat, ut omnē diē tanquā supremū agas, nihil tremas, nihil torpeas, nihil simules. Dij, cū sint immortales, tamen non indignè ferūt, quod in tam diuturno æuo semper omnino tot improbos homines perferre debeant: quinimo illorum curam summam gerunt. Tu autem qui iam iam cessabis uiuere, desperas, idq; unus è numero malorum. Ridiculum est te non fugere tuā ipsius maliciam, id quod potes, aliorum uelle fugere, quod non conceditur tibi.

Quicquid rationalis & ciuilis tua uis
inuc

DE VITA SVA LIB. VIII. ii.

inuenerit neq; rationi cōsentaneū, neq;
ad societatem conducens, id rectè ca
indignum iudicabis.

Si tu benè alicui fecisti, & est, qui à te
beneficium acceperit, quid præter hæc
duo tertium aliquid requiris stultorū
more, uti & uidearis benè fecisse, & gra
tiam recipias. Nemo defatigatur accipi
endo aliquid utile. Atqui utile tibi est,
te secundum naturam aliquid agere: ne
igitur dum alij prodes, defatigare tibi
aliquid boni parando.

Vniuersi natura olim ad mundum fa
bricandum se contulit: nunc autem uel
omnia quæ fiunt, consequētia sūt sua,
uel etiā in præcipuis eorum, ad quæ se
mundi gubernatrix natura confert, ra
tioni nullum locum esse & cōsilio, tenē

dum est. Hoc, si memoria teneas,

multis in rebus animo ut sis

tranquilliori effi-

ciet.

h a

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua.

LIBER VIII.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

LD quoque ad minuendam gloriae cupiditatem facit, quod non licet tibi adhuc totam uitam, quae à prima tua aetate fuit, philosophicè uiuere: sed cum multis alijs, tum uerò tibi ipsi manifestum est factum, te procul à philosophia abesse. Conturbatae igitur sunt tuae rationes, cum neque ipse iam nomen philosophi facile possis adipisci, & tuum institutum repugnet. Si itaque uerè perspexisti, in quo sit res posita, omitte curare quis habearis: satis autem sit tibi si reliquum uitae arbitrio naturae exigas. Quid ea uelit, cogita, hinc te nihil diuellat. Expertus enim es circum quot res uagatus, nusquam uitam beatam inueniris: non in ratiocinationibus, non in diuitijs, non in gloria, non in uoluptate, nullibi

nullibi. Vbi uerò est? in agendo ea, quæ hominis natura requirit. Quomodo ita aget? Si ea habeat dogmata, à quibus cōsentaneæ appetitiones & actiones ueniant. Quæ sunt illa? de bonis & malis. Scilicet, Nihil esse bonū homini, quod nō reddit iustum, ten. perantem, fortem, liberalem: nihil malum, nisi quod horum contrarium efficiat.

In omni actione à te ipso quære, qualis ea tibi sit. Nec pœnitentia eius mouere: parum abest, ut moriaris, & omnia è medio sint. Quid præterea requiro, si præsens actio animalis est mente prædicti, societatis hominum studiosi, & deo æqualis.

Alexáder, Caius, & Pompeius, quid hi ad Diogenem, Heraclitum, uel Socratem? Hi enim nouerant res, earum causas, materias: ita erant ipsarum mentes instructæ. Ibi uerò, quibus in rebus esset prudentia, & seruitus. Nihilominus eadem facient, etiam si tu te ruperis.

Primum est hoc, ne perturberis: omnia secundum uniuersā naturam eueniunt: paulò pòst, ausquàm eris, sicut nūc

Adrianus & Augustus. Deinde in rem ipsam intuere, eamq; cōsidera, recordatusq; debere te esse bonum uirū, ac qd hominis natura uelit, age id quod propositum est cōstanter, ac iustissimè tūc te egisse puta: modò placidè, uerecūdè, & citra simulationem egeris.

Vniuersi natura hoc agit, ut quæ hoc modo habent, aliò mutet, & ex uno loco in alium res transferat. Omnia constant mutationibus, neq; quicquā metue: nihil enim noui, omnia usitata eueniunt, & æqualiter dispensantur. Cæterum unaquæq; natura, si recta uia ingreditur, sibi ipsi sufficit. Natura autem intellectiua id facit, si in cogitationibus, id obseruet, ne falso, aut obscuro astipuletur: impetus animi ad eas solum actiones dirigat, quæ faciunt ad societatem hominum: ea tantum appetat & uitet, quæ in nobis sunt posita: omnia quæ à communi natura tribuuntur grāta habeat. Huius enim pars est, sicut natura filij, naturæ stirpis pars est: nisi quod hæc est eius naturæ quæ & sensu & intellectu carens, impedire possit. Hominis natura,

tura, pars est naturæ quæ impediri non possit, intelligat, & iusta sit: siquidem æqualiter, & p̄dignitate uniuscuiusvis tempora, substantiam, actionem, & eue-
ta diuidit. Considera autem æqualitatē eā inuenturum te si singulas res exami-
nes: si unam cum uniuerſis conferas,
non item.

Atqui licet libidinem arcere, uolup-
tatibus & doloribus superiorem esse, i-
temq; gloriola: licet etiam stupidis & in-
gratis non irasci.

Nemo te audiat uitam aulicā repræ-
hendere, ac ne tu quidem te ipsum.

Pœnitentia est repræhensio quædam
sui ipsius, propter bonū aliquod dimis-
sum: bonū uerò, oportet utile esse, ideo
quæ ei⁹ cura ē habēda uiro bono & ho-
nesto. At nullus talis pœnitentia duce-
tur ob neglectam aliquam uoluptatem,
ergo uoluptas neq; in bonis est, neq; in
utilibus numeranda.

Res ita expēdendæ sunt. Quid ē hoc p-
se, & sua p̄pria cōstitutione? q̄ei⁹ substā-
tia & materia, quæ forma? quod eius in
mundo officiū, ac quandiu permanet?
Si difficulter à somno exp̄giscaris, remi-

niscere consentaneum esse tuæ constitutioni, & naturæ humanæ, ut aliquid agas quod cœtui humano p̄sit. At dormire, etiam brutis est commune. Quod autem unicuiq; secundum naturam est, id & magis proprium ei est, & cognati-
us, adde etiam gratius. Hoc assiduò & quibuscūq; incidētibus cogitationib; si fieri possit, in promptu habendum.

Si de natura, affectibus, aut alijs reb; disputare cum aliquo libet, statim teipsum antè interroga: Quæ nā is sentit de bonis & malis. Nam opiniones de voluptate & dolore, eorumq; efficientibus, de honore, ignominia, morte, uita,

Non debet mihi nouum aut mirum uideri, si quæ res hoc aut hoc modo agāt: cogitabo em̄, ita opus esse fieri. Cogitabo, sicut turpe sit uelle me in miraculum rapere si ficus fructum suum producat, ita etiam, si mundus ea proferat, quorum est ferax: etiam medico & gubernatori turpe sit mirari uelle, si quis febricitaret, aut si aduersus uentus existeret.

Memento mutare sententiam, & re-
tē

esse monenti obsequi, perinde esse liberi. Tua enim actio secundum tui animi impetum fit atque iudicium, tuamque mentem.

Si in tua est potestate, cur facis? sin in alterius, quid reprehendis? atomosne, an Deum? quorum utrumque est cum insania coniunctum. Nihil igitur reprehendendum. Nam si potes, uel eum qui causa est, corrige, uel, si prius nequis, rem ipsam: sin neutrum, quid iam tibi profuit reprehendisse? atque nihil frustra faciendum.

Quod moritur, non excidit e mundo: nam ut constat, & mutatur, ita etiam dissoluitur in elementa, quae tibi sunt cum mundo communia. atque haec ipsa etiam mutantur, neque indignè ferunt. Vnumquodque est ad certum finem factum, ut uitis, equus. quid mirum? etiam sol, & reliqui dii possunt dicere, cuius rei causa facti sunt.

Tu uerò cuius causa? num uoluptatis? uide an hoc ferat intellectus.

Natura consilium inijt de uniuscuiusque rei tam fine, quam initio & duratione. Si quis pilam in sublime iaciet, quid

nam ea uel cū effertur, uel cum defert, aut cadit quid boni maliue patit? Quid bullæ boni accidit si constet, aut mali si dissoluatur? Idem de lucerna possis intelligere. Cogita quid fiat corpusculo si senescat, si ægrotet, si scortetur.

Breuis uita est & laudantis, & eius qui laudatur, eius qui mentionem facit, & eius, cuius mentio fit: præterea fit hoc in angulo portionis mundi, ac neque ibi quidem omnes consentiunt, imò ne sibi quidem ipsi quisquā. Tota uerò terra punctum est.

Animum aduerte subiectæ opinionis, actioni aut dicto. Meritò hæc pateris, malles uerò cras bonus fieri quàm hodie. Siquid ergo, id ita fit à me, ut ad benefaciendum hominib. referatur. Accidit mihi aliqd, refero id ad Deos, omniumq; rerum fontem, & originē, à qua omnia inter se connexa dependent.

Lauare, quæ tibi res uidetur? Oleum, sudor, sordes, aqua, stigmata: omnia ab ominanda. Ita se omnis pars mundi, omnisq; res subiecta habet.

Lucilla Verum, deinde Lucilla secūda

da Maximum. Secunda Diotimum, Faustina, Antoninus hæc omnia. Ceterum Adrianum, inde Celer. * Vbi uerò austeri illi & uates, & inflati? ut ex austeris Charax, et Demetrius Platonius, Eudemon, & si qui alij tales. Omnia in diem durant. iam pridem mortui sunt: quorumdam ne minimo quidem tempore durauit memoria: quidam fabula facti sunt: nonnulli etiam è fabulis iam euanuerunt. Id igitur memoria tenendum, quod necesse erit aut dissipari tuam mixturam, aut extinguere animulam, aut mutari, et aliò transferri.

Læticia hominis est, ut faciat quæ ei sunt propria. Propria autem eius sunt: beneuolentia erga suum genus, contemptus motuum quæ sunt in sensibus. distinctio inter uisa probabilia, contemplatio naturæ uniuersæ, & eorum quæ secundum eam fiunt. Item tres respectus: unus ad causam proximam, alter ad diuinam causam, à qua omnia omnibus eueniunt, tertius ad eosque nobiscum uiuunt. Dolor autem corpori malus est: ergo ipsum id prænūciat, aut animo. Sed animus potest suam tranquillitatem & serenitatem conseruare, neque dolorem pro malo ducere. Omne enim iudicium, omnis impetus, appetitio, & incli-

natio intus est: neq; ei dolor quicquam mali affert. Quare omnia uisa tolle ex animo.

Continenter te ipsum admone: Nūc in mea est potestate, ut in animo hoc nihil sit maliciæ, nihil cupiditatis, nihil tu multus: ac cum omnia ita cernam, uti sunt, singulis uitor pro ipsorum dignitate. Hoc tibi licere, memineris secundum naturam.

Loquere & in senatu, & cum quibuscunq; hominibus compositè. Sana oratione non est apertè semper utendum.

Aula Augusti, uxor, filia, nepotes, posterii, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, Arsus, Mæcenas, medici, sacerdotes: omnino totam aulam mors abripuit. Deinde etiam accede, ubi non unus modò est mortuus homo. Defecit tota Pompeiorum gens: hinc monimentis etiam inscribi uidemus, fuisse aliquè eius familiæ ultimum. Quàm anxij uerò fuisse maiores eius, ut aliquè successorem relinquerent: & tam necesse est aliquem esse ultimum.

Vita componenda est ita, ut constet uniuscuiusque actionis ratio. Quarum si unaqueque suum, quantum eius fieri potest præstet officium, contentus sis: atque id quo minus fiat, nemo tibi obstare poterit. Sed obstabit, inquis, aliquid extrinsecus. Nihil quidem, quod iusticie, modestie & prudentie impedimento sit. Atqui fortassis aliquid vim agendi habens impediet? quin tu id impedimenti boni consule, sicque statim facto transitu ad id quo conceditur moderato, alia emerget tibi actio, quæ ad eam, de qua loquimur, constitutionem quadrat. Accipiendum sine fastu, dimittendum cum facilitate.

Si quando uidisti manum abscissam, uel pedem, caputue amputatum alicubi seorsim à corpore iacere, cogita ei se adsimilare pro uirili sua hunc, qui improbatur ea quæ ipsi eueniunt, seque à communi societate seiungit, aut agit aliquid ab ea alienum. Ita tu te ipsum ab unitione naturali abruptisti, cuius eras pars natura: nunc uero te ipsum abscidisti. Id uero seorsum est, quod iterum tibi licet ei adiun-

gi: id quod nulli alij parti deus concessit, ut separata & auulsa rursus inolescere toti. Hic mihi bonitatem considera, quæ homini tantum honoris detulit. Nam & initio ipsius in manu posuit, ne à toto auelleretur: & deinde, ut auulsus redier, iterumque cōcrescereque locū partis recuperare posset, dedit. Nā quæadmodum singule ferè rationis cōpotes nature ab ea cæteras facultates, ita nos quoque hanc ab ipsa accepimus. quemadmodum enim ipsa omne id quod obstat & resistit, cōuertit, & fato subijcit, suamque partem efficit: ita animal ratione præditum potest omne impedimentum pro sua materia accipere, eoque uti ad id, quod intenderat.

Ne te cogitatio totius uitæ confundat: neque animum aduerte ijs, quæ multa uidentur dolorem posse afferre. Sed singulis rebus oblatis à te ipso quære, quid nā ea in re sit intolerabile: id enim pudebit te fateri. Deinde memineris, neque præterita tibi, neque futura ullam afferre molestiam, sed præsentia tantum.

At hæc extenuantur, si suis ea limitibus,

bus determines, cogitationemq; tuam redarguas, si ea tam exigua rei nō sit ferenda.

Num iam domini tumulo adsident Panthea, aut Pergamus? Num Adriani sepulchro Chabrias & Diotimus? ridiculum hoc. Quid uerò si adsiderent, sentirentne illi? aut uoluptatem caperent, si quidem sentirent? aut si eam cepissent, an eo immortales essent redditæ? Nōne his quoque fatum fuit, ut senes & uetulæ prius fierent, inde moreretur? Quid autem illi postmodò faciēt, his mortuis? Oīa hæc foetida sunt, & tabus in sacco.

Si acutè uidere potes, aspice et quàm sapientissimè iudica, inquit ille.

In constitutione animantis mente præditi nullam inuenio uirtutem quæ iusticiam expellat: Sed quæ uoluptatem eiiciat, uideo continentiam.

Si tuam opinionem detrahas ab eo quod uidetur dolorem afferre, ipse intuitissimo es collocatus. Quis ipse?

Ratio. Verùm ego, inquires, non sum ratio. Esto. Proinde ratio seipsam ne dolore afficiat: Si quid aliud in te est quod lædatur, ipsum de se iudicet.

Cùm impedit somnus aut appetitus, id malũ accidit uegetatrici animæ: quæ & alia ratione offenditur. Ita si mens impediatur, fit cum damno mente prædite naturæ. Hæc oĩa ad te transfer. Dolor, uoluptas, attingunt te? Si uisus impediatur quo minus cernat, impeditur iã sensus. Quòd si absq; exceptione aliquid appetis, iam id cū rationis capacis partis incommodo fit: sin communetibi ppositum est, neq; læsus es, neq; impeditus. Mentis quidem proprias actiones nihil aliud impedire potest: non enim attingitur ab igni, ferro, tyrāno, aut calumnia, aut alia ulla tali re.

Sphæra cum fit, rotunda manet.

Indignum est, me mihi ipsi dolorem afferre, qui nullum unquam aliũ lubens læserim.

Alijs aliæ res læticiam afferunt: mihi, si pars mei princeps sana sit, neq; auersetur quenquam uel hominem, uel humanum

num casum: Sed omnia placidis aspiciat oculis, omnia accipiat, ijsq; utatur uti dignum est.

Disce præsens tempus tibi ipsi gratificari. Qui commendationem posteritatis magis curant, nō reputant eos horū similes futuros, quos nunc ægrè ferunt, atq; ipsi etiā mortales. Porro quid omnino tua interest, si talibus ij uocibuste cantent, aut ita de te sentiant.

Tolle me, & pone quocunq; uolueris, ibi enim utar genio meo propicio. i. cōtēto, si habeat se & agat naturæ meæ consequenter.

Id uerò an dignum est, ut malè propterea habeat animus meus, ac seipso deterius? abiectus, appetens, anxius, perterritus? Ecquid eo dignum inueniam? Homini nihil accidere potest quod nō sit humanum, neq; boui, uiti, saxo quicquam, quod non sit consentaneum eius naturæ. Quod si unicuiq; id contingit, quod & cōsuetum est, & naturale, quid est cur indigneris? nihil intolerabile tibi communis adfert natura. Sin propter extraneam aliquam ré perturbaris: nō

illa tibi, sed tuum de ea iudicium, molestiā affert: id uerò ut aboleas, in tua est potestate. Quòd si quid eorū quæ in te sunt, te molestat, quis est qui prohibeat, ne opinionem emendes? Similiter si doles te hoc non agere, prodest cogitare, cur non potius agas aliquid, quàm doleas: sin ali quod potētius obstat, noli dolere, cū nō fiat tua culpa, ne agas. At uidetur uiuendum non esse, nisi hoc agatur: placidus ergo uitam relinque: quādo & is qui agit, moritur æquus impredientibus.

Memento partem tui principem superari non posse, cum in se collecta se ipsa contenta est, neque quicquam præter uoluntatem agat, etiam si non instructa ratione pugnam conferat. Quid ergò fiet, si et ars parata, circūspectè de reb. iudicet. Itaq; mēs ab affectibus libera, arx ē: nihil. n. munitius homo habet, quò refugiēs superari nō pōt. Id qui nō uidit, indoctus est: qui uidit, neq; eò refugit, infortunatus.

Sigd uisa aut cogitationes tibi renūciāt, caue aliquid tu addas. Renunciatū est,

est, aliquem tibi malè dixisse. Esto id al-
latum, non tamè id quoq, esse te lèsum.
Video puerù ægrotare: uideo, sed q in
periculo sit, non uideo, Ad hunc modù
semper insiste primis uisis, nihil ipse in-
tus adijce: ita nihil mali erit. Imò hoc ad-
de, nosse te omnia quæ in mundo eue-
niunt.

Cucumis amarus est, omitte eum: ue-
pres in uia sunt, declina eas: neq, uerò
dicas, Curnam hæc in mûdo sunt facta.
Ridereris enim ab homine naturæ rerù
indagatore, haud secus quàm à fabro
aut sutore, si damnares quòd in officina
ramenta & refecamenta operum uide-
res. Atqui hi ea possunt aliquo abijce-
re: uniuersi natura nihil extra se habet.
Verùm hoc in eius arte potissimùm mi-
rari decet, q, cùm seipsam circumscri-
pisset, omnia quæ in se habet, quæ ob-
noxia corruptioni, senioq, & nulliº esse
usus uideantur, in seipsam transmutat,
rursusq, ex his alia noua efficit: ita ut ne-
que substãtiã extra se requirat, neq, lo-
cum, quò uiliores res ei jciat. Contenta
est igitur suo loco, materia: & arte.

Neq; in rebus agendis fluctuandum est, neque in communi uita turbandū, neque cogitationibus uagandum, neq; omnino animus contrahendus, aut subito impetu efferendus, neq; uita occupationibus inanibus atterenda. Cades peragunt homines, maētant, execrantur: quid hęc possunt, quo minus mens tua permaneat pura, prudens, modesta, iusta? Quemadmodum si quis limpido & dulci fonti assistens, ei conuicium faciat: illa quidem ob id non cessat purā aquam scaturire: quin & si quis lutum, aut stercus iniiciat, tamen statim illa dissipabit atq; eluet, neq; ab ijs obturabit. Quid ergo agendū, ut fontem perennem habeas, non cisternam? Compone te ipsum, ut sis ad oēs horas liber, mansuetus, simplex, uerecundus.

Qui nescit esse mundum, nescit ubi sit. Qui nescit, cuius rei causa sit natus, neq; quis ipse sit, neq; omnino mundū esse scit. Quorum alterutrum cui deest, is cuius gratia extiterit, dicere nequeat. Vter uerò tibi elegantior uidetur, is q; plaudentium fugit laudem, an illi, qui neq;

neq; ubi, neque qui sint, cognoscunt.

Laudari cupis ab hīs, q; seipsum spacio unius horæ ter execrat? placere uis homini, qui ne sibi quidem ipse probatur? nisi is probetur sibi ipsi, qui ferè omnium eorum, quæ egerit, poenitètia corripitur.

Non iam tantum unà spirandus est circumfusus aër, sed & consentiendum cum mēte quæ uniuersa complectitur. Haud em̄ minus uis intellectuix omni ei, quod eam trahere potest, circumfusa est, quam spiritus spirare uolenti.

Generatim malicia mundo non obest: in specie autē, nihil lædit proximū. Soli ei obest cui & concessum est, ut cū primū ita uoluerit, liberari ea possit.

Non magis ad meam uoluntas aliena pertinet, quam uel anima eius, uel caro. Nam etsi maximè uerum est, unū nostrū esse alterius causa natū, tamē principes nostrum partes, suum quælibet dominium obtinet. Etenim cur alterius malicia, mihi esset malo? cum non sit uisum Deo, ut in alterius sit potestate, esse me infelicem.

Sol diffusus esse uidetur? atq; omnino quidem fusus est, non tamē effusus, Fusio enim eius, extensio. Itaq; & fulgores eius, quos nos radios, actinas ab extendendo Græci dicunt. Quod autem sit natura radij, uidere est, si inspicias lumen solis per angustum in umbrosam donum immissum. Recta enim immittitur, & diuiditur ad obiectum solidum corpus, quod aërem intercipit: ibi uerò permanet, neq; decedit. Ita & intellectum fundi ac diffundi, non tamen effundi oportet: quippe ut extendatur, neque ui & temerario impetu ad obiecta impedimenta impingat: neq; concidat, sed perstet, & illustret id, à quo accipitur. Id quidem, quod cum transmittet, splendore seipsum priuabit.

Qui mortem metuit, aut amissionē sensuum timet, aut diuersum sensum. Quod si amitteret sensum, nihil utiq; mali sentiet: sin alium sensum adipiscetur, aliud erit animal, neq; amitteret uitam.

Homines unus alteri⁹ causa nati sunt. Disce igitur, aut fer.

Aliter iaculū, aliter mens fertur. Hæc enim

enim etsi cauta sit, & in deliberatione uersetur, rectà tamen fertur. ingredi in principem cuiusuis partem: præbet autem etiam alij unicuique ingredi in suam principalem partem.

M. ANTONINI IMPERATORIS
de uita sua

LIBER IX.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Vi iniuste agit, impietatis reus est. Etenim cum uniuersi natura ratione prædita animantia eò effecerit ut quantum eius dignum est, unum alteri pro sit, noceat autem nequaquam: qui uoluntatem eius præuaricat, impius utique est in omniũ deorũ primam. Ac qui mentitur, etiam impietatis in eandem deam sese obligat. Natura enim uniuersi, eorũ est natura, quæ sunt: hæc autem omnia inter se cognata sunt. Porro autem eadem Veritas

dicitur, uerorūq; prima est causa. Qui itaq; studiō mentitur, eò quod decipit, impius est: qui non dedita opera, eò, qd ab uniuersa natura discrepat, & quòd præter decorum agit, repugnās uniuersæ naturæ: repugnat enim ei, qui in contrariam partem à ueris deflectit, præterquam ipsius natura ferat, quæ ei occasiones præbuit, quibus neglectis non pōt iam uera à falsis discernere. Impietatis reus is quoque est, qui uoluptates tanquam bonum appetit, dolorem ut malum fugit. Hic enim necesse est sæpenumerò incuset communem naturā, quasi ea aliquid præter dignitatem bonis malisue tribuerit: ppter ea, quod sæpe mali uoluptatibus fruuntur, eaq; quib. efficiūtur ea, possidēt: boni uerò dolore afficiunt, & in causas doloris incidūt. Iam qui dolorem metuit metuet aliquādo aliquid eorum, quæ in mundo fiunt: id uerò impium est. Rursus qui uoluptatem consecratur, non abstinebit se ab iniusticia: id uerò palām impietas est. Oportet autē ad ea, quæ natura in utrāq; partem æqualia effecit (neq; enim utraq;

que

que fecisset, nisi ad utranq; partem exæquo se habuisset) eum qui naturam uult sequi ducem, similiter æqualiter esse effectum. Itaq; qui dolores & uoluptates, mortem & uitam, gloriam & ignominiam, quibus æquali ratione utitur natura, non in eodem ponit momento, proculdubio impiè agit. Quod autè dixi, Naturam communem ijs exæquo uti, ita intelligendū est, qd' ea eueniūt in utrāque partē consequentia quadam, iuxta antiquum prouidentiae impetum, quo illa ab aliquo principio se ad res ita disponendas contulit, complexa rationes quasdam eorum quæ essent futura, destinatisq; quibusdam facultatib. ex quibus nascerentur subiectæ, mutationes, & successus eorum.

Gratiosius quidem erat, hominem mendacij, simulationis, luxus & superbiæ omnis inexpertum mori: secunda (aiunt) nauigatio est, satietate horum affectum antè migrare è uita quàm illa uita probare. Nondum ne te ne experientia quidem docuit, ut pestem fugias? Pe

siis enim est ea intellectus corruptio, longè magis, quàm aëris quædam intemperies ista & mutatio. Hæc enim animali pestis est, quatenus uiuit illud : hæc hominum, qua ratione sunt homines.

Mortem non contemne, boni tamē consule, quippe rem ex ijs unā, quas natura decreuit. Quale enim est iuuenescere, senescere, augere, uigere, dentes, barbam, canos ferre, liberos creare, uterū ferre, parere, reliquæq; naturales effectiones, quas tempora uite adferūt, tale est etiā dissolui. Hominis itaq; ratione utentis est, mortem neq; grauem, neque uiolentam, neq; contemnendam rem existimare, sed operiri eam, tanquam unam è naturalibus actionibus : perinde atque nunc expectas, quando foetus ex utero tuę uxoris edatur, ita expectanda etiam hora, qua animula tua ex hoc receptaculo excidat. Quod si rude quidē, sed tamē quod cor attingere possit, documentum accipis, omninò ut facile feras mortem efficiet, si cogites, quales ij sint à quibus discedas, & à quorum morum sit animus tuus separandus colluic.

luuic. Irasci quidē ijs qui tecum uiuūt, nequaquam debes, sed eorum curā gerere, ijsq; placidum te prębere: Cogitandum tamē tibi est, te ab hominibus non idem tecum sentientib. discedere. Hoc enim unum erat, quod poterat retinere in uita, si fuisset homini datum uiuere cum ijs, qui eadem sentirent: Nūc uides quā laboriosa sit inter unā uiuentes dissensio, ita ut dicas: ō mors, ueni celerius, ne quādo ipse quoq; mei ipsius obliuiscar. Qui peccat, sibi ipsi peccat: qui iniuste agit, sibi ipsi iniuste agit, seq; malum efficiens ipsum, lædit. Sæpenu- merò iniuriam facit is qui nihil agit, nō is modò qui agit.

Si adsit certa de rebus sententia, & actio societatem humanam spectans, & animus ita affectus, ut boni cōsulat omnia quæ accidunt præter id quod est à causa profectum: hæc si adsint, suffi- ciūt ad opiniones tollendas, sistendum im- petum animi, extinguendum appetitū, & habendum paratam apud sese partē principalem.

Vna uita brutis animantibus est di-
tributa:

stributa: una mens, rationem adeptis. Quemadmodum una est terrenorū terra, & unam lucem uidemus, unum aëre trahimus. quæcūque uidendi & uiuēdi uim habemus.

Quæ commune aliquid habent, contendūt ad id quod est eiusdem generis. Omne terrenum ad terram uehit, omne item humidum, aut aëreum ad suum item genus, ita ut necesse sit ui ea inde intercludi. Ignis sursum effertur, propter elemētarem ignem: omni uerò hic igni aliquid est paratum ut inflammetur, ita ut omnis materia paulò siccior faciliè ignem concipiat, quia minus est in eius temperie id quod inflammationē prohibeat. Itaq; & omne, id quod communis mentis est particeps, similiter ad cognatum suum contendit: atq; etiam amplius. Quanto enim est alijs rebus præstantius, tanto & paratius ut cōmiscetur cum eo quod eiusdem est generis. Itaque apud ipsa statim bruta inuenta sunt examina, greges, pullorum educationes, atq; id genus quasi amores. Anima enim iam in his est, idq; quod ea in
unum

unum conduceret, apud præstantiorē partem reperitur: id quod in plantis, lapidibus & lignis nō inuenitur. At apud ratione p̄dita animalia, ciuitates sunt, et amicicię, & domus, & concilia: inq̃ bello pacta & inducię. Apud præstātiora, etiam ex diuersis modis unitio quædā constat, ut apud astra adeò ascensus ad superiora consensum etiam in de iunctis efficere potuit. Atqui apud ea tantum, quę mentem habent, obliuio mutui studij & consensūs reperitur, & hic modò non uidetur quomodò ad se inuicem affluant. Quanquam etiam si fugiant homines hanc coniunctionem, tamen ab ea corripiuntur, natura nimirū præualente. Videbis autem id quod dico, si animum aduertas. Facilius enim inuenies terreum aliquid nulli terreno adiunctum, quàm hominem ab hominibus auulsum.

Fructum fert & homo, & deus, & mūdus, suo unumquodq̃ tempore: quòd si consuetum est in uite, ut suum fructū, nullum communem ferat, tamen ratio fructum fert & communem & propriū,
na-

nascunturq; ex eo alia quædam eiusmodi, qualis est ratio.

Peccat aliquis. Si potes, melius illum doce: sin uerò, memineris mansuetudinem tibi propterea datam: nam & ipsi dii illis sunt clementes, qui & nonnullis ad consequendam sanitatem diuitias, & gloriam, auxilium ferūt: adeò sunt benigni. Id & tibi licet, neque impedit quisquam.

Labora, non ut miser, neq; ut qui uel misericordiã, uel laudẽ consequi studeas: id unum tibi sit propositum, agere secundum ciuilem rationem.

Hodie omni me periculo exempti, imò uerò omnia quæ uidebantur mala eieci: nihil enim extrà erat, sed omnia intus in opinione mea.

Omnia hæc, quæ in caducis sunt, familiaria iam mihi fecit experientia: duratione autem sunt diurna, materia sordida, omnia talia, qualia erāt etiã apud illos, quos sepeliuimus.

Res ipsæ extra fores stāt, nihil ipsæ de se ipsis norūt, neq; p̃nunciāt. Quid igit de ijs pronunciat ratio. Neq; id persuasione,

sione, sed actione distinguit bonum & malum ciuilis animalis ratione præditi: sic ut neq; uirtus neq; uitiū in persuatione, sed actione.

Lapidi in altum coniecto nihil mali accidit si decidat, neq; bonum, quòd in sublime effertur.

Introspecte eorum animos, & uidebis quos ij iudices timeant, & ut hi se ipsos iudicent.

Omnia sunt in mutatione, ac tu ipse quoq; in perpetua alteratione, ac quodammodo corruptione. Quin & totus mundus. Alterius peccatum ibi est relinquendum, ut sit actionis defectus, appetitus, opinionis quies, ac quasi mors. nihil mali.

Transi nunc ad ætates, ut puericiam, ad olescentiam, iuuentutem, senectam: horum omnium mutatio est mors. nunquid mali? Trāsi deinde ad uitā sub auctam, sub matre, sub patre: quinetiā alias multas mutationes & fines inuenies, quære ex teipso, an quid mali sit? Ad eundem modum est etiam totius uitæ finis, quies, ac mutatio.

Perpende mentem tuam, uniuersi, ac proximi: tuam, ut eā iustam reddas: uniuersi ut recordere cuius pars sis: proximi, ut uideas sitne in ea igo oratio, an uerò intellectus. Simul intelliges te factū ad explēdum ciuile corpus, atq; ita omnem actionem tuam facere ad uitam ciuilem complendam. Etenim quęcūque tua actio nō ad societatem humanam, tanquam finem uel propinquum uel remotum refertur, illa uerò uitam interpolat, & unitatem eius soluit, turbasq; ciet, sicut in populo cum plebs secessionem facit. * Ab hac concordantia. Puerorum irē, ludicra spiritus qui cadauera gestant: ut eo efficacius accidat id quod est in Necya.

Vade ad qualitatem causę, eamq; à materia secretam considera, tum quā diu permanere omnino possit ea propria qualitas.

Passus es innumera, eò quod non cōtentus fuisti tua mente agere ea, ad quę erat facta. Sed hæc satis.

Cum te alius repræhendit aut, odit, aut aliquid tale pronunciat, aspice eorū animulas:

animulas: intra, & uide quales sint. Cernes nihil esse tibi laborandū, ut hoc uel illud ij de te iudicent. Bene quidem ijs uelle debes: natura em̃ amici sunt, eosq̃ dij omni ratione iuuant, per insomnia, uaticinia. Hæc quidem de quibus ij certant, circulus sunt rerum mundanarum, quæ fursum deorsumq̃ ab uno æuo in alterum uoluuntur.

Aut ad singulas res uniuerſi intellectus se applicat, quod si est ita, id, quod ea se applicat: approba. Aut semel tantum impetū fecit ipsa mēs, reliqua omnia consequēter fiunt.* Et quid unum alicui. Quodam enim modo Atomi.

Omninò autem, siue Deus sit, rectè omnia habent: siue temerè sunt omnia, nunquid & tu?

Iam nos omnes terra occultabit: pòst ipsa quoq̃ mutabitur: & res deinde alię item in infinitum mutabuntur. Enim uero qui fluctus mutationum & mōtuum considerabit, earumq̃ celeritatem, is omnia mortalia contemnet. Torrentis instar causa uniuerſi rapit omnia. Iam ipsa ista ciuilia quàm sunt uilia? & quàm

uidentur homunciones isti philosophi-
cè agentes, pleni esse muci? Quid facien-
dum? quod nunc natura poscit, eò con-
tende si liceat, neq; cura, an sit aliquis
mortalium hoc cogniturus. Neq; Plato-
nis remp. spera: Sed contentus esto, si
uel minimum procedat: hūc quē ipsam
successum cogita quā non sit exi-
guus. Mutat aliquis illorum suum
placitum? atqui sine horum mutatio-
ne quid est, quā seruitus gementium,
& persuasos se esse simulantium. Vade
nunc & Alexandrum, & Philippum, &
Demetrium Phalereum mihi dic. Vide-
rint an scierint quid communis uolue-
rit natura, & an seipso sub disciplina te-
nuerint. Quod si tragicè tantū sese o-
stentarunt, nemo me damnauit, ut co-
gar eos imitari. Opus philosophiæ sim-
plex est, & uerecundum. Noli me addu-
cere ad fastū, qui præ se ferat grauitatē.

Supernè contemplari infinita armen-
ta, sacrificia, omnis generis diuitias, in-
tempestatibus & serenitate: quæ facta
sunt, cum ijs nata, quæ item decesserūt.

Considera etiam uitam eorum qui
ante

ante te, & qui post te uiuēt: horū ē, qui hodie apud Barbaros uiuūt: q̄ multi eorum ne nomen quidem tuū sciant, multi statim obliuiscuntur, multi cū te nūc laudent, statim sunt culpaturi. Deniq; quam res nullius momenti sit memoria aut gloria, aut aliquid tale. Vacuitas perturbationum in his quæ ab extrinseca causa accidunt, iusticia in ijs, quarū actionum tu es causa: hoc est impetus animi, & actio, quæ finem habeat societatem humanam: id enim est tuæ naturæ consentaneum. Multa sup̄ uacanea ex his q̄ te perturbāt, præcidere potes, q̄ tota in tua sunt opinione sita, multūq; laxitatis et spacij tibi acqrere. Totū mundū aīo cōcipe, tuūq; æui per pēde, tū celerē singularū rerū mutationē. breue. s. esse tēpus ab ortu ad interitū, id uerò q̄ hunc sequit̄, idq; q̄ illū præcessit, infinitū. Oīa quæ uides, celerrime interibūt: hi quoq; qui eorū interitū uident, ipsi quoq; mox peribunt. Qui decrepita senectā moritur, idem feret eum eo, qui immatura morte cadit.

Quænam sunt eorum mentes, quibus rebus student, quæ habent in honore, quæ amant? iudica te nudas ipsorum intuituri animas. Cum vituperando obesse, aut prodesse laudando se putant, quæ est illa opinio?

Amisio vitæ nihil est aliud quam mutatio: hac autem delectatur natura universi, secundum quam omnia fiunt rectè. Ab æterno res eiusdem formæ natæ sunt, sicque erit in infinitum. Quid ergo dicis omnia facta, & futura male. Ergo nullus inter tot deos repertus est, qui ea corrigeret, sed damnatus est mundus ut perpetuis malis conflictetur.

Vide quam putris sit omnium rerum materia, aqua, pulvis, ossicula, foetor: rursus calli terræ, marmora: fæces, aurum & argentum: crines, uestis, sanguis, purpura, omnia reliqua eiusdem modi. Etiam quæ spiritu constant, alio modo talia, atque ex his in hæc mutantur.

Satis miseræ vitæ est, & murmuris, & imitationis? Quid perturbaris? quid in his novi? Qui terret te? nunc forma? aspice eam. nunc materia? aspice illam. Extra hæc

hæc nihil est. Quin & iam erga deos simplici-ot & melior es factus.

Idem est siue tribus hæc, siue centum annis ea discas.

Si peccauit, malum apud ipsum est: fortassis autem non peccauit.

Aut ab una aliqua mente tanquam ex te omnia progrediuntur, quæ corporibus accidunt: proinde pars non debet euentis totius succensere. Aut atomi sunt omnia, confusio, & dissipatio: quid ergo perturbaris? Menti tuæ dicis. Mortuus es? perijsti, efferatus es, simulas, es in cætu, aleris?

Aut nihil possunt dii, aut aliquid. Si nihil, cur non compræcaris eos? Sin possunt, cur non magis etiam petis ut dæt tibi, ne quid horum metuas, aut expectas, neque magis doleas si absit, quam si adsit. Omnino enim si possunt adiuuare ij homines, etiam in hoc poterunt. Fortè dices, Deus ea in mea posuit potestate. Esto. Nónne ergo præstat te ijs quæ in tua sunt potestate uti libere, quàm de ijs quæ non sunt in tua manu posita, solicitum esse, animo seruili & abiecto

Quis autem tibi dixit, deos non in his etiam, quæ penes nos sunt, auxilium adferre? Incipe ergo præcari de his, et uidebis. Precaſt alius, ut cum aliqua cubet: tu pete, ne eius rei appetitus tibi oriaſt. Alius petit, ut certa re leuetur, tu, ne ea leuari tibi op⁹ ſit. Alius, ne amittat filiũ: tu, ne idipſum metuas. Omnino adhũc modum uota concipe, & quid ſit futurum uide.

Epicurus ait ſibi cum ægrotaret, nulla fuiſſe de corporis affectione cum ſuis colloquia, ſed de cauſis rerum naturalium præcedentibus diſputatum continenter. Ei rei ſe intentum, mentem habuiſſe perturbationum uacua, ut quæ motuum corpuſculi nullam partem acciperet, ſuum bonum cuſtodienſ, ideo quæ ſe ne medicum quidem qui applicaret pharmaca adhibuiſſe: Sed uitam benè habuiſſe. Tu quod is in morbo potuit, hoc ſi quid alterius rei incidat, obſerua. Vt enim non deſiſtere à philoſophia propter quæuis negocia, neq; cũ quouis uulgarĩ homine nugari, omnib. ſectis eſt cõmune: ſic in omni actione ei eſt incum-

incumbendum soli, q̄ p̄positum est, instrumento q̄ quo ad id utimur. Si cui⁹ impudētia offenderis, statim percōtare te ipsum, an possit fieri, ut nulli sint in mūdo impudētes. nō pōt aut hoc fieri: ne igit̄ postula id qđ fieri nequit: alioquin ipse quoq; un⁹ eris ex impudētib. ijs, quos esse in mundo oportet. Idem de uersuto, infideli, omni deniq; quocūque mō uitioso in prōptu sit tibi cogitare. Nā si recorderis necessario id genus hominū esse, singulos æquiorē te prēbebis. Id quoq; utile ē, statim cogitare, quā homini natura uirtutē cōtra id peccatū dederit. Remediū. n. tribuit, cōtra ingratos mansuetudinē, cōtra aliud uitiū, aliud pharmacū. Oīo aut licet tibi in uiam reducere eū qui errauit: nā oīs q̄ peccat, eō errat, q̄ à p̄posito aberrat. Denique quid inde tibi damni allatū ē: inuenies quidē nullū eorū quib. irasceris, tale quippiā fecisse, quo mēs tua sit futura deterior: at qui in hoc unico sitū erat, ut malū tibi atq; dānū accideret. Quid uerò malū aut nouū accidit, si indoctus homo agit suo modo: uide ne tu tibi ip-

se potius sis repræhendis, qui non præsenferis fore, ut is ita peccaret. Etenim ansam tibi omnino præbuit ut cogita- res, consentaneum esse ut is ita pecca- ret. Ac tamen eius oblitus, miraris eum deliquisse? Maximè uerò si cui infi- delitatis uel ingratitudinis causa suc- censes, intra te conuertere. Proculdu- bio enim à te peccatum est, si eum ita affectum iudicauisti fidem seruaturum: aut si beneficium conferens, non eo cò- tentus fuisti quod dederis, neque fru- ctum te ipsa ex actione capere cogitaui- sti. Quid enim aliud requiris, cum ho- mini bene facis? non tibi satis est, te tuæ naturæ conuenienter egisse, sed & mer- cedé insup desideras, perinde ac si mer- cedé oculus poscat, quia uiderit, aut pe- des ppter gressus. Quèadmodū enim hæc ad certū finē facta sunt, ita ut secun- dū suam constitutionē atq; naturam si egerint, suum finem adepta sciamus: ita homo ad beneficentiam natus, si quid beneficij cōtulerit, aut aliud quid ege- rit, quod societati humanæ conducat, fecit id, cuius gratia est factus, consecu- tusq; est id, quod ad eum pertinebat.

M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua,

LIBER X.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Ris aliquando , ô anima,
bona, simplex, unica, &
nuda, splendidior corpo
re tibi circumiecto. Gu-
stabis olim amoris affe-
ctum: plena eris, nullius indigens, nihil
desiderans neq; animati neque inanimi
ad fruitiones uoluptatum: neq; tempus
requirēs: quo diutius fruarē, neq; locū,
regionem, aut aëris commoditatem,
neq; hominum conuenientiam. Sed cō-
tenta eris præsenti statu, delectaberis
omnibus quæ erunt in promptu, tibi q;
ipsi persuadebis, omnia tibi adesse, om-
nia tua rectè habere, omnia à Dijs tibi al-
lata, probabis quæcūq; ijs probabunt,
ac quæ tibi ad perfecti animalis salu-
tem dabunt, quod bonum est, iustum,
honestum, omnia generat atq; continet

& amplectitur, quæ dissoluuntur eò, ut alia ex ipsis existant. Eris aliquando talis, ut ita cum Deo & hominibus uiuas, ut ne quid in ijs repræhendas, neq; ab illis damneris. Obserua quid natura tua requirat, quippe qui tātum à natura gubernaris: id deinde fac & admitte, nisi tua natura, qua animal es, eò fiat deterior. Secundo loco animaduertendum est, qd animalis natura quæ in te est, requirat idq; omne omittendum est, nisi deterius sit habitura ea natura, ob quam rationis particeps diceris: nempe ciuili, & rationalis. His usus regulis, nihil ages superuacaneum.

Omni quod tibi euenit, aut ita euenit, ut tu laturus es, aut secus. Si eo modo, quo tu id ferre potes, non fer ægrè, sed ut natura tua te docet: sin cōtrà, noli tamen indignari, etenim ipsum peribit. Enimuerò memento eam esse tuam naturam, ut omnia feras ea, quæ an intolerabilia iudicare uelis necne, in tua est situm potestate, secundum uisa, qua id tibi prodesse aut conuenire ducis.

Si quis errat, docere illum debes benignè,

gnè, & ostendere quid non animaduertit. Si id nescis, te ipsum accusa, imò ne te ipsum quidem.

Quidquid tibi euenit, id omne ab æterno tibi destinatum est, atq; à connexu causarum fataliter tributum. Nam & quod tu es, et quæ tibi eueniunt, ab æterno dependent.

Siue ex impartilibus corpusculis, siue natura mundus constat, id primum constat, esse te partem totius quod à natura gubernatur. Deinde, coniunctionem tibi quandam esse cum eiusdem generis partibus. Horum memor, quatenus partem me esse totius sentio, nihil ægrè feram eorum, quæ à toto mihi tribuuntur. Parti enim nihil potest nocere, quod toti prodest. At totum nihil habet, quod nō ipsi profit. Idq; cum omnibus est commune naturis, tū Vniuersi naturæ hoc accedit, quod ne ab ulla quidem extrinseca causa potest cogi, ut aliquid sibi dānosum producat. Quatenus uerò mihi cognatio quædam est cum partib. quæ sunt eiusdem generis, nihil agam quod non respiciat communitatem, imò

semper ad communem utilitatem dirigam meas actiones, & à contrario auertam. His ita constitutis, necesse est uitā prosperos habere successus: sicut & ciuis uitam prosperam intelligeres, procedentis per actiones ciuibus utiles, boniq; consulentis quæcunq; ei ciuitas tribueret.

Omnes partes mundi interire necessarium est, hoc est, alterari. Quod si hoc etiam malum ipsis sit, nōne uniuersum malè possit perdurare, partibus ad interitum, & alterationem cōparatis. Vtrū enim natura instituit suas partes malè afficere, maloq; obnoxia, & quidē necessariò, efficere? aut per imprudentiā hoc admisit? Vtrunq; quidem non est ueri simile. Quin etiam ratione Natura omissa, ipsarum rerum naturam consideret, item ridiculum erit hoc. Simul enim dicere, quod mundi partes à natura factæ sint ad mutationes, & earum mutationes quasi contra naturam euenientes mirari aut indignè ferre, absurdum sit: præsertim cum singula ex quibus sunt conflata, in ea etiam dissoluantur. Aut enim

enim discretio fit elementorum, ex quibus concretæ sunt res, aut mutatio, solidi quidem in terram, aërei autem in aërem, ita ut hæc quoque assumantur in Rationem uniuersi, siue hoc certis conuersionibus inflammabitur, siue perpetuis uicibus renouatur. Solidas autem & aëreas partes non opinare ab ortu te habere: omnia ista heri & nudiustertius ex alimento & inspirato aëre affluerunt: hæc quoque mutanti, non id quod ex utero matris attulisti. *Pone aut, hoc te admodum adiungere propriæ qualitati: nihil reuera, puto, ad id quod dicitur.

Cùm sumptis tibi ipsi nomina hæc, bonus, uerecundus, uerax, intelligens, prudens, alti animi, caue ne quando ista nomina, amittas, alijs quoque ea mutes. Celeriter ea aîo repete, ac recordare noîe intelligentis indicari scientiâ de singulis rebus percipiendi, & eû, qui cogitationibus alienis non occupetur: prudentis uerò, uoluntariam approbationem eorum, quæ communis natura tribuerit: altitudine animi, mentis intentione & sublimitatem, supra leues & duros

motus carnis, gloriam, mortem, aliasque res elatae. Si igitur te ipsum dignum his nominibus praestiteris, non id appetes, ut ab alijs ita appelleris, alius eris, aliaque ingredieris uitam. Nam talem te porro esse, qualis hactenus fuisti, hoc est in hac uita raptari & inquinari, nimis stupidi est hominis, & uitam amantis, similisque eorum, qui in pugna aduersus feras semesi sunt. Hi enim pleni uulnerum & tibi, tamen hortantur, ut in crastinum seruentur, iterum pugnaturi aduersus eosdem ungues & dentes. Itaque te paucis istis nominibus accommoda, ac, si quidem possis, ea tuere, perinde atque si in insulas quasdam fortunatas commigrasses. Sin te inferiorem ijs esse sentis, secede audacter in angulum aliquem, ut ibi uictoriam obtineas: aut omnino è uita abi, non iratus, sed simplici & libero animo, atque uerecundo, cum id unum in uita egeris, ut eo modo discedas. Ut autem memoriam illorum nominum retineas, haud exiguum tibi adferet adiuumentum, si recorderis deorum, atque eos nolle se adulari, sed hoc uelle, ut ratione prae-

ta animalia, ipsorum quàm similima efficiantur.

Ficus, canis, apis, suum quoduis officium facit: idem est & hominis partitum.

Mimus, bellum, terror, stupor, seruitus: hæc quotidie debebunt sacra illa tua placita, quæ à contemplatione naturæ rerum hausta circumfers. Omnia autem, ita sunt inspicienda & agenda, ut & circumstantijs simul satisfiat, & cognitio in actionem uertatur, serueturque animi constantia ex earum scientia accepta. * Ignorant, non tamen est absconditum Quando capies fructum simplicitatis? quoniam grauitatis? quando cognitionis singularum rerum? quæ nimirum siteius natura, quis in mundo locus, quandiu ferat eius natura ut dureret, quibus ex rebus conflata sit, quis eam possit possidere, quis dare aut adimere.

Aranea, si muscam ceperit, exultat: alius si leporem, aut pisciculum, aut lucem, aut ursum, aut farnatas, nonne hi sunt prædones? Si opiniones examines, quomodo unum in alterum trans-

mutetur, uiam ac rationem contemplā-
di parabis. Continenter autem huc ani-
mum aduerte, teq̃ huic parti adsuefac:
nihil est enim quòd perinde animum
magnum efficiat. Corpus enim exue, in-
telligensq̃ iam iam te ex hominibus di-
scedentem ista omnia deserturum, totū
teipsum da iusticiæ in actiōib. tuis ser-
uandæ, in reliquis quę eneniunt, rerum
naturæ totum te cōmitte: quid alij uel
sentiant de te, uel agant contra te, ne ad
mentem quidem tibi tuam accidat.

Duobus his contentus esto, ut & iustè
agas in præsentia, & id quod nunc tibi
obtiget, boni consulas. Omnes alias oc-
cupationes, omnia studia missa fac, huic
modò intentus, ut rectà secundum legē
ingrediaris, deum sequens.

Quis sit usus de rebus tanquam suspe-
ctis deliberādis hinc patet. Si quid agē-
dum sit, uideasq̃ id esse ex usu, firmiter
eò procedendum. Sin id non intelligis,
inhibenda actiō, & optimis utendum
consiliarijs. Quòd si alia his aduersa oc-
currant, progrediendum est iuxta præ-
sentes occasiones, animo ei quod iustū
uidetur

uidetur intento. Optimum enim est eū attingere scopum.

Quietus simul, & ad motus facilis, simul & latus, & constans estis, qui rationem ubiq; sequitur ducem.

Interroga ex teipso statim à somno ex pergefactus, nū tua interfit, si quæ iusta sunt & rectè habent, in aliorum sint potestate? Nihil interest.

Nunquid oblitus es, illi qui aliorum sermonibus & laudibus se iactant, quales in lecto sint, quales in mēsa? quid agant, quæ fugiant, quæ conſectentur? quæ furentur, quæ rapiant? non quidē manibus & pedibus, sed preciosissima ipsorum parte, qua acquiri potest (si quis uelit) fides, uerecundia, ueritas, lex, bonus gnus.

Omnia danti & recipienti naturæ p̄bè institutus & uerecundus dicit: Da quicquid uis, aufer quicquid uis. Neque hoc audacia elatus dicit, sed ei obediens, eamq; probans.

Vitæ exigua restat pars: uiue tanquā in monte. Nihil em̄ refert hīc ne sis uel illic, modò scias te ubiq; in mundo, tan

quam in urbe esse.

Videant, inquirant hominem homines uerum ac secundum naturam uiuentem. Si non ferunt eum, occidant: præstat enim hoc, quàm illo modo uiuere.

Non iam præterea tibi disputandum est, qualis nam sit uir bonus: sed curandum, ut sis uir bonus.

Subinde tibi ante oculos pone æuū totum, & uniuersam naturā: cogita, ut res singulæ ratione substantiæ nuclei sint oliuarum, temporis, tenebri cōuersio: idq; de singulis rebus indaga. Quem admodum eæ iam dissoluātur, sintq; in mutatione ac quasi putrefactione & dissipatione: ut unumquodq; suam ueluti mortem habeat. Qui sunt illi, qui nunc comedunt, dormiunt, coeunt, uentrem purgant? tum qui imperant alijs, superbiunt, indignantur, inferiores increpāt? quibus illi paulò antè serui erunt, & quibus de causis? qui erunt paulò pòst?

Vnicuiq; id prodest, quod natura uniuersi fert, atq; eo quidem tēpore, quo ea fert. Expetit quidem pluuiam terra: expetit autem uenerandus æther cum est

est repletus nubibus in terram decidere, ita & mūdus id agere cupit, quod fit: dico itaq; mundo, me ei adsentiri. Itaq; & hoc fit, & dicitur fieri, quod mundus uult ita fieri. Aut hic uiuis, & te adsucesisti, aut aliò te confers, & hoc uoluisti: aut defunctus tuo munere moreris. Nihil est præter hæc. Bono ergo es animo.

* Semp̄er sit euidens, hoc esse agrū: & quomodo omnia sunt hic ijs qui in summo sunt mōte, aut in littore, aut ubiuis. Omnino enim inuenies Platonis illud, stabulo in monte abditus: & balare.

Quid est mens mea? ad quid nunc ea utor? Estne aliquid mentis uacuum? estne aliquid à cōmunitate diuulsum? num affixum & admixtum carni, ut illud unà mutetur?

Qui dominum suum fugit, fugitiuus est. Lex autem dominus est. Ergo qui cōtra legem agit, fugitiuus est. At dolorem aliquis, iram, aut metum concipit, propter aliquid eorum quod factū est, uel sit, uel fiet secundum uoluntatem

eiusqui uniuersum gubernat. Hic uerò lex est tribuens suum unicuique. Ergo qui hoc modo timet, dolet, aut irascit, fugitiuus est. Pater semine in uterū matris dimisso abiit. Inde succedēs alia causa agit, & absoluit fatum, animaduertendum est ex quo quid efficiatur. Rursus cibus per fauces dimittetur, deinde alia causa succedens, sensum, appetitum, uitam, robur, omniaque ista alia efficit. Itaque ea, quæ in tanta occultatione fiunt, consideranda sunt, facultasque ita consideranda est, ut & eam quæ deorsum, & eam quæ sursum uergit uideamus, non oculis quidem corporeis, sed haud minus tamen perspicuè.

Apsiduò considerandum est, quomodo omnia hæc sint, qualia fuerint, ac sint futura: & ante oculos ponendæ totæ fabulæ atque scenæ earundem in speciem rerum, quas uel experientia uidisti, uel ex antiqua historia cognouisti, ut, aulā Adriani, totam Antonij aulam, totam Philippi aulam, Alexandri, Croesi. Omnia enim hæc, talia erant.

Tantum per alios animo tibi finge eū, qui alicuius rei causa dolet aut indigna

tur, similem esse porcello qui mactatur, & calcitrat atq; grunnit. Similis etiā ei qui gemit in lectulo solus tacitè alligationem nostram. & quod soli animali ratione prædito datum est ut rebus quæ eueniūt spōte obsequat. Oīo aut sequi eas, oībus ē necessariū. In singulis reb. q̄ rere ex te ipso debes, sit ne mors mala, propterea quòd ea re te sit spoliatura.

Cum alicuius offenderis peccato, statim ad te reuertere, ac cogita qua in simili re tu pecces: ut, Quòd argētum, uoluptatem, gloriolam in bonis ducas. Id iram mox obliuione delebit: accedat autem & hoc, ut eum inuitum peccare scias. Quid uerò faceret coactus? Tū, si potes, effice ne cogatur.

Cū Satyronem uides, Socratium tibi finge conspectū dari: cū Eutychem, Hymenem, uel Euphratem ceruis, Euty chionem, Syluanum, Alciphronem, uel Trophæiferum imaginare: Xenophonte uiso, Critonem aut Seuerum: deniq; singulis aliquem priorum certa ratione similem oppone. Simul uerò tibi ad animum accidat, Vbi nam sunt illi? nus-

quam, aut ubicunq;. Ita nunquam non cernes res humanas fumum esse, & uanitatē. Maximè si recorderis id quod semel mutatum est, nihil fore in infinito tēpore. Tu aut in quo tempore es? aut qui non sufficit tibi, breue hoc honestè exigere? quam materiam, q̃ subiectum fugis? Quid enim sunt hęc oīa, nisi exercitia rationis quæ accuratè perspexit naturam earum quæ in uita occurrunt rerum. Perdura igitur, dum eas res tibi familiares reddas: Quæadmodū ualid⁹ uentriculus oīa sibi efficit familiaria: & ignis splendidus quiddq; ei iniicias, flāma ex eo & fulgorē edit. Nulli liceat uerè dicere, nō esse te simplicē & bonū: sed mentiatur, quicūq; hoc de te sentit. Id uerò omne penes te est: quis enim prohibeat, ne sis bonus & simplex? Tibi mō stet sententia, nō uiuere, nisi talis sis: neque enim patitur ratio te nisi talem.

Quid sit, quod possit de proposita materia rectissimè dici, uel agi, considera; quicquid erit, facere tibi uel dicere licet, nemine obstāte: neq; præte de te impediri. Neq; prius de fine sollicitudinē, q̃

ita

ita sis affectus, ut qd' uoluptuarijs sunt
 deliciæ, id tibi sit actio in subiecta & ob
 lata materia, humanæ cōstitutioni cō-
 sentanea. Oē. n. id qd' licet tibi agere se-
 cundū naturā, p uoluptate habendū ē:
 licet aut ubiq;. Nam cylindro quidem
 non datur, ut quouis loco feratur suo p
 prio motu, ut neq; aquæ, neq; igni, neq;
 alijs, quæ à natura aut anima rationis ex
 perte reguntur: multa enim sunt quæ ob
 stent eis, & intercipient. Mens autem, si
 ut ratio per omnia quæ resistunt perge-
 re potest secundum suam naturā & uo-
 luntatem. Hanc facultatem ante oculos
 tuos ponens, q mens per omnia possit
 ferri, sicut ignis sursum, lapis deorsum,
 cylindrus per decliue, nihil præterea re-
 quire. Reliqua impedimenta aut corpo-
 rei sunt cadaueris, aut præter opinionē,
 ipsiusq; mētis remissionē nō lædunt, ne
 que ullū afferunt malū: Alioquin is qui
 impediret, malus confestim fieret. Nā
 reliquæ res omnes ita sunt compara-
 tæ ut si qd eis mali accidat, statim dete-
 riores fiāt. At hīc, si oīo dicēdū est, meli-
 or etiam fit homo, maioriq; dignus.

laude, si rectè utatur ijs quæ occurrunt. Omnino autem memoria tenendum est, ei qui natura ciuis est, nihil posse nocementi accidere, quod non idem ciuitati noceat. Atqui huic nihil nocet, nisi quod oblit legi. Eorum uerò, quæ incòmoda aut infortunia uocant, nihil legi officit: ergo neq; ciuitati, neq; ciui.

Qui morsus est à ueris dogmatibus, ei ad recordationem uacuitatis dolorù & metus sufficiet uel minimum. quale illud:

Sternit humi uentus folia.

Haud aliter genus humanum.

Foliorum uerò rationem obtinent & liberi tui, & ij homines qui acclamāt & collaudant ita, ut fidem mereri uideantur, aut contrà execrantur, aut tacitè repræhendunt & subsannant. Foliorū rationem obtinent & hi, qui famam posteritatis excipient. Hęc enim omnia nascuntur tempore ueris: pòst animus ea deijcit: inde alia ipsorum in locum sylua producit. Breuitas uerò tēporis omnibus est communis. Tu autem omnia perinde, atque æterna fugis aut appetis, paulò

paulò pòst moriturus:& cum qui te efferet, alius lugebit.

Sani oculi est, omnia uisilia cernere, & non uiridia tantum uelle, quòd faciunt ij, qui uitio aliquo oculorum laborant. Idem de sano auditu, & olfactu sentiendum, utriq; omnia sui generis sensilia esse promptè appræhendenda: quæ ratione etiam uenterculus ad omne alimētum paratus debet esse, instar molaræ, quæ ad quæcunque molienda parata est. Proinde & mēs sana parata debet esse ad omnia quæ occurrunt. Sed ea quæ hoc tantum curat, ut liberi sint salui, ut ab omnib. laudentur eius actiones, oculo similis est uiridia, aut denti tenuia tantum uolenti.

Nemo est adeò felix, cui mortuo non sint adstituri quidam, qui malū quod ei obtigisse putatur, haud malè sit consulturus: probus, dicent, & sapiens erat: nōne ad extremum aliquis dicet secum, Et ipse aliquando respirabo ab hoc pædagogo. Nulli quidem nostrum erat grauis, sed sensi tamen clam nos ab eo sperni. Hæc de bono uiro dicentur.

Nobis quàm multa sunt alia, ppter quæ multi sunt, q liberari à nobis cupiant. Hæc moriens si cogites, eò facilius discedes hinc, reputans te ex ea uita abire, ex qua ij ipsi q ei⁹ sunt participes, quorum gratia tâta certamina sustinui, preceatus sum, pcuravi, me uolût migrare, fortasse aliquid mea morte alleuatio nis sperâtes. Quid ẽ, cur diutius hic morari quæras? Nihilo tñ minus benignus illis discede, morem tuum seruans, amicus, beneuolus, propicius: neq; ut is qui abripiatur, sed qui benemoritur, anima facilè se soluente è corpusculo. Eo modo & ab his discedendum est, quib. nos natura accommodauit & miscuit. Dissoluit nunc? dissoluor, & à familiaribus abducor, non reluctans, non uim patiẽs. est enim & hoc unum corû, quæ sunt secundum naturam.

Asuesce, ut in omni re te ipsum perconteris: Heus tu quorsum hoc referẽ? A teipso fac initium, teq; primò examina. Memento facultatem motricem corporis intus latere. Hæc est facundia,

dia, hæc uita, hoc est, ut ita dicam, homo.

Nunquam circumiecta uasa animo
tibi propone, & instrumenta hæc tibi
afficta: similia enim sunt dolabræ, eo
tantum differentia, quod adnata
sunt. Alioquin sine causa, quæ ea
mouet & continet, haud maio
ri sunt usui, quàm radius te
xtrici, calamus scri
ptori, flagellum
aurigæ.

M. ANTONINI IMPERATO.

ris de uita sua

LIBER XI.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

AEc propria sunt animi
ratione præditi: Seipsum
uidet, seipsum componit
seipsum talē, qualē uult,
efficit, fructus quos fert,
ipse percipit, (Etenim plantarū fructus,
atq; etiam animalium, alij percipiunt.)
suum finem consequitur, quicunq; ui-
tæ fit terminus: nō ut in saltatione, & a-
gendis fabulis, alijsq; id genus rebus fit,
ut si quid offendatur, tota actio fiat irri-
ta: sed is animus omni in parte, ubicūq;
depræhendatur, id quod oblatum est, p-
fectum & nullius rei indigum reddit,
ita ut dicere possit se suum habere. Con-
plectitur prætereatotum mundum, eiūq;
inane circumdatum, figuram eius, infini-
tatem æui, certis conuersionibus con-
stantem regenerationem uniuersarum
rerum contemplatur. Inde cogno-
scit,

scit, neq; nouum aliquid posteris euenturū, neq; eos qui ante nos fuere, quicq; amplius nobis uidisse: sed quod is qui ē quadraginta annorū, si mēte utatur ferē oīa prætērita & futura uidet in reb. eiusdem formę. Hęc quoq; ei sunt propria, amor proximi, ueritas, uerecundia, ut nihil se ipsa prætantius ducat, quod quidem ei cum Lege est commune, ita ut nihil intersit inter rectam rationem, & rationem iusticię.

Cantilenam iucundam, saltationem, & pancratium contemnes, Si uocē suauē sonantem diuidas in singulos sonos, atq; seorsim de singulis ex te ipso quaras, an ab eo patiare te uinci pudore profectò afficeris. Idem de reliquis suo modo intellige. Deniq; in omnib. illis quę non sunt uirtus, nec à uirtute proficiuntur, memento ad partes eorum respicere, diuisioneq; illa in cōtemptum adducere: idq; in usum totius uitę est transferendum.

Qualis est aīa quę parata sit, si iam debeat à corpore solui, & uel extingui, uel dissipari, uel constare. Vt autem sic parata

ta sit, à peculiari iudicio uenit: non ut simpliciter mortem aliquis subeat id q̃ Christiani faciunt, sed bene subductis rationibus & cum grauitate, ita ut & alteri hoc sine uerborū exaggeratione persuadere possis.

Egi aliquid ad societatem humanā cōducens: ergò utilitatem sum cōsecutus. Id semp̃ occurrat, neq̃ unquā desit. Quā tenes artē? Bonus esse. Quānam sit hoc ratione? Si contemp^ler, partim naturā uniuerſi partim hominis structurā.

Initiò Tragœdiæ prolatae sunt, quæ monerent de ijs quæ accidere hominibus solent, eamq̃ esse rerum naturam, ut sic eueniant. At uerò quib. in scena delectabamini, cur ijsdem offendimini in maiore uitæ humanæ teatro? Videris quidem, quod ita hæc debuerint perfici, quodq̃ ea ferunt etiam ij, qui clamauerunt. Id Cithoron. Et sanè quædam utiliter à poëtis dicuntur, quale est illud in primis.

Quod si dii me negligūt, & liberos. Rationem habet illud. item.

Nam reb. irasci sanè nihil expedit. &
Fru

Frugiferam uti spicam meæ vitæ me-
tam. aliâq; id genus. Post Tragœdiâ
uctus Comœdia illata est, libertatē disci-
plinæ accommodatam habens, eaq; ip-
sa haud inutiliter nos monens, ne fastu
extolleremur. Cuius simile aliquid etiâ
Diogenes usurpauit. Post has & media
quædâ comœdia & ad extremû noua
assumptæ sunt, haud alium ob finem, q̃
ad studiû artis imitando ostentandæ.
Dici enim & ab his ipsis quædam utilia,
non ignoratur: sed tota huius poëseos
& fabularum, scriptionis intentio quæ-
nam finem respicit? Quomodo euident
fit, non esse aliud vitæ propositû ita cõ-
modû ad philosophadû, ut est id, quod
nûc tenes? Ramus à pximo amputari ra-
monó pôt, qn & à tota arbore re sece-
re: sic homo etiâ ab uno auulsus hoîe, nõ
pôt nõ êt à toto excidisse cætu. Itaq; gra-
mum quidem alius aliquis, homo seip-
sum à proximo separat, cum cum odit
aut auersatur: ignorat uerò êt à tota ciuî-
li societate se eadē rõe abrumpitur. Ve-
runtamē hoc habemus munere louis, q̃
hâc societatē cõstituit, ut rursus ad cre-
scere pximo, & explere totû possimus:

Et tamen si hæc auulsio sæpius admittatur, efficit, ut uniri iterum atq; coalescere haud facile possit id quod erat auulsum: tum uerò, quòd fatent plátatores, non eadem est ratio rami qui ab initio floruit cum arbore, mansitq; in ea, & eius qui amputatus, rursus deinde est infusus.

Oportet igitur in eadem arbore esse, etsi non idem cum omnibus sentias.

Qui tibi secundum rectam rationem procedenti impedimento sunt, ut auertere te à recta actione nò possunt, ita neque tua erga ipsos beneuolentia depellant te: utrobiq; te ipsum eundem serua, ut non modò iniudicàdo còstantià, & agèdo, sed & aduersus eos q te phibere conantur, aut aliàs indignantur, mäsuetudinè tuearis. Haud em̃ minus infirmi est illis irasci, q̃ desistere ab actione, & concidere metu perculsum: utrunque est eius qui ordinem suũ deserit, quod alter metu facit, alter odio cognati sibi, & amici natura.

Nulla natura arte inferior est: quippe cùm artes sint naturæ imitatrices.

Quod

Quod si est, utiq; natura omnium perfe-
ctissima & omnia compræhendens, ar-
tium solertiæ nequaquam cedit.

Porro omnes artes præstantiorū gra-
tia faciunt uiliora: ergo & cōmunis na-
tura. Atq; hic est ortus iusticiæ: ab hac
reliq; uirtutes dependent: non enim
constabit iusticia, si uel rebus suapte na-
tura neq; bonis neq; malis nimium tri-
buamus, uel temerarij, uel errori procli-
ues erimus.

Non ueniunt ad te res eę, quarum fu-
ga uel appetitu perturbaris, sed tu quo-
dam modo ad eas accedis: iudicium ita
que de ijs quiescat, ita et ipse quiescent,
& neq; sequeris eas, neq; fugies.

Animus globo similis est, figuræ æ-
quabilis, quando neq; effert se, neq; cō-
trahit, sed lumine fulget, quo in omnib.
rebus ueritatem cernit, & in se quoque
ipso.

Contemnor ab aliquo: uiderit. ego
curabo, ne quid contemptu dignum a-
gam aut loquar. Odit me aliquis: uide-
rit. Ego quidem omnibus sum placidus
& beneuolus, atq; eo ipso promptus ad

ostendēdos alijs suos errores: neq; hoc exprobrādi causa, aut ut patientiam ostentem meam, sed ingenuè & probè. Quantus erat Phocion, nisi id ipsum præ se tulisset. Iatus enim omnia oportet rectè habere, & à dijs conspici hominem nullam rem indignè ferentē, aut quiritantem. Quid enim mihi mali accidit, si alius id agit, quod est naturæ tuæ commodum? nō accipies id quod nunc naturæ uniuerſi est opportunum, cum sis homo eò destinatus, ut communi utilitati inseruias?

Qui contemnunt se mutuò, iidem mutuò se demerentur: & qui mutuò de primatu contendunt, mutuò sibi concedunt.

Quam putidus est, & falsus ille, qui dicit: Statui simpliciter tecum agere. Quid agis? non erat hoc præfari opus: ipsa res hoc ostendet. Statim ipso in uultu inscriptus debet esse sermo, ac statim ex ipsis oculis apparere: Quemadmodū ex aspectu amatores sensum sui amantissij statim cognoscunt. Omnino uir bonus & simplex hircosi debet aliquid simile

mile habere, ut qui ei adest, uelit, nolit, tñ eius simplicitatē deprāhendat. Ostē tatio aut simplicitatis, insidiæ sunt tectæ: neq; uerò quicq̃ turpius est, subdolis ac infidis congressib. Hoc oīm maxime fugito. Bonus, simplex & mansuet⁹ uir, hæc oīa ī oculis habet, neq; ea latēt,

Rectissimē uiuēdi facultas ē in tuo aīo posita, nimirū ut res neq; bonas neque malas, in nullo ponas discrimine. Id fiet, si unamquamlibet eorum contē pleris diuissim, & ratione totius, memor nullam earū in animis nostris de se posse excitare opinionē, neq; ad nos uenire: sed ipsas quidē quiescere, nos autem esse, q̃ de ijs iudicia faciamus apud nos, easq; nobis quasi depingamus: cū liceat tñ aut oīo nō depingere illas, aut si hoc oīo sit admissum statim delere. Exigui temporis attētio hæc est, inde finis erit uitæ. Quid obstas, quo minus hæc rectē habeant? Quæ si sunt secundū naturam, gaude illis, & erūt facilia: si cōtra naturam, quære quid sit tibi secundum naturam, atq; id contēde, & si gloria careat. Ignoscēdū ē. n. oī ei, q̃ suū q̃rit bonum.

Vide unde uenerint omnia, ex quib. constent, in quod mutantur, qualia sint inde futura, tum nihil mali eis accidere.

Primum, quis mihi ad eos respectus. Nati sumus inuicē un⁹ alterius gratia. Alia autem ratione natus sum ut ipsis pręsim, sicut aries gregi, aut taurus armento.

Rem altius repete. Si nō constat mūdus ex atomis, utiq; natura eum gubernat. Quod si detur, utiq; deteriora præstantiorum gratia sunt: hæc uerò, unum propter alterum.

Deinde, quales illi sunt in mensa, lecto, alibi? Maxime autem, quib. illi sunt necessariò opinionibus addicti, & quāto cum fastu agunt sua.

Tertium est. Si rectè faciunt hæc, nō est indignè ferendum: sin secus, at non sponte, sed ignoratione peccant. Omnis enim anima inuita priuatur cum ueritate, tum eo, ut possit cum uno quolibet ut est dignum, uiuere. Itaque dolore afficiūtur, si iniusti, ingrati, auari, omninoq; iniuriy erga alios dicantur.

Quartum est. Ipse quoq; in multis delinquis,

linquis, esq̃ ipforum similis: ac tamen si quibusdam peccatis abstines, tamen habitum ea faciendi habes, ac uel metus, uel gloriolæ consecrandę causa, aut aliud ob malum, abstines similibus peccatis. Quintūne hoc quidem satis scis, an peccent. Quædam enim ordine fiūt. Omnino autem multa experiri opus ē, antè quàm certum aliquid de aliorum actionibus statuas.

Sextum. ut maximè stomacheris, tamen uita hominum est momētanea, ac paulò pōst omnes morimur.

Septimum. Non actiones ipsoꝝ nobis molestiam exhibent, cūm eæ sint in ipsoꝝ animis: sed nostræ opinioniones. Itaq; tolle uoluntatem iudicandi de re aliqua tanquam mala: simul sustuleris iram. Quomodo, inquit, tollam? Si reputes, non esse rem turpem. Nam nisi sola turpitudine malum esset, tu quoq; necessariò multis modis peccares, fieresq; latro, & omnia tentares.

Octauum. Multò grauiora adferunt dolor & ira, quam ob aliorum peccata concipimus, quam ipsa illa, ob quæ

rasc imtur & dolemus.

Nouū mansuetudo, si genuina sit, nō adscititia aut fucata, inuicta ē. Quid uerò uel extremæ libidinis homo tibi faciet, si constanter mansuetudinem serues, ac si res ita ferat, placidè eum hor-teris ac doceas eo ipso tempore, uacās huic rei tum, cū is te lædere nititur. Si dicas, Noli fili, ad alias res nati sum⁹: ego quidem non lædar, sed tu: idq; ei apertè & integrè ostendas, neque apes, neq; ullum aliud eorum quæ ad cœtū apta sunt natura animalium ita agere. Oportet autem neque irridendi, neque conuitiandi causa hoc facere, sed amanter, atq; ita ut ne cor mordeatur, néue ocio abuti uidearis, ac ne quis adstans miretur, sed ut cum solo, ita loqui debes, etiam si alij adsint. Horum nouem capitulorum memento, tanquam à Musis si ea dono accepisses. Ac incipe tandem homo esse, dum uiuis. Tā uerò cauendum ne irascaris eis, quàm ne aduleris: utrunque enim à societate est alienum, & damnosum. In promptu tibi sit ira accedente, non iram esse uiri, sed
man-

fuetudinem: id ut humanius, ita & uiril
 us est, requiritq; robur, neruos, & forti-
 tudinem: quæ non sunt apud indignan-
 tes & morosos. Nam quanto propinq-
 ue est mansuetudo uacuitati affectuum,
 tanto & potentia: ac quemadmodum
 dolor, in impotētes cadit, sic & ira. Vter
 que enim uulnus accepit, & herbā por-
 rexit. Quod si lubet, etiam decimum à
 duce Musarum donum accipe: nempe,
 Infani esse, uelle ne prauī homines pec-
 cent. qui enim hoc petit, id petit, quod
 fieri nō pōt. Alijs uerò cōcedere ut sint
 mali, modò ne in te peccent, ingrati est,
 et tyranni.

Quatuor potissimum motus animi
 continenter sunt obseruandi, ac, si eos
 deprehenderis, inhibendi. Primò, ut di-
 cas. Hæc cogitatio non erat necessaria.
 Alterum, hoc facit ad societatis dissolu-
 tionem. Tertium, Hoc non ex te dices:
 nam non à te dicere, inter absurdissima
 est reputandum. Quartum: tibi ipsi ex-
 probra, esse hoc eius, qui diuiniore sui
 parte uincatur, & cedat ignobiliori &
 mortali parti, corpori scilicet & eius
 crassis uoluptatibus.

Aëreū, & oēs igneæ particulæ quæ cōmixtæ sunt tuo temperamto, et si natura sursum efferantur, tamen ut obediāt ordini uniuersū, ab ipsa mixtione continentur. Similiter omne terreum in te, & humidum, cū natura sua deorsum ferantur, tamēn in sublimi manēt, non in suo naturali loco. Adeò elementa uniuerso obtemperant, ac si quò destinentur per uim, manent, donec dissolutio- nis rursum canat classicum. Nonne igitur iniquum sit, solam tuam rationem nolle obedire, suūq; locū indigne ferre. Et quidem nihil ei uiolentum imponitur: ea modò, quæ eius naturæ conueniunt. Et tamēn ea non sustinet, sed in contrarium fertur. Motus enim ad iniusticiam, luxuriam, iram, dolores, & metus, nihil aliud est, quàm secessio à natura: & cū animus aliquid eorum quæ eueniunt indignè fert, tunc quoque suū locum deserit. Etenim ad equalitatem & pietatem cōstructus est haud minus, quàm ad iusticiam: quia & hæ species sunt uirtutum, quibus benè defenditur societas humana, imò etiam antiquio-

DE VITA SVA LIB. XI. 185
res ipsis iustis actionibus.

Qui non eundem per omnem uitam propositum habet scopum, is unus & idem esse, p totā uitam nequit. Non satis est, id quod diximus, nisi & hoc addatur, qualem esse oporteat eū scopū. Quemadmodum enim non est similis de bonis utcunque plurium opinio, sed quæ est certorum quorundam communis: ita & scopus ciuilis, & communis respiciens est statuendus. Ad hūc qui oēs suos animi impetus direxerit, omnes actiones similes reddet, eo qmō semper sui erit similis.

Murem montanum, et domesticum huiusq̃ pauorem & fugam.

Socrates, & uulgi opiniones, Lamias uocabat, puerorum terriamenta.

Lacedæmonij peregrinis sub umbrā sedē adsignabāt in spectaculis, ipsi quo uis loco sedebant.

Socrates Perdicæ querenti cur nō ad ipsum ueniret, respondit: ne turpissimo interitu peream. hoc est, ne beneficio affectus, id non possim compensare. In Ephesiorum literis erat hoc præ

ceptum, quod iubebat quotidie remi-
nisci alicuius ex antiquis, qui uirtutem
coluissent.

Pythagorei manè nos cœlum aspice
re iuebant, ut recordemur eorum, qui
semper suum officium præstant: ite or-
dinis, puritatis, & simplicitatis nudæ: a-
stris enim nullum est uelamentum.

Memento qualis fuerit Socrates, cū
pellem præcingeret, cū Xáthippe ue-
ste sumpta processit: ac quæ dixerit fo-
cijs Socrates pudore affectis, ac recedē-
tibus, cum uiderent eū in isto ornatu.

Nūquā scribere & legere alios do-
cebis: nisi ipse prius didiceris: id multò
magis inuita est præstandum. Seruus es,
ratione cares. tū charū cor mihi risum
fustulit. Virtuti grauibz facient conui-
cia urbis.

Infani est, ficus hyeme quærere. Tale
est puericiam quærere præteritam.

Epictetus puerum osculatus, interi-
us cum eo se collocutum dixit.

Fortassis cras mortem obibis. Abo-
minaris hoc: nihil dictu graue est, inqt,
quod aliquod opus naturæ designat: ni-
si

si abominere, quod spicæ metuntur. Vva primùm cruda, deinde matura fit, pòst passa: hæc omnia rei sunt mutationes non in nihilum, sed in id quod iam non est.

Nemo (ut dicebat Epeëtetus) latro est uoluntatis. Ars autem, ait idem, inueniēda est in adfentiēdo, utq; impetus animi seruentur, ita ut habeāt aut adiunctam exceptionem, spectēt societatem & dignitatem.

Cupiditate omnino abstinendum est, neque inclinandum ad ea quæ non sunt penes nos.

Itaq; inquit, non de leui re, sed de insania certatur, nisi Socrates dixit. Vultis ne compotes rationis animos habere, aut non? uolumus. Cuiusmodi, bonos ne an prauos? sanos. Cur ergo nō

quæritis? Quia habemus.

Quid igitur contenditis?

M. ANTONINI IMPERATO-

ris de uita sua

LIBER XII.

Guilielmo Xylandro Augustano
interprete.

Mnia ista, quæ per circui-
tus temporum adipisci o-
ptas, iam nunc habere po-
tes, nisi tibi ipsi inuides:
hoc est, Si omne id quod præte-
riit, omittas, uturum prouidentie com-
mittas, id modò quod præsens est, diri-
gens ad sanctitatem & iustitiam: alte-
ram, ut boni consulas ea quæ tibi fatũ
tribuit (etenim id natura tibi attulit) al-
teram, ut liberè ac sine ambagibus ueri-
tatem loquaris, agasquæ secundum legẽ,
& ut dignum est. Non impediat autem
te neque aliena malitia, neque opinio, neque
uox, neque sensus circundare tibi car-
nis. Id enim curet, quod afficitur. Itaque
iam in exitu cùm sis, tantum mentem tu-
am, idque quod est in te diuinum, uenera-
beris: neque morrem metues, sed nequan-
do uiuere non secundum naturam in-
cipias.

incipias. Sic homo eris dignus mundo qui te protulit, neq; amplius eris tanquam peregrinus patria tua, admirans ea quæ quotidie eueniunt, neq; de hac uel illa re dependebis.

Videt deus omnia mentes nudas à uasis materialibus & corticibus istis atq; repurgamentis. Sola enim sua intelligētia sola ista cōtingit, quæ ab ipso huc de fluxerūt ac deriuata sunt. Quod ipsum tu quoque si facere asuescas, magna ex parte efficies, ne ita circūtrahare. Qui enim nō aspicit carnem circumiectam, occupatur in ueste, domo, gloria, reliquisq; exterioribus ac quasi tabernaculo contemplando.

Tria sunt ex quibus constas: corpus, anima, mens. Priora duo tātum ea ratione tua sunt, quòd eorum curam geris: Tertium solum uerè tuum est, quod si separes à te. Quæ alij dicunt aut faciunt aut quæ tu ipse, aut quæ te futura perturbāt, aut quæ corpori tibi circundato, uel animulæ unā natæ præter tuam uoluntatem accidunt, ac quæ fluctus externarum rerum uoluit: Ita ut intellectus ab

illis rebus, quæ fato unà sunt, exemptus liberā apud seipsam uitā uiuat, agens ita, probās euēta, dicens uera, si inquam remoueas à menteres quæ ei consensu quodam naturæ adhærent, item quod futurum & præteritum tempus, efficies ex teipso globū, qualis ille Empedocleus.

Se solo exultās, totus teres atq; rotundus: Disces id tantū uiuere quod uiuis, hoc ē. in præsentia. Ita fiet, ut quod ad finē usque uitæ tibi superest, possis absque peturbationibus generosè, & geniū tuū probās atq; amās exigere. Sæpe numero mihi mirari subiit, quid nā esset rei, quod homines cū seipsos magis quā quenquam alium diligat, tñ suam de sese existimationem minoris ducant quàm aliorum.

Quod si quis Deus, aut prudens præceptor mandet, ne quid homo apud se ipsum cogitet animōue concipiat, nisi id statim sit prolaturus, certè ne unum quidem diem id toleret: adeo magis ueremur, quid proximus de nobis sit existimaturus, quàm quid ipsi nos.

Qui fit, quod Dij, cum oīa pulchrè & humaniter ordinauerint, hoc unū neglexe-

neglexerint, quod nonnullos homines
apprimè bonos, ac in quos in plurimus
suam erga deum pietatem quasi tesseri
fecerunt testatam, unū inq; sese familia
res multis pijs actionibus & sacrificijs
effecerunt, semel fato functos non redu
cunt, sed omnia extingui sinunt. Id autē
si ita ē, scias deos aliter instituturos fuis
se, si aliter fieri expediuisset. Nam si erat
iustum, erat utiq; etiam possibile: ac si
erat secundum naturam, certè natura id
tulisset. Quòd ergò res nō ita habet (Si
tamen non ita habet, id tibi faciat fidem
non fuisse ex usu, ut aliter quàm est fie
ret. Vides enim ipse quoque te, dū hoc
scrutaris, cum Deo de iure disceptare.
Atqui non hoc modo cū dijs colloque
remur, nisi eos optimos esse & iustissi
mos putaremus. Si autem tales sunt, ni
hil certè in rerum dispensatione iniuste
ac contra rationem neglectum prætere
runt.

Ad sue fac te ad ea etiam, de qbus de
speras. Etenim læua manus, cum ad alia
obeunda sit inhabilis, propterea q non
consuevit: tamen fr̃num fortius quàm
dextra continet.

Qualé te corripiet mors corpore et animo? Considera uastitatem æui quod ante & post te est, breuitatem uitæ, materiæ imbecillitatem: causas ipsas ab integumentis nudas inspicere:

Quò referantur actiones uide: quid dolor, uoluptas, mors, gloria, quis sibi ipsi occupationum sit causa. Neminem ab alio impediri, omnia opinionib. constare.

In usu placitorum similem oportet esse pancratiastæ, nõ gladiatori: hic enim enssem quo utitur si deponit, interficitur, alter uerò manum semper habet paratâ, eamq; ut ex usu est conuertit.

Huiusmodi res considerandæ sunt, diuisione earum facta in materiam, formam, & respectum. Quanta est potentia hominis? Cui licet nihil aliud facere, q̃ id, quod deus sit laudaturus, & amplecti omnia quæ ei Deus obtulerit.

Quod ad naturam consequitur, eius causa dei non sunt culpandi, (nam neq; uolentes, neq; inuiti peccât) neq; hoïes.

Quàm ridiculus est & perigrinus, qui ratur ea quæ in uita fiunt.

Om-

Omnia sunt aut necessitas fatalis, atque ordo ineuitabilis, aut prouidentia placabilis: aut confusio inanis & nullum habēs perfectum. Quòd si est necessitas ineuitabilis, quid reluctaris? sin prouidentia quę admittit placationem, dignum præbe teipsum diuino auxilio. Sin confusio est, cui præsit nemo, contētus esto, quia in tanto rerum fluctu ipse in te habes mentem: quòd si te abripiat æstus, abripiat sanè corpusculū, animulam, ac reliqua: mentem quidem nō abripiet. Quasi uerò lumen candelæ tantisper luceat dum extingatur, neque splendorem amittat: Veritas autem in te, & iustitia, & temperātia ante obitum tuū extingui debeat.

Si quis de se opinionem peccati præbeat, cogita: ecquid nosti, sitne peccatū? ac si peccauit: quid si ipse seipsum damnet, idque perinde est ac suum ipsius lædere oculum. Qui autem prauos peccata non uult eius similis est, qui non uult ficum in suo fructu succum ferre, infantes plorare, equum hinnire: ac si quæ sunt alia necessaria. Quid enim aliud fa-

ceret, qui hunc sibi habitum contraxit. Si igitur trux est, cura eum morbum.

Si non conuenit, ne agas: si non est uerum, ne dicas. Tui animi motus ita sint compositi, ut omnia circumspectas. Cogita, quid sit quod cogitationem tibi commouet: idque excute diuidendo in causam, materiam, respectum, tempus, intra quod ea res desinet. Senti uel tandem, esse aliquid in te prestantius ac diuinius quam ea sunt, quæ affectus ciēt, ac quæ te mouent. Quid enim est intellectus? num metus, num suspicio, num cupiditas, num aliquid aliud tale?

Primò cogita nihil frustra esse agendum, neque quod non aliquò referatur: deinde, ut non aliò quàm ad societatem humanam referatur. Paulò post nusquam eris, neque quicquam eorum quæ nunc cernis neque quisque eorum qui nunc uiuunt. Omnia enim nata sunt ita ut mutentur, uertantur, & pereant, ut in eorum locum alia nascantur. Omnia opinione consistunt: hæc autem est in tua potestate. Tolle igitur, cum libet, opinionem, eritque tibi tanquam promontorium præteruecto omnia serena, & sinus fluctibus uacans. Nulla, quæcunque ea sit

actio malū aliquid patitur, si suo tempore desinat: sicut neq; is, qui agit, ea rōe aliquid mali accipit. Itidem & corpus omnium in uniuersum actionū, quod est uita, si suo tempore desinat, nihil mali ea ratione patitur: neq; is qui opportunē finem facit seriei isti actionū, malū aliqd' fecit. Tēpus uerò debitū, & terminū natura cōstituit: aliquādo ēt priuatim ut in senectute: oīo aut uniuersa natura. Cuius quidē partib. mutatis, semper recens & uigēs mundus perdurat. Sēper uerò id pulchrū ē & speciosum, qđ cōducit uniuerso. Finis itaq; uitæ, singulis mala quidē eē nō pōt. q̄ppe cū nō sit turpis: quippe nec uolūtate ē nostra depēdens, & à societate nō aliena. Bona aut fit: cū & opportunē fiat respectu uniuersi, & profit, & diuinitus accadat. His cogitatis, tria hæc in p̄mptu habe. Primū ut in agendo cures, ne quid frustra agas, aut secus quàm ipsa iustitia egisset: in rebus extrinsecus accidentib. eas fortunæ nutu, aut p̄uidetiæ ob̄tigisse: quarū neutra ēīcufanda. Secūdū, quale unūquodlibet à priuatione fuerit usq;

dum animam accepit, indeq̃, donec eā reddidit: ex quibus conflatum sit, & in quæ dissoluatur. Tertium, sursum elato animo humanas res intuere, earumq̃ multiplicem uarietatem: quàm multa circum in aëre & in æthere habitet: eaq̃ te uisurum, quoties in sublime attollaris: ut sint omnia unius speciei, & breui tempore durent. Hisne superbimus?

Eijce opinionem, & saluus es. nemo id prohibebit.

Rem aliquam molestè ferēs, oblitus es omnia fieri secundum uniuersū naturā, & quod peccatum sit alienum: præterea omnia ita ut nunc fiunt, semper facta esse, & futura, nūc q̃ fieri ubiq̃: item quæ homini sit cū uniuerso genere hominū coniunctio: nō ea sanguinis aut seminis, sed mentis communicatio. Oblitus es etiam mentem uniuscuiusq̃ esse Deum, & inde fluxisse: nihil cuiq̃ proprium esse, sed illinc & foetum, & corpusculū & ipsam animulā uenisse. Oblit⁹ es oīa uersari in opinione, q̃ id tm̃ qđ præsens est, unusquisq̃ uiuit, & amittit.

Crebrò apud animū tuū recole eos q̃
certis

certis de rebus nimium sunt indignati, qui maxima gloria, calamitate, inimicitia, aliâue quacûq; fortuna effloruerût: deinde quære, ubinam sint ista: nempe fumus sunt, & cinis, & sermo. aut ne hoc ipsum quidem. Simul ad mentem tibi accidat, qualia sint omnia. Vt Fabius Cattullinus rure, Lucius Lupus in hortis obiit, Stertinius Baijs, Tiberius Capreis, Velius Rufus

Et omnino opinionis causa discriminè in rebus indifferentibus statutum. Tum quàm uile sit omne quod resistit. Item quanto magis sit philosophiæ consentaneum, in data materia tueri iustitiam, modestiâ, ac simpliciter dijs obsequi. Faustus enim qui superbiæ uacuitatem ostentando exercetur, omnium est grauissimus.

Qui quærit cur Deos colas, quomodo eos uideris, aut esse deprehenderis, ei respondebis, primùm esse eos uisiles: deinde absq; hoc sit, tamen animam meam cum non uideam, nihilominus magnifacio: ita Deos quoq; ex uiribus eorum quas identidem percipio, cùm esse

esse intelligo, tum ueneror. In eò sita est
 uitæ salus, ut singulas res totas intuea-
 ris, quid in ijs formæ sit, quid materiæ:
 toto aîo age ut iusta agas & uera dicas:
 Quid enim superest, q̃ ut fruaris uita bo-
 nis bona annectédo, ita ut minimũ spa-
 cium intermittas. Vnũ est lumen solis, èt
 si intercipiatur parietibus, muris, alijsq̃
 innumeris rebus. Vna est communis na-
 tura, etsi certo modo affectis corporib.
 infinitis distincta. Vna anima, etsi natu-
 ris innumeris, proprijsq̃ circũscriptio-
 nibus distributa uideatur. Vna èt mens,
 etsi discreta uideat̃. Reliquæ proinde di-
 ctorum partes, tanquam spiritus & sub-
 iecta insensata, & inuicẽ nihil cõiunctio-
 nis habentia, tamen ipsa quoq̃ à mente
 & eius potentia continentur. At pecu-
 liariter intellectus eiusdem generis ad-
 iungit se naturis, neq̃ à societate diuel-
 litur. Quid quæris? ut uiuas? Id est sen-
 tire, appetere, crescere, desinere, loqui,
 cogitare. Quid horũ desideratu dignũ
 est? Quod si uilia sunt oîa hæc, ad extre-
 mũ te cõfer, népe ut sequareis rationem
 & Deũ ducem. Sed utrum huic institu-

to pugnat, ægrè ferre aliquid, an uerò mors id abolet?

Quanta pars immensi infiniti equi attributa est unicuique? celeriter ea in æternitate euanescit. Quanta pars uniuersi? Quantaque est uniuersi? quātula in globula terræ repis? Hæc omnia tecū cogitans, nihil animo magnum concipe, hoc tantum, ut ductu naturæ agas, & feras quæ communis fert natura. Id cura, quomodo mens tua seipsa utatur: in hoc enim sunt omnia. Cætera sine à uoluntate dependeant, siue secus, mortua sunt, fumusque.

Id maximè ad contemptum mortis facit, quod hi et, qui dolorē in malis, & uoluptatē in bonis duxerūt, tamen eā dei spexerunt. Qui id tantū boni nomine dignatur, quod est opportunum, ac cui perinde est pluresne an pauciores secundum rectam rationem præstiterit actiones, neque in aliquo ponit discrimine, longiorēne an breuiori tempore mūdum contempletur, ei mors nequaquā est terrori. Heus tu, ciuis fuisti in hac magna urbe, quid attinet, utrū quinquēnio?

Etenim quod secundum leges, id omnibus est æquum. Quid ergo graue accidit, Si te urbe emittit dominus: non is quidem iniustus iudex, sed natura quæ te introduxit: perinde ac si prætor histrionem emittat è theatro, in quod eî introduxerit. Quod si is dicat, se non quinque, sed tres modò actus recitasse, rectè dicet. At uerò in uita tres actus fabulam implèt: finem enim is determinat, qui & cōcretionis olim fuit, & nūc est dissolutionis autor. Tu neutrius es causa. Discede igitur æquo animo: nam & is qui te dimittit, propicius tibi est.

M. ANTONINI PHILOSOPHI
Imperatoris, de Vita sua Librorum Finis.

GVELIEL. XYLANDRI AV-
gustani in Marci Antonini
de uita sua libros,
Annotatio-
nes.

aud ingratam rem lecto-
ri, neque à meo institu-
to alienam facturum mi-
hi uideor, si principio de
autore non nihil expo-
nam: nam de operis ipsius dignitate
atque usu, in præfatione ea quæ uisa fue-
runt referenda posuimus. Scriptum est
à Mar. Aurelio Antonino Vero, Impe-
ratore Romano, eo, qui philosophi co-
gnomentum tulit. Cuius quoniam ex-
tat uita, perscripta à Dione nostro, Epi-
tomæq; Xiphiliniæ inserta, itemq; à
Iulio Capitolino, & alijs, ea modò addu-
cam, quæ ad propositum nostrum, (id
autè est, ut operi non nihil lucis ad fera-
mus) uidebuntur sufficere. reliqua ex ijs,
quos dixi, petantur libris. Primò quod
in operis inscriptione posuimus **M. AN-**
TONINI PHILOSOPHI, cogno-

mentum in Græco non erat additū: est
autem euitandæ obscuritatis causa à no
bis adiectum. Duo enim fuere. M. Ant.
Imperatores, quorū alter pius, alter Phi
losophus cognominatus est. Scriptū es
se hoc opus à posteriore, cū plurimis
alijs argumentis, quæ in promptu sit ex
utriusq; historia colligere, tum Suidæ te
stimonio cōstat. eius hæc sunt uerba in
uocabulo *μάκρο·ῶτα·ἔγραψε τὸ ἰδίῳ βίῳ
διαγωγῇ, βιβλίοις. ι β.* Hoc est. Scripsit
hic de uita sua libros duodecim. Quod
idéē cū inscriptione nostra, *τῶν ἐς αὐτὸν
βίβλια. ι β.* Operæ preciū porrò esse arbi
tror, nōnihil de genere & affinitatib. ei⁹
cōmemorare: quādo ipse libro primo
suorū familiariū mentionē facit. Adria
nus Imperator, cū liberos nullos sustu
lisset, adoptauit L. Ceioniū Cōmodū Ve
rū, cui ea ex adoptione Aelij & Cæsaris
cognomina obtigerūt. Hic uiuēte etiā
nū Adriano decessit uita, filio eiusdem
noīs relicto. Itaq; Adrianns ut successo
rē dignū relinqueret reipub. T. Aureliū
Fuluiū Antoninū (qui & successit ipsi,
& pius est cognominatus) adoptauit, ad
op-

optandosq; ei præterea dedit Veri quẽ
 diximus superstitẽ filiũ, & M. Anton. q.
 deinde philosophus ẽ appellatus. Erat
 hic (uti mox demonstrabimus) necessita
 te iunctus T. Aurelio Ant. uterq; defun
 cto Antonino pio, summæ rerũ præfuit,
 donec L. Verus, L. F. rebus bellicis egre
 giè gestis, bello Marcomannico apud
 Altinũ apoplexia uitam claudens, An
 tonino philosophi Imperiũ collega uac
 cuũ reliquit. Cæterũ Anton. pio uxor
 fuit Annia Faustina Galeria. filia Annij
 Veri, clarissimi uiri, q̃etbis Cõsul, (apud
 Xiphilinũ sub finẽ Adriani legit tertiũ
 Cõsulatũ obuiſſe, haud scio an mēdo
 sè) & urbis p̃fectus fuit. Ac qm̃ mētio Xi
 philini incidit, obiter annotandũ puta
 ui, q̃ in editione Xiphilini cũ Dione no
 stro editi eo facilius me fefellerat, quod
 illũ ipse non cõuerteram, ea modo cor
 rexi quæ erant malè interpretata, idq; p
 perans. Nempe ubi est de M. Antonino
 philosopho, *ἀννίῳ βίῃ τοῦ τοῦ ὑπατεύσαν
 τοῦ καὶ χιλιάρχου τοῦ ἑγγονοῦ*, & in Lati
 no, filius Annij Veri, qui iij. Consul, ac
 Tribunus militum fuerat : legendum
ἴσθαι ὅτι τοῦ τοῦ, ut dixi, uideri ex Capitolino.

posse certè πολιαρχήσαντο, non χλιαρχήσαντο. scribi: porrò Latinè legendum Nepos (hoc enim est ἔγγονο) Annij, Veri, qui iij. Consul, & præfectus urbis fuerat. Ita Capitolinus habet, & cōsentaneum est rationi. Enimuerò Anni us iste Verus, auus paternus fuit Mar. Antonini Philosophi. Habuit enim filium Anniū Verum, qui in prætura obiit, eius uxor fuit Domitia Caluilla, Calpurnij Tulli bis Consulis filia. His natus fuit M. Antoninus Philosophus, qui etiam Catilij cognomen tulit, à proauo materno. Porrò habuit M. Antoninus Philosophus in matrimonio Faustina, T. Antonini pij, & amittæ suæ Annæ Faustinae Galeriae filiam. Suam aut filiam Lucillā L. Vero collegæ nuptum dedit.

Hoc addédū, An. V.C.DCCCCXII. à nato autem seruatore nostro, CLXII. Antoninum philosophum accepisse imperium.

In Librum I.

Ab auo meo Vero didici.) παρὰ τοῦ γάμπου οὐρεν. uerbum ἑμαυτον, aut aliqd tale, subintelligitur: idemq; in omnib. sequen

sequentib. particulis. Ego addédum de
meosingulis periodis aliquod uerbú cē
fui. Nam (nisi fallor) uoluit hoc libro o-
stendere, quā potissimū in re singulos
suorum cū necessariorum, tum fami-
liarium admiratus, imitatusq; esset.

Ne auriga prasinus) Quatuor genera
fuerunt aurigarum apud Romanos, di-
stincta coloribus, albo, rufo, prasino
(qui est porraceus, nimirum uiridis) &
ueneto. Paret hoc ex Dionis Nerone.

A Diogneto.) Operam præterea pin-
gendo sub magistro Diogeneto (fortē
Diogneto) dedit. Iulius Capitolinus:

Neq; animi causa coturnices ὀρνυγο-
ποποιῖν. Hæc ipsa uerba sunt apud Suidā
in uoce ὀρνυγοποιῖν. non tamen ex-
plicata. Ludi quidem genus ibi descri-
bit, in quo coturnices in gyrum collo-
catæ præcuterentur &c. citatq; locos
ē Platone illius ludicri mentionem cō-
tinentes. Existimo igitur ὀρνυγοποποιῖας
aut ὀρνυγοποιῖας uerbo prouerbialiter
omnia ludicra, & inania exercitia auto-
res intellexisse.

De contemplationibus) περι θεωρη-

μάτῳ qualia sunt in physicis, ac præsertim mathematicis, ubi null⁹ usus, & effectus, sed cognitio tantum requiritur. Exercitijs dediti, ac laboriosi. τὸν ἀσκητικὸν καὶ τὸν ἐργαστικὸν. fortè γυμναστικὸν. Sē sui tamen uideor consuluisse.

& Astrologia) in Græco quidem est ἀστρολογίας, quod est facetijs, & urbanitate in dicendo. Ego tamen ἀστρολογίας legi ac uerti. Nā uidetur loqui de disciplinis istis, quæ eo nomine malè audiebāt, q̃ plus ostentationis, & inanis studii ac laboris q̃ fructus & uere utilitatis haberēt: in quib. numeratā fuisse ἀστρολογίαν, & adhuc à doctis multis numerari, satis notum est.

certamq̃ constantiam) ἀναμφιβόλως ἀκίνητον. Cubus alioquin constantiæ signum est apud philosophos, ideoq̃ in Timæo Platonis Cubo terra conferitur, ut elemētorū stabilissimo. Sed quæ tesseriis luditur, ac multiplices sunt, uarijq̃ earū casus. ea rōe inconstantia τὸ κινεῖσθαι tribuitur, ut sit ἀκίνητον, quod cōstāter persistit, neq̃ facile mouet̃ aut circūuoluitur. Itaq̃ ē D. Paulus monet,

ut

ut κενόειας τῶν ἀνθρώπων caueamus, hoc ē,
ne omni uento doctrine circumaginos,
& in errores abripi patiamur.

In sexto) Ξεστ. lego Σέξτ. Sextus phi-
losophus, quo usus est plurimum Anto-
ninus fuit patria Chæronēsis, nepos Plu-
tarchi.

Erga priuatos) φ in Græco sequit, καὶ
τὸ ἀβιώρητον τῶν ὁμιλιῶν, conuertissem, si
intellexissem. Malui itaq; asterisco nota-
re, quàm arroganter aliquid facere. Su-
spicor uelle eū loqui de uacuitate fastus
& arrogantia. Per eundem cognoui
Thraseam) egregia uirtutum ac constā-
tia exempla. De Thrasea est apud Tacitū,
Dionē, Suetoniumq;: ut & de Helui-
dio, Reliquorum uitæ sunt apud Plutar-
chum. Magisq; erroris securā) ἀδυνασφό-
φον μᾶλλον ἢ διορθωμένην. Infra lib. secundo
apertius hoc dicitur. ὁρθὸν εἶναι χρὴ, ὅχι ὁρθῶ-
μενον. Neq; obuijs quibusq; cogit) sen-
sum extuli. Græca enim sunt corrupta.
ἀλλ' ὅ μόνον τὸ προαπέστημόνον τὰ uidentur
abundare.

adulationem compescebat.) ἐπ' αὐτῷ
σαλλῶαι. credo scriptū fuisse συσαλλῶαι.

Quippe uir quid ex usu.) καὶ τοῖς τοῖς τοῖς
ἀνθρώποις uitiose, lego, καὶ τοῖς τοῖς τοῖς, καὶ ἀν-
θρώπου.

Nó utebat alieno tēpore.) diui nauī
hoc loco, (ἐκ γὰρ ἀνωρελίσσης. qđ est fortē
ἀλῶ.) sicut & in sequuti periodo. ubi
quidē pro τόπου πρὸς τοῦ legi. & ubi est
ad sudorem usq; planē nō intelligo. sunt
enim salēbrosa hęc.

Sicut Chresæ.) ὡς περιχρήση. soleo asteri-
sco notare, quæ manca suspicer. forte
est, quó utaris. χρήση. mutilus est locus.

Hęc in Quadis.) puto solitū annota-
re, quibus in locis singula esset commen-
tanus. sic ad finem libri secundi est, Car-
nunt ea esse scripta. Sequētia cum prio-
ribus non cohærent.

In librum II.

Ethic initium uidetur deesse, & ubi
est, ὅ καὶ αὐταῖς, nihil adest, ad quod illud
αὐταῖς referri possit.

Si quis eatenus eius suauitatem.) τὸ νό-
σιμον est in Græco, quod uocabulum dul-
cedinē significat νόσος enim est reditus
in patriam, qua nihil esse dulcius Ho-
merici Ulixis testimonio receptum est.

Vtitur

Vtitur eodem modo Lucianus πρὶ πρῆ-
 δος· τὰ μὲν γὰρ ὑδὶ τῷ καθαγιασμῶν καὶ αὐτοὶ
 ὁρᾷτε οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοσιμώτατον τὸ πρῆσκειν
 ασμῶν ὁ καπνὸς πρᾶλαβὼν, ἄνω εἰς τὸ οὐρα-
 νὸν οἴχεται.

Anima uaga est.) ἡ δὲ ψυχὴ ῥομβός. Est
 autem altera lectio annotata ῥεμβός, quā
 probaui, & secutus sum: neque enim ui-
 detur philosophicum esse, animam rhó-
 bo (quæ est figura quatuor æqualium la-
 terum, non tamen rectangula) compara-
 ri. At ῥέμβῳ uagus est, & ῥέμβεσθαι uaga-
 ri, & incuriè rebus uti, quo uocabulo i-
 pse suprà usus est sub initiũ libri huius, &
 παῦσαι ῥεμβόμενῳ, ac uagari desine. Plu-
 tarchus Πόραιο, ῥεμβόμενον γὰρ τοῖς πράγμα-
 σι τὸ πρὸ πρῆναι καταμαθὼν. animaduertēs
 Perpennam uagari, & incuriè rem gere-
 re. Idem in Fabio, ῥεμβόμενῳ ἀπὸ τῆς στρατοπέ-
 δου, qui sæpe à castris aberat uagans a-
 liò, ad scortum nimirum suum comme-
 ans identidem. Porro autem adiectiua
 masculini generis, substantiuis fœmininis
 addi Græco more, non est inusitatũ. sũt-
 que multa à Budæo annotata eius rei ex-
 empla. In somnij & fumi) ὄνειρος & τύφος.

Scio *τύφος* esse fastum, superbiāq; inanē. Sed ea significatio huc nō quadrat. Ver ti ergo fumum, id enim uidetur *τύφος* p priè significare, seu caliginem ab igne prouenientem, cui uana elatio animi atque fastus quum sit simillimus, commo dissima translatione *τύφος* Græcis dicitur. Frequenter. n. res leues ac fluxæ fumo comparantur: atq; in Psalmo etiam Dauidis est: sicut fumus dies mei. Ceterū & si non recordor *τύφος* me pro fumo legisse, tamen id quod dixi, uerbo *τύφος* satis testatū relinquitur, cuius est apud poëtas Græcos usus. Adducam unum exemplum, quod in præsentia succurrit, ex Apollon. ἀργοναυτικῶν β. ὠδι πρὸς τὸ λεγνόντων καπνῶν τυφόμεναι πέτρης ἐκὰς αἴσσουσι. de apibus loquit. Ibi scholiastes. καπνῶν τυφόμεναι, ἀντὶ τοῦ καπνιζόμεναι. (& sic paulò suprā exposuerat τὸ τυφόμεναι.) σημαίνει δὲ καὶ τὸ καίόμεναι.

Carnunti.) Vrbs Pannoniæ fuit olim celeberrima, hodie (ut existimatur)

In librum III.

Tempus sit uitam relinquendi.) θάκετος αὐτῶν. Est autem θάκετις αὐτῶν. sibi p mor

mortem consciscere apud Græcos scri-
ptores. quæ significatio quia huc pa-
rùm quadrare uidebatur, mollioribus
usus sum uerbis.

Oliuis maturissimis.) In Græco legi-
tur *δρυπείσι*, scribendum *δρυπείσι*. Sed
& *δρυπείσι* legi potest (quæ lectio erat
in margine annotata) ut sint oliuæ præ
maturitate iam de arbore decedentes:
quarum similitudine usus est infrà libro
quarto.

Leonis supercil.) *ὠδισκῶϊον*. Scholiast.
Homeri exponit *ῥ' σωοφρονῶμα τ' μετώπῳ*,
quod est superciliorū in frōte cōmissurā.
aitq; hinc uerbū *σκούζειν*, quod est irasci,
deductū. Nā Homer. leonē iratū descri-
bēs. *ιλιξ*. ita habet. *παν δὲ τ' ὠδισκῶϊον κρέ-
τῳ ἔλκεται ὅσῃ καλὺπῳ*.

Castis oculis.) Secus quàm Sophocl.
qui apud Ciceronem à Pericle reprehen-
ditur ob formam pueri laudatam, q; ocu-
los abstinentes non haberet. i. Officior.

Democritum pediculi.) non memi-
ni me hunc exitum Democriti legere a-
pud ullum idoneum authorē. & quod
est *σωκρατῶν ἄλλοι φθίρεις*.

(Socratē alij pediculi.) id multò minus uerum est. Ac de Socratis quidem morte cū ex Platone ac Xenophonte abundè cōstet, audacter cicutam nominavi, Democritum reliqui, ut erat in Græco.

Declinanda est uanitas) *ποδείσκειν*. atq; haud scio, an in hac significatione uñ sint Græci authores antiqui. pro fugere & declinare etiam D. Paulus usurpauit, ad Timotheum poster. cap. 2. *τὰς δὲ βιβλίας τοὺς κενόφωνίας ποδείσκειν*.

A temeritate alieni.) *ἀπροΰπισίαν*. uacuitatē temeritatis. *πρὸ ὕψους* enim *πρὸ πύκτειαν* dicit : Sic infra libor III. *ἀπροΰπιστος* est, circūspectus, nō temerarius.

Itaque ad finē.) *ὡς δέλος*. lego *ὡς τέλος*.

Androgynis.) hoc est ijs, qui ambiguo (ut Liuius loquitur) inter marem & foeminam sexu sunt nati. Græcum retinui, quia est & appositum, & Latinis authoribus, ipsoq; Ciceroni etiam usurpatū. aliās Hermaphroditos uocat, &c.

Nihil non turpe.) Desunt hæc in Græco.

In librum III.

Cum exceptione quadā.) nimirum,
ut

ut agat, quantum homini fatum & res
permittit pposita. μετ' ἐπιχειρήσεως. Por-
rò ἐπιχειρήσειν rectè uerti exceptionē, ut
ex loco Plutarchi patet in uita Numæ,
ubi scribit quorundam sententia ponti-
fices à potentia seu potestate denomina-
tos, quòd uocabulū haberet uim excep-
tionis (ἐπιχειρήσειν ibi legis) indicandæ: quod
scilicet pontifex rem sacrā, quantū eius
omnino fieri posset pageret: nec ei frau-
di esset, si graue aliquod impedimētum
incidisset, quo minus sacra perpetraret.

Ad mentem eam quæ est reliquarum
origo.) λόγον ἀπαραμεινόμενον. paulò infrà cla-
rius dicet de hoc fol. 26.

Ac qui secundum bonum.) κατὰ τὸν ἀ-
γαθόν. forte Ἀγαθὸν ἀγαθόν. quod maximè uide-
tur cōfirmare articulus τὸν masculinus:
& uerba quæ sequuntur, omnino uidē-
tur ex aliquo poeta desumpta. Agatho-
nem uerò fuisse poetam satis constat ex
Aristophane: citanturq; eius uersus ab
ipso Aristotele, lib. ἠθικὰ νικομ. 5. porrò
quid sit μέλαν ἠθὺς nigri mores, infrà ipse
describit.

Nisi ratione cuiusdam dispensatio-

nis.) locus est deprauatus, atq; ideo ob-
scurus. Nihil eò plus còfert.) μήποτε ἀμ-
νον τ' ἀναγκάζει, nisi fallor, sensus ipse ostē-
dit esse legendum μηδὲν ἀμεινον τδ.

Eius quoq; exemplū recolēdū.) Hęc
còparatio est interpolata, nec coherent
inter se quę sequuntur. Non tanquā si
dormitemus.) Sensus est: perficiendum
strenuè, quod recto consilio agendū su-
sceperimus, neq; in medio actu desisten-
dum, aut titubandum. Nam in somnis
sæpe imaginamur nobis aliquid agere,
nihil tamen efficimus, sed (ut pulcherri-
mè expressit Maro)- in medijs conatib.
ægri. Succidimus, non lingua ualet, non
corpore notæ Sufficiunt uires, nec uox,
aut uerba sequuntur.

Quot urbes mortuę.) Ita Seruius Sul-
pitius in consolatoria ad M. Tullium e-
pistola, de Corintho, Athenis, & Mega-
ris loquitur, quum uno loco tot urbiū
cadauera proiecta iaceant.

Helice.) Vrbs fuit Achaię, in sinu Co-
rinthiaco sita. Hęc à mari absorptā testat
Polyb. lib. 2 Plin. nat. hist. lib. 2. cap. 92. &
Quid. 15. Metamorph.

Si queras Helicē, & Burim, Achaidas ur-
bes, Inuenies sub aquis, &c.

Pompeij & Herculanium oppida fue-
runt Campaniæ, haud procul à Vesuui-
o monte, ut Plin. ostendit lib. 3. cap. 5. quo-
rum de interitu nihil habeo compertū,
nisi fortè conflagratione Vesuuij mōtis
(quæ accidit Titi Vespasiani ætate, & in
eius uita à Dione describitur) perierint.

Quod heri fuit piscis.) In Græco est
μυξάριον. piscem aliquem innui ex eo ὅ-
τι τέλειθ sequitur, conijcio, certi nihil ha-
beo. Similis esse debes promontorij.)
Hac similitudine Cicero eleganter usus
est, ad Papirium Pætum scribens de for-
tuna: Quam existimo leuem & imbecil-
lem, ab animo firmo & graui, tanquam
fluctum à saxo frangi oportere.

In librum V.

Indignari, cunctari.) γλιχρδύεσθαι. γλι-
χρδόν est lentū, tenax. itaq; suprà ad finē
libri prioris, γλίχρως γινώσκειν βίαν ζωὴν di-
xit, diu uiuere. Quare hic γλιχρδύεσθαι
uertendū putaui, cunctari, hoc est, ægrè

ac nulla cum alacritate suum officiū facere: quod uitium suprà etiam dānauit.

Leuem esse.) *πὸρ πὸρ δύνειδα*. Suidas exponit *προπιτεῖν*. & *πρὶ πέρειαν*, *ελακείαν καὶ προπιτεῖαν*, hoc est stultam & inanem temeritatē, seu leuitatē, ubi non ut ex usu est, sed ostētationis uanę gratia quicquā agit. D. Paulus 1. Corint. 13. *ἡ ἀγάπη οὐ πὸρ πὸρ δύνει*. Charitas nō est leuis, aut nugax.

Atheniensium erat hoc uotum.) Et si locus non est plenus, tamē satis apparet eum uoluisse improbare commune illud & damnosissimum uitium, quò plerique tantū ea curant, expetunt, & optant, quæ sibi ipsi priuatim profint: nihil solliciti de communi bono. Id uerò uitium, omnium ferè quæ sunt in rebus publicis malorum causa est & origo. At plerique hodie tales esse laborant, qui suramquàm genu longius abesse dicant, (ut est apud Theocritū) & quorum hoc sit uotum *Ἄνελ μοί τι γένοιτο*. mihi ipsi aliquid boni contingat, secus quàm ab animali ad societatem ciuilem nato fieri debeat. Præclara fuit apud Persas lex ea de re lata, quā Herodotus his uerbis refert
ἔαντι

ἑαυτῷ μὲν δὲ τῷ θύοντι ἰδίῃ μοιῶν, ὃ οἱ ἐγγίνοιτο
ἀρεῖν ἀγαθὰ. Ὁ δὲ πᾶσι τοῖσι πέρσῃσι κατ' οὖ-
χεται οὕτως γίνεσθαι, ὥς τοῖς βασιλεῖ. γὰρ γὰρ τοῖσι ἀπα-
σι πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεσθαι. Hoc est. Perse
quum rem sacrā faciūt, sibi ipsi priuatim
aliquid boni precari religio est. Cæterū
omnibus Persis, ac regi prosperitatem o-
ptāt. Quippe inter uniuersos Persas, ipse
quoque unus est. Et diuina est apud Eu-
ripidem Menœcei se pro patria deuotu-
ri sententia, quam adscribam, ut hic An-
tonini locus rectè intelligatur:

Εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος, ὃ, πὶ δυνάει τό πῖς
Χρησόμεν, διελθοὶ ὅσων, ἢ εἰς κοινὸν φέροι
πατρίδι, κακῶν αὖ αἰ πόλεις ἐλασσόνων
πρῶτον μὲν, τὸ λοιπὸν εὖ τυχοῖσιν αὖ. id est,
Si quilibet, quantum queat boni, lubēs
Patriæ offerat, donec publicè rei:
Haud totidē euenient ciuitatibus mala,
Sed accident in posterum res prosperæ.

Itaq; Athenienses iniuste & illibera-
liter suis tantū agris pluuiam & fertili-
tatem poscebant: qui si omnibus homi-
nibus felicitatem & successa omnia op-
tassent, & humanę rationē societatis ha-
buisent, neq; cōmuni prosperitate exclu-

clusi fuissent. Totum enim mutilatur.)
πυρᾷται γὰρ ὁλόκληρον. non πυρᾷται.

Neq; tibi est ad philosophiam.) Sensus huius loci habet nonnihil obscuritatis: uidetur aut hæc esse sententia: Si quid institueris agere secundum rectam rationem, & euetus consilio tuo non responderit, non debes idcirco tuum propositum danare: sed potius cogitare, quæ multa in rebus humanis sint, & accidere queant, quæ obstet, quo minus id quod quæris, consequaris. Itaque consciencia boni propositi, & ratione recte ductarum animus est confirmatus: ferè dum quod fors fert humana, & rerum caducarum conditio. Hæc tibi in promptu sunt habenda, iam multò antè ex philosophia petita, atq; ad usum preparata: ne tū demum consiliū & præceptū uelis petere à philosophia, cū eo sit utendū. est. n. hoc parū prudentis. Ita quæ lippitudine laborat, aut alio morbo, remedia habet præparata & instructa, quib. ingruente malo utat: non tū demum ea quærit, aut circūspiciūt, cū eorum usus est. Et in prælio aut dimicatione non emit, neq; acuit gladius, sed usurpatur. Videturq; oīno id uelle Antoninus

toninus dicere, quod est apud Plutarc.
 (Probl. Rom. 85) his uerbis. *δ' ἐν γὰρ πρᾶσκα
 να(αμλύνος πρᾶττειν, ἀλλὰ μὴ πρᾶσκα δολέζεσθαι
 πρᾶττοντας. ὡς Μύσων πρὸς Χίλωνα ἔσοφον
 ἐπὶ γν, γν' χιμῶνι δέιναντα τεκταινόμενον* Θ. Hoc
 est præparatis quæ ex usu sunt, agendum
 est, non inter agendū præparanda ea qui
 bus opus est: idēq̃ Myso Chiloni, ei q̃ sa-
 piens est usurpatus, dixit, hyeme uētila-
 brum fabricans.

Quod non sub hæc referatur.) Verba
 in Græco non cohæret. Loqui uidet̃ de
 uulgi deprauato iudicio, ea quæ uident̃
 neq̃ sunt tamē, bona ueris bonis præfer-
 réti. Id fit ex imperitia: idēq̃ accidit his,
 quod Plato alicubi ex Stesichoro citat,
 Troianos cū uerā Helenā non cogno-
 scerēt, de idolo eius siue inani figura de-
 certasse.. Quod idem fabula Ixionis cū
 nube, quam Iunonem putabat, concum-
 bentis poetæ delineant.

Ex forma & materia.) Formam dixi,
 quod author *ἡ ἀπὸ δόξης*. i. id quod cau-
 sæ uim & naturam habet. Ceterū mate-
 riā, quasi patiēdi, formā (quæ *τὸ τὶ ἡ ἐν
 αὐτῷ* Θ, *γνέσγαια, γν'τελέχεια*, philosophis di-
 citur) agendi & efficiendi uim habere,

notum est ex Phycis. Porro autem de rerum caducarum perpetuitate, quam habent continenti formarum naturalium in materia successione, perpetuisque rerum mutationibus, copiose est ab Aristotele cum alibi, tum in libris de ortu & interitu disputatum.

Ratio & rationalis.) ostendit in rebus humanis non esse eam, quæ est in scientijs & artibus, certitudinem atque constantiam & perfectionem. Hoc ipsum est quod Aristoteles initio suorum ad Nicomachum Ethicorum, tam accurate docet atque monet, non esse eandem quæ est in alijs, in philosophia morali demonstrationum & præceptorum certitudinem requirendam: sed ratione materiæ subiectæ omnia examinanda. Adscribam verba Platonis, eandem rem optimè explanantia, idque Latinè: Dissimilitudines (inquit) cum hominum, tum actionum, rerumque humanarum tanta, ut nihil ferè in his ne uno quidem momento quiescat, ac persistet, inconstantia efficiunt, ne qua de ijs omnibus ars, & quæ omnibus temporibus congruat, tradi possit. His
infert

infert Antoninus, cōsequens ergo esse,
ut finis hominis non in rebus extra ipsū
positis, ac non uerè bonis, & mutabilib.
collocetur. Quod autem καθεβήσας re-
ctas effectiōnes conuerti, Ciceronem se-
quutus sum authorem, qui ita extulit li-
bro De finib. bon. & malorum tertio.

Eum ὅς ferre.) ἀνακτῆος. legi ἀνεκτῆος.

Ei qui hircum olet.) γράσωνι est scribē-
dum, non θρασωνι. γράσθ est foetor ille,
qui hirsutis (ut est apud Horatium) cu-
bat grauis hircus in alis. αὐτὸν ἡμεῖς τὸ γρά-
σος ἔχ' ὑπομνήσει. milites Alexādri de Per-
sis, pugnam inituri. Plutar. Apophtheg.

Aequum te præbuiſti.) εἰς ὅσους ἡ ἀγνώ-
μονας ἀγνώμων ἐγνώσ. ego ὁ ἀγνώμων lego.
quid enim erat laudis, malis se malū præ-
buisse? præsertim quum sæpius iam mo-
nuerit, uitia hominū nobis esse ferenda.

Climatibus terræ.) Alludit ad uersus
Hesiodi α. β. γ. quos adscripsissem, nisi
fatis notos esse putarem.

Cum hominis, omnisq; ratione prædi-
ti animalis.) Loquitur ex sententia phi-
losophorum, qui λογικὸν ζῷον, animal ra-
tione instructū nō soli homini, sed Deo

etiã dæmonibus, & heroibus genus cõ-
stituerũt, de quo multa legi possunt hĩc
inde apud Plutar. præsertim uerò in lib.
πρὸ τῶν ἐκλειλοιπότηων χρησκειών.

In librum VI.

Quàm ut in terram utcunq; redigar.)
Non enim tantũ sacræ literæ docent
hominem esse ex limo creatũ, foreq; ut
in eundem redigatur: sed & antiquissimĩ
philosophi originẽ nostram eodem re-
tulerunt. Hinc Prometheus dicitur è li-
mo formasse hominẽ, de quo nullus nõ
mentionẽ facit poeta. Et apud Homerũ
Menelaus Græcis duellũ cõtra Hectorẽ
detrectantib. iratus, mortem eis ignobi-
lem imprecatur his uerbis, *ἀλλ' ἡμῖς μὲν
πάντες ὕδαρ κ' γαῖα γήσοιμεν*, Vos in aquã
& terram cunctos conuertier opto.

Vide quid agãt homines.) Quæritur
deiniquo hominum iudicio, qui cũ
alijs præsentibus laudem meritam testi-
moniumq; uirtutis inuideant, ipsi ab ijs
quos nõ uiderũt, laudari uolũt, cũ nihil
inde fructus possĩt ferre, iã antè mortui.
Facit hoc egregiẽ ad famã contẽnendã.

Non indignamur.) *ἔτε ὑδοισημαυνόμεθα.*

in

in malam partem usum uocabulo hoc
& ipse puto, & sententia testatur. Non re-
cordor me apud uetustiores autores
hoc uocabulū ita sumptū legisse: Appia-
nus quidē Alexandrinus, haud inerudi-
tus scriptor eodē modo usurpauit lib. 5.
ἐμφυλίῳ, de milite loquens, qui ludis in
subsellia equitū ascenderat. ὁ θυμὸς ἐπὶ σπ
μὴ ἀλῶ, & ὁ καὶ αὐτὸς τὴν στρατιάν αὐτὸς οὐκ. Po-
pulus murmure indignitatē rei testatus
est, & Cæsar militem inde abduxit.

Inhumanum esse uidetur. Hic locus
idem, sed paulò obscurius, uidetur do-
cere, quòd Cicero ad Lentulum de Pla-
tonis sententia his uerbis monet: Id enim
iubet idem ille Plato, quem ego autho-
rem uehementer sequor, Tantum con-
tendere in republica, quantum probare
ciuibus tuis possis, uim neq; parenti, ne
que patriæ afferre oportere.

Vide ne à præsenti statu deiectus.) In
Græco est. οὐκ ἀρκαιαὶ αἰσῶντες, μὴ βαρύνε.
posterius est: ne mergaris. quid autē sit
ἀρκαιαὶ αἰσῶντες (si, quod nō iudico, Græcū
est, aut omnino non deprauatum uoca-
bulum) nescio. Neq; uereor ne significet

imperio aut summa rerum deponi, καὶ τὸ
καίλαρ. neq; enim uel etymologia hæc
auditu digna, uel sensus loci esset ullus.
itaq; liberè mea uerba supposui.

Antonini discipulū.) Pij scilicet, qui
antecefferat eum in imperio.

Quæ uultus ferenitas.) τὸ εὐόδιον τοῦ
προσώπου. legi εὐόδιον.

Aut Aesculapius.) uidetur aut mēda
esse in hoc uocabulo, aut certè pro sole
hic quoque positus esse.

In librum VII.

Velitationes.) In Græco est ἀσδοραλισμοί.
quod tamen uocabulum fateor me
nō satis intelligere. δόρυ quidem hastam
esse uel pueri sciunt, item δόρατ' esse e-
ius patriū casum: ut ἀσδοραλισμός uideat-
ur esse hastiludium (quod barbari uo-
cant) id est concertatio hastis quædam
inita. Sed haud scio quā huc id quadret.
Videtur autem his omnibus humanæ
uitæ uanitatem & uarietatem uoluisse
demonstrare.

Quàm multi quondam fuere.) Aliun-
de huic loco uidētur hæc à librario esse
intercalata: incommodè profectò, cum
alioquin

alioquin sequentia optimè cum prioribus cohereant, in quibus ostendit nonnūquā ubi propriæ nos vires destituunt, auxilium aliorum non asperandum esse, dummodò nostrum officium faciamus. Etenim & Homericus ille diomedes socio adiuncto sperabat se propositum negotium rectius confecturum, unde est illud *Σὺ δ' ἄγε δὴ χρομένης*, usitatum bonis auctoribus, explicatumq; ab Aristotele libro 8. Ethicorū de amicitia disputaturo.

Est aliquis te peritior.) Adnotatū est hoc loco à librario, nō esse hīc nouæ initium tractationis, sed cohæreere cum hic, quæ ante ea quæ ex Platone sunt huc translata, præcedebāt. Sed quia illa ipsa erant mutila, id quidem non uideo. Quoniam *καβαλῶντος* luctatorem dici puto *πρὸς τὴν κατεβάλλειν*, deijcere.

Omnis animus, inquit ille.) nimirum plato, in protagora.

Salaminium.) Leonem nomine, quē ad cædem ab eo duci Quitias Tyrannus uolebat, uide diogenem Laert. In eius uita.

FINIS.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ=

ΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟ-

ΦΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΕΑΥΤΟΝ

ΒΙΒΛΙΑ ΙΒ.

TIGVRI APVD AN-
dream Gesnerum F.

ΕΥΓΕΝΕΣ

ΤΑΤΩΙ ΑΝΔΡΙ ΑΝΤΩΝΙΩΙ ΒΕΡΤΗ-

ρω Βαυλίγγης Δεσποτῆ Κοιρανῶ Γεσ-

νῆρος ἐν πράττεται ξὺν Θεῷ.

ΑΛΗΘΗΣ καὶ εὐκρινὲς θεολο-
γία, θυγενέσας ΒΕΡΤΗΡΕ, καὶ
ἀνθρωπίνης θυδαμονίας πε-
ρι διζήγησις, μετὰ τῆς ἡσυχίας
καὶ αἰσθητικῆς δύσεως, ὡς καὶ σὺ ἀ-

πειθεῖς οἴσθης, τῷ πάντων ἡμῶν πατρί, καὶ
γενάρχῃ, ὅτι πρῶτον πλάσας, καὶ θεῶν αὐτῶν πατρί-
ος. Εἶτα τῷ Σηθ, καὶ Εὐὼχ, καὶ Νῶε, καὶ λοιποῖς
πατριάρχαις ὡς διαδόχοις θείας ἐκείνης κληρο-
νομίας: ἕως μετὰ χρόνους συχνὰς τῷ δουλεύοντι
Αβραάμ, ὁ Θεὸς τὸν ἀμύνοντα τῇ
ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐπέγγειλε, πιστεθεὶς ἅμα
σημαῖον ποδικοῦ, σφραγίδι δὲ δικαιοσύνης
τῆς πίστεως: ὅτι τὸ ἐκ τούτου ἐγγόνων τῆς σωτῆ-
ρος ἡμῶν γέννησαν πνευματικῶς. ἔπειτα πάλιν
τῷ Μωϋσῇ, τῷ τῶν Ἰσραήλων ἡγεμόνι, παύσας
τῆς θρησκείας καὶ ἱερατικῆς διατάξεως πρὸς τὴν
θεωρίαν, ἀνεκαίνισεν. Τελούτατον δὲ ὁ κύριος
ἐκ σωτῆρος ἡμῶν ΙΗΣΟΥΣ Χριστός, θεοῦ υἱός, σῶσε

4
 καὶ ἡμῶν ὁμοίαν ἐνδυστάμεθα, καὶ πολὺν χρόνον
 ἀνδρώποισι πεισομυλήσας, λόγοις τε καὶ θείας αὐ-
 τῇ διδασκαλίᾳ, καὶ ἔργοις θαυμασίοις, βίᾳ τε
 παντὶ, καὶ θανάτῳ ὑπὲρ ἡμῶν τρικμέρῳ, τὴν
 αὐτὴν ἀλκήθειαν βεβαιώσας ὑπὸ τῷ ὄντι ὅπως, ὅ-
 τε ἔρ μετα ταῦτα ποδὶ αὐτῇ ἐτι ἀμειοβητοῦν-
 τα, πάντῃ ἡγήτορι, καὶ ἀνέκτουσιν αὐτῆς, ἢ
 ἄθειον εἶναι μοι δοκεῖν. Αὐτῇ δὲ ἡμῶν παρὰ τοῦτο δι-
 δασκάλου κατηγήθημεν σοφία, ὃ μόνον ποδὶ τῇ
 τῶν θεῶν θεωρίαν καταγίνεται· ἀλλὰ καὶ τὰ ἡ-
 θη καὶ τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων διδύνει, καὶ
 τοὺς αὐτῆς ζηλωτὰς ὄντας τὰ πάντα διδαι-
 μονας ἀποδείκνυσιν· ὅδε ἰδίᾳ ἐκείνοις μόνον, ἀλ-
 λά καὶ οἰκοῖς καὶ πόλεσι τῇ ὡς ἀληθῶς ἐνδαι-
 μονίας αἰτία γίνεται. Παρὰ ταύτῃ δὲ ὁ ζητα-
 ζόμενα τὰ τῇ πρὸ τοῦ Ελλήσι καὶ ἄλλοις ἐθνε-
 σι φιλοσοφίας τε καὶ θεολογίας δόγματα,
 τὰ μὲν πλεῖστα λυγρὸς τις καὶ ἀσολοιχία μα-
 ταία (ἢ τὸ παλαιὸν τὸ τοσοφῶς εἰρημνίον, ὅτι
 αἰετῶδες οἱ Ἕλληνες) τὰ δὲ καὶ ἀδεότης καὶ ἀ-
 σέβεια ὄντα φαίνεται· ἵνα γὰρ περὶ μυρίων ἄλ-
 λων, πῶς διάφορα τὴν φιλοσοφίας μέρη τελόν-
 των, σιωπήσω, ἀπὸρ γὰρ τοῖς ἀγίοις τῇ ἡμετέρας
 πίσιως βιβλίοις ὁρθότατα καὶ τρανέστατα ἐρ-
 μηνύεται· πάντες γὰρ οἱ ἐξωθεν φιλόσοφοι
 γὰρ πλείους ὅσοις τοῖς ἄλλοις διαφωνοῦντες, περὶ

γε τὸ (τὸ καὶ πάντων προηγούμενῳ μεγιστὸν τε
 σφάλμα) συμφωνῶσι, φιλῶντος διδασκαλονίας
 ὅν τε τῷ πρὸν βίῳ, καὶ μετὰ τὸν φιλῶντος ἀπὸ
 τῶ σκήνους χωρισμὸν, ἀρχὴν τε καὶ ῥίζαν ἐφ' ἡμῶν
 τε καὶ αὐτῶν ἐξίστιον εἶν. ὁ δὲ φιλῶν πρὸς ἡμῶν διολογίας
 ἀρχηγὸς καὶ διδασκαλὸς ΙΗΣΟΥΣ Χριστὸς, ὡς
 ἐκὼν ἀνθρώπων τὴν πηγὴν καὶ δεξιὴν φιλῶντος
 μακαριότητος μακαριότητος κείνου, ἡμῶν ἐνθέτη
 σι· μόνον δὲ πρὸς ταύτῃ ὁδὸν φέρειν τὴν δύσιν
 ἐν πίσιν, τὴν ἀπαίρεσιν μὴ καὶ ἀναγομένην ἀ-
 πό φιλῶντος ἰδίας ἀδυναμίας καὶ ἀμαρτωλῶν, τῶν τοῦ τε ἐν
 ταῦθα θανάτου καὶ ἐτι τοῦ πονηρῶντος αἰτίων·
 παταγομένην δὲ καὶ ὁρμῶν ἐς τε συνείδησιν
 διδοῦν, καὶ πρὸς τὴν θεοφάνειαν χάριν ὑποστηρίξας
 ἔχοντες πίσιν, τὴν ὡς μάστιγα πεπονημένην,
 πάντα τὰ ἀπὸ ἀρχῆς προεῖρηθέντα εἰς ἐνθέτωρ
 καὶ προφητικῶν ἀνδρῶν, εἰς τὴν ΧΡΙΣΤΟΥ τε
 καὶ ἀποστόλων καὶ ἄλλων ἁγίων συσταθέντα, ὡς
 ἀληθείας εἶναι. τούτων δὲ πάντων κεφάλαιον
 τὸ διδασκαλίας ἐν ὅτι τὸς τοῦτον (δι' ἀδυναμίας
 τε φύσεως, καὶ τῆς πᾶσι μὴ ἀπὸ ταύτης ἐκφυομένην,
 πᾶσι ἢ ἐπικτητομακρότητι) ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀφειρηκῶς
 τας ἀνθρώπους, ἐκ αὐτοῦ μέσση πινὸς ὑπὸς ἐξουσίας
 τοῦ φιλιῶντος πρὸς αὐτόν, δύναται εἶναι. μέσση δὲ τῷ
 αὐτῶν ἐξουσίᾳ καὶ μόνον γε εἶναι ἀναμειβόμενος ἀπελθὼν
 ἐκ τοῦ σωτῆρος, ὁ καὶ μὴν ἀμφοτέρως φύσεως, θεῶ

ας τε καὶ ἀνδρῶπινης μετ' αὐτοῦ· ἀλλὰ τὸ μυσηρία
 τὸ τὸ ἐκ τοῦ ἄνθρωπου εἰς τὸν οὐρανὸν ἔλθοντες Ἕλληνας σοφοί,
 καὶ πόρ' ἄλλα μυρία πόρ' τὰς αὐτῶν θεὸς ἀν-
 τίσταται, μύθων τε καὶ ἀσεβείας γέμοντα, πῶς
 καὶ μύθοι· κινδυνεύουσι δὲ τὸ μόνον ἐκείνοι, ἀλλὰ
 καὶ τῶν Χριστιανῶν εἰς φασκόντων πολλοί, πόρ'
 τὴν ἀρχὴν ταύτῃ τὴν ἐξωτὴν ἀνθρώπου δυνάμει
 ὡς τε καὶ ἀξίας, ὡς μόνον τῷ μεσίτῃ (τῷ αὐτῷ δικαί-
 οσύνῃ καὶ τελειότητι) ἡμῖν μεταδόντι, καὶ ἑαυ-
 τῶν αἵματι τὰ πλημμελήματα ἡμῶν ἀπονί-
 ψαντες) βεβηκυῖαν, καὶ πᾶσαν τὴν διδαιμονίαν
 τὴν πρὸς τὸ θεῖον ὡς σφοδρῶς ἐν τῷ αὐτῷ μόνον ἀ-
 παξάπλως καὶ συληθῆναι τεθεῖσαν, τὸ μετρίως
 ἀμαρτάνειν· γενομένη δὲ πόρ' τὴν ἀρχὴν σφάλ-
 ματος πινούσα ὅπως δὴ ποτε, τὰ ἀπολυθῆντα
 ἐν τῷ θεῷ πάντα εἰς τὸ χεῖρον αἰετῶς προέσι, καὶ εἰς
 πολλαπλασίαν χρίζεται ἀπ᾽ αὐτῆς. ὡς οὐδὲν τὸ
 ἐν τοῖς Ἕλλησι τε καὶ ἄλλοις πρὸς ταύτῃ τὴν ἀρ-
 χὴν φιλοσοφούντων λόγματα ἀναρίθμητα,
 ἐναντία ἀλήθειαι, καὶ τὸ ἀληθὺς δύσεβείας παύ-
 τα ἀλλότρια τυγχάνοντα. ἔπειτα δὲ μεμπτοί, οἱ
 ἀγαθῶν ζήλω καὶ δύποιίας πρὸς ἀλλήλους
 ἀνθρώπων ἕνεκα τὰς ἐπ' ἀνθρώπῳ (κατ' αὐ-
 τὸς) ἀρετὰς ὡς διδαιμονίας αὐτῶν αἰτίας συσφ-
 λαντες· ὡς πόρ' οἱ Στωϊκοί, ἄλλοι τε, καὶ Σαρ-
 κες, καὶ Ἐπίκτετος· καὶ ὁ μετ' αὐτοὺς δὲ ταύ-
 τῃ

τῶν τῆς σοφίας μάλα διδοκιμήσας Ἀθηναίους
 οὐδ' αὖτε κράτωρ καὶ φιλόσοφος. εἰ γὰρ ἄλλο μὲν ὁ
 φιλοσοφῶν τούτης φιλαίσεως, (ἢ καὶ τῶν ἀνδρα-
 πίνων σοφίαν βελτίστην πασῶν καὶ τελειω-
 τῆς, ὡς πῶς διδαιμονίαν, καὶ τὸ νῦν, ὡς ἐπεὶ, καὶ
 πανάπαυσιν,) ἀλλ' οἷον παιδ' αγωγὸς τις γί-
 νεται ἡμῶν πῶς τῶν φιλοφίλων ἀδυναμίας ἐπι-
 γνωσιν· ὡς περὶ καὶ ἡ φιλοφίλος πίστεως πα-
 λαὶα διαθήκη ἡ πόρις τὸν νόμον καὶ τὰς πράξεις
 ἀνθρωπίνων. αὐτόθεν γὰρ ὁρμηθέντες καὶ αἰσθί-
 σαι αγωγόμενοι, τότε ἴτε ὡς ἐφοδίων χρομῶνται,
 (ἐπειδὴ ἀτελῆ, ὁ παραχρῆς καὶ παθῶν μετὰ
 πάντα τὰ ὑφ' ἡμῶν νοσμενά τε καὶ παρασά-
 μνα εὐρίσκοντες,) οὐκέτι γὰρ ἡμῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἡ-
 μῶν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν τῶν τελειότητων ζητῶν ἀρ-
 χόμεθα· καὶ ἀπὸ τῶν τῶν σῶμα νοσούντων γνῶσις
 τῆς μὲν ἀρχῆς πειρώμενοι εἰδέναι τὸν ὅτι πρὸς φι-
 λσοφίαν ἀποκαθίσταται, χρόνον ἵνα ἀναμνησ-
 σιν· ἔτα δὲ βοηθούμενοι, ἴσως δὲ καὶ χεῖρον ἔχον-
 τες, ὡς ὑπὲρ τῶν ἐαυτῶν φύσιν ὄντων τῶν νοσώ-
 ματων, καὶ ὅτι καὶ αὐτοῖς ὄντων τῶν ὑγιαίνειν, πόρις
 ἐξωδὸν ἵνα βοηθήματα καὶ ἰατρὰς γινώσκοντες
 ἀρχονται. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ταῦτα.

Περὶ δὲ αὐτῶν τῶν τῶν ὑπομνημάτων τούτων
 συγγραφῆς, λέγειν τι ἥδη καιρὸς. τὸ γὰρ τῶν φι-
 λσοφῶν ὄνομα Ἀντωνίνου αὐτοκράτορος, εἰ τὸ ἀλ-

λω ἐφημερίων, ὅτι πάντες ἀρμόζουσιν μοι δοκεῖ. Τὴν
 γὰρ φιλοσοφίαν ὀρίζουσι, θείων τε ὅτι ἀνδρωπί-
 νων πραγμαμάτων γινώσιν, καὶ δόσον ἐφικτὸν ἀν-
 θρώπων. Δοκεῖ δὲ ὁ αὐτοκράτωρ ἔσθ' εἰς ἄκρον
 σοφίας, ὅτι ἐν ἀνδρωποῖ, ὅτι ἡδικῆς γυμνάσια
 λέγω, ἐληλυθώς. ὅτι γὰρ πρὸς πάσας ἀρετάς θαν-
 μασιὸς εὐφυῆς αὐτὸν ἐπεδείξατο, καὶ τὴν ψυχὴν ὅ-
 πως πάντας σχεδὸν ἀνθρώπους μετρίαν ὅτι κοσ-
 μίαν, ἥτοι πρὸς πάντα τὰ πρὸς πίπτοντα εὐκα-
 μετρίως ἢ καὶ ἀπαθῶς ἔχουσιν, ἐκτὴν αὐτοῦ.

Ἀλλὰ πῶς τῇ μετριοπαθείᾳ, καὶ παύσει
 σχεδὸν ταῖς τοῦ ἥθους ἀρεταῖς, δικαιοσύνη,
 σωφροσύνη, ἀντιφικακία, χρηστότητι, πραότητι,
 καὶ ἄλλαις, ὁ τὸν κορυφαῖον πάσης ἀρετῆς τὸν
 ΧΡΙΣΤΟΝ ἀγνοῶν, πλείους σχεδὸν τὰς ἐμετρί-
 ρας ὀνσεβείας ἐχομύλους ὑπερῆκόντισιν; ἅρ' ὅτι
 τὸ ὅτι δὴ δαίμονιαις ὑπὸ καὶ ἄκρον, ἐν αὐτοῖς καὶ
 ταῖς αὐτῶ ἀρεταῖς κινῶνται περὶ σμῆν, εἰς τὴν
 ὁ ἀρετῶς ζῆν, καὶ πρὸς ταύτας καὶ ὁρθῶν πᾶσι
 ἀπονομῇ καὶ δυνάμει ἐκγονίζετο; οἱ δὲ Χριστι-
 νοὶ τὴν τῆς θεοῦ χάριν καὶ ἐλεημοσύνην ἐλπίσιν,
 τὰ δὲ ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας πᾶσι αὐτοῖς ἐμπε-
 φυκῶτα ἔχ' ἔτι πάντως ἀποδύσαι ἀποδύζου-
 σιν. οἱ πλείοι γὰρ καὶ πάντες γὰρ ἐν τούτοις ἀδι-
 νῆμον. εἰ δ' ὅσον ἔκ ἄλλως γινώσκουσιν, εἰ
 μὴ πρὸς ταῦτα κατηρητισμῶν, ἔστι πρὸς ὅτι αὐτο-

νῖνϑ, ἐκτενέσιρον αὖ σπουδ' ἀσπασαῖν. νῦν δὲ ἀ-
 δότις, ὅτι καὶ πάντων τῶν ἡμῶν πρὸς τὸ θεῖον
 ἐπιστεταγμένων ὑπὸ τύχῃ, ὁμῶς δ' ἄλλοι αὐ-
 φελῆς ἐτι εἶμ, καὶ ὅτι περὶ τῆς πεπραχότις· καὶ
 μὴ ποιόντων τὰ δέοντα διὰ τὴν ἀδυναμίαν φύ-
 σος τῆς ἀνθρώπου οἰκείας, ὅτι ἐλήσῃς ὅσα τῆς αὐ-
 τῆς πειρασθῆναι αὐτῶν χρηστότητος καὶ χάριτος ὁ θεός, ἀμα-
 λίστρον ἔχειν δ' οὐκ ὅσον οἱ πολλοί· ὅπου εἰ καὶ ὅχι
 ἀπλῶς ἐπαυτέρῃ, ὁμῶς ὅτι πάντες πρὸς λόγον τυ-
 χάνει ὁμ' καὶ γὰρ καὶ ὁ ἀμαρτωλὸς ἔτι· ὁ τελευ-
 τῆς, ὁ γὰρ τῶν αὐτῶν ὅδε τὸς ὀφθαλμοὺς ἐπέχει εἰς
 τὸν ὑπερὸν ἀνέχοντα, καὶ τῶν πῶν εἰς τὸ πᾶν
 αὐτῶν λέγων· ὁ θεὸς ἰλάσθῃ μοι τῶν ἀμαρτωλῶν· ὅ-
 τι πᾶσι δὲ δικαιοῦσιν, καὶ μᾶλλον τοῦ φαρμακίου, τοῦ
 πάντες δικαιοῦσιν, καὶ πᾶσι τὰς ἐντολὰς τοῦ
 τηρεῖναι ἡγουμένον. ἡ γὰρ ἀνθρώπων δικαιο-
 σύνη, καὶ οἱ εἰς ἄκρον ἐληλακέναι διοκῶν, εἰ τι-
 νῶν ἀξίαν εἰσαυτῶν οἶται, ὅσα ταύτης ἐλπίδος
 πάντως ἀναξίαν· ἀδικῶν εἰσαυτῆς καθίσκει· ἀλλὰ
 ὁμῶς ὅτι καὶ πᾶσι τῆς ἀρετῆς καὶ πρῶξας καλὰς καὶ
 φρονήτικως ἔχειν· μᾶλλον δὲ οἶονε καρπὸς τῶν
 εἰζης χρηστῆς ἐλπίδος καὶ ποφορεῖν, μαρτύρι-
 ον ἐλπίδος ἀδύτου πίστεως, ἵνα καὶ θεὸς ἐν τῇ
 πρὸς αὐτὸν πεποιθήσει ἡμῶν διοκῶν· καὶ τοῦ
 ἀπίστους· ἀσεβῆς, εἰ οἶόν τε, τῶν θεῶν ἡμῶν καρδία
 καὶ ἐκτενέσιρον καὶ πάντας ἀνθρώπους καὶ τὸν

να μὴ ἐπιγυγνέσθῃς, ὅτι γὰρ ὁρατοῖς πατέρας ἡ-
μῶν ἀπ' αὐτῶν μιμησόμεθα. ὁ γὰρ φιλεῖ ἑκαστος,
ἑαυτοῦ καὶ μιμῆται.

Αλλ' ἐπ' Αἰωνίων τ' Ὀλοσφάκτου αὐτοκρά-
τορα ἐπ' ἀνεί μοι ὁ λόγος. Τύττω τὰ βιβλία πρὸς
καλὸν καὶ κατὰ ἀνδρὸς μεγαλὸ τοξίτη, ποιητὴ ἐν-
φνεσάτ' (ἐκ τ' ὀθωνθ' εἰνεῖχτο τ' Παλαῖντα ἀρ-
χοῖτ' λαμπροτάτη βιβλιοθήκης) λαβὼν, δὲ αὖτε
ἡμετέρας ὑπομιμνῆσας ἀμυσγέπως, νῦν πρῶτον γὰρ
ὑποβόησας, τῇ σὲ ὑπόροχῃ πωσφονεῖν αὐτὸς
οἶδ', ἡβουλάμην, βέλτερις ΒΕΡΤΗΡΕ: καὶ τ' ἐν λόγῳ.
τ' γὰρ λογιότις αὐτὸς καὶ ὑπερέκειναι (ἵνα μηδὲν πῶτα
τ' ἐν σεβείας καὶ ἄλλων ἀρετῶν σου λέγω) ὅ μόνον
πολλῶν σεμνυνόντων ἤκουσα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἀπὲς
πειράδην πρῶτον, ξένου τῇ ἡμῶν πόλει σου ὑπὲρ
δὴ μὴ ἔαντ' ὅ. καὶ πάντως γὰρ ἀξίον μοι εἰδόκει
τοῖς βασιλικαῖς καὶ σαφωτάτοις ὑπομνήμασι
τούτοις πρὸς φδέχεσθαι καὶ ἀπαράξεισθαι τὸν τυ-
χόντα, ἀλλ' ἐν γενῇ πινὰ ἅμα καὶ μεγάλῳ ψυχῳ, Ὀ-
λοσφίας τε καὶ ἐλλάδος γλώσσης οὐκ ἀπειραν ἀφ'
δρα. τοῖς τοῖς δὲ σὺ, δὲ αἰφνης ἡμῖν ὑπεφανείς ξέ-
νῳ, ὡς πρὸς θεὸς (τὸ λεγόμενον) ἀπὸ μηχανῆς, γὰρ
πᾶσι μὲν ὄντα σε ἡμῖν ἐπεδείξω. ὅ γὰρ ἐν πατρὶ
φης ἐν γενῇ τε τυγχάνεις ὦν, εἴ τις ἄλλῳ. καὶ τ'
λόγων (γὰρ Ῥωμαίων τε ἐλλήνων βιβλίῳ) καὶ σα-
φείας πανθίας ὁ μὲν ἴσως ἡψω (ὑπὲρ πάντας γε
δὲ

ὅτι τὰς κατ' ἡμᾶς διγενεῖα καὶ τύχη ὁμοίως εὖ εἰ-
 ρντας) ὥς καὶ οἱ δύο ἀδελφοί σου, διδασκάλων καὶ
 ἄλλων λογιωτάτων, καὶ τῷ ΠΑΝΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΦΑ-
 ΒΡΙΚΙΟΥ τυχόντες. Λάβε γὰρ κράτιστε ΒΕΡΤΗΡΕ
 τῷ βασιλικῷ ταύτῳ δωρεὰν πράως καὶ ἐνυμ-
 νῶς καὶ τῷ γὰρ αὐτῇ χρησθῶν παμπόλων ὄντων εὖ το
 χάς ἀπόλαυε, ἐναυό τε. οἱ γὰρ ἀγαθοὶ καὶ κατὰ Θεὸν
 σοφοὶ αὐτοὶ ἐκ πάντων κερδαίνουσι, καὶ πάντα
 αὐτοῖς ἐπὶ ἀγαθῷ γίνεται. ἐπεὶ δὲ πῶς ἐπίδη-
 ξιμ, ὅτι ὡς ταῖς αὐτῶν πρόξεσι τιθαῖρ ῥηκότις
 παρὰ Θεῷ, δρωσιν ἐδίμ. ἀλλὰ τῷ Θεῷ δόξης
 εἵνεκα ποιῶσι πάντα: ὅχι ὡς δῖοι ἢ βάνουσοι με-
 δὲν ἀπαιτῶντες, ἀλλ' ὡς γνήσια δῶ ΧΡΙΣΤΟΥ τῷ
 κνα, πάντα ἐλθουσίως πράττοντες, τῷ Θεῷ ὡς
 πατέρες χάριν ἐνυμνῶν πατρικῶ μιᾶς παν-
 τὸς κρείττω, ἀνυποδοίκατος ἐλπίζοντες. Ηγῶμαι δὲ ἐν
 χαίρει τοι τὸ γρηγορίδιον ἵστί ἐσόμενον: πρότερον μὲν
 ὅτι ἄλλως τε θαυμασὸν ὅτι, καὶ πῶς πραγμάτων
 μεγίστων διδασκαλὴ (πρὶ ἀρετῇ πανθίω, πρὶ πᾶσι
 αἰρέσεως: πρὶ ἐμμερῶς ἢ μάλλον τῷ Θεῷ πᾶσι
 νοίας, καὶ πᾶσι ταύτη δέξιν χωρεῖν ἡμᾶς καὶ ἐπεὶ
 ἐκείνως ἅμα καὶ ἀόκνως ὅποι αὐτοὶ καὶ ἄλλων
 πλείων τῷ αὐτοῖ σοφῷ ὑπὸ βαλλόντων) ἐπεὶ ταῖς,
 ὅτι παρὰ τοσούτω ξυγγραφῆς δέξιν ὁρῶ, εἰ μὴ εἰς
 ἐκδοσιν ἴσως ἐπὶ αὐτῇ γραφῇ. χεῖρον γὰρ παρὰ
 καυσάρων ἐ βασιλείων ἐδίμ. ἄλλο τὸ πᾶσι ἡμᾶς
 ἐλθὸν ξυνηγάφη.

ΕΡΡΩΣΟ, κὺ τοὺς ἀρίστους ἀδελφούς σου Βόλγαγορ
 Φίλιππον δ' ἐμὸν ἀσπασάμενος, τ' Ἐλίωνιν
 Βιβλίω μεταδίδω. Εὐφ' ἡ Τιγριανὴ πόλεως
 ἦ πρώτη πρὸ Ἑλβεκίοις, ἔτε σωτηρίαν φ' ἔβ.
 Φεβρυαρίῳ μηνὸς μεσσηνίῳ.

ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ

ΣΟΥΙΔΑ.

ΑΡΚΟΣ, ὁ κὺ Ἀντωνίνῳ, βασι-
 λεὺς Ῥωμαίων, ὁ ἐπαινετὸς κ' ἡ πᾶν
 τα φιλόσοφῳ, ἀπροαγῆς μὲν κ' ἡ
 ἄλλων γενόμενῳ, ὕστερον δὲ διή-
 κονσε ὡς Σέξτον ἐκ Βοιωτίας φιλοσόφου ἐπ' αὐ-
 τῷ Ῥώμης, θαμίζων αὐτῷ κ' φοιτῶν ὑπὸ δούραις.
 πρὸς ὃν κ' Ἀντικίους, γνῶριμῳ ῥήτωρ Ἡρώδου
 τοῦ Ἀθηναίου ῥήτορῳ, ἡγεῖτο πωιδόντα, ποῖ βαδίζ-
 οντες ἔφ' ὅ, τι. Καὶ ὁ Μάρκῳ· Καλὸν ἔφη κ' γη-
 ράσκοντι τὸ μανθάνειν. ἔμει δ' ἡ πρὸς Σέξτον τὸν
 φιλόσοφον μαθησόμενῳ ἃ ὅπως οἶδα. Καὶ ὁ
 Ἀντικίῳ, ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς, γηράσκων ἥδη
 δ' ἔλτου ἐφαπτάμενῳ ἐς διδασκαλίου φοιτᾷ.
 ὁ δὲ ἐμὸς βασιλεὺς Ἀλέξανδρῳ δ' ὅς κ' ἡ
 ἔτῳ ἀπὸ θανάτου. Οὗτος ἔγραψε τοῦ
 ἰδίου εἰς δ' ἡγεγὼν ἡν βιβλίους 16.

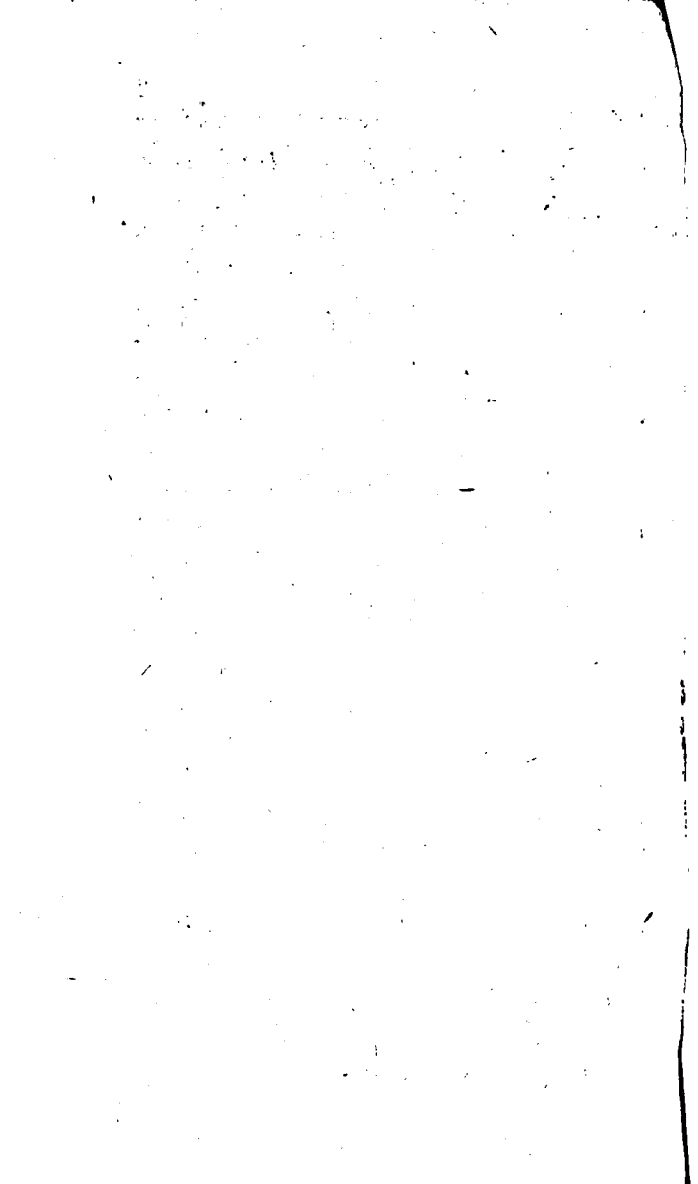
ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ

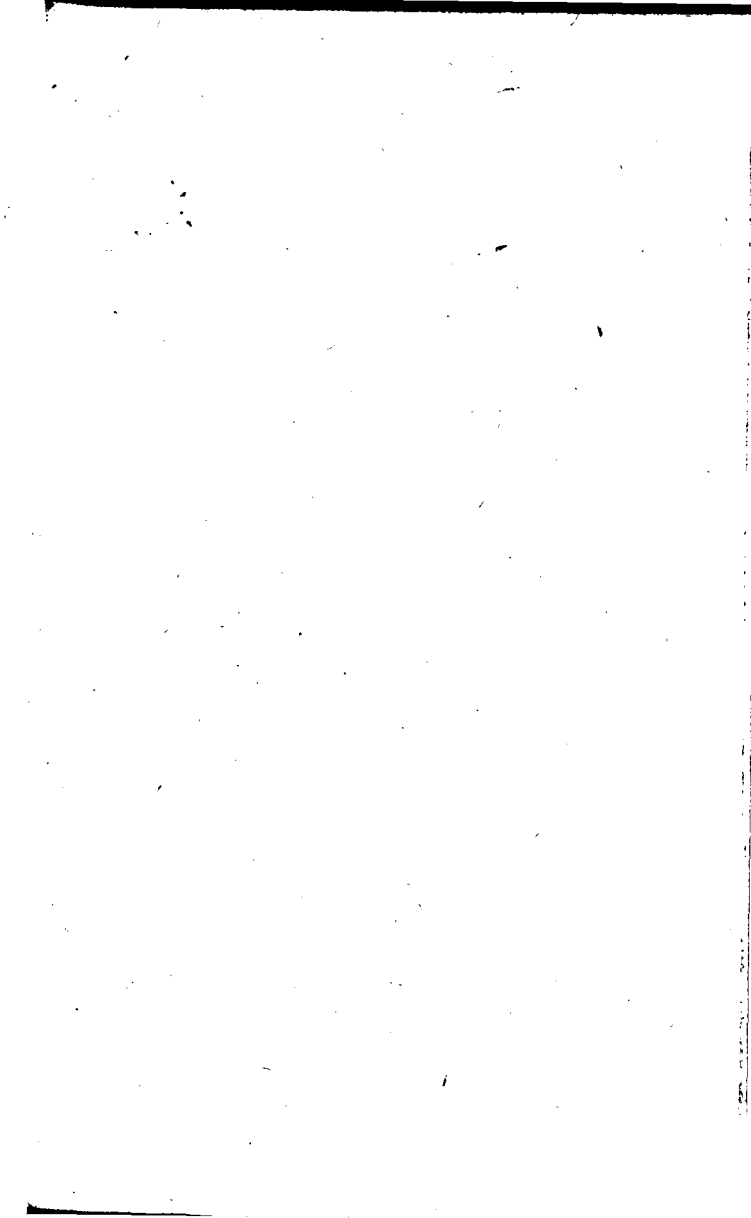
Μάρκῳ

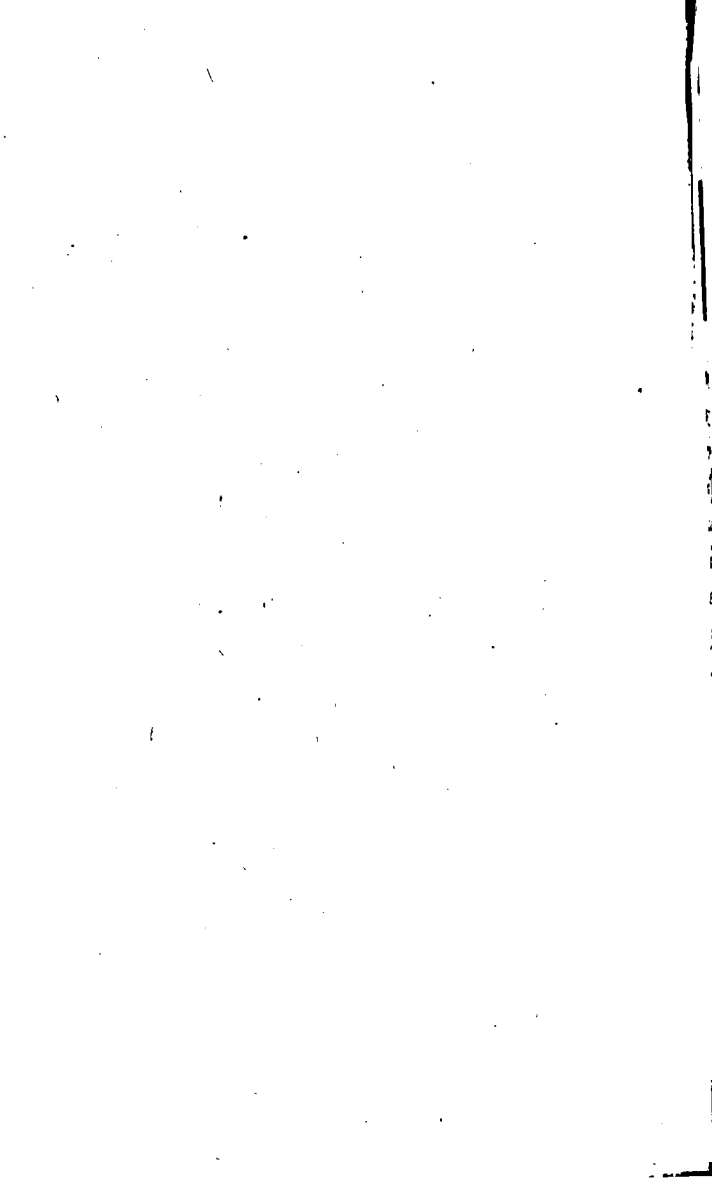

9
ΑΡΚΟΣ βασιλεύς Ρωμαίων· οὗ
ἐκπλήθη ὁδὸς σιωπῇ μᾶλλον, ἢ ἐ-
παινεῖν ῥᾷδιον, ὅθεν ὁ λόγος ταῦς
τοῦ αὐτοῦ ἀρεταῖς ὀξισομενόν.

ἐκ πρώτης γὰρ ἦδεν ὅτι ἡλικίας, ἐνσαδῆτι ὁ ἡ-
συχιον Βίον ὑποσκόμμεν, ὅτι ἡτὶ διέθ, ὅτι
καθ' ἡδονὴν τραπείας τὸ πρόσωπον ὠφθη πώ-
ποτε. ἐπαινεῖ δὲ τῶν φιλοσόφων τοὺς ἀπὸ σο-
φίας. καὶ ἦν ἀρὰ ἱκίων μίμητις, ὅ μόνον ἡτὶ τὴν
τῶν διαίτημάτων ὑποψήσουσιν, ἀλλὰ καὶ ἡτὶ τὴν
τῶν μαθημάτων σύλληψιν. ὅτω γὰρ ἐκ νέας κα-
μίση ὅτι ἡλικίας διέλαμπεν, ὡς πολλάκις τὸν
Αδριανὸν ὑπὸ τοῦτον ἐβελῆσαι τὸν ὅτι βασιλείας
ἀγαγεῖν κληρον. ὑπὸ δὲ ἐφθασε τὸν Εὐσεβῆ πρό-
τερον ἡτὶ νόμον ποιησάμεν, ἱκίων μὲν τὴν αὐ-
τοῦ διαδοχὴν ἐφύλαξε. τοῦτον δὲ σιωοικῆν ἐ-
γνωσθῆ ὅτι ὑπογαμίας τῷ Εὐσεβεῖ, ὡς αὐτὸς ἡτὶ τὴν
τοῦ γένους διαδοχὴν εἰς τὴν ἡγεμονίαν πρὸς ἐλ-
θοι. τότε γὰρ ἰδιώτῳ εἶον ἐν ἰσηγορίᾳ τοῖς πολ-
λοῖς Ρωμαίοις ἐβίω, οὐδὲν τῇ ἐσποίησε τοῦ γέ-
νους ἀλλοιωθεῖς· καὶ ἐπεὶ πρὸς ἡλθον εἰς τὴν ἡγε-
μονίαν, ἡτὶ μοναρχίαν ὀξισομενός, καὶ τὴν ἀκραν δι-
νασίαν κατεσόμενος, πῶς ὁδεμίαν ἀλαζονείαν
ὑπέχθη πώποτε. ἀλλὰ ὡς ἐλδύδερθ καὶ
διαψιλῆς ἐν τοῖς ἐνεργετήμασι· ἀγαθὸς
δὲ καὶ μέτριος ἐν ταῖς τῶν ἐθνῶν
διοικήσεσι.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
ρος τῷ εἰς αὐτὸν Βιβλίῳ α.

ΑΡΑ τὸ πᾶν πρὸς τὸ καλὸν
τε, καὶ ἀρετὴν. Παρὰ τὸ δ' ὅ-
τι καὶ μνήμης τῆς ποδὶ τοῦ γυνή-
σαντος, τὸ αἰδῆμον καὶ ἀρετῆς.

Παρὰ τὸ μητρὸς, τὸ θεοσεβείας, καὶ μεταδ' οὐ-
κὼν καὶ ἐφεκτικὸν, ὃ μόνον τὸ κακοποιεῖν, ἀλλὰ
καὶ τὸ ὑπὸ γυνόιας γίνεσθαι τῆς αὐτῆς. ἔτι δ' ὅτι
τὸν πατέρα τῆς διαταγῆς, καὶ πόρρω τῆς πλυσιακῆς
διαγωγῆς. Παρὰ τὸ προπᾶντος, τὸ μὴ εἰς δ' ὅ-
μοσιος διατριβᾶς φοιτῆσαι, καὶ τὸ ἀγαθοῖς δι-
δασκάλοις κατ' οἶκον χρῆσθαι καὶ τὸ γινῶναι οὐ
εἰς τὰ τῶν αὐτῶν δέξιν ἐκτενῶς ἀναλίσκειν. Πα-
ρὰ τὸ τροφίως, τὸ μὴ τε πρασιανὸς, μὴ τε βρῆ-
ζανός, μὴ τε παλμυλάειος ἢ σκετάρειος γινέ-
σθαι καὶ τὸ φερέποντον, καὶ ὀλιγοδίδας, καὶ αὐτοῖς
καὶ τὸ ἀκλύπτου, καὶ τὸ δινοπρόδεκ-
τον διαβολῆς. Παρὰ διονύτῃ τὸ ἀκρόαση-
σιν καὶ τὸ ἀπιστικὸν τοῖς ἑσπέραις δουρῶν
καὶ γούτων, ποδὶ ἐπιδῶν, καὶ ποδὶ διαμόνων
ἀρετομπίης καὶ τῶν τοῖς λεγομένοις. καὶ τὸ μὴ
ὀρετυγοτροφεῖν, μηδὲ ποδὶ τὰ τοῖς αὐτῶν ἐπὶ ὁδοῖς.
καὶ τὸ ἀνέχεσθαι παρρησίας, καὶ τὸ οἰκειωθῆναι
φιλοσοφίας καὶ τὰ ἐκτελεῖν, πρῶτον μὲν βακχίης,

εἶτα τὰν δ' ἀσίδ' ὅ, καὶ μαρκιανῶ. καὶ τὸ γράψαι
 διαλόγους γν' παιδ' ἰ. καὶ τὸ σκίμπος δ' ὅ καὶ δο-
 ρᾶς ὑπὸ θυμῷσαι, καὶ ὅσα ποιαῦτα εἰ ἐλληνικῆς
 αἰγυγῆς ἐχόμενα. Παρὰ Ρουσίκου τὸ λαβεῖν
 φαντασίαν τῷ χρέειν διορθώσεως καὶ θερα-
 πείας τοῦ ἥθους. καὶ τὸ μὴ ἐκτραπῆναι εἰς ἡ-
 λον σοφιστικόν, μηδὲ τοῦ συγγράφειν πᾶσι τῶν
 θεωρημάτων, ἢ προτριπτικὰ λογάκια διαλέγε-
 σθαι, ἢ φαντασιοπλήκτως τὸν ἀσκητικόν, ἢ τὸν
 θύεργον αὐτῶν ὑπὸ δεικνύοντα. καὶ τὸ ἀρετῇ
 καὶ ῥητορικῆς καὶ ποιητικῆς, καὶ ἀσειολογίας. καὶ
 τὸ μὴ γν' σοφῇ κατ' οἶον πᾶσι πατεῖν, μηδὲ τὰ
 ποιαῦτα ποιεῖν. καὶ τὸ τὰ ὑπὸ σόλια ἀφελῶς γρά-
 φειν, οἷον τὸ ὑπὸ αὐτοῦ τούτου ἀπ' Σινοέσσης τῇ
 μητρὶ μου γραφῶν. καὶ τὸ πρὸς αὐτῷ χαλεπῶναι-
 τας καὶ πικρὰς μελήσαντας θύανακλήτως καὶ
 θυδιαλέκτως, ἐπειδ' αὐτὰ χίσα αὐτοῖς ἐπανελθεῖν
 ἐβελήσωσι, διακείσθαι. καὶ τὸ ἀκριβῶς ἀναγινώ-
 σκειν. καὶ μὴ ἀρκείσθαι πᾶσι νοοῦντα ὀλοχερῶς.
 μηδὲ τοῖς πᾶσι λαλῶσι ταχέως συγκατατίθεσθαι.
 καὶ τὸ γν' τυχεῖν τοῖς ἐπικτηταῖς ὑπομνήμασι,
 ὡς οἶκοθεν μετέδωκε. Παρὰ ἀπολλωνίου, τὸ
 ἐλδύθερον καὶ ἀναμφιβόλως ἀκύβδουτον. καὶ
 πρὸς μηδὲν ἄλλο ἀρβλέπειν, μηδὲ ἐπ' ὀλίγον,
 ἢ πρὸς τὸν λόγον. καὶ τὸ αἰετῶς ὁμοίον, γν' ἀλγυγῆς
 σιμ' ὁξείας, γν' ἀρβόλητικον, γν' μακράς νόσους.

καὶ τῷ πρᾶδείματι ζῶντι ἰδεῖν γνῶ-
 γῶς, οὗ δύναται ὁ αὐτὸς σφοδρότατος εἶναι, καὶ
 ἀναιμῶς, καὶ τὸ γὰρ ταῦς ἐξηγήσεσι μὴ δύσχεραν
 ἱκόν. καὶ τὸ ἰδεῖν ἀνθρώπου σαφῶς ἐλάχισον τῷ
 ἑαυτοῖ καλῶν ἢ γόμφῳ τῷ ἐμπειρίαν, καὶ τῷ γὰρ
 τρέχειαν τῷ πᾶσι τὸ πρᾶδιδόναι τὰ θεωρήμα-
 τα. καὶ τὸ μαθεῖν πῶς δὲ λαμβάνειν τὰς δοκῶ-
 σας χάριτας παρὰ φίλων, μήτε ἐξηγήσῃ δὲ
 ταῦτα μὴτε ἀναδύτως πρᾶπῖμποντα. Πα-
 ρὰ Σέξτο, τὸ θυμὸν καὶ τὸ πρᾶδιδεῖν τὸ οἶκον
 τοῦ πατρονομουμένου. καὶ τῷ γνῶναι τοῦ κατὰ
 φύσιν ζῆν. καὶ τὸ σεμνὸν ἀπλάσως. καὶ τὸ σο-
 χαστικὸν τῷ φίλων κηδεμονικῶς. καὶ τὸ ἀνέκτικόν
 τῷ ἰδίῳ τῷ. καὶ τὸ ἀθεώρητον τῷ οἰομένῳ. καὶ
 τὸ πᾶσι πάντας θυάρεσιν, ὥς ἐκ κολακείας μὴ
 πάσης προσκινεῖσαν εἶναι τῷ ὁμιλίᾳ αὐτοῦ, αἰ-
 δεσιμώταται δὲ αὐτοῖς ἐκείνοις παρ' αὐτὸν ἐκεί-
 νοις τὸν καιρὸν εἶναι. καὶ τὸ καταληπτικῶς καὶ ὁδῶ
 ἐξουρετικῶς καὶ τακτικῶς, τῷ εἰς βίον ἀναγ-
 καίῳ διλογμάτων. καὶ τὸ μὴ δὲ ἐμφασίᾳ ποτα-
 ὄργης, ἢ ἄλλου ἑνὸς πάθους πρᾶχῃ. ἀλλὰ ἅμα
 μὴ ἀπεχθέςατον εἶναι, ἅμα δὲ φιλοσοργότατον. καὶ
 τὸ θυφῆμον, καὶ ὅσον ἀποφῆτι. καὶ τὸ πολυμα-
 θὲς ἀνεπιφάντως. Παρὰ Ἀλεξάνδρου τὸ γραμ-
 ματικοῦ τὸ ἀνεπίπληκτον. καὶ τὸ μὴ ὀνειδισι-
 κῶς ὑπὸ λαμβάνεσθαι τῷ βαρβαρῶν, ἢ σόλοικῶν.

ἡ, ἢ ἀπὸ πᾶσιν προσηγορευμένων, ἀλλ' ὑπὸ διξίως αὐ-
 τὸ μόνον ἐκείνο, ὃ ἐδ' εἰρήνηται, προσφέρειται, γν-
 τρώπῳ ἀρχερέσεως, ἢ συννεπιμαρτυρήσεως, ἢ
 συνδολήψεως πρὸς αὐτοῦ τοῦ πράγματ'·
 ἐχὶ πρὸς τοῦ ῥήματ'· ἢ δι' ἐτόρας τινὸς βιαί-
 της ἐμμελὸς πρὸς πομπήσεως. Παρὰ φρόντω
 ν'· τὸ ὑπὸ διξίως αὐτῶν ἢ τυραννικῇ βασιλείᾳ, καὶ
 ποικιλίᾳ, καὶ ὑπόκρισις. καὶ ὅτι ὡς ἐπίπαν δι-
 καλὰ μὲν οἱ εἶσι παρ' ἡμῖν ὑπαρξίδια, ἀσποργό-
 τδροί πως εἰσὶ. Παρὰ Αλεξάνδρου τοῦ Γλατω-
 νικοῦ, τὸ μὴ πολλάκις, μηδὲ χωρὶς ἀνάγκης λέ-
 γειν πρὸς τινα, ἢ γν' ὑπὸ σολῇ γράφειν, ὅτι ἀχολός
 εἰμι· μηδὲ εἰς τοιοῦτον τρόπον συνεχῶς πρὸς αὐτῶν
 τὰ κτ'· τὰς πρὸς αὐτῶν συμβιοῦντας χεῖρας καθή-
 κοντα, προβαλλόμεν'· τὰ πρὸς ἐσῶτα πράγμα-
 τα. Παρὰ Κατόλου, τὸ μὴ ὀλιγώρως ἔχειν φι-
 λουαίλω μὲν ἡ, καὶ τὴν ἁλόγως αἰλωμένῳ,
 ἀλλὰ πειρᾶσθαι καὶ ἀρκεθισθῆναι ὑπὸ τὸ σύνκ-
 θες. καὶ τὸ πρὸς τῶν διδασκαλῶν ἐκθύμως δύφει-
 μοι, οἷα τὰ πρὸς Δομητίου καὶ Αθηνόδοτου ἀρμνη-
 μονόου μὲν. καὶ τὸ πρὸς τὰ τέκνα ἀληθινῶς ἀγα-
 πηλικόν. Παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Σεουήρου,
 τὸ φιλοΐκειον, καὶ φιλάληθες, καὶ φιλοδίκαιον. καὶ
 τὸ δι' αὐτὸν γινώσκειν Θρασέαν, Ελβίδιον, Κάτω-
 να, Δίωνα, Βρουῖον. καὶ φαντασίαν λαβεῖν πολε-
 τείας ἰσονόμου, κατὰ ἰσότητά καὶ ἰσηγορίαν δι-
 οικουμένης,

οικουμένης, καὶ βασιλείας τιμώσης πάντων μά-
 λιστα τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀρχομένων. καὶ ἐπὶ παρ'
 αὐτοῦ τὸ ἀμελές, καὶ ὁμοῖον γὰρ τῇ τιμῇ φι-
 λосоφίας, καὶ τὸ δύποιητικόν, καὶ τὸ δύμεταδλο-
 γικὸν ἐκτενδές, καὶ τὸ δύελπι. καὶ τὸ πισδυνικόν
 πόρρι τοῦ ὑπὸ τῶν φίλων φιλεῖσθαι. καὶ τὸ ἀνε-
 πίκευπτον πρὸς αὐτὸν καταγνώσεως ὑπὸ αὐτοῦ
 τυγχάνοντας. καὶ τὸ μὴ δίδειν σοχασμοῦ αὐτὸν φί-
 λους αὐτοῦ πόρρι τοῦ τί θέλει, ἢ τί οὐ θέλει, ἀλλὰ
 δῆλον εἶναι. Παράκλησις Μαξίμου, τὸ κρα-
 τεῖν ἑαυτοῦ, καὶ κατὰ μηδὲν πρίφορον εἶ-
 ναι. καὶ τὸ δύθυμον γὰρ τε ταῖς ἄλλαις πόρρι εἶ-
 σεσι, καὶ γὰρ ταῖς νόσοις, καὶ τὸ δύκραττον τοῦ ἡθους,
 καὶ μελίχιον, καὶ γόραρον, καὶ τὸ σχετλίως πετόρ-
 γασικόν τῶν προκειμένων. καὶ τὸ πάντας αὐτῷ
 πισδύειν, πόρρι ὧν λέγει ὅτι ὅπως φρονεῖ καὶ πόρρι
 ὧν πράττει, ὅτι τὸ κακῶς πράττει. καὶ τὸ ἀθαύμαστον
 καὶ ἀνέκπληκτον, καὶ μηδισμοῦ ἐπειγόμενον, ἢ ὀκνόν,
 ἢ ἀμυχανόν, ἢ κατηφές, ἢ προσεσηκός, ἢ πάλιν
 θυμώμενον, ἢ ὑφορώμενον, καὶ τὸ δύεργελικόν, καὶ τὸ
 συγγνωμονικόν, καὶ τὸ ἀψιδύδες καὶ ἀδυσσερόφει-
 μάλλον ἢ διορβουμένην φαντασίαν πρὸς ἑαυτὸν. καὶ
 ὅτι ὅτε ὡς οὐκ αὐ ποτὲ τις ὑπερροῖα ὑπὸ αὐτοῦ,
 ὅτε ὑπὸ μείνον αὐτὸν κρείττονα αὐτοῦ αὐτὸν ὑπολα-
 βῆν καὶ τὸ δύχαριον τίθει. Παρὰ τὸ πατρὸς
 τὸ ἡμερον καὶ μενέλικόν ἀγαλόντως ὑπὸ τὸ ὅτι

τασμὸνως κριθνόντων. καὶ τὸ ἀκενὸ δόξον ποδὶ
 τὰς διοκτοὺς τιμὰς, καὶ τὸ φολόπονον καὶ ἐνδελε-
 χὺς. καὶ τὸ ἀκροσικὸν τῶν ἐχόντων πικνωφελὺς
 εἰσφέρειν. καὶ τὸ ἀπὸ αὐτῶν πῶς εἰς τὸ κατ' ἀξίαν
 ἀκροσικὸν ἐκείνῳ. καὶ τὸ ἐμπειροῦ, ποῦ μὲν
 χρεία ἐντάσεως, ποῦ δὲ ἀνέσεως. καὶ τὸ παῦσαι
 τὰ ποδὶ τοῦ δρόμου τῶν μερακίων. καὶ ἡ νοινο-
 νομοσύνη, καὶ τὸ ἐφείδαι τοῖς φίλοις μήτε σω-
 δεῖν πνεῖν αὐτῶ πάντως, μήτε σωαποδὴμῆν
 ἐπ' ἀνάγκης. αἱ δὲ ὁμοιοὶ αὐτὸν καταλαμβάνει-
 αὶ ὑπὸ τῶν δὲ χρείας τινὰς ἀκροσικόντων. καὶ
 τὸ ζητητικὸν ἀκριβῶς ἐν τοῖς συμβουλίαις, καὶ
 ἐπίμονον, ἀλλ' ὅτ' ἀπὸ προαπίσης ἐν ἐρδύνῃς ἀρκε-
 σθεὶς ταῖς προχείροις φαντασίαις. καὶ τὸ δὲ τη-
 ρητικὸν τῶν φίλων, καὶ μηδ' αὖ ἀφ' ἑκτονόμῳ, μηδὲ
 ὑπὸ μανίαις. καὶ τὸ ἀνταρκὲς ἐν παντί, καὶ τὸ φαι-
 δρόν, καὶ τὸ πύρρῳθεν προνοητικόν, καὶ τῶν ἐλα-
 χίστων προσδιοικητικὸν ἀπὸ γῶδως. καὶ τὸ τὰς ὑπὸ
 βοήσεις, καὶ πᾶσαν κολακίαν ἐπ' αὐτῇ σαλῆσαι.
 καὶ τὸ φυλακτικὸν ἀπὸ τῆς ἀναγκαιότητος ἀρχῇ. καὶ τῇ
 μιδ' ἑκτονόμῳ χροηγίας, καὶ ὑπομνητικὸν τῶν τῶ
 ἰσίων τῶνδε κατὰ τὴν ἀνάγκην, καὶ τὸ μήτε ποδὶ τοῦ θεοῦ
 δεισιδαιμονίᾳ, μήτε ποδὶ ἀνθρώπου δεισιδαιμο-
 νίᾳ, ἢ ἀρεσκοντικόν, ἢ ὀχλοχαρὲς, ἀλλὰ νῆφον ἐν
 πᾶσι, καὶ βέλαιον, καὶ μηδ' αὖ ἀπειρόκαλον, μη-
 δ' ἑκτονόμῳ καὶ τὸ τοῖς εἰς θυμῶσαν βίου φέρου

σίλῃ, ὥρῃ ἡ τύχη παρέχει δαψίλειαν χρησικῶν ἀτί-
 φως ἄμα, καὶ ἀπροφασίστως, ὥς τε πτόντων μὲν
 ἀνεπιτιδιότως ἀπῆλθ', ἀπόντων δὲ μὴ δ' ἔειδ'.
 καὶ τὸ μῆτε αὐτὴν εἰπεῖν μῆτε οὐ σοφιστὴς, μῆ-
 τε οὐ οἰκογενὴς ἐρνακλῶ, μῆτε οὐ χολαστικὸς,
 ἀλλ' οὐ αὐτὴς πέπεισθ', τέλεισθ', ἀκολάκοντ',
 προεσαναίδυνάμενθ' καὶ τῇ ἑαυτοῦ καὶ ἄλλων.
 πρὸς τὰ τοῖς δ' ἐκ τῆς ἐμῆς καὶ τῆς ἀληθῆς φιλο-
 σοφούντων, τοῖς δ' ἄλλοις ἐκ δ' ὅσον ἐδιδασκόν. ἐν δὲ
 τῷ δυνάμει, καὶ θυγατρὶ καὶ πατρὶ, καὶ τῷ ἰ-
 δίου σώματος ὑπὸ μελῶν ἐμμέλως· οὔτε ὡς
 αὐτὸς φιλόζωσθ', οὔτε πρὸς καλῶς πισμὸν, οὔτε
 μὴ ὀλιγώρως· ἀλλ' ὥς τε δὴ τὴν ἰδίαν προσο-
 χλῶ, εἰς ὀλίγιστα ἰατρικῶν χρησίων ἢ φαρμάκων καὶ
 ὑποθημάτων ἐκτός. μάστιγα δὲ τὸ πρᾶχον ἐκ τῆς
 ἀβασκάνως τοῖς δυνάμειν ἵνα κεκλήμενοις· οἷον
 τὴν φρασικὴν, ἢ τῇ τὴν δὲ ἰσορείας νόμων, ἢ ἐθῶν
 ἢ ἄλλων ἡνῶν πραγμάτων· καὶ συσπουδαστικὸν
 αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστοι καὶ τὰ ἴδια προτορήματα δι-
 δοκιμῶσι. Πάντα δὲ καὶ τὰ πάτρια πράσων,
 εἰδ' αὐτὸ ὅσον ὑπὸ τῆς δυνάμει φαίνεται τὸ τὰ πάτρια
 φυλάσσειν. ἐν δὲ τῷ μὴ ἐν μετακίνητον καὶ ῥιπτα-
 στικόν, ἀλλὰ καὶ τόποις καὶ πράγμασι τοῖς αὐτοῖς
 ἐν δὲ τῇ πᾶσι καὶ τῷ μετὰ αὐτὸν παροξυσμῶς ἐν ἡ
 φάλαγγι, νεαρόν ἐν θύῃ καὶ ἀκμαῖον πρὸς τὰ
 σωθέντα ὄργα. καὶ τὸ μὴ εἶναι αὐτῷ πολλὰ τὰ ἀπόρ-

ῥητα, ἀλλὰ ὀλίγιστα καὶ σπανιότατα, καὶ ταῦτα
 καὶ τῶν νοινῶν μόνον. καὶ τὸ ἔμφρον καὶ μεμετρη-
 μένῳ γνῖτε θεωρῶν ὑπὸ τελέσει, καὶ ὀργῶν πατα-
 σκονίας, καὶ δανομαῖς, καὶ τοῖς ποιούσιν ἀνθρώ-
 ποις, πῶς αὐτὸ δὲ τὸ θεῖον πραχθῆναι διδρασκέ-
 τῃ, ὃ πῶς τὴν ὑπὸ τοῖς πραχθεῖσι θυδοξίαν, ὅ-
 γν᾽ ἄρχει λούσης. οὐχὶ φιλοκοδόμῃ. οὐ πᾶσι
 τὰς ἐδωδίας ὑπὸ νοητής. ὃ πᾶσι ἐδῶτῳ ὑφ᾽ ἑσὶ καὶ
 ῥόας, οὐ πᾶσι σωματικῶν ὥρας. ἢ ἀπὸ λωλείου σοφί-
 κινάγουσα ἀπὸ τῆς πάντων ἐπαύλειος, καὶ τῶν γνῖ λα-
 νοβίῳ τὰ πολλὰ. τῇ τελῶν γνῖ τὸ σκλοῖς πᾶσι
 σμυλῶ ὡς ἐχέσῃ, καὶ πᾶσι ὁδοῖ τῇ τῷ τῷ.
 ὃ δὲ γνῖ ἀπηνῆς, ὃ δὲ μὴ ἀδυσώπητον, ὃ δὲ λα-
 βρον, οὐδὲ ὡς αὐτὴν εἰπεῖν ποτε ἕως ἐδῶ-
 τῃ. ἀλλὰ πάντα διελθὴν μὴ λειογιάδῃ
 ὡς ὑπὸ χολῆς, ἀταρᾶχος, τείαγμῶς, ἐρῶμι-
 νως, συμφώνως ἑαυτοῖς. Εφαρμόσαι δὲ αὐτῷ
 τὸ πᾶσι τῷ Σωκράτους μνημονόμῳ, ὅτι καὶ ἀπὸ
 χεῖρ καὶ ἀρλαίμ ἐδῶτῃ τούτων, ὡς πολλοὶ
 πρόσθε τὰς ἀρχὰς ἀδυνῶς, καὶ πῶς τὰς ἀρλαί-
 σεις γνῖ δολικῶς ἔχουσιν. τὸ δὲ ἰχθυεῖν καὶ ἐλ-
 κερεῖν καὶ γνῖ φεῖν ἐκτεῖρω, ἀνδρὸς δὲ αὐτῷ καὶ
 ἀπὸ τῶν ψυχῶν ἔχοντῃ, οἷον γνῖ τῇ νόσῳ τῇ μα-
 ξίμῃ, παρὰ τῇ θεῶν, τὸ ἀγαθὸς πᾶσι πᾶσι, ἀγαθὸς
 γονίας, ἀγαθὸς ἀδελφῶν, ἀγαθὸς διδασκάλ-
 ος, ἀγαθὸς εἰκείας, συγγενεῖς φίλος, χεῖρ ἁ-

παντασχειν. η οτι πορισθαινα αυτων πραπεισ)
πλημελυσαι, και οι διαθεσιμ εχωρ βικυτω,
αφ ης, ει ετυχον, και επραξα και βιθω. τ θεω η ου
ποιια, τ μηδελιμιασυνδρομημπραγματη γηυε
αδ, η τις εμελλε με ελεγχειν. η το μη πλεον υδισα
φηναι παρα τη παλλακη τοι παππον. και το
τιω ωραν διασωσαι. η το μη πω ωρας ανδρω
θηναι, αλλ' ετι η υπλαβειν τοι χρονο. το αρχοντε
η πατρι υποταχθηναι, ος εμελιν παντα τον
τυφορ αφαιρησειμ, και εις γνοιαν αξειμ, το
ο, τι διωατομ οτι γν αυλη βιθοντα, μητε διορυφο
ρησεων χρυσειμ, μητε εδωτων σημειωδωμ, μητε
λαμπιδωμ η ανδριαυτων βιωνδε τινων και
τοι ομοιοι κομπω. αλλ' εξειμ εγγυατω ιδιωτω
συσελειν εαυτομ, η ην δλια οω ταπεινοτορομ η
ραθυμοτορομ εχειμ πω τα υπερωμ κοινομ η γε
μονικωσ πραχθηναι διοντα. το αδελφω τοιωτω
Τυχειμ, διωαμενω μιν δια ηθωσ επεγειραι με προς
υπμελειαν εμαυτω. αμαδι η τιμη η σοργη ου
φραϊνον τοσ με. το παιδια μοι αφυη μη γηεαδ,
μηδ η ηη το σωμλτιομ διασωροφα. το μιν
επι πλεομ με προκοψαι γν ρητορικη και ποιητι-
κη και βις αλλοις υδισαδιδυμασι, γν οις ισωσ
αυ κατεχεθλω, ει ηδωμλω εμαυτομ δυοδωσ προ
ιοντα. το φτασαι οω φοφειας γν αξιωματι κα-
τασθσαι, ον διη εδωκον μοι υδισυμειν, και μη

πᾶν βαλόντα ἐλπίδι, τὸ μὲν εἰπεῖ νέοι ἐτίη-
 σαν, ὕστερον αὐτὸ πράξειν. τὸ γινώσκειν Ἀπολλώ-
 νιον, Ῥοσίκον, Μάξιμον. Τὸ φαντασθῆναι πόριτον
 καὶ φύσιν βίου γνῶσθαι καὶ πολλὰ καὶ, οἷον πῶς
 εἴη ἄνευ ὅσων ἂν τοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς ἐκείθεν δαδίο-
 σιν καὶ συλλήψεσιν, καὶ ἐπινοήσας, μὴ ἢ κωλύειν ἢ
 εἶναι καὶ φύσιν ζῶμε. ἢ ἀρκέσειεν ἐτι τότε
 πρὸς τὴν ἐμὴν αἰτίαν, καὶ πρὸς τὸ μὴ διατηρεῖν
 τὰς ἐκ τῶν θεῶν ὑπομνήσεις, καὶ μόνον ὅχι διδασ-
 καλίας. Τὸ ἀντιχεῖν μοι τὸ σῶμα ὑπὸ τοσούτων
 γυναικῶν βίῳ. Τὸ μήτε βραδείας ἀφ᾽ αὐτῶν, μή-
 τε βραδέως. ἀλλὰ καὶ ὕστερον γυναικῶν πᾶσι
 σι γινώσκω ὑγιᾶναι τὸ χαλεπώτατον πολλὰ
 καὶ Ῥοσίκῳ, μηδὲν πλέον πράξαι, ἐφ' ὃ αὐτὸν με-
 τέγνωσεν. Τὸ μέλλουσιν νέαν τελευτᾶν τὴν τελευ-
 τᾶν ὁμοῦς οἰκῆσαι μετ' ἐμοῦ τὰ τελευτᾶν αἴτη.
 Τὸ δὲ σῶμα ἐβλαβήκειν ὑποδυσχεῖναι τινι περνομέ-
 νῳ, ἢ εἰς ἄλλο τι χεῖρον, μηδὲ ποτε ἀκούσαι με
 ὅτι ἔστι μοι χεῖρον ἢ ὅθεν γινώσκω. καὶ τὸ αὐτῷ
 ἐμὴν χεῖρον ὁμοῖον ὡς παρ' ἐτέρου μεταλαβεῖν,
 μὴ συμπεσεῖν. Τὸ τῇ γυναικὶ τοιαύτῃ εἶναι, ὅτι
 οἷον περὶ τὸν, ὅτι φιλόσοφον, οὐτὼ δὲ
 ἀφελῆ. Τὸ ὑπὸ τῆς εὐφροσύνης εἰς τὰ παιδία
 ὑποδυσχεῖναι. Τὸ δὲ ὀνείρατων βοηθήματα δοθῆ-
 ναι ἀλλὰ τε καὶ ὡς μὴ πῦρ αἶμα· καὶ μὴ ἰλγ-
 γισθῆναι τούτου γυναικῶν ὡς πόρνη. ὅπως

τὴν ἐπεθύμησα φιλοσοφίας, μὴ ἔμπεσῃν εἰς πῖνα
σοφιστῶν μηδὲ ἀρκαθίσαι ὑπὲρ αὐτῶν συγγραφῆς. ἢ
συλλογισμὸς ἀναλύειν· ἢ ποδὶ τὰ μετιωρολογι-
κὰ καταγίνεσθαι. Πάντα γὰρ ταῦτα θεῶν βοηθῶν
κὴ τύχης δέεται.

Τὰ γνῶναι αὐτοῖς πῶς τῷ γράνοντι. α.

Ἐσθὼν προλέγειν ἑαυτῷ, σιωτὸν ἔξομαι ποδὶ
δῶν, ἀχαρῆσθαι. ὑβριεῖν, δολιερῶν, βασκάνων, ἀκοι-
νωνήτων. Πάντα ταῦτα συμβέβηκεν ἐκείνοις.
παρὰ τὴν ἄνοιαν τῇ ἀγαθῇ κὴ κακῇ. ἐγὼ
δὲ θεωρητικῶς τὴν φύσιν τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι κα-
λόν, καὶ τοῦ κακοῦ, ὅτι αἰσχρόν, καὶ τὴν αὐτῇ τοῦ
ἀμαρτάνοντος φύσιν ὅτι μοι συγγενὴς, οὐχὶ αἷμα
τῷ ἢ σπέρματι τῷ αὐτῷ, ἀλλὰ νοῦ, καὶ θείας
ἀρμοίρας μέτεχθαι, οὐτε βλαβῆναι ὑπὸ τινὶ
αὐτῶν δυνάμει· αἰσχροῦ γὰρ με εἰς ποδὶ βάλλει,
ὅτε ὀργίζεσθαι τῷ συγγενεῖ δυνάμει, ὅτε ἀπέχ-
θεσθαι αὐτῷ. γεγόναμεν γὰρ πρὸς σωματικὴν ὡς
πόδες, ὡς χεῖρες, ὡς βλέφαρα, ὡς οἱ σοῖχοι τῶν
αἰῶν καὶ τῶν κατὰ ὁδόντων. Τό οὖν ἀντιπράσ-
σειν ἀλλήλοις παρὰ φύσιν. ἀντιπρακτικὸν δὲ
τὸ ἀγανακτεῖν καὶ ἀκροτέφεισθαι. Ὅτι ποτε τοῦτο
εἰμὶ, ἁρκία ἐσὶ. Καὶ πνευματικόν, κὴ τὸ ἡγεμο-
νικόν. ἄφες τὰ βιβλία, μηκέτι παθεῖς διέδοται,
ἀλλ' ὡς ἡδὴ ἀποθνήσκων τῶν μὲν σαρκίῳ κα-
ταφρόνησιν λυθῇ καὶ ὁσάτια, καὶ λεροκύναντι,

ἐκ νύκτων, φλεβίων, ἀρτηριῶν πλεγματίου, θεία
 εἶσα δὲ καὶ τὸ πνεῦμα ὁποῖόν τις ἐστὶν· ἀνεμῶν,
 ὧδε αἶψά τ' αὐτὸ, ἀλλὰ πάσης ὥρας δέμεν μὲν καὶ
 πάλιν ῥοφῶμεν. τρίτον ἐν ὅσῳ τὸ ἡγεμονικόν. ὧδε
 ἀποκαθίσταται. Γόρων εἰς μνηστικὸν ἔασης δια-
 λυῖσθαι· μνηστικὸν καὶ ὁρμὴν ἀκονώνητον νύκτα-
 σπασκιδῆναι· μνηστικὸν τὸ εἰμαρμένον, ἢ πρὸς δινο-
 χορεῖναι, ἢ μέλλον ὑποδύεσθαι. Τὰ τῶν θεῶν προ-
 νοίας μεσά. τὰ τῆς τύχης ὅκ αὐτοφυΐσεως ἢ συγ-
 κλώσεως, καὶ ὑπὸ πλοκῆς τῶν προνοίας διοικου-
 μένων. ταῦτά ἐκείθεν ῥεῖ. πρόσσει δὲ τὸ ἀναγ-
 καῖον, καὶ τὸ βελῶν κόσμῳ συμφέρον, ὃ μέρεθ
 εἶ. Παντὶ δὲ φύσεως μέρει ἀγαθόν, ὃ φέρει ἢ τῷ
 ὅλῳ φύσει, καὶ ὃ ἐκείνης ὅστις σωσινόν. σώζουσι δὲ
 κόσμον ὡς πόρ αἱ τῶν σοιχείων ὅπως καὶ αἱ τῶν
 συγκριμάτων μεταβολαί. ταῦτά σοι ἀρκείτω,
 αἶψά δ' ὄγματα ἔσω· πλὴν δὲ τῶν βιβλίων δίδαν
 εἶναι, ἵνα μὴ γογγύζω ἀποθανέως, ἀλλὰ ἱλως
 ἀληθῶς, καὶ ἀπὸ καρδίας θυ-

χάρις τοῖς

θεοῖς.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΩΚΡΑΤΟ
ρος τῶν ἐς αὐτὸν βιβλίων Β.

ΕΜΝΗΣΟ ἐκ πόσου ταῦτα ἀνέ-
ββαλῃ, καὶ ὑποσάκεις προθεσμίαν
λαβὼν παρὰ τῶν θεῶν οὐ χρεῖται
ταῖς· δ' εἰ δὲ ἥδη ποτὲ αἰδιόδοσαν
τινὲς κοσμομέρους ἔσονται, καὶ τίνες διοικῶντες τὸν
κόσμον ἀπόρροια ὑπέσταν· καὶ ὅτι ὅς τις ἐστὶ σὺν
ποδὶ γεγραμμένον τὸ χρόνον· ὡς ἐὰν εἰς τὸ μὴ ἀ-
παιθρίασαι χεῖρ, οἰχθήσεται, καὶ οἰχθήσεται, καὶ αὐ-
τὸς οὐκ ἔστιν. Γάρος ὡς φρόντισε σιβαρῶς ὡς
ρωμαῖος καὶ ἄλλους τὸν γένος, μετὰ τὴν ἀκριβῆς καὶ
ἀπλάστου σεμνότητος, καὶ φιλοσοφίας, καὶ ἐλθ-
θείας, καὶ δικαιοσύνης πράξεων, καὶ χολῶν σαυ-
τοῦ ἀπὸ πασῶν τῶν ἄλλων φαντασιῶν πορίζει.
πορεῖς δὲ αὐτὸς ὡς ἐχάτῳ τῷ βίῳ ἐκάστῳ πρὸς
ξίμην γένους ἀπυλαγμῶν πύσης ἐκαστοῦ
καὶ ἐμπαθῆς ἀποσοφῆς ἀπὸ τοῦ αἰροῦντος λό-
γον, καὶ ὑποκείσεως, καὶ φιλαυτίας, καὶ διυλα-
ρετήσεως πρὸς τὰ συμμειοιραμῶν· ὅρας πῶς
ὀλίγα ἐστὶν ὅν κρατύνει τις, δύναται δύσους
καὶ θεοδὴν βιώσαι βίον; καὶ γὰρ οἱ θεοὶ πλείον ἔ-
δεν ἀπατήσουσι παρὰ τὸ ταῦτα φυλάσσαν-
τες. Ὑβρίζει ὕβριζε αὐτὸν τὸ ψυχὴν, τὸ δὲ πμῆσαι
σὺ αὐτὸν ἐκίπαι καὶ ὅν ἐξεί, ὅν γὰρ ὁ βίος ἐκά-

εἶ, ὅτι οἱ δέ σοι χεῖρόν διήνυσαι, μὴ αἰδ' ἀμύνῃ
 σεαυτὶ, ἀλλ' ὅτι ταῖς ἄλλων ψυχαῖς τιβεμένη τῇ
 σὺν θυμοειά. Περὶ σπᾶ τί σε τὰ ἐξωθεν ἐμ-
 πίπτοντα, καὶ χολῶν παρέχε σεαυτῷ τὸ προσ-
 μαυθάνειν ἀγαθόν τι, καὶ παῦσαι ῥεμβόμηνθ'.
 ἡδὴ δὲ καὶ τὴν ἑτέραν πόδι φορὰν φυλακτέον.
 ληρῶσι γὰρ καὶ δ' αὖ πράξεων, οἱ κεκμηκότες τῷ
 βίῳ, καὶ μὴ ἔχοντες σκοπὸν, ἐφ' ὃν πᾶσαν ὁρμὴν
 καὶ καθάπαξ φαντασίαν ἀποδυνῶσι. Πα-
 ρὰ μὲν τὸ μὴ ἐφιστάειν τι ὅτι τῇ ἄλλου ψυχῇ γί-
 γνεται, ὅ ῥα δῖος τις ὤφθη κακοδαιμονῶν. αὐτὸς
 ἢ τοῖς ἐλπίδας ψυχῆς κινήμασι μὴ πρᾶκτου θῶ-
 τας, ἀλλ' ἀγκυ κακοδαιμονεῖν. Τὸ τῶν αἰδ' ὀφεί-
 μεν ἡδ' ἔστι. τίς ἡ τῶν ὅλων φύσις, καὶ τίς ἡ ἐμὴ, καὶ
 πῶς αὐτὴ πρὸς ἐκείνῳ ἔχουσα, καὶ ὁποῖόν τι μέ-
 ρθ', ὁποῖον τὸ ὅλον ἔσται. καὶ ὅτε ὅτε δὲ οἱ ἰσχυρῶν
 τὰ ἀκόλουθα τῇ φύσει, ἥς μέρθ' εἰ, πρᾶσσειν τε
 αἰεὶ καὶ λέγειν.

Φιλοσόφως ὁ Θεόφραστος ὅτι τῇ συγείκει τὸ
 ἀμαρτημάτων, ὥς αὖ τις κοινότερον τὰ τοιαῦ-
 τα συγκεῖναι φησὶ· βαρύτερα αὖ τὰ κατ' ἐπι-
 θυμίαν πλημμελόμενα τῶν κατ' ἐπιθυμίαν. ὁ γὰρ θυ-
 μούμεθ' μετὰ λυγρῶν λυπῆς καὶ λεληθῆας συ-
 σολῆς φαίνεται τὸν λόγον ἀποσφραδίζονθ'. ὁ δὲ
 κατ' ἐπιθυμίαν ἀμαρτάνων, ὅφ' ἡδονῆς ἡ πῶ-
 μινθ' ἀκολαστότερός πως φαίνεται, καὶ θηλύτε-

ρθ' γν' ταῖς ἁμαρτίαις, ὁρῶς ὅτι καὶ φιλοσοφίας
 ἀξίως ἔφη, μέλλοντο ὑγκλήματ' ἔχειν τὸ μέ-
 ῆδον ἡς ἁμαρτανόμῳ, ἢ πορ τὸ μετὰ λύπης. ὁ-
 λως τε ὁ μὲν προηδικημένος μᾶλλον ἔοικε, πρὸς
 δὲ λύπῳ ἢ ἀγκασμένῳ θυμωθῆναι. ὁ δὲ, τῷ-
 τόθον πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὥρμηται φερόμεν' ὡς
 τὸ πράξαι ἵνα κατ' ἐπιθυμίαν, ὡς ἡδὴ διωκτ'-
 ὄντ' ὀξείναι τοῦ βίου, οὕτως ἕκαστ' ποιῆν καὶ
 δεινοῖσι. Τὸ δὲ δὴ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν, εἰ μὴ
 θεοί εἰσιν, οὐδὲν δεινόν. Ἰακῶ γὰρ σε ὅτι αὐτὸς
 βάλοιεν, ἢ δὲ εἰ πού τις εἰσιν, ἢ οὐ μέλει αὐτοῖς τῶν
 ἀνθρωπείων· τί μοι ζῶν κόσμῳ ἔχονθ' ἑωρ, ἢ
 προνοίας κενῶ. ἀλλὰ καὶ εἰσι, καὶ μέλει αὐτοῖς
 τῶν ἀνθρωπείων. καὶ τοῖς μὲν κατ' ἀλήθειαν ἡ-
 νοῖς, ἵνα μὴ ποδὶ πίπτει ὁ ἀνθρώπος, ἐπ' αὐτοῖς
 τὸ πᾶν ἔβη. τῶν δὲ λοιπῶν εἴ τι κακὸν ἢ καὶ
 ἴσθ' αὐτὸς προῖδοντο. ἵνα ἐπὶ ταύτῃ τὸ μὴ ποδὶ πί-
 πτειν αὐτοῖς. ὁ δὲ χεῖρ μὴ ποιῇ ἀνθρώπου, τῶς
 αὐτὸς βίον ἀνθρώπου χεῖρ ποιήσεν· ὅτε δὲ
 κατ' ἄγνοιαν, ὅτε εἰδὴ μὲν, μὴ διωαμένῳ δὲ
 προσφύλαξαι, ἢ διορθώσασθαι ταῦτα, ἢ τῶν ὁ-
 λων φύσις παρῆδεν αὐτῷ. ὅτε αὐτὸς τῆς ἐξουσίας
 παρ' ἡμῶν παρ' ἀδυναμίαν, ἢ παρ' ἀπαιτίαν,
 ἵνα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ἐπίσης τοῖς ἀγα-
 θοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς κακοῖς πεφυμένως
 συμβαίνει. θανάτ' οὖν δέχεσθαι καὶ ζῆναι, δόξα

καὶ ἀδοξία, πόνος καὶ ἡδονή, πλῆθος καὶ πει-
 νία, πάντα τοῦτα ἐπίσης συμβαίνει ἀνθρώ-
 πω τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς, ὅτε καλὰ ὄν-
 τα, ὅτε αἰσχρά, ὅτ' ἀγὰθα, ὅτε κακά ὄσι. Γὰρ
 πάντα ταχέως γίνασκοντο, ἔρ' μὲν κόσμος
 αὐτὰ τὰ σώματα. ἔρ' ἡ αἰὼνι αἰμνήματα αὐτῶν,
 οἷά ὄσι τὰ αἰδμητὰ πάντα, καὶ μέγιστα τὰ ἡδο-
 νῇ διελιάζοντα, ἢ ἔρ' πόνω φοβόντα, ἢ ἔρ' τύ-
 φω διαβεβοημένα. πῶς δὲ τελεῇ καὶ δυνάτα φρό-
 νητα, καὶ ῥυτίζα, καὶ δὴ φθάρτα, καὶ νεκρά νο-
 ρῆς διώμεως, ἐφιστάναί τί εἰσιρ ὅτι ὦρ αἰ ὑπο-
 λήψαι καὶ αἰφωναί. πλὴν ὀδοξίαν, τί εἰσιρ ὅ-
 ἀποθανεῖν, καὶ ὅτι αὐτίς αὐτὸ μόνον εἶδῃ, καὶ τῷ
 μερισμῷ τῇ γνῶσις, διαλύσῃ τὰ ἐμφανταζόμε-
 να αὐτῷ ὀυκέτι, ἀλλότι ὑπολήφεται αὐτὸ ὅτι
 ἢ φύσεως ὄργον. φύσεως δὲ ὄργον εἰς τις φοβᾶ-
 ται, παιδίον ὄσι. ὅσον μὲν τοῖς οὐ μόνον φύσεως ὄ-
 γον εἰσιρ, ἀλλὰ καὶ συμφέρον αὐτῇ. Γὰρ ἀπῆ-
 ται θεῷ ἀνθρώπου, καὶ ἡγί τί αὐτῷ μέγας. καὶ
 ὅταν πῶς ἔχη διακίηται τὸ τοῦ ἀνθρώπου ὅσον
 μόριον· ὅδὲρ ἀβλιώτορον τοῦ πάντα κύκλω ἐκ
 ποδιδρχομένου, καὶ τὰ νέρθην γὰρ φησιν ἐρδυνῶν
 τῷ, καὶ τὰ γν' ταῖς ψυχαῖς τῶν πλησίον διατεκ-
 μάρσιως ζητῶντῷ, μὴ αἰδομένου διὲ ὅτι ἀρκῆ
 πρὸς μόνον ἔρ' γνῶσιν αὐτῷ διαίμονι εἶν, καὶ τῷ
 ὅν γνησίως θεραπεύειν, θεραπεία διὲ αὐτοῦ κα
 θερόν

θαρρόν πάθους διατηρεῖν, καὶ εἰκαίετο τε καὶ
 δυσταρεσνέως ᾗ πῶς τὰ ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώ-
 πων γινόμενα. τὰ μὲν γὰρ ἐκ θεῶν αἰδέσιμα δι'
 ἀρετῶν. τὰ ἃ δὲ ἀνθρώπων φίλα διασυνγγένειαν,
 ἔστι δὲ ὅτε καὶ τρόπον ἑνὰ ἐλεεινὰ, δι' ἄγνοϊαν
 ἀγαθῶν καὶ κακῶν οὐκ ἐλάττωρ ἢ πέρωσις αὐ-
 τῇ ᾗ σοφισκούμενης τοῖς διακρίνειν τὰ λυγρὰ καὶ
 μέλαινα. ἡμῶν τρισχίλια ἔτη βιῶσι δαμαμέλα-
 λης, καὶ τοσαυτάκις μύρια, ὁμῶς μέμνησο, ὅτι
 οὐδ' εἰς ἄλλον ἀρβάλλει βίον, ἢ ᾧ οὐδ' ἄλ-
 λου ζῆ, ἢ ὅν ἀρβάλλει. εἰς ᾧ οὐκ ἀδίσταται τὸ
 μήκιστον τῷ βραχυτάτῳ. τὸ γὰρ πῶς, πᾶσι μί-
 σον, εἰ καὶ τὸ ἀρλάνυμῳ, οὐκ ἴσον, καὶ τὸ ἀρβαλ-
 λόμῳ, ὅπως ἀκαριαῖον ἀναφαίνεται. οὐτε γὰρ
 τὸ πῶς καὶ οὐτε τὸ μέλλον ἀρβάλλει αὐτὸς. ὁ
 γὰρ οὐκ ἔχει, πῶς αὐτὸς ᾧ αὐτὸ ἀφείλετο.
 τῶν οὐκ ὄντων δὲ εἰ μεμνηδαιένος μὲν, ὅτι
 πάντα ἃ ἐκ αἰδίου ὁμοειδῆ, καὶ ἀνακυκλῆμενα,
 καὶ οὐδὲν διαφέρει, πότμον γὰρ ἐκαστὸν ἔπειτα,
 ἢ γὰρ διακοσίοις, ἢ γὰρ ἑξ ἑκατὸν χρόνῳ τὰ αὐτὰ
 τίς ὁφείλει. ἔτερον δὲ ὅτι καὶ ὁ πολυχρονιώτα-
 τος, καὶ ὁ τάχιστα τεθνηξόμενος, τὸ ἴσον ἀπο-
 βάλλει. τὸ γὰρ πῶς ἐπὶ μόνον οὐ σοφίσκει δὲ μέλ-
 λει, ὅπου γὰρ ἔχει, καὶ ᾧ μόνον. καὶ ὁ μὲν ἔχει τίς,
 οὐκ ἀποβάλλει. ὅτι πάντες ὑπόληψις. δὴ καὶ
 μὲν γὰρ τὰ πῶς τὸν κυνικὸν μόνιμον λεγόμενα

δὴλον δὲ καὶ τὸ χρήσιμον τοῦ λεγομένου. Εὰν τις αὐτοῦ τὸ νόσιμον μέχρι τοῦ ἀληθοῦς δέχεται, ὑβείζει ἐαυτῷ ἢ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν μάλισσά μιν, ὅταν ἀπόσημα, καὶ οἷον φῦμα τοῦ κόσμου ὅπου ἐφ' ἐαυτῷ γήνηται. τὸ γὰρ δυσχεραίνειν τινὶ τῶν γινομένων ἀπόσα πὶς ὅτι ἐλφύσεως, ἥς γὰρ μέρες, ἐκάστῳ τῶν λοιπῶν φύσεις πῶλεχονται. ἐπειτα δὲ, ὅταν ἀνθρώπον τινα ἀρσραφῇ, ἢ καὶ ἐναντία φέρεται, ὡς βλάψα, οἷα εἰσι αἱ τῶν ὀργισμένων. τρίτον ὑβείζει ἐαυτῷ, ὅταν ἡσᾶται ἡ δονῆς, ἢ πόνος. τέταρτον, ὅταν ὑποκείνηται, καὶ ὑπὸ πλάσως, καὶ ἀναλήθως τί ποιῇ, ἢ λέγει. πέμπτον, ὅταν πρᾶξι τινα ἐαυτῷ καὶ ὀρμῶν, ἐπ' ὁδὸν σφοδρὰ ἀφίη, ἀλλὰ εἰκὴ καὶ ἀπρὰ κολοθῆ τως ὁ πῶν γνέργῃ. διέον καὶ τὰ μικρὸτάτα, καὶ τῇ ὑπὸ τὸ τέλος ἀναφορὰν γίνεσθαι. τέλος δὲ λογικῶν ζώων τὸ ἐπεδοῦ τῷ ἐλ πόλεως καὶ πολιτείας ἐλ πρεσβυτάτης λόγῳ καὶ θεσμῷ.

Τοῦ ἀνθρώπου τρεῖς βίαι, ὁ μὲν χρόνος, σιγμὴ ἢ δὲ εὐσία, ῥέστα ἢ δὲ αἰδοησις, ἀμυδρά ἢ δὲ ὅλου τοῦ σώματος σύγκεισις, ὁ δὲ σκεπῆ. ἢ ἡ ψυχὴ, ῥομβός ἢ δὲ τύχη, δυστέκμαστον. ἢ δὲ φήμη, ἀκείτορ. σωελόντι δὲ εἰπεῖν, πάντα, τὰ μὲν τοῦ σώματος, ποταμός. τὰ δὲ ἐλ ψυχῆς, ὄνειρος καὶ τύφος. ὁ δὲ βίος, πόλεμος, καὶ ξένου ὑπὸ θμῆα, ἢ ὑπεροφημία ἢ λύθη. τί οὖν τὸ πρᾶξι ἐμεψαι

ψαι διωάμεθα; ἐν καὶ μόνον φιλοσοφία. ὅσοι δ' ἐ-
 γν' ὅτι τερρεῖν τὸν γν' οὐκ ἀίμονα ἀνύβρισον, καὶ
 αἰσινῇ, ἡδονῶν καὶ πόνων ἐρείσσονα, μηδὲν εἰκὴ
 ποιῶντα, μηδὲ διεφθυσμένως καὶ μεθ' ὑπο-
 κρίσεως· ἀνγνῶν τὸ ἄλλοι ποιῆσαι τι, ἢ μὴ
 ποιῆσαι. ἐν δ' ἐκ τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀρνεμόμε-
 να δεχόμεθα, ὡς ἐκείθεν ποδογν' ἐρχόμενα, ὅθεν αὐ-
 τὸς ἦλθεν. αὐτὸ πᾶσι δὲ τὸν θάνατον ἴλεω τῇ γνῶ-
 μῇ ποδεμνόντα. εἰς οὐδ' ἐν ἄλλο ἢ λύσιμ τῷ σοι-
 χείω, ὃ ζῶν ἐκαστοῦ ζῶον συγκρίνεται. εἰ δὲ αὐ-
 τοῖς τοῖς σοιχείοις μηδὲν δεινὸν γν' ὅτι ἐκαστοῦ
 δίκνεκός εἰς ἑτέρου μεταβάλλειν. εἴ τι ὑπὲρ
 δεῖται ὡς πλὴν πάντων μεταβολῶν καὶ
 διαλύσεων; κατὰ φύσιν γὰρ· οὐδ' γν'
 δι' ἐκαστοῦ κατὰ
 φύσιν.

Τὰ γὰρ Καρ νούρ τῷ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ

ρος τῷ εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον γ.

ΥΧΙ ὅσον μόνον δεῖ λογίζεσθαι, ὅτι
καθ' ἐκαστὴν ἡμέραν ἀπαναλίσκει
ται ὁ βίος, καὶ μέρος ἑλάττωσιν αὐ-
τῷ καταλείπεται. ἀλλὰ καὶ κῆνον
λογισέσθαι, ὅτι ἐν αὐτῷ πλείον βιῶν τις, ἐκείνῳ γὰρ ἄδην
τορ, εἰ δὲ ἀρκέσει ὁμοίᾳ αὐτῷ ἢ διανόια, πρὸς τὴν
σωτήσιν τῷ πραγμάτων, καὶ τῇ θεωρίας τῇ σω-
τηριότητος εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῷ τεθείωσιν καὶ τῶν ἀν-
θρώπων. εἰ γὰρ πρὸς ἀληθείαν ἀφ᾽ ἑκείνου, ὃ μὲν δια-
πνέει, καὶ βίβει καὶ φαυτάζει, καὶ ὁρμάει, καὶ ὅσα
ἄλλα τοιαῦτα, οὐκ ἐνδεής. Τὸ δὲ ἑαυτῷ χρῆσθαι, καὶ
ὅσον τῷ καθήκοντος ἀριθμὸς ἀκριβοῦν, καὶ τὰ προ-
φαινόμενα διαβροῦν, καὶ πᾶσι αὐτῷ τῷ εἰς ἡδὴ
ὑπακτέον αὐτὸν ἐφιστάνειν, καὶ ὅσα τοιαῦτα λο-
γισμοῦ συγγεγυμνασμένου πάννυχός, προα-
ποσβέννυται. καὶ οὐκ ἐπείγει, οὐ μόνον τῷ ἐγ-
γυτὸρ τῷ θανάτου ἐκαστοτε γίνεσθαι, ἀλλὰ καὶ
εἰς τὸ τὴν γένεσιν τῷ πραγμάτων καὶ τὴν πα-
ρακολούθησιν, προαπολήγειν. καὶ καὶ τὰ τοιαῦ-
τα πρὸς φυλάσσειν. ὅτι καὶ τὰ ἐν γινόμενα τοῖς
φύσει γινόμενοις, ἔχει πρὸς δύναμι καὶ ἐπαγωγὸν.
οἶον

οἷον ἀρτοῦ ὁ πῶμλιν παραρρήγνυται πινά με-
 ρη. καὶ ταῦτα οὐν τὰ διέχοντα ὅτως καὶ ῥόπερ
 τινὰ παρὰ τὸ ἐπάγγελμα τῆ ἀρτοποιίας ἔχον-
 τα, ὑδιπρέπει πως καὶ προθυμίαν πρὸς τὴν ῥο-
 φίῳ ἰδίως ἀνακινεῖ. πάλιν τε τὰ σῦκα ὁπότε
 ὠραϊότατ' ἔδει κέκηνον, καὶ γὰρ ταῖς δρυπετέσι ἐ-
 λαίαις, αὐτὰ ῥ' ἐγγὺς τῇ σήλει, ἰδιόμ' ἐκάλει
 τῷ καρπῷ προστίθισιν. οἱ σάχνες δὲ καὶ τῶν δού-
 οντων, καὶ τὸ τ' ἐλόντος ὠλοσκύνει, καὶ ὁ τ' συνῶν ἐκ τ'
 στόματος ῥέων ἀφρός, καὶ πολλὰ ἔτορα κατ' ἰδίαν
 εἴσις ποιοῖν, πόρρω ὄντα τ' εὐειδῆς, ὁμῶς δὲ τὸ
 τῆς φύσεως γινομένων ἐπακολοθεῖν, σιωπεπῆσο-
 μεν, καὶ ψυχαγωγῆ. ὥστε εἰς ἔχοι πᾶσι καὶ
 γνῶσιαν βαθυτόραν πρὸς τὰ γὰρ τῷ ὅλῳ γινόμε-
 να, χεδὸν ὅδε μὲν οὐκ ἰδόμενα αὐτῷ καὶ τῷ κατ' ἐπα-
 κολοθῆσιν συμβαινόντων ἡδίστως πως διασωί-
 εσθαι. ὅπως δὲ καὶ θηρίων ἀληθῆ χάσματα, οὐ
 ἥσος ἡδίστως ὄφεται, ἢ ὅτε γραφεῖς, καὶ πλάσαι
 μιμούμενοι δεικνύουσιν, καὶ γραὸς καὶ γέροντος
 ἀκμὴν ἵνα καὶ ὤραν, καὶ τὸ γὰρ πασι ἐπαφρό-
 διτον, τοῖς ἑαυτοὶ σώφροσιν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν
 διωθήσεται, καὶ πολλὰ θιαῶτα ὅπαντι πιθανά,
 μόνῳ δὲ τῷ πρὸς τὴν φύσιν, καὶ τὰ ταύτης ὄργα
 γνησίως ὠκειωμένῳ προπείσεται,

Ἰπποκράτης πολλὰς νόσους ἰασάμεναι, νοσή-
 σας ἀπέθανον. οἱ χαλδαῖοι πολλῶν θανάτους

προηγόρευσαν. ἔπειτα καὶ αὐτοὺς τὸ περὶ πρῶτον
κατέλαβον. Ἀλέξανδρος καὶ Πομπηῖος, καὶ
Γαῖος Καῖσαρ, ὅλας πόλεις ἀφ' ὧν τοσαυτά-
κις ἀνελόντες, καὶ γὰρ πρῶτα ἔτι πολλὰς μυρια-
δας ἱππέων καὶ πεζῶν κατακόψαντες, καὶ αὐ-
τοί ποτε ὁμήλιδον τοῖς βίσις. Ἡράκλειτος, πόδι φη-
σὶ νόσμος ἐκ πυρώσεως τοσαῦτα φυσιολογίας,
ὕδατος τὰ γνῶτος πληρωθεὶς, βολβίτῳ κατακτε-
ρισμένος ἀπέθανεν. Δημόκριτος δὲ, οἱ φθέρεις.

Σωκράτῳ δὲ, ἄλλοι φθέρεις ἀπέκτειναν. τί
ταῦτα γνέβης, ἐπιδύσας, κατ' ἤχης ἐκ βηθι. ἔ-
μην ἐφ' ἑτορὸν βίον, οὐδὲν δὲ ὧν ἑνὸς ὅδε ἐκεί-
νι δὲ γνῶσις αἰσθησίᾳ, παύσει πόνων καὶ ἡδονῶν
ἀνεχόμενος, καὶ λατρεύων τοσούτων χείρονι βίῳ
ἀγγείω, ἢ πόρισι τὸ ὑπερεῖναι. τὸ μὲν γὰρ νῆς καὶ
δαίμων τὸ δὲ γῆ καὶ λυθρῶ. μὴ κατατρίψης
τὸ ὑπολιπόμην τοῖς βίσις μέρῳ γὰρ ταῖς πόδεσσιν ἐτε-
ρων φαντασίαις, ὅποταν μὴ τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ
ἡ κοινωφελὲς ποιῇ. ἢ τοι γὰρ ἄλλο ὄργου εἶρη, τὰ
τέσι φανταζόμενος τί ὁδεῖνα πράττει, καὶ τί-
νος γνέσθω, καὶ τί λέγει, καὶ τί γινώσκῃται, καὶ
τί τεχνάζεται, καὶ ὅσα βλαῦτα ποιῇ ἀκέρει μβε-
δνῇ τοῖς ἰδίῳ ἡγεμονικῷ πρῶτα τῆς ἡσυχίας. καὶ μὲν
οὐκ καὶ τὸ εἶναι καὶ μά. ἡ γὰρ τῷ εἰρμῷ τῶν φαν-
τασιῶν πλεῖστα ὅσα πολὺ δὲ μάλιστα τὸ πόρι-
σθαι, καὶ κακὸν εἶναι. καὶ ἐθισθὲν αὐτὸν, μόνον
φαν-

τάξει δὲ πῶς ὡς εἰς ἄφνω ἐπανεροίθῃ, τί νῦν
 ὁρῶν, μετὰ παρρησίας πρῶτα χῆμα αὐτὸ ἀποκρί-
 ναιο, ὅτι τὸ καὶ τὸ. ὡς δὲ αὐτῶν θυτὸς δὴλα ἔιν,
 ὅτι πάντα ἀπλᾶ καὶ θυμῶν, καὶ ζώου κοινωνι-
 κῶν, καὶ ἀμελοῦντῶ ἡδονικῶν, ἢ καὶ ἀπαξ ἄρ-
 λαισικῶν φαντασμάτων ἢ φιλονεικίας ἑνὸς, ἢ
 βασιλείας καὶ ὑποψίας, ἢ ἄλλου ἑνὸς, ἐφ' ᾧ αὐ-
 τὸν ἐρυθειάσεως δὴ γούμνῃ, ὅτι γὰρ αὐτὸ εἶχες.
 ὁ γὰρ τοι αὐτὸς οὐκ εἶδον, οὐκ εἶδον ὑπερβῆμεν
 τὸ ὡς γὰρ αἰετοῖς ἡδονῶν, ἱερῶν ἑνὸς καὶ ὑπεργὸς
 θεῶν, χρώμεν καὶ τῷ γὰρ οὐκ ἴδον αὐτὸ, δὲ
 πρῶτα τοῦ ἀνθρώπου ἀχρεῶν ἡδονῶν, ἄφω-
 τον ὑπὸ πάντων πόνων, πάσης ὑβρεως ἀνέπα-
 φον, πάσης ἀναίδητον πονηρίας. ἀδελφῶν ἄ-
 θλου τοῦ μεγίστου, τοῦ ὑπὸ μηδενὸς πάσης κατα-
 βληθῆναι, δικαιοσύνην βεβαμμένον εἰς βάθος,
 ἀσπαζόμεν γὰρ δὲ ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ συμβαίνον-
 τα, καὶ ἀπονέμεσθαι πάντα. μὴ πολλάκις δὲ,
 μηδὲ χωρὶς μεγάλης καὶ κοινωνικῆς ἀνάγκης
 φανταζόμεν, τί ποτε ἄλλῃ λέγει, ἢ πράσσει,
 ἢ ὁρῶνται. μόνον γὰρ τὰ ἑαυτοῦ πῶς γίνεσθαι
 εἶχει. καὶ τὰ ἑαυτῶν ἐκ τῶν ὅλων συγκλωθόμενα
 διηλεκτῶς γνῶσι. ἀλλὰ μὴ καλὰ πρῶτα.
 ταῦτα ἢ ἀγαθὰ ἔιν περὶ πείσαι. ἢ γὰρ ἐκαστὸν ἐμο-
 μὴ μοῖρα συνιμφίρεται τε καὶ συνιμφίρεται.

μέμνηται δέ, καὶ οὐ συγγίνες πατρὶ λογισθῶν.
 καὶ οὐ λέγεται μὲν πάντων ἀνθρώπων, καὶ τῇ
 τοῦ ἀνθρώπου φύσει ἐσὶν. Δόξης δὲ οὐχί τι πα-
 ρά πάντων ἀνδεκτέον· ἀλλὰ τῶν ὁμολογουμέ-
 νως τῇ φύσει βιούντων μόνον· οἱ δὲ μὴ οὕτως βι-
 οῦντες, ὅποιοι ζῆνες οἴκοι τε καὶ ἔξω τι οἰκίας,
 καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οἷοι μεθ' οἷον φνύ-
 ρωνται, μεμνημένον διατελεῖ. οὐ τοίνυν οὐδέ
 τὸν παρὰ τῶν θιούτων ἔπαινον γνῶναι τίθε-
 ται, οἷον οὐδὲ αὐτοὶ ἑαυτοῖς ἀρεσκονται. μήτε
 ἀκούσιον γνῆργει, μήτε ἀκρινώννηται, μήτε ἀν-
 ξίταςται, μήτε ἀνθελκόμενται, μήτε κομψείας
 διανοιαν σε καλλωπίζετω. μήτε πολυρρήμων
 μήτε πολυπράγμων ἔσο. ἔτι δὲ ὁ γνῶσοι θεός, ἐ-
 σω προσάτης ζῶν ἀρρῶνται, καὶ πρεσβύτης, καὶ
 πολίτικοῦ, καὶ ῥωμαίου, καὶ ἀρχονταί, ἀνατίτα-
 χότα ἑαυτῶν, οἷον αὐτῶν εἰς πᾶσι μὲν τὸ ἀνα-
 κληθῶν ἐκ τοῦ βίου βύλυται. μήτε ὄρκον δειό-
 μενται, μήτε ἀνθρώπου ζῆνός μάρτυρται. Εἰ δὲ τὸ
 φαιδρὸν, καὶ τὸ ἀπροσδιέες τι ἔξωθεν ἐπαίρε-
 σίας, καὶ τὸ ἀπροσδιέες ἡσυχίας, ὡς ἄλλοι πα-
 ρέχουσι. ὁρδοῦν ἔμεινεν ἡσυχία, ὅχι ὁρδοῦν. εἰ μὲν ἡρε-
 ῖται εὐρίσκεται γνῶναι ἀνθρώπων βίον δικαιοσύ-
 νης, ἀληθείας, σωφροσύνης, ἀνδρίας, καὶ καθά-
 ρα τὸ ἀρεκίδαι ἑαυτῇ τῇ δυνάμει σὺ γνῶναι
 καὶ τὸν λόγον τὸν ὁρδοῦν πρᾶσσοντά σε παρέχε

ται, καὶ γὰρ τῇ εἰμαρμένῃ, γὰρ τοῖς ἀπροαιρέτως ἀρ-
 νημομένοις· εἰ τότε φημί ἑρῆσόν τι ὄρεται, ἐπ' ἑκά-
 νο δὲ ὅλης τ' ψυχῆς τραπόμεθα, τοῖ ἀείσοι εὐρε-
 σιομένην ἀπόλαυε. εἰ ἢ μηδὲν ἑρῆστον φαίνεται
 αὐτῷ. τοῖ γνέσθουμένην γὰρ σοὶ δαίμονι, τὰς τε ἑ-
 δίας ὁρμὰς ὑποταχότ' αὐτῷ, καὶ τὰς φαν-
 τασίας δὲ ζετάζοντ', καὶ τῷ αἰσθητικῷ πεί-
 σεω, ὡς ὁ Σωκράτης ἐλεγε, αὐτὸν ἀφελκυό-
 τ', καὶ τοῖς θεοῖς ὑποταχότ' αὐτῷ, καὶ
 τῷ ἀνθρώπῳ προκηδομένην. εἰ τότε πάντα τὰ
 ἄλλα μικρότερα καὶ ὀυτελὲς ὁρα εὐρίσκεαι, μη-
 δι γὰρ χώραν δίδου ἐτόρῳ, πρὸς ὃ ῥέψας ἀπαξὶ καὶ
 ἀρκλίνας, οὐκ ἐπ' ἀποδυναμύσεως τὸ ἀγαθὸν ἐκεί-
 νο τὸ ἴδιον, καὶ τὸ σὸν προσημῶν διωθήσῃ. ἀντικα-
 θήσθαι γὰρ τῷ λογικῷ καὶ ποιητικῷ ἀγαθῷ, ὃ θέ-
 μεις οὐδ' ὅπου ἐτόρογμους. οἷον τὸ παρὰ πολ-
 λῶν ἐπαινον, ἢ ἀρχὰς, ἢ πλοῦτον, ἢ ἀρελαύσεις
 ἡδονῶν. πάντα ταῦτα, καὶ πῶς ὀλίγον γνάρ-
 μόζειν δόξῃ, κατεκράτησεν ἄφνω καὶ πρῶτον γ-
 κην, σὺ δὲ φημί ἀπλῶς καὶ ἐλδιδερίως ἐλοῦ τὸ
 ἑρῆστον, καὶ τούτου ἀντέχου. ἑρῆστον δέ, τὸ συμ-
 φέρον. εἰ μὲν τὸ ὡς λογικῶ, ὡς τῆρε. εἰ δὲ τὸ ὡς
 ζῶν, ἀπόφηναι, καὶ ἀτύφως φύλασσε τὰς ἑρῆστον
 μόνον, ὅπως ἀσφαλῶς τὴν δέξασιν ποιήσῃ, μὴ
 ἡμῶν ποτὲ ὡς συμφέρον σεαυτῷ, ὃ ἀναγκά-
 σει σέ ποτε τὴν πίσιν πρὸς βῆται, τὴν αἰδιῶ ἐγ-

κατάλιπῆν, μισῆσαι τινα, ὑποψιδύσαι, κατε-
 ράσασθαι, ὑποκρίνασθαι, ὑδθυμῆσαι τινος, βί-
 κωμ καὶ πρᾶπετασμάτων διουμνίου. ὁ γὰρ τὸν
 ἑαυτοῦ νοῦν καὶ δαίμονα, καὶ τὰ ὄργανα τῆς τοῦ τοῦ
 ἀρετῆς προελομνῆσθαι, τραγωδῆσαν ὁ ποιῆς, ὁ σὺν ἁ-
 ζῆ. οὐκ ἐρημίας, οὐ πολυπληθείας δέκασεται. Τὸ
 μέγιστον, ζῆσει, μήτε διώκωμ, μήτε φδύγων. πό-
 τος δὲ ὑπὸ πλείονος δῆσκημα χρόνου βῆ σώματι
 ποδευχομνῆν τῇ ψυχῇ, ἢ ἐπ' ἑλασσονος χησεται,
 ἐπὶ ὅποιον αὐτῷ μέλει. ἵαμ γὰρ ἡδὴ ἀπαλλάσσει
 ὅσα δ' ἐκ, ὅπως δὴ λύντως ἀπεισιν, ὡς ἀλλότῃ τῇ
 αἰδιουμνῶν καὶ κοσμίως ἐνέργειαν δυνάμενων
 ἐνέργησιν. ὅσον μόνον παρ' ὅσον τὸν βίον δὴ λα-
 βόμεν, τὸ τὴν διάνοιαν ἐν τῇ τῇ οἰκείων νοε-
 ρῶ πολιτικῶν ζῶσ τροπῇ γνέσθαι. οὐ δὲρ αὐτὸν τῇ
 δῆανοίᾳ τοῦ λεκολασμῆν, καὶ ἐκκεκαθαρεμνῶν
 πυῶδες, ἐπὶ μὲν μεμολυσμνῶν, ἐπὶ ὑποουλον
 δὴροισι. ἐπὶ ἀσωτελῇ τὸν βίον αὐτοῦ ἢ πεπρω-
 μνῆν ἐπὶ λαμβάνει, ὡς αὐτὸς ἐπὶ τοῖς τραγωδῶν
 πῶ τοῦ τελῆσαι καὶ δῆσκηματίσαι ἀπαλλάσσει
 ὅσα. ἐπὶ δὲ ἐπὶ δὴ δούλον, ἐπὶ κομψόν, ἐπὶ προσ-
 δεδμεμνῶν, ἐπὶ ἀπειγισμνῶν, οὐ δὲ ὑποδύθονον,
 ἐπὶ ἐμφωλδύον. Τὴν ὑποληπτικῶν δυνάμεων σὲ
 βυ. ἐν ταύτῃ τὸ πᾶν, ἵνα ὑποληψιστῶ ἡγεμονι
 κῶ σμμηκῆν ἐγγνήτῃ ἀνακόσθῃ τῇ φύσει, καὶ τῇ
 τῇ λογικῶν ζῶσ κατὰ σκοδῆν. αὐτὴ ἡ ἐπαγγελία,
 ἀπρο-

ἐπρεπῶσιαν, καὶ τὴν πρὸς ἀνθρώπους οἰκείω-
 σιν, καὶ τὴν τοῖς θεοῖς ἀκολουθίαν. πάντα οὖν
 εἴπας, ταῦτα μόνον τὰ ὀλίγα συνέχε, καὶ ἐν συμ-
 μνημόνδυν, ὅτε μόνον ζήεις. καὶ τὸ πρὸν ἔσθαι, καὶ
 ἀκαριαῖον. τὰ δ' ἄλλα, ἢ βεβίωται, ἢ γὰρ ἀδύνατον
 μικρὸν μὲν οὖν ὁ ζήεις, μικρὸν δὲ τὸ εἶναι γὰρ
 γωνίδιον, ὅπου ἢ μικρὸν δὲ καὶ ἢ μικρὸν ὕστερον
 φημί, καὶ αὐτὴν δὲ καὶ ἡ δόξα τοῦ ἀνθρώπου πρὸς
 τάχιστα τεθνησκόντων, καὶ ἐκείνῳ οὐδὲ ἔτι
 εἶναι, ὅτε γὰρ πρὸς πάλαι τεθνηκότες. τοῖς δὲ ἐν
 ρημῶνι πρὸς ἡμᾶς ἐν ἑνὶ προσέειπεν, καὶ ὅσον ἢ
 ὑπογραφὴν αἰ ποιεῖται τοῦ ὑποπινόντος φαν-
 τασθῇ, ὥστε αὐτὸ ὅποῖόν ἐστι κατ' ἐστίαν γυμνόν,
 ὅλον δὲ ὅλων διερρημῶν βλέπειν, καὶ τὸ ἴδιον
 ὄνομα αὐτῶν, καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων δὲ ὡς συνη-
 κρίθην, καὶ εἰς αὐτὰ ἀναλυθῆσεται, λέγειν παρ' ἐαυ-
 τῶν. ὅτι γὰρ ὅπως μεγαλοφροσύνης ποιητὴς,
 ὡς καὶ ἐλέγχειν ὁδὸν καὶ ἀληθείαν ἐκαστον τῶν τῶν
 βίῳ ὑποπινόντων δυνάσται, καὶ τὸ αἰετῶς εἰς
 αὐτὰ ὁρᾷ. ὥστε συνηπὶβάλλειν, ὅποῖον ἡνὶ τῶν
 κόσμῳ, ὅποῖον ἡνὶ ἔσθαι χρεῖαν παρεχόμενον,
 τίνα μὲν ἔχει ἀξίαν ὡς πρὸς τὸ ὅλον, τίνα δὲ
 ὡς πρὸς τὸν ἀνθρώπον, πολίτῳ ὄντα πόλει
 ὡς εἰς ἀνωτάτης, ἢς αἱ λοιπαὶ πόλεις ὡς αὐτῶν
 κίαι εἰσιν.

Τί ἐσσι, καὶ ἐκ τίνων συγκέκερται, καὶ πόσον χρόνον πέφυκε παρὰ μὲν ἑστῶν, τὸ τὴν φαντασίαν μοι νῦν ποιοῦν. καὶ τίν' ἄριθ' ἕως αὐτῆς χάσας οἷον ἡμερότητ' αὐτοφρέας, ἀλκείας, πίστεως, ἀφιλείας, αὐταρκείας, πῶν λωπῶν. διὸ δὲ ἐφ' ἐκείνου λέγειν, ἑστῶ μὲν παρὰ θεοῦ ἡκει. ἑστῶ δὲ καὶ τὴν σύλληψιν, καὶ τὴν συμμεθυνομένην συγκλωσιν, καὶ τὴν τοιαύτην σωτήριον τε καὶ τυχόν. ἑστῶ δὲ παρὰ τῷ συμφύλου καὶ συγγενῆς καὶ κοινωνοῦ. ἀγνοῶν τ' ἑστῶ μὲν τοῖς ὅτε τί αὐτῷ καὶ φύσιν ἐσίν. ἀλλ' ἐγὼ ἔκ ἀγνοῶ. δὲ ἑστῶ καὶ μακρῶ καὶ τῷ κοινωίᾳ φυσικῶν νόμων, δύπας, καὶ δικαίως, ἅμα μὲν τοῖς κατ' ἀξίαν ἐν τοῖς μέσοις συσσεύομαι.

Ἐάν τ' παρὸν ἐνέργησ, ἐπὶ μὲν τοῖς ὁρθῶς λόγῳ ἐσσοῦ διασπένδω, ἐρρῶ μένως, θυμῶνως, καὶ μετὰ παρὰ πόρον μα, ἀλλὰ τῷ ἐαυτοῦ δαίμονα παρὰ τὸν ἐσῶτα τῆς, ὡς εἰ καὶ ἡδὴ ἀρδούναται δέοι, ἐάν ἑστῶ σιμῶ πῆς μετὰ τὸν ποδὲν μὲν, μετὰ δὲ φύσιν, ἀλλὰ τῇ παρούσῃ καὶ φύσιν ἐνέργειας, καὶ τῇ ὡν λέγεις καὶ φθίγγη, ἡρωϊκῇ ἀληθείᾳ ἀρκέμεν, δύζωσιν. ἐστὶ δὲ ἐσθλὴς ὁ ἑστῶ λωλύσαι διμῶ μετὰ. ὡς περ οἱ ἰατροὶ αἰετὰ ὄργανα καὶ σιδερεῖα πρόχειρα ἔχουσι πῶς τὰ αἰφνίδια τῶν θεραπευμάτων ὅτω τὰ δόγματα σὺ ἐτοιμαῖς πῶς τὰ τὰ θεῶν καὶ ἀνθρώπων ἐστὶν.

ναι. καὶ πᾶν κ' τὸ μικρότατον ὅτι ποιεῖν, ὅς τι
 ἀμφοτέρων πρὸς ἀλλήλα συνδέσειας μετρημέ-
 νον. ἔτι γὰρ ἀνθρώπινόν τε ἀνδρ' ἢ ὕψι πᾶσαι
 συναναφορὰς δὲ πρᾶξεις, ἔτι ἔμπαλιν μακί τε
 πλανῶ. ἔτι γ' τὰ ὑπομνημά τε σὺ μέλλεις αὐτὰ
 γινώσκειν, ἔτι τὰς τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων καὶ
 Ἑλλήνων πράξεις, καὶ τὰς ἐκ τῶν συγγραμμά-
 των ἐκλογάς, ἃς εἰς τὸ γῆρας σαυτοῦ ἀπετίδε-
 σο. ἀπὸ δὲ οὐκ ὄν τέλει, καὶ τὰς λιγὰς ἐλπί-
 δας ἀφείδεις, σαυτοῦ βοῦθει, εἰς σοι μίλει σαυτοῦ
 ὡς ἔξισιν οὐκ ἴσασιν πόσα σημαίνει τὸ λίλ' ἤπειρ,
 τὸ ἀπείρειν, τὸ ὠνεῖσθαι, τὸ ἡσυχάζειν, τὸ ὁρᾶν τὰ
 πρακτέα, ὃ ἐκ ἰφθαλμοῖς γίνεται, ἀλλ' ἐτέρως
 ζεῖν ὅψει. σῶμα, ψυχὴ, νῦν, σῶμα τ' αἰδιότης,
 ψυχῆς ὄρμα, νοῦ δόγματα. τὸ μὲν τυπῶσαι
 φαντασικῶς, καὶ τῶν βοσκομάτων. τὸ δὲ ἐν-
 ροσπασεῖσθαι ὀρμητικῶς, καὶ τῶν θηρίων, καὶ τῶν
 ἀνδρογύνων, καὶ φαλαεῖσι, καὶ νέρων. τὸ
 δὲ τὸν νοῦν ἡγεμόνα ἔχειν ὡς τὰ φαινόμενα καὶ
 θύκοντα, καὶ τῶν θεῶν μὴ νομιζόντων, καὶ τῶν
 πλὴν πατρίδα ἐγκαταλείπόντων, καὶ τῶν πατρὶ-
 ῶν ἐπιδιδύλλεισσι ἴσας θύρας. * εἰ οὐκ τὰ λοι-
 πὰ λοιπὰ εἰς πρὸς τὰ εἰρημνία, λοιπὸν τὸ ἰδίον
 εἰς τὸ ἀγαθόν, φιλεῖν μὲν καὶ ἀσπάζεσθαι τὰ συμ-
 βαίνοντα καὶ συγκλωδόμενα αὐτοῦ. τὸν δὲ ἑ-
 λλον ἐν τῷ εἶναι ἰδρυμένον δαίμονα μὴ φύρειν;

μηδὲ θορυβῆν ὄχλῳ φαντασιῶν, ἀλλὰ ἱλεῶν
 διαίτην, ἡσυχίῳς ἐπὶ μεσοῦ ὡς θεῷ. μήτε φθειγ
 γόμενον ἢ παρὰ τὰ ἀληθῆ, μήτε γνέροντα
 παρὰ τὰ δίκαια. εἰ δὲ ἀπιστοῖν αὐτῷ πάντες
 ἀνθρώποι, ὅτι ἀπλῶς ἐαυτὸν ἡμόνως καὶ θυδύμως
 βιοῖ, ὅτε χαλεπαίνει ἐνί τούτοις, ὅτε παρὰ φέπει
 ται ἐλὶ οὐδ' ἐλὶ ἀγένης ὡς τότε λυθ' ἢ βίβ, ἐφ' ὃ
 δίδει λθεῖν καθαρόν, ἡσύχιον, θυλύτην, ἀβιάσως τῇ
 ἐαυτοῦ μοίρᾳ σωτηρ μισμύνον.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ
 ρος τῷ εἰς ἐαυτὸν Βιβλίον δι

Ο γυῖον κυριεύον, ὅταν ἡγήσῃ
 σιν ἔχῃ, ὅπως ἐσηκε πρὸς τὰ συμ
 βαίνοντα, ὥστε αἰετὸς πρὸς τὸ δυνά
 τῳ καὶ διδόμενῳ μετατίθειτο ῥᾶ
 δίκως. ὡς γὰρ ἀρετεταγμένῳ ἐδιδόμην φιλεῖ
 ἀλλὰ οὐ μὴ πρὸς τὰ ἡγόμενα μετ' ὑπεξαίρε
 σεως. τὸ δὲ ἀντεταγμένον, ὡς ἐαυτῷ ποιεῖ.
 ὡς περὶ τὸ πῦρ ὅταν ὑδὸ κρητῇ τ' ἐπεμπίπτονται
 ἐφ' ὧν αὐτὸ μικρὸς ἢς λύχνῃ δὲ βέδῃ. τὸ δὲ λαμ
 πρὸν πῦρ, τάλις αὖ δὲ κείωσιν ἐαυτῷ τὰ ὑδὸ φο
 ρόμενα καὶ κατὰ ἡνάλωσιν. καὶ δὲ αὐτῶν ἐκένων ὡς
 μείζον ἢ βῆ. μηδὲ γὰρ γνέροντα εἰκῇ, μηδὲ ἄλλως ἢ
 ἡγήσθημα συμπληρωτικὸν ἐλὶ τέχνης γνέροντα
 εἶναι. Ἀναχωρήσεις αὐτοῖς ζητῶσιν ἀγροικίας,
 καὶ

αἰγιαλὸς, ὁ ὅρμης, εἰώθας δὲ καὶ σὺ τὰ τοιαῦτα
 μάστιγα ποθεῖν. ὅλον ὃ ὅσον ἰδιωτικῶτατον ὅσον.
 ὅσον ἢς αὐτῶν εἰθέλῃς εἰς ἑαυτὸν ἀναχωρεῖν.
 ὁ δὲ αὐτὸς γὰρ οὐτε ἡσυχιώτορον, οὐτε ἀπραγμὸν
 σκερὸν ἀνδρῶν πῶς ἀναχωρεῖ, ἢ εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυ-
 χὴν. μάλιστα ὅσους ἔχει ἐν τῷ τοιαῦτα, εἰς ἃ ἐγκύ-
 ψας, ἐν πάσῃ θυμῶν εἰς τὸν γένεταί, τὴν δὲ
 θυμῶν εἰς τὸν ἄλλο λέγω, ἢ θυμῶν εἰς τὸν
 ἑαυτοῦ οὐκ ὅσον διδῶν σεαυτῷ ταύτῃ τὴν ἀναχώρησιν,
 καὶ ἀναγέσσεαυτὸν. βραχέα δὲ ἐς τὴν καὶ σοιχεῖα
 δὴ, ἃ θυμῶν ἀπαντήσαντα, ἀρκέσει εἰς τὸ πᾶσαν
 αὐτὴν ἀποκλύσαι, καὶ ἀποπείμψαι σε μὴ διυ-
 χεραίνοντα ἐκείνοις ἐφ' ἃ ἐπανέρχῃ. τίτι γὰρ διυ-
 χεραίνεις; τῇ τῷ ἀνθρώπῳ κακία; ἀναλογισά-
 μεν ὅτι τὸ κρίμα, ὅτι τὰ λογικὰ ζῶα ἀλλήλων γίνε-
 κται γέγονεν καὶ ὅτι τὸ ἀνέχεσθαι μέν ὅτι δικαιο-
 σινης, καὶ ὅτι ἀκοντὸν ἀμαρτάνουσι, καὶ πόσοι ἢ δὲ
 διεχθρύνουσιν, ὑποπιδύνουσιν, μισήσαντες
 ὅτι ἀδολογῶντες, ἐκτετακται, τετέφρωνται, παύ-
 ποτε. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονειμομένοις
 διυχεραίνεις ἀνανεωσάμεν ὅτι τὸ διεξδύμε-
 νον, ἢ τοῖς πρόνοια, ἢ ἄθροισμα, ἢ ὅσων ἀπεδείχθη,
 ὅτι ὁ κόσμος ὡσανεὶ πόλις. ἀλλὰ τὰ σωματικὰ
 σου ἀφεται; ἐν γένεσιν ὅτι ἐκ τῶν μίγνυται λεί-
 ως ἢ τραχέως κινησάμεν πυνδύματι ἢ διάνοια,
 ἐπειδὴ ἀπαξιαυτῶν ἀρλάβη, καὶ γνωρίσῃ τῇ
 ἰδίᾳ ὅσον σίαν. καὶ λοιπὸν ὅτι πόρι πόνου καὶ

ἡδονῆς ἀκήκοας, καὶ συγκατέδου. ἀλλὰ τὸ δ' οὐκ
 εἰς σε πείσασθαι, ἀπιδὼν εἰς τὸ τάλχ' εἰ
 πάντων λήθης, καὶ τὸ χάλ' ἔφ' ἐκείνορα ἀπέ-
 ρουαῖδ' ὦν. καὶ τὸ κενόν εἰ ἀπηχέσεως, καὶ τὸ θυ-
 μετάβολον καὶ ἀκριβὲς τῶν ἐφ' ἡμῖν διοκούντων.
 καὶ τὸ σφόνδιον τόπ' ἐν ᾧ πείσασθαι. ὅλητε
 γὰρ ἡ γῆ σιγῇ, καὶ ταύτης πρὸς γωνίδιον ἡ καὶ οἱ
 κησὶς αὐτῇ; καὶ ἐν ταῦτα πόσοι, καὶ οἱ οἰζύνες οἱ
 ἐπαινεσόμενοι; λοιπὸν οὖν μέμνησο εἰς ὑποχω-
 ρήσεως εἰς ὅσον τὸ ἀρεθίδιον ἐαυτοῦ, καὶ πρὸ
 πάντων μὴ παῶ, μηδὲ κατ' ἐνταῖναι, ἀλλὰ ἐλδύθει
 εἰς οὐρανόν, καὶ ὅρα τὰ πράγματα ὡς αὐτὸς, ὡς αὐ-
 θρωπός, ὡς πολίτης, ὡς θνητὸν ζῶν. ἐν δὲ τοῖς
 προχειροτάτοις εἰς ἃ ἐγκύψεις ταῦτα ἐσωτὰ
 δι' οὐρανὸν ἐν μὲν οὐ τὰ πράγματα οὐχ ἀπῆται εἰς
 ψυχῆς, ἀλλ' ἐξω ἐστὶ καὶ ἀτρεμοῦντα. αἱ δὲ οὐχ
 λήσεις, ἐκ μόνης εἰς γένδιον ὑπολήψεως. ἐτόρρον
 δι' ὅτι πάντα ταῦτα ὅρα ὁρᾷς, ὅσον οὐδ' ἐπω-
 μεταβάλλεις, καὶ οὐκ ἐτι ἐσαι. καὶ ὅσων ἡδονῶν
 μεταβολᾷς αὐτὸς παρὰ τετύχηας, σιωπῶν
 δ' ἄνθρωπος. ὁ κόσμος, ἀλλοίωσις. ὁ βίος, ὑπόλη-
 ψις. εἰ τὸ νοερόν ἡμῖν κοινόν, καὶ ὁ λόγος καὶ ὁ
 λογικὸς θυμὸς κοινός. εἰ ὅσον καὶ ὁ προστακτι-
 κὸς τῶν ποιητέων, ἢ μὴ λόγος κοινός. εἰ ὅσον,
 καὶ ὁ νόμος κοινός. εἰ ὅσον, πολιτὶς ἀνθρώπων. εἰ
 τοῦτο, πολιτὶς ἀνθρώπων μετέχοντες ἐπὶ τοῦτο,
 ὁ κόσμος

ὁ νόσμος ὡς ἀνεί πόλις ἐστὶ. πίνθη γὰρ ἄλλου φή-
 σει πῶς τὸ τῶν ἀνθρώπων παῦν γήνοσκον ὅσοι
 τεύματ' μετέχον· ἐκείθιν ἢ ἐκ τ' κοινῆς ταύτης
 πόλεως, καὶ αὐτὸ τὸ νοερόν ἐστι λογικόν καὶ νομι-
 κόν ἡμῖν, ἢ πόθιν· ὡς περ γὰρ τὸ γινώσκον μοι ἀπὸ
 πίνθη γῆς ἀρχεμείνεται, καὶ τὸ ὑγρόν ἀφ' ἐτέρου
 σοιχείου, καὶ τὸ πνευματικόν, ἀρχὴ γῆς πίνθη,
 καὶ τὸ θερμόν καὶ πυρῶδες, ἐκ πίνθη ἰδίᾳς πνε-
 γῆς, ὅθεν γινώσκον τὸ μηδ' ἄλλος ἐρχετ', ὡς περ μήδ'
 εἰς τὸ ἄκρον ἀπέρχεται, ὅτ' αὖ δὲ, καὶ τὸ νοερόν ἢ καὶ
 ποθέμ. ὁ δ' ἀνάτ' τοῖς τ' οἷον γήνεις, φύσεως
 μυστήριον. σύγκρισις ἐκ τῶν αὐτ' σοιχείων, εἰς ταῦτα
 τὰ ὅλως δὲ ἄκρον ὡς ἀντίς ἀιχμυθεῖ. ὅ γὰρ πρὸς
 τὸ ἐξῆς ἐστὶ νοερόν ζωόν, ὅθεν πρὸς τὸν λόγον ἐπὶ πα-
 ρασκοῦν ταῦτα ὅτως ὑπὸ τῶν τοιούτων πέφυ-
 κε γίνεσθαι ὅς ἀνάγκης. ὁ δὲ τὸ μὴ θέλω, θέλω
 πλὴν συκλῶ ὅπως μὴ ἔχειν. ὅλως δὲ ἐκείνο μέμνη-
 σθαι, ὅτι γνῶνς ὀλιγίστου χρόνου, καὶ σὺν ἐστὸς τεθνή-
 ξει· δεῖ μετὰ βραχὺ δέ, ὅθεν ὄνομα ὑμῶν ὑπολει-
 φθήσεται. ἄρα τ' ὑπόληψιν, ἢ τ' τὸ βέβλαμ-
 μαί. ἄρα τὸ βέβλαμμαι, ἢ ἔρται ἢ βλάβη. ὁ χείρω
 αὐτ' ἐαυτ' ἀνθρώπου ὅποιός, τὸ ὅθεν ὅθεν τ' εἶον αὐ-
 τοῦ χείρω ποιεῖ, ὅθεν βλάβη, ὅθεν ἐξωθῆναι, ὅθεν γν-
 οθῆναι. ἢ ἀνάγκησται ἢ τ' συμφέρον τ' φύσις τ' ὅ-
 ποιῆν. ὅτι παῦν τὸ συμβαῖνον, δικάκιως συμβα-
 θεί. ὅθεν ἀκριβῶς πρὸς φυλάσσης, ἐνρήσεις. ὅ λυ

γω μόνον καὶ τὰ τρέφῃς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον,
 καὶ ὡς αὐτὸ ὑπὸ τινος ἀκνέμοντος τὸ κατ' ἀξίαν.
 πρῶτα φύλασσε δὲν ὡς ἥρξω, ἢ ὅ, τι αὐτὸ ποιῇς, σὺν
 τούτῳ ποίει, σὺν τῷ ἀγαθὸς εἶναι, καθ' ὃν ἐνόησας
 εἰδώς ὁ ἀγαθός, τὸ τοῦ ὁδοῦ πάσης ἐνέργειας σῶ-
 ζε. μή τοι αὐτὰ ὑπολάβανε, οἷα ὁ ὑβρίζων κεί-
 νει, ἢ οἷα σε κείναι βέλεται. ἀλλὰ εἶδε αὐτὰ, ὅ-
 ποῖα κατ' ἀλήθειαν ὄντι. δύο ταύτας ἐτοιμότη-
 τας ἔχεις αἰεὶ δεῖ. τῇ μὲν, πρὸς τὸ πρᾶξαι μόνον,
 ὅπερ αὐτὸς ὁ βασιλικῆς ἢ νομοδικῆς λόγος
 ὑποβάλλει, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀνθρώπων. τῇ δὲ, πρὸς
 τὸ μεταθέσθαι ἐὰν ἄρα τις πρὸς διορθῶν ἢ μετὰ
 γωμ ἀπὸ τινος οἰήσεως. τίς μὲν γὰρ μεταγωγὴν
 αἰεὶ ἀπὸ τινος πιθανότητος ὡς δικαίου, ἢ κῆρυ-
 φησὶς γίνεσθαι, ἢ τὰ πρῶτα πλησιάζοντα μόνον
 εἶναι δεῖ, ὅχι ὅτι ἡ δὲ ἢ ἡ γινώσκον ἐφάνη. λόγους ἔ-
 χεις; ἔχω. τί δὲν ὅχεα; τούτου γὰρ τὸ ἐαυτοῦ ποι-
 οῦντος, τί ἄλλο θέλεις; γνῶντες ὡς μέγας ἐν-
 φανισθῇ τῷ γηγενέσσαντι. μάλλον δὲ ἀναλη-
 φθῇ εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸ σπερματικὸν κατὰ
 μεταβολὴν. πολλὰ λιβανωτοῦ βωλάρια ὑπὲρ τοῦ
 αὐτοῦ βωμοῦ. τὸ μὲν, περκατέπεισεν, τὸ δὲ ὕσε-
 ρον, διαφέρει δὲ ὁ δὲ γν. γνῶντες δὲ καὶ ἡμερῶν, θεὸς
 αὐτοῖς δόξεις, οἷς νῦν θηρίον καὶ πίθηκος, ἐὰν ἀ-
 νακάμψῃς ὑπὲρ τὰ λόγματα, ἢ τὸν σεβασμὸν
 τῷ λόγῳ, μὴ ὡς μύρια μέλη ἔτη ζῶ. τὸ γὰρ
 ἐπὶ ἡ

ἐκ πρῶτης, ἕως ἥρας, ἕως ἑξέως, ἀγαθὸς ἦμεν. ὁ
 σὺν ἀρχολίαν κερδαίνει ὁ μὴ βλέπων, τί ὁ πλη-
 σίον ἐπὶ σὺν, ἢ ἐπράξεν, ἢ διενόησεν· ἀλλὰ μόνον τὰ
 αὐτὸς ποιεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῦτο δίκαιον ἢ καὶ ὀσιον,
 ἢ κατὰ τὸν ἀγαθὸν μὴ μέλαν ἦεν· ποῦ βλέπει
 οὐκ, ἀλλ' ὡς ἴδῃ γραμμῆς τρέχειν, ὀρθόν, μὴ σιγῶ-
 ριμὸν. ὁ ποῦ τὸν ὑπεροφειάσαν ἐπὶ σὺν
 ὁ φαντάζεται, ὅτι ἐκαστὸν τῶν μεμνημένων αὐ-
 τῷ, τὰ χίσα καὶ αὐτὸς ἀκράνεται. ἔτα πάλιν καὶ
 αὐτὸς ὁ ἐκείνου διὰ δ' ἐξάμηνον, μέχρι καὶ πᾶσι
 ἢ μνήμη ἀποσβῆναι διὰ ἐπὶ σὺν καὶ σβηννυ-
 νων πρὸς οὐκ. ὁ ποῦ δὲ ὅτι καὶ ἀθάνατοι μὲν οἱ
 μεμνησόμενοι, ἀθάνατος δ' ἢ μνήμη, τί ἐν τοῦτο
 πρὸς σέ; ὁ δὲ λέγει ὅτι πρὸς τὸν τεθνηκότα,
 ἀλλὰ πρὸς τὸν ζῶντα. τί ὁ ἐπαίνει· πλὴν ἄρα
 οἱ οἰκονομίαν πινά, πάρες γὰρ ναὺ ἀκαίρως τὸν
 φυσικῶς δίοσιρ, ἀλλὰ πινὸς ἐχόμενον λόγου λοι-
 πόμ. πᾶν τὸ καὶ ὁ παρῶν καλὸν ὅς ἐστι καλὸν
 ὅς ἐστι, ὁ ἐφ' ἐαυτῷ καὶ ἀληθῆ, ὅς ἐχον μέρος ἐαυτῷ
 ὅς ἐπαίνομ· ὅτε γοῦν χεῖρον ἢ κρεῖττον γίνετ' τὸ
 ἐπαίνου μινον. ὅτ' ὅφημι καὶ ὑπὲρ τῶν κοινότερον
 καλὸν λεγόμενων· οἷον ὡς τῶν ὑλικῶν, καὶ ἐπὶ
 τῶν τεχνικῶν κατασκευασμάτων. τὸ δὲ δὴ ὄν-
 τως καλὸν, πινὸς χρεῖαν ἔχει· οὐ μᾶλλον ἢ νόμῳ,
 οὐ μᾶλλον ἢ ἀλήθειᾳ· οὐ μᾶλλον ἢ δυνάμει,
 ἢ αἰδῶς, τί τούτων διὰ τὸ ἐπαίνου καλὸν

ὅτι, ἢ ψεγόμενον φθείρεται. σμαράγδιον γὰρ ἐ-
 αυτ' χεῖρον γίνεται εἰ μὴ ἐπαινῆται· τί γ' χρυ-
 σός, ἐλέφας, πορφύρα, μαχαίριον, αὐθύλιον,
 δυνάστηριον; Εἰ δὲ σφαιρόν σιγαί ψυχαί, πῶς αὐ-
 τὰς δὲ αἰδέομαι χωρεῖ ὁ ἄνθρωπος; πῶς γ' ἢ γῆ χωρεῖ τὰ τ'
 ἐκ τοσούτου αἰῶνος διαπνομῶν σώματα; ὡς περ
 γὰρ ἐνθάδε, ἢ τούτων πῶς ἢ πῃ ἐπισφαι-
 ρώμεταβολὴ καὶ διάλυσις χώραν ἄλλοις νε-
 κροῖς ποιεῖ· ὅπως αἰεὶ εἰς τ' αἴερα μεθιστάμεναι ψυ-
 χαί, ἐπὶ πόσῳ συμμείνασαι, μεταβάλλουσι, καὶ
 χέονται, καὶ δὲ ἀπθονταί, εἰς τ' ὅν ὅλων σπέρμα
 τικὸν λόγον ἀναλαμβάνουμεθα. καὶ τῶν τ' ὅρων
 χώραν ταῖς πρὸς συνοικισμοῦ καὶ παρέρχουσι. τ'
 ὅτε δ' αὖ τις ἀρκυνάει το' ἐφ' ἑποδιστ' τὰς ψυ-
 χὰς διαμνήν. καὶ γ' μὴ μόνον ἐνδυμείδῃ τὸ πλῆ-
 θος τ' διαπνομῶν ὅπως σωματικῶν, ἀλλὰ καὶ
 τὸ τ' ἐκείνης ἡμέρας ἐδιομνήν ζώων, ἐφ' ἡμῶν
 τε τ' ἄλλων ζώων. ὅσους γὰρ ἀριθμὸς κατανα-
 λίσκειται, καὶ ὅπως τὰ πᾶσι γίνεται ἐν τοῖς τ'
 τρεφομῶν σώμασι, καὶ ὅμως δ' ἐχέται ἡ χώρα αὐ-
 τῇ διατὰς δὲ αἱματώσεις, διατὰς εἰς τὸ αἰετῶδες,
 ἢ πρὸς αἰετῶδες ἀλλοιωσεις. τίς ὑπὸ τούτου ἢ ἰσορῶ-
 τ' ἀληθείας; διαίρεσις εἰς τὸ ὑλικόν, καὶ εἰς τὸ αἰ-
 τιῶδες μὴ ἀπορρέμβειδῃ, ἀλλ' ὑπὸ πάσις ὁρμῆς
 τὸ δίκαιον ἀποδιδόναι· καὶ ὑπὸ πάσις φαντα-
 σίας σώζειν τὸ κατὰ τὴν φύσιν. πάν μοι σωμα-
 τικά,

μόλις, ὃ σοὶ θυάρεμος ὅριζέω κόσμῳ ἐδιδόν μοι πρόω-
 ρον, ἐδὲ ὄψιμον, τό σοι δὴ κείρομ· πᾶν μοι κερ-
 πος, ὃ φέρουσιν αἰεταὶ ὥραι. ὦ φύσις, ἐκ σοῦ πάν-
 τα, γὰρ σοὶ πάντα, εἰς σὲ πάντα, ἐκείνῳ μὲν φη-
 σι, πόλι φίλῃ κέκροπῃ, σὺ ἢ ἐκ ἐρεῖς ὦ πόλι
 φίλῃ δ' ἰός; ὀλίγα πρῆσ' ἐφησιν εἰ μέλλεις ἔλθου-
 μήσειν· μηδὲν ἄμεινον ἢ ἀναγκῆα πράσσειν, ὅ-
 ῥα ὃ ἢ φύσιν πολιτικὴ ζῶν λόγος αἰρεῖ, ὅς τις αἰ-
 ρεῖ. ἢ ἴσθην ὃ μόνον τῷ ἄλλῃ ἢ καλῶς πράσσειν ἔλθου
 μίαν φέρει, ἀλλὰ ὅτι ἄλλῃ ἢ ὀλίγα πράσσειν. τὰ
 πλείστα γὰρ ὧν λέγομεν καὶ πράσσομεν, ὅκ' ἀναγ-
 καῖα ὄντα, ἐάν τις πόδεσσιν, ἐνδοχολώτερος καὶ ἂ
 παρακτότερος ἔσται. ὅθεν δ' εἶ, καὶ παρ' ἐκαστῷ ἐ-
 αὐτ' ὑπομιμνήσκειν, μή τι ἢ ὅτι ἢ ἀναγκαῖον.
 Δεῖ ἢ μὴ μόνον πράξειν τὰς μὴ ἀναγκαῖας πόδε-
 αῖς, ἀλλὰ καὶ φαντασίας· ὅπως γὰρ ἐδὲ πρά-
 ξεις παρέλθουσαι ἐπακολουθήσουσι. Γέγρασθαι
 πῶς σοι χωρεῖ καὶ ὃ ἢ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου βίος·
 ἢ ἀρεσκουσὶν μὲν τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονέμομέ-
 νοις· ἀρεσκουσὶν ἢ τῇ ἰδίᾳ πράξει δικαίᾳ καὶ δίκ-
 θήσει ἐνδομνῇ. ἰώρακας ἐκείνα, ἰδέε καὶ ταῦτα. Σε-
 αὐτόν μὴ τάρσασθαι· ἀπλῶς σε αὐτόν· ἀμαρτάν-
 νει τις; ἐαυτῷ ἀμαρτανύει. Συμβέβηκε σοι τί κα-
 λῶς, ἐκ τῶν ὅλων ἀπ' ἀρχῆς σοι συγκαθείμαρ-
 τῶν, καὶ συνεκλώθειτο πᾶν τόσον συμβαῖνον. Τόδ' ὅλον
 βραχὺς ὁ βίος· κερδαυτέον τὸ παρὸν σὺν ὅλῳ

γισία ἐ δίκη, νῦν φε ἀνδμγνός. ἥτις κὸς μὲν δακ-
 ταγμγνός, ἡ κυκλών, συμπεφορημγνός μὲν, ἀλ-
 λά κὸς μος. ἡ γν' σοὶ μγν' τὶς κὸς μος ὑφίσταται δυνά-
 μιν, γν' ἡ βούλ' παντὶ ἀκροσμία, κὴ ταῦτα, ὅπως πάν-
 τωμ δακκελμγνών κὴ δακκεχμγνών ἐ συμπα-
 δῶμ. μέλαμ ἡθος, θῆλυ ἡθος, πότισκελές ἡθος, θε-
 ριδῶδες, βοσκηματῶδες, παιδαρῶδες, βλακί-
 κῶμ, κίβδηλῶμ, βωμολόχῶμ, καπηλικῶμ, τυραν-
 νικῶμ. Εἰ ξγνός κὸς μος ὁ μὴ γνωεῖζωμ τὰ γν' αὐτῶν ὄν-
 τα, ὅχ' ἡ πῶμ ξγνός, κὴ ὁ μὴ γνωεῖζωμ τὰ γιγνόμε-
 μενα. φυγὰς ὁ φδύζωμ τ' πολιτικῶμ λόγῶμ. τυ-
 φλός ὁ κατὰ μὲν τῶ νοεῖν ὁμματα. πῶχός ὁ γν-
 δεῖς ἐτέρῃ, κὴ μὴ πάντα ἔχωμ πρ' ἑαυτ' τὰ εἰς τ'
 βίον χρήσιμα. ἀπόσημα κὸς μος ὁ ἀφιστάμενός κὴ
 χωρίζωμ ἑαυτ' τ' τ' κοινῆς φύσεως λόγῳ, δακτα-
 δύαρεσείμ τῶς συμβαίνουσιν, ἐκείνη γὰρ φέρει τ'-
 το, ἡ ἐ δὲ σὲ ἡνεγκεν. ἀπέχισμα πόλεως ὁ τ' γν' δι-
 αν ψυχῶν τ' τ' λογικῶν ἀποσχίζωμ, μῆς ὅσης. ὁ
 μὲν χωεῖς χιτῶν ἐ φιλοσοφεῖ, ὁ ἡ χωεῖς βιβλίου,
 ἀλλ' ὅπως ἡμίγυμνός. ἄρτος ὅκ' ἔχω φησὶ, ἐ
 ἐμμγνῶ τῶ λόγῳ. ἐγὼ ἡ τροφὰς τὰς ἐκ μαθημά-
 των ὅκ' ἔχω, ἐ ἐμμγνῶ. Τύτεχνίον ὁ ἐμαθὲς φίλος,
 βούτω πρῶσαν ἀπαύσ, τὸ ἡ ὑπόλοιπον τ' βίος δι-
 ἐξελθε, ὡς θεοῖς μὲν ὑπὸ τῆς τροφῆς τὰ σεαυτ' πάντε-
 ὅς ὅλης τ' ψυχῆς. Ἀνδρῶπων ἡ μηδισγνός μήτε τυ-
 ραννογ, μήτε δολογ ἑαυτ' κερθιστάς. ὑπὸ νόσον λό-

γυῖα αὐτῶν ὡς ὡς οὐκ ἀσπασίαν ὁ καιρὸς, ὅτι ταῦ
 τα πάντα· γαμουῦτας, παιδὶ ὀφθόντας, νοσούν-
 τας, ἀποθνήσκοντας, πολεμῶντας, ἐορτάζοντας,
 ἐμπορομεγύς, γωργουῦτας, ἡλακδούντας, αὐ-
 θαλιζομεγύς, ὑπὸ πῆδούντας, ὑπὸ βυλδούντας, ἀ-
 ποθανεῖν τινὰς θυχομεγύς, γογγύζοντας ὡς οἷς
 παροῦσιν, ἐρώντας, θηλαυρίζοντας, ὑπατείας,
 βασιλείας ὑπὸ θυμῶντας. ὁ κοῦν ἐκένθη μὲν ὅτι
 τῶν βίος, ὅτι ἐπὶ ὁ δαμῶ. πάλιν ὑπὸ αὐτῶν καιρὸς αὐ-
 τραϊανῶν μετὰ βηθι· πάλιν τὰ αὐτὰ πάντα. τέ-
 θνηκε κακῶν ὁ βίος. ὁμοίως καὶ τὰς ἄλλας ὑπὸ-
 γραφὰς χρόνων ὅλων ἐνδὸν ὑπὸ θεῶν καὶ βλέ-
 πε πόσοι κατὰ τὰ θνήσκον, μετὰ μικρὸν ἔπεισιν,
 καὶ ἀνελεύθηται εἰς τὰ σοιχεῖα. Μάλιστα δὲ ἀναπο-
 λητίον ἐκείνους οὗς αὐτὸς ἐγνώσκειν ἀσπασίαν,
 ἀφγνῆτας ποιεῖν τὸ καὶ τῇ ἰδίᾳ κατὰ σκοδύνει, ὅ-
 τι οὗτο ἀπρίξ· ἐχέει, ὅτι τῷ ἀρεκείδι. ἀναγκαῖον ἦ
 ὅδε τό μεν ἡδυνά. ὅτι καὶ ἡ ἐπιστροφὴ κατὰ ἐκά-
 σην πρᾶξιν, ἰδίαν ἀξίαν ἔχει καὶ συμμετρίαν.
 ὅπως γὰρ οὐκ ἀποδυναστεύσεις, ἐὰν μὴ ὑπὸ πλε-
 ον ἢ πλοσῇκε πᾶσι τὰ ἐλάσσω κατὰ γίνῃ. αὐ-
 πάλαι σιωθῆεις λέξεις, γλωσσήματα νῦν. οὐ-
 τως ἐν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πάλαι πολυῦμνῶ
 τῶν, νῦν τρόπον τινὰ γλωσσήματα ὄσιν. Κάμιλ-
 λος, Κάισωρ, Οὐόλεσος, Λεοννάτος· κατ' ὑλίγον
 ἦ ὅτι Σκιπίων, καὶ Κάτωρ, ἔτα καὶ Αὐγούστος, ἔ-

τα καὶ Ἀφρικανὸς, ὁ Ἀντωνίνου: ὁ δὲ τίλα γὰρ παρ
 τα, καὶ μυδιώδη ταχὺ γίνετ'. ταχὺ ὅτε παυτε
 λὴς λήθῃ κατέχωσιν. ὁ ταῦτα λέγων ὑπὸ τῷ θαυ
 μασθὲς πῶς λαμβάνω. οἱ γὰρ λοιποὶ ἅμα θεοῖ
 ἐκπνέονταί, αἴσιοι, ἄψυχοι. τί ὅτι καὶ ὅτι ὅλως τὸ ἄε
 μνησκον; ὅλον κενόν. τί δὲν ὅτι ποῦ δὲ δέει ἀποδιδόναι
 εἰς φέρεσθαι; γὰρ τοῦτο, διανοοία δικαία, ὁ πράξεις
 κοινωνικαὶ, καὶ λόγος οἷος μήποτε διεψεύσεται, καὶ
 διάθεσις ἀσπαζομένη τῶν τὸ συμβαίνον ὡς ἀν
 αγκασίον, ὡς γνώριμον, ὡς ἀπὸ ἀρχῆς διαύτης καὶ
 πηγῆς ῥέον: ἐκὼν σεαυτὸν τῇ κλωθοῖ σιυνεπιδί
 δει, πρὸς ἑαυτὸν σιυνῆσαι, οἷς τίσι ποτε πράγμασι
 βλάπτεται: πᾶν ἐφ' ἡμέραν, ὁ τὸ μνημονόειον, καὶ τὸ
 μνημονοδόμιον, θεωρεῖ διηλεκτῶς. πάντα ἡγί με
 ταβολὴν γινόμενα γίνονται. ὁ ἐθίζον γινώσκων, ὅ
 τι ὁ δέει ὅπως φιλεῖ ἢ τῶν ὄλων φύσις, ὡς τὸ, τὰ
 ὄντα μεταβάλλειν, καὶ ποιεῖν νέα ὁμοία. σπέρμα
 γὰρ τρόπον τινὰ πᾶν τὸ ὅμ τοῦ δὲ αὐτοῦ ἐσομένου.
 σὺ δὲ μόνον σπέρματα φαντάζει, τὰ εἰς γλῶσσαν, ἢ μὴ
 τραυ καταβαλλόμενα: τοῦτο δὲ λίαν ἰδιωτικόν.
 ἢ δὲ τεθνήξῃ, ὁ ἔτι ὅτε ἀπλῶς, ἔτι ἀτάραχος,
 ὅτε ἀνύποπτος τοῦ βλαβλῶαι αὐτὸν ἐξωθῆναι, οὐτε
 ἔλεως πρὸς πάντας: ὅτε τὸ φρονεῖν γινώσκων τῷ
 δικαιοπραγεῖν πθέμενος. τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν
 διαβλεπῶν, ὁ αὐτὸν φρονίμως, οἷα μὲν φέρονται,
 οἷα δὲ διώκουσιν. γὰρ ἀλλοτρίῳ ἡγεμονικῶ κακῶν

σὸν ὅχ' ὑφίστατ', ὅδε μὲν γὰρ τινι τροπῇ καὶ ἑτερο-
 ῶσι τὸ ποδεύοντος, πῶς δὲ; ὅπως τὸ ποδεύει κακῶν
 ὑπολαμβάνουσιν οἱ δὲ, τὸ τοῦ μὴ ὑπολαμβα-
 νέτω, καὶ πάντα δι' ἐχθρὰ καὶ τοῖς ἐγγυτάτω αὐτοῦ τὸ
 σωματικῶν τέμνη, καὶ ἡ, ὁρατοῦ σκετ', σὴ πῇ,
 ὁμοῦ τοῦ ὑπολαμβανόμενον ποδεύοντων μόριον, ἢ σὺ
 χαζέτω. τοῖς δὲ τὸν δὲ. κρινέτω μήτε κακὸν τι εἶναι,
 μήτε ἀγαθόν, ὅτι πίστεως διώκεται κακῶ ἀνδρὶ καὶ
 ἀγαθῶ συμβαίνει. ὁ γὰρ τοῦ κακοῦ καὶ φύσιν βιοῦναι
 ἐπίστεως συμβαίνει, ὅτε τὸ τοῦ κακοῦ φύσιν δὲσιν, ὅ-
 τε πρὸς αὐτὸν φύσιν. ὡς γὰρ ζῶον τὸ κοσμον, μίαν οὐσίαν,
 καὶ ψυχῇ μίαν ἐπέχειν, συνεχῶς ὑπὸ νοῦν. καὶ πῶς
 εἰς αἰδοῦσιν μίαν, τὴν τὸν πάντα ἀναδίδου-
 ται. ὅτι πῶς ὁρμῇ μιᾷ πάντα πράσσει. καὶ πῶς
 πάντα πάντων τῶν γινομένων συναιτία. καὶ οἷα
 τις ἡ συνήκεις καὶ συμμέρους. ψυχᾶριον εἰ βα-
 σάζον νεκρὸν, ὡς ἐπὶ κτηνῶν ἐλεγχον. ὅσον δὲ καὶ
 κῶν, τοῖς γὰρ μετὰ βολῇ γινομένων. ὡς δὲ ἀγαθόν,
 ἐκ μεταβολῆς ὑφίσταμένων. ποταμός τις ἐκ τῶν
 γινομένων καὶ ῥόδιμα βίαιον ὁ αἰὼν. ἅματε γὰρ
 ὤφθη ἑκάστον καὶ παρενέγκει, καὶ ἄλλο πρὸς ἀφ' ἑ-
 ραυτοῦ, τοῦ ὅτι γινέσθαι, πᾶν τὸ συμβαίνειν ὅπως
 συνήκεις. ὅτι γινώσκον, ὡς τοῦ ῥόδιον γὰρ τῶ ἐαυτοῦ,
 ὁ πῶς γὰρ τῶ δέρεαι. τοῖς δὲ γὰρ καὶ νόσος, καὶ θά-
 νατος, καὶ βλασφημία ὅτι ἐπιβολή, ὅτι ὅτι αὐτὸν μω-
 ρὸς διφραίνει ἢ λυπεῖ: τὰ ἐξ ἧς αἱ τοῖς πλοκῶν

(αμγόνους οἰκείως ἐπιγίνεται, ὃ γὰρ οἶον κατελθ-
 μκοῖς τις ἐστὶν ἀπκηρτημνῶς, ὅ μόνον τὸ κατη-
 ναγκασμγόνον ἔχουσα, ἀλλὰ συνάφειά οὐλορος,
 ὅ ὡς περ σιωτέτακται σιωημοσμγνῶς τὰ ὄν-
 τα, ὅτως τὰ γινόμενα ὁ δῖαδοχλὺ φιλήν, ἀλ-
 λὰ θαυμασλὴν τινὰ οἰκφότητα ἐμφαίνει· αἰετὸ
 ἡρακλειτέου μεμνήδης· ὅτι γῆς θάνατος ὕδωρ
 γημέδα· καὶ ὕδατος θάνατος αἴερα γημέδα·
 καὶ αἴερος, πῦρ, καὶ ἔμπαλιπ. μεμνήδης ἢ καὶ
 τοῦ ὑπὸ λανθανομγνόν ἢ ἢ ὁδοῦς ἀγχι. καὶ ὅτι ὁ
 μέλισσα δίνωκεδς ὁμιλοῦσι λόγῳ, ὅθι τὰ ὅλα
 διοικουῦν, τούτῳ δῖαφέρονται. καὶ οἷς καθ' ἡ-
 μέραν ἐγκυροῦσι, ταῦτα αὐτοῖς ξγνά φαίνε-
 ται. καὶ ὅτι ὁ δῖα ὡς περ καθ' οὐδόντας ποιῆμ
 καὶ λέγειμ. καὶ γὰρ τότε διοκοῦμεν ποιῆμ καὶ
 λέγειμ. καὶ ὅτι οὐ δῖα πᾶν δας ὅκλειω ὦρ τοῦτ'
 ἐστὶ κατὰ φίλον καθότι παρελήφμεν. ὡς περ
 εἰς σοι θεῶν εἰπων, ὅτι αὐριον τεθνήξῃ, ἢ πάν-
 τως εἰς τρίτῳ, ὅκ' ἐτ' αὐτὸ πᾶν μέγα ἐποιού, ἢ
 εἰς τρίτῳ μᾶλλον, ἢ αὐριον, εἴγε μὴ ἐχάτως
 ἀγμνῆς εἰ· πόσον γὰρ ὁδὸν τὸ μετὰ ξυ; ὅτως καὶ
 τὸ εἰς πολλοσὸν ἔως μᾶλλον, ἢ αὐριον, μὴ δὲν
 μέγα εἶναι νόμιζε· γννοῖμ συνεχῶς· πόσοι μὲν
 ἰατροὶ ἀρτεβνήκασι, πολλάκις τὰς ὁφρῦς ἰατρ
 ἢν ἀρρώσων συναβάσαντες. πόσοι δὲ μαθημα-
 τικοί,

πικρὸν, ἄλλωρ θανάτου; ὥς μέγα πρὸς πόντες;
 πόσοι δὲ φιλόσοφοι πόθι θανάτου ἢ ἀθανασίας
 μυρία διατρυφάμενοι; πόσοι ἢ αἰετῆς πολλὰς ἀρ-
 κτείναντες; πόσοι ἢ τύραννοι ὄζουσι ψυχῶν
 μετὰ δεινοῦ φρεσὶ γματθῶς ἄδανάθι κερ-
 μένοι; πόσαι δὲ πόλεις, ὅλαι ἢ οὕτως εἶπω,
 τεθνήκασιν· Ελίκη, καὶ Γομπηῖοι, καὶ Ἡρακλά-
 νορ, καὶ ἄλλαι ἀναρίθμητοι. ἐπιθὶ δὲ καὶ ὄσους
 οἶδας, ἄλλοι ἐπ' ἄλλω. ὁ μὲν τοῖθι κηδεύσας,
 εἴτα θύετα ἄθῃ. ὁ δὲ, ἐκείνορ. πάντα δὲ γνῶντα
 τὸ γὰρ ὅλα κατιδεῖν αἰετὰ ἀνθρώπινα ὥς ἐφ' ἡ-
 μερα καὶ οὐτε λῆ, καὶ ἔχθες μὲν μυξάειον· αὐ-
 τοῖς δὲ τάειχος, ἢ τέφρα. τὸ ἀκαταῖον δὲ τοῦ
 τοῦ χρόνου κατὰ φύσιν διελθεῖν, καὶ ἡλεωρ
 καταλῦσαι· ὥς αὖ εἰ ἐλαία πέπαιρος γηρομένη,
 ἐπιπῆν, θυφημοῦσα τὴν γνῆγκῶσαν, καὶ χάρειν
 εἰδ' ἣν ὅθι φύσαντι δ' ἰδῶ. ὁμοίον εἶναι τῇ
 ἄκρῃ, ἢ διλωκεῶς τὰ κύματα προσρήσεται.
 ἢ δὲ ἐσηκε καὶ πόθι αὐτῷ κρημίζεται τὰ
 φλεγμένα τὰ ὕδατα. ἀτυχὴς ἐγὼ δὲ
 τὸ τὸ μοι σιωπῇ βη. οὐ μὲν οὖν, ἀλλ' ὅτι τυχὴς ἐ-
 γὼ, ὅτι τούτου μοι συμβεβηκὸς, ἄλυτθῃ
 διατελῶ, οὔτε ὑπὸ πρὸντθῃ θραυόμενθῃ, οὔ-
 τε ἐπὶ ὁρ φοβούμενθῃ. συμβλῶαι μὲν γὰρ τὸ
 τοιοῦτο παντὶ ἐδωάτο· ἄλυτθῃ δὲ ὅπως
 ὑπὸ τὸ τῷ αὐτῷ διετέλεισθῃ. διὰ τὸ δὲ ἐκείνο μᾶλλον

ἀτύχημα, ἢ τὸ τοῦ θυτύχημα. λέγεις ὅτι ὁλως ἀτύχη
 μα ἀνθρώπου. ὁ δὲ ἐστὶν ἀπὸ τευγμα φησὶ φύσεως
 τὸ ἀνθρώπου. ἀπὸ τευγμα ὅτι φύσεως τὸ ἀνθρώ-
 που εἶναι σοὶ δοκεῖ, ὁ μὴ πρὸς τὸ βόλημα τὸ φύ-
 σεως αὐτὸ δέσσι. τί ἐν τῷ βόλημα μεμάθηκας; μή τι
 ἐν τῷ συμβεβηκὸς τὸ κωλύει σε δικαίον εἶναι; με-
 γαλόψυχον; σώφρονα; ἐμφρονα; ἀπρόπῳτον;
 ἀδιδάκτους; αἰδόμενον; ἐλεύθερον; τ' ἄλλα ἀ-
 συμπτώντων ἢ φύσις ἢ τὸ ἀνθρώπου ἀπέχει τὰ ἰ-
 δία. μέμνησο λοιπὸν ὕπτι πάντος τὸ εἰς λύπην
 σε πρὸς ἀγρυμνῆς, θύτω χρεῖς τῷ λόγῳ. ἔχῃ
 τι τὸ ἀτύχημα, ἀλλὰ τὸ φέρει αὐτὸ γρηναίως,
 θυτύχημα. ἰδιωτικὸν μὲν, ὁμῶς ὅτι ἀνυτικὸν βοήθη-
 μα πρὸς θανάτου καταφρόνησιν, καὶ ἀπόλη-
 σιν τῶν γλίσχρος γνώσας τριψάντα μὲν ζῶν, τί ἐν
 αὐτοῖς πλεον, ἢ τοῖς ἀώροις; πάντως πᾶν ποτε κεν
 ης, Καδικιανός, Φαβιῶ, Ιουλιανός, Λέπιδος.
 ἢ εἰ τις τοιοῦτος, οἱ πολλοὶ ἐξελύεγκαν, εἶτα ἐξελύ-
 χθησαν. ὅλον μικρόν δέσσι τὸ διάστημα, καὶ τὸ διό-
 σων, ὅτι μεθ' οἷον δέξαντ' ἐλθόντων, καὶ γνώσας σωμα-
 τίων; μὴ ἐν ὧς πρᾶγμα. ἐλέπε γὰρ ὁπίσω τὸ ἀ-
 χανὲς τὸ αἰώνος, ὅτι τὸ πρόσω ἄλλο ἀπειρομ. γνῶ-
 σιν θύτω, τί διαφέρει ὁ τριήμερος τὸ τριμερὴς.
 ὡς τὴν σιῶτομον αἰετρεχε. σιῶτομον δὲ ἢ ἡ
 φύσιν. ὥς κατὰ τὸ ὑγιαίνειν πᾶν λέγειν καὶ
 πράσσειν. ἀπαλλοτρίωσι γὰρ ἡ θιαύτη πρόδοις,
 κῶπων,

νόπων, καὶ στρατείας, καὶ πάσης οἰκονομίας καὶ
κομψείας.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος Θ' ᾧ εἰς ἑαυτόν

Βιβλίον ε.

Ρηθς ὅταν δυσόκνως δζεγείρη, πρὸ
χειρομ' ἐσω, ὅτι ὑδὶ ἀνθρώπου οὐ-
ρομ' ἐγείρομαι. ἔτι δ' ὅν δυσκολαί-
νω εἰ πορδύομαι ὑπὸ τὸ ποιῆν, ὡμ
γνέκνυ γέγονα, Ἐ ὡμ χάριμ πρὸ ἡγμαι εἰς τ' ἡσ-
μομ. ἢ ὑπὸ τ' το κατεσκδύασμαι, ἵνα κατὰ κέμει
εἰς τοῖς σρωματίοις ἑμαυτὸν θάλω. ἀλλὰ τῷ-
τῷ ἡδίομ. πρὸς τὸ ἡδέωται δ' ὅν γέγονας; ὅλως δὲ εἰ
πρὸς ποιῆν ἢ πρὸς γνέργειαν; εἰ βλέπεις τὰ φυ-
τάδια, τὰ σρωθάδια, αὐτὸν μύρμηκας, αὐτὸν ἀράχνας,
τὰς μελίσσας, τ' καὶ αὐτὰς συγκοσμοῦσας ἡσ-
μομ. σὺ εἰ θέλεις τὰ ἀνθρώπινα ποιῆν; εἰ τρέχεις
ὑδὶ τὸ ἡσ- τὴν σὺν φύσιν; ἀλλὰ δεῖ καὶ ἀναπά-
νεσθαι. δεῖ εἰδῶκε καὶ τὸ τὸ μέτρα ἢ φύσις. εἰδῶ
κε μὲν τοῖς καὶ τοῦ ἰδίου, καὶ πίνειν, καὶ ὅμως σὺ,
ὑπὲρ τὰ μέτρα, ὑπὲρ τὰ ἀρκουῶντα πρὸ χωρεῖς. γν'
ταῖς πράξεσι, ἡ δὲ ἐπὶ ἀλλ' ὅντος τῷ δωματῷ. εἰ
γὰρ φιλεῖς σιαντόν. ἐπέ τοι καὶ τὴν φύσιν αὐ-

πορρωτέρω ἐαυτοῦ. Δεικνύται ὅτι ἐκ ἐχθροῦ θαν-
 μάσαι, ἔστω· ἀλλὰ ἔτι πολλὰ, ἐφ' ὧν ἐκ ἐχθροῦ εἰ-
 πῆμι, ὃ γὰρ πέφυκα. ἔκκεινα ἐν πῦρ ἔχου, ἀπὸ ὅλας
 ὅτι γὰρ σοὶ τὸ ἀκίβδηλον, τὸ σεμνόν, τὸ φερέπονός,
 τὸ ἀφιλόδοτον, τὸ ἀμεμφήμοισρον, τὸ ὀλιγοδύες,
 τὸ θυμὸν, τὸ ἐλδύθερον, τὸ ἀπέριστον, τὸ ἀφλύ-
 αρον, τὸ μεγαλείον. ἐκ αἰδιότητος, πόσα ἡδὴ πῦρ-
 χεὶς δυνάμει, ἐφ' ὧν ἐδ' ἐμὴ ἀφύϊας καὶ ἀνε-
 πίπτοις οὐκ ἐστὶν πρόφασις, ὁμῶς ἐτι καὶ τῶ μένεις
 ἐκώμῃ; ἢ καὶ γογγύζεις, καὶ γλιχρύνεσθαι, ὅτι κολα-
 κεύεις, ὅτι τὸ σωματίον κατατιγῆς, καὶ ἀρεσκεί-
 ας, καὶ πόρ πόρ ἐνέσθαι, ὅτι ὅσα ὦτα ῥιπῆς ἐσθαι
 τῇ ψυχῇ, ὅτι τὸ ἀφύϊας κατασκευάσθαι ἀναγκά-
 ζει· ὅ, μακάριος θεός, ἀλλὰ ὅσων μὴ πάλαι ἀπὸ κλ-
 λήθαι ἐδιδάσσο. μόνον δὲ εἰ ἀρῶς βραδύτε-
 ρον, καὶ δύσπαρακολούθητότερον καταγινώ-
 σκει. καὶ τῷ ὅτι ἀσκητέον μὴ παρρησιουμέν-
 νον, καὶ ἐμφιλοδοκίᾳ τῇ νοθείᾳ. ὁ μὲν τις ὅστις,
 ὅταν τι διεξιὼν περὶ ἴνα προῖξῃ, πρόχειρον καὶ
 λογισάσθαι, αὐτοῦ τὸ χάρις. ὁ ὅτι πῶς τῷ μὲν ὃ πρό-
 χηρον, ἀλλως μὲν τοῦ πῦρ ἐαυτοῦ, ὡς πόρ χρεώσθαι
 διανοεῖται, καὶ οἶδεν ὃ πεποίηκεν. ὁ δὲ τις
 τρόπον τινὰ ὃ οἶδεν ὃ πεποίηκεν· ἀλλὰ ὁμοί-
 ὅς ὅστις ἀμπέλω βότρωον γένηκός, καὶ μηδὲν
 ἄλλο πῶς ἐπιζητῇ, μετὰ τὸ ἀπαξ τὸν ἰ-
 διον καρπὸν γένησθαι, ἵππῳ δ' ἀμῶν, κύων

ἔχονδύλας, μέλισσα μέλι ποιεῖ(αα). αὐθροῦ πῦρ δ'
 οὐ ποιεῖ(ας) ἐκ ἐπιβοᾶται· ἀλλὰ μεταβαίνει ἐφ'
 ἑτερον ὡς ἀμπελὺ ὡλὶ τὸ πάλιν γνὶ τῷ ὄρα· ἢ
 βότρυον γνὶ γκαῖμ. γνὶ τούτοις δὲν δεικνύει, τοῖς τρύ-
 πομινὰ ἀπὸ ἀκαλοσθέντως αὐτὸ ποιεῖσιν· ναὶ. ἀλλ'
 αὐτὸ τούτο, δὲ ἀπὸ ἀκαλουθῆμ. ἰδίον γὰρ φησι
 τῷ κοινωνικῷ, τὸ αἰδιανέως ὅτι κοινωνικῶς γν-
 εργεῖ. καὶ νῦν δὲ βόλεθαι, καὶ τὸ κοινῶν αἰδι-
 αῖ. ἀλλ' ἄρα μὲν ἐστὶ ὁ λέγει· τὸ δὲ νῦν λεγόμενον
 παρεκδέχῃ. εἰς τὸ εἶναι εἰς ἐκείνων, ὡς πρότε-
 ρον ἐπεμνήσθην. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι, λογικῇ τινι πι-
 θανότητι πρᾶττονται. εἰάν δὲ θελήσης συνεῖναι
 τί ποτέ ἐστι τὸ λεγόμενον, μὴ φοβῶ, μὴ πρὸ τῷ
 πρᾶττοντος τί ὄργον κοινωνικόν. θυγὴν ἀβλῶαι-
 ων, ὕσον, ὕσον ὡς φίλε (δὲ) καὶ (τῷ) ἀρεῖας (τῷ) Αθη-
 ναίων καὶ τῷ πεδίων. ἢ τοι οὐδεὶς οὐχέως, ἢ ὅπως
 ἀπλῶς καὶ ἐλδιδέως. Ὅποῖόν ἐστι τὸ λεγόμενον,
 ὅτι σωεταξὺν ὁ ἀσκληπίος τότε ἰππασίαν·
 ἢ ψυχολογίαν, ἢ ἀνυπόδησίαν. τοῦτόν ἐστι καὶ
 τὸ σωεταξὺν τότε ἢ τῷ ὅλῳ φύσις, νόσον, ἢ
 πῆρῳσι, ἢ ἀρβολῶν, ἢ ἀλλό τι τῷ τοῦτο. καὶ
 γὰρ ἐκεῖ τὸ σωεταξὺν τοῦτόν τισημαίνει. ἔτα-
 ξε τοῦτο πρὸς τοῦτο, ὡς κατάλληλον εἰς ὑγίαν.
 καὶ γνῶναι τὸ συμβαῖνον ἐκαστὴν τέτακτα
 πως πρὸς αὐτὸ κατάλληλον εἰς τὴν ἐμαρμε-
 νίαν. ὅπως γὰρ καὶ συμβαίνει αὐτὰ ἡμῖν λεγο-
 μένα

με. ὡς καὶ εὖ τε τραγῶντες λίβες γν' τοῖς τέχαι-
 σι, ἢ ταῖς πυραμίσι συμβαίνειν οἱ τεχνῖται λει-
 γοσι, σωαρμοζοντας ἀλλήλοις τῇ ποιεῖσιν σωθεῖ-
 σαι. ὁλως γὰρ ἁρμονία ἐστὶ μία. καὶ ὡς πόρ' ἐκ παν-
 τωρ τῶν σωμάτων ὁ κόσμος τοῦτο τοῦ σώματος συμ-
 πληρῶται, ὅτως ἐκ πάντων τῶν αἰτιῶν ἡ εἰμαρ-
 μὴ τοιαύτη αἰτία συμπληρῶται. νοῦσι δὲ ὁ λέ-
 γω, καὶ οἱ τέλειον ἰδιδότω. φασὶ γὰρ ἰδοῦν ἐφεργν-
 αὐτῷ. οὐκ οὐρ τοῦτο τοῦτω ἐφέρεται. καὶ ἰδοῦν τοῦ-
 τω σωετάρητο. δεχόμεθα οὐρ αὐτὰ, ὡς ἐκείνα
 ὁ ἀσκληπιὸς σωτάρηται. πολλὰ γοῦν καὶ γν' ἐκεί-
 νοις ὅτι τραχέα. ἀλλὰ ἀσπάζομεθα τῇ ἐλπίδι τῆς
 ὑγείας. τοῦτορ ἡ σοι δοκείτω, ἀνυσίς καὶ σωτέ-
 λεια τῇ τῇ κοινῇ φύσει διοκούντων, διορ ἡ σὴ ὑ-
 γία. καὶ ὅτως ἀσπάζο πάν' ὅ γινόμεν', ἡμ' ἀπὸ
 νέεσθ' ὁρ' διοκῆ, εἰς ὃ ἐκεῖ ἀγειν, ὑπὸ τῷ τοῦ κόσ-
 μου ὑγίαιαν, καὶ τῷ τοῦ διοσ' εὐοδίαν καὶ εὐπρα-
 γίαν. ὅ γὰρ αὐτὸ τό τι ἐφόρην, εἰμὴ τῷ ὅλω σωε-
 φερην. ὅδε γὰρ ἡ τυχεῖα φύσις φέρει τι, ὅ μὴ θεῶν
 διοικεμένῳ ἔσθ' αὐτῇ κατ' ἀλληλόμ' ὅτι. ὅκαρ καὶ
 τὰ δύο λόγους εἰργαίει καὶ τὸ συμβαῖνον σοι.
 καὶ ὅνα μὲν, ὅτι σοι ἐγίνετο, καὶ σοι σωετάρη-
 το, καὶ πῶς σὲ πῶς ἔχον ἀνῶθεν ἐκ τῶν πρεσβυ-
 τῶν αἰτιῶν συγκλωβόμενον. καὶ ἔτορ' ὅτι, ὅτι
 τῷ ὅλομ' διοικέντι τῷ εὐοδίας καὶ τῆς σωτελεί-
 ας, καὶ νῆσθ' εἰς συμμονῆς αὐτῇ αἰτιῶν ὅτι. πῶς

ται γὰρ τὸ ὁλόκληρον, ἐὰν καὶ ὁλεῖται διακόψῃς ῥι-
 σωμαφείας καὶ σωμαχείας ὥσπερ τῶν μορίων, ἔ-
 τω δὲ καὶ τῶν αἰτίων. διακόψῃς δὲ ὅσον ὑπὸ σοί,
 ὅταν διυκρυνῇς, καὶ τρόπον τινα ἀναρῇς· μὴ
 σικχαίνειν, μηδὲ ἀπαυδᾷν, μηδὲ ἀκρδυσσενεῖν,
 εἰ μὴ κατὰ πυκνοῦ ταῖ σοι τὸ ἀκρδουμάτωρ ὀρ-
 θῶν ἕκαστα πράσῃς, ἀλλὰ ἐκκρυσθῇ τα, πάλιν
 ἐπανιέναι, καὶ ἀσμελίζειν εἰς τὰ πλείω ἀνθρώπων
 κώτορα, καὶ φιλεῖν ἑαυτὸν, ἐφ' ὃ ἐπανέρχῃ. καὶ μὴ
 ὥς πρὸς παιδιαγωγὸν τινὶ φιλοσοφίαν ἐπανιέ-
 ναι. ἀλλ' ὥς οἱ ὀφθαλμοὶ πρὸς τὸ ἀπογυῖον
 καὶ τὸ ὁρμῶς ἄλλος πρὸς κατὰ πλάσμα, ὥς πρὸς
 καταιόνησιν. ὅτως γὰρ ὁ δὲ ὑπὸ δίδειται τὸ πειθα-
 χεῖν τῷ λόγῳ, ἀλλὰ προβαλεῖν αὐτῷ. μέμνη-
 σο ὅτι φιλοσοφία μόνον θέλει ἢ φύσις σε θέλει.
 σὺ ὅμως ἄλλο ἢ θελοῦν οὐκ ἔχει φύσιν. τί γὰρ τῶν προ-
 στωτέρων; ἢ γὰρ ἡδονὴν ἔχει εἰς ἑαυτὸν σφάλει; ἀλλὰ
 θέσσαι, εἰ προστωτέρων μεγαλοψυχία, ἐλδοθε-
 ρία, ἀπλοῖς, ὁυγνωμοσύνη, ὁσιότης. αὐτὸ γὰρ φρο-
 νήσεως τί προστωτέρων; ὅταν τὸ ἀπαιεῖται καὶ ὁ-
 ρῇ γὰρ πᾶσι τὸ πρηνὲς ἐλδοθερικήν καὶ ὁσιονομικήν
 διδάμειν γνῶμην. τὰ μὲν πράγματα γὰρ αὐτῶν
 τῶν ῥόπων ἡ ἀεὶ ἐκκαλύπτει ὅτιν, ὥς φιλοσόφοις ἐκ
 ὀλίγοις ὅτιν τυχῶν ἐδοξε ἢ παλαιά πασι ἀνα-
 τάλῃ πᾶσι εἶναι, πλὴν αὐτοῖς γὰρ τοῖς Στωϊκοῖς διυκρ-
 τάλῃ πᾶσι δοκεῖ, καὶ πᾶσι ἢ ἡμετέροις συγκατάθε-
 σις,

σις, μετὰ πῶτῃ, ποῦ γὰρ ὁ ἀμετὰ πῶτῳ. μέλει
τοῖνυν ἐπ' αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα, ὡς ὀλιγόχρονα,
καὶ θυτελῇ, καὶ διωάμενα ἐνέκτῃσι λιναῖς, ἢ
πόρνης, ἢ ληστῶν. μετὰ ὅσων ἐπιθι ὑπὲρ τὰ τὸ συμ-
βιόντων ἡθῶν, ὧν μόλις ὅτι καὶ τῷ χαλεπότητι ἀνα-
σχέδω, ἵνα μὴ λέγω ὅτι καὶ ἐαυτὸν ἴς μόγισ ὑπο-
μένει. Εἰς τὸ τῷ ὄφει, καὶ ῥύπω καὶ ὁσάυτῃ ῥῆ-
σει τὸ τεσσάρων, καὶ τῷ χρόνῳ, καὶ τῷ λινώσεων, καὶ τῷ
λινωμένων, τί ποτ' ὅτι ἐκλινθῆναι, ἢ ὅτι ὅλως
αποδαδῆναι διωάμεν, ὅδ' ὑπὸ νοδ. τὸν αὐτίον
γὰρ δὲ πᾶμυθὸς ἐαυτὸν ποδεμένον τῷ φύσι-
κῶ λύνει, καὶ μὴ ἀχάλλειν τῇ διατριβῇ, ἀλλὰ τὰ
τοῖς μόνοις προσαναπαύει. ἐνὶ μὲν ὅτι οὐδὲν
συμβήσεται μοι, ὅτι κατὰ τὴν τῶν ὅλων φύσιν
ἔσιρ. ἐτόρῳ δέ, ὅτι ἐξέσι μοι μηδὲν πράσσειν πρὸς
τὸν ἐμὸν θεὸν καὶ δαίμονα. ὅτι οἱ γὰρ ὁ ἀναγκά-
σων ὅσων πρὸς βῆναι. πρὸς τί ποτε ἀρὰν ἔχω
μαί τῇ ἐμαυτοῦ ψυχῇ; πρὸς ἑκαστον ὅσων ἐπανερω-
τᾶν ἐαυτὸν, καὶ δὲ τὰ ζῆν, τί μοι ὅτι νῦν ἐν τού-
τῳ ὅτι μοι εἶναι, ὅτι δὴ ἡγεμονικὸν καλεῖται; καὶ τί-
νῳ ἀρὰν ἔχω ψυχῶν, μή τι παιδίσ; μή τι μῆρα
κίς, μή τι γυναικαίου, μή τι τυραννίδος; μή τι κτή-
νους; μή τι θηρίων; ὑποοῖα τίνα ὅτι τὰ τοῖς πολ-
λοῖς δοκοῦντα ἀγαθὰ, καὶ ἐν τεύθειν λαβοῖς.
εἰ γὰρ τις ὑπὸ νόσειν ὑπαρχονταί τίνα ὡς ἀ-
ληθῶς ἀγαθὰ, οἷον φρόνησιν, σωφροσύνην,

δικαιοσύνην, ἀνδρίαν, ἃ καὶ ταῦτα προεπινοή-
σας, ἐπιανύσαι διωθήσῃσι. ὑπὸ τῷ ἀγαθῷ
γὰρ ἐφαρμόσει. τὰ δ' ἐγὼ τοῖς πολλοῖς φαινόμενα
ἀγαθὰ προεπινοήσας τίς ὁρίζεσθαι, καὶ ῥα-
δίως δίδεσθαι, ὥς οὐκ εἰς ὑπεργόμῳ τὸ ὑπὸ τῷ
λεωμικοῦ ἐρημνίον. ὅπως καὶ οἱ πολλοὶ φαντάζον-
ται τῷ διαφορᾷ. ὃ γὰρ καὶ ἴσθαι μὲν ὃ προσέκο-
πῃν καὶ ἀπηνειούῃ. ἢ δὲ ὑπὸ τῷ πλάτῳ καὶ τῷ
πρὸς τρυφῇ ἢ δ' ὅταν δυσκληρημάτων πρὸς διέχο-
μεθα, ὥς ἱκνουμνίως καὶ ἀσείως ἐρημνίον. πρὸς
θι οὐκ καὶ ἐρώτα, εἰ τιμνέον καὶ ἀγαθὰ ὑπολη-
πῇον τὰ τοιαῦτα, ὅν προεπινοηθέντων οὐκ εἰς
αὐτὸν φέροιτο, τὸ ἔνι λεκτῇ μνίον αὐτὰ ὑπὸ τοῦ
πορείας, ὃ καὶ ἔχει ὅποι χέσῃ.

Ἐξ αὐτῶν δὲ καὶ ὑλικῶς σωέσκηκα. ὃ δ' ἐτόρον
δὲ τῶν εἰς τὸ μὴ ὄν φθαρθήσεται. ὡς αὖτε ὃ δὲ ἐκ
τοῦ μὴ ὄντος ὑπέρσῃ. οὐκ οὐκ κατὰ ταχθῇ σε τὴν πᾶν
μέρῃ ἐμὸν, καὶ μεταβολὴν εἰς μέρῃ τι τοῦ κόσ-
μου. καὶ πάλιν ἐκείνο εἰς ἐτόρον μέρῃ τοῦ κόσμου
μεταβαλεῖ. καὶ ἡ δὲ εἰς ἀπειρον καὶ τοιαῦτα δὲ
μεταβολὴν λέγω ὑπέρσῃ. καὶ οἱ ἐμὲ γνῶν ἡσαν-
τες, καὶ ἐπανιόντι εἰς ἄλλο ἀπειρον. ὃ δὲ γὰρ καὶ
λυσὶ ὅπως φάναι, καὶ ἂν ἡ τὴν πᾶν δὲ πεπρασμέ-
νας ὁ κόσμος διοικῇται.

Ὁ λόγος καὶ ἡ λογικὴ τέχνη διωκόμεναι εἰς τὴν
ἑαυτῶν ἀρκῆμεναι, καὶ τοῖς κατ' ἑαυτὰς ὄργοις,
ὁρμῶνται μὲν οὐκ ἀπὸ τοῦ οὐκ εἰς ἀρχῆς. ὁ δὲ οὐκ

ἢ εἰς τὸ προκείμενόν τέλος. καθὸ καθ' ὁρῶσεις αἰθε-
 ραὶ πρᾶξεις ὀνομάζοντες, τὴν ὀρθότητα φιλοσοφί-
 ῃ σημαίνουσαι. ὅθεν τὸ τῶν ῥητόρων ἀνδρώπων, ἢ ἀν-
 δρώπων καθὸ ἀνδρώπος ὅστις, ὅκ' ὑπὸ βάλλει. ὅκ' ἐστὶν
 ἀπαυτῆματα ἀνθρώπου, οὐδὲ ἐπαγγέλλεται αὐ-
 τὰ ἢ τῷ ἀνθρώπου φύσις. ὅθεν τελειότητες εἰσι
 φιλοσοφίᾳ ἀνθρώπου φύσεως. ὅθεν οὖν ὅδε τὸ τέλος
 γὰρ αὐτοῖς ὅστις τῷ ἀνθρώπῳ κείμενόν. ὅθεν τὸ συμ-
 πληρῶν τὸ τέλους τὸ ἀγαθόν. ἐπὶ ἐπὶ τῶν
 ἢ ὑπὸ βάλλοντες ἀνθρώπων, ὅκ' αὐτὸ ὑπερφρο-
 νῆν αὐτῶν, καὶ κατεξάνισκται, ὑπὸ βάλλοντες ἢ.
 ὅθεν ἐπαυτεὶς ἢ ὁ ἀπὸ προσομιλίας τῶν ἐαυτὸν πα-
 ρεχόμενον. οὐδὲ αὐτὸ ἐλαττωμένους ἐαυτοῦ γὰρ τινε-
 τῶν ἀγαθὸς ἢ, εἰ ποῦ ταῦτα ἀγαθὰ ἢ. νῦν
 δὲ ὅσον ποῦ πλείων τις ἀφαιρῶν ἐαυτοῦ τούτων,
 ἢ ὅσον ἐτόρων, ἢ καὶ ἀφαιρῶν ἢ τῶν
 ἀνέχεται, ὅσον δὲ μάλλον ἀγαθὸς ὅστις. οἷα αὐτὸ πολ-
 λάκις φαντασθῆς, ὅσον αὐτῇ σοὶ εἶσαι ἢ διάνοια.
 Βάπτεται γὰρ ὅσον τῶν φαντασιῶν ἢ ψυχῇ. βά-
 πτεται οὖν αὐτῶν, τῇ συνεχείᾳ τῶν ὅσον φαινα-
 σιδων. οἷον, ὅτι ὅσον ζῶν ὅστις, ἐκεῖ καὶ δὲ ζῶν. γὰρ αὐ-
 λῆ δὲ ζῶν ὅστις, ἐστὶν ἄρα καὶ δὲ ζῶν γὰρ αὐλῆ. Καὶ
 πάλιν, ὅτι οὐ ποῦ γὰρ ἐκαστον κατεσκεύασαι.
 πῶς ὁ δὲ κατεσκεύασαι, πῶς ὅσον φέρεται. πῶς
 ὁ φέρεται δὲ, γὰρ τῶν τὸ τέλος αὐτοῦ. ὅσον δὲ
 τὸ τέλος, ἐκεῖ καὶ τὸ συμφέρον, καὶ τὰ ἀγαθὰ ἐ-

κἄς τ' ἄρα ἀγαθὸν τῷ λογικῷ ζῶντι, κῆνωσία.
 ὅτι γὰρ πρὸς κῆνωσίαν γεγονάμεθα, πάσαι δὲ δὴ
 κτὰ. ἢ ὅκ' ἡμῶν γινώσκεις, ὅτι τὰ χεῖρα τῶν κρείττο-
 νων γίνεσθαι. τὰ δὲ κρείττω ἀλλήλων, κρείττω ἢ τῶν
 μὲν ἀψύχων, τὰ ἐμψύχα· τῶν δὲ ἐμψύχων, τὰ
 λογικὰ. τ' τὰ ἀδύατα διώκει, μανικόν. ἀδύ-
 νατον δὲ τ' ὅς τις φαύλος μὴ τοιαῦτα πινὰ ποιῶν.
 Οὐδὲν ὁδὸν συμβαίνει, ὅ ουχὶ ἐκείνο πᾶν φυκὸν
 φέρει αὐτῷ. ἄλλω τὰ αὐτὰ συμβαίνει. καὶ ἢ τοι
 ἀγνοῶν ὅτε συμβέβηκεν, ἢ ὡς διεικνύμεθα με-
 γαλοφροσύνῃ δὺς αἰετῶν, καὶ ἀνέκωτ' ὀρέμεται. δει-
 νόμ' οὐρ ἀγνοίαν καὶ ἀρεσκείαν ἰχυροτόρας εἶναι
 φρονήσεως, τὰ πράγματα αὐτὰ ὅτι ὅπως ἔσται
 ψυχῆς ἀπῆται. ὅδε ἔχει εἴσοδον πρὸς ψυχὴν. ὅ-
 δε τρέψαι, ὅδε κινῆσαι ψυχὴν δυνάται. τρέψαι
 δὲ καὶ λινεῖ αὐτὴν ἐαυτῇ μόνῃ. καὶ οἶον αὐτὴν λιμα-
 τῶν κατὰ φύσιν ἐαυτῇ, τοιαῦτα ἐαυτῇ ποιεῖ
 τὰ προσυφεσῶτα. καθ' ἑτοῖον μὲν λόγον ἡμῖν
 ὅσον οἰκειότατον ἀνθρώπῳ, καθ' ὅσον δὲ ποιη-
 τέον αὐτῷ καὶ ἀνεκτέον. καθ' ὅσον δὲ γίνεσθαι
 ἡμῖν εἰς τὰ οἰκεία ὄργανα, ὅτι ἐν τῶν ἀσφαφόρων μοι
 γίνεται ὁ ἀνθρώπῳ. οὐχ ἥσασον ἢ ἡλιθίον, ἢ ἀνε-
 μόν, ἢ θνητόν. ὑπὸ τούτων δὲ γίνεσθαι μὲν ἡμῖν
 ἐμποδισθῆναι αὐτῶν ὁρμῆς δὲ καὶ διαθέσεως, ὅ γίνε-
 ται ἐμπόσθ' ὅτι τῶν ὑπεξαίρεσιν, καὶ τῇ πᾶσι
 πᾶσι, πᾶσι τρέπει γὰρ καὶ μεδίσησι πᾶν τὸ ἐν-
 εργεῖας

νοδργείας κώλυμα ἢ διάνοια εἰς τὸ προσηγόμενῳ. καὶ
 πρὸ ὁρῶσ γίνεται τὸ τῷ ὁρῶσ τὰτου ἐφεκλικόν·
 καὶ πρὸ ὁδῶ, τὸ εἰς ὁδὸν ταύτης ἐνστάτικόν. τῶν γὰρ
 τῶν νόσμων τὸ κρᾶτισον τίμα. εἰς δὲ ὅσον, τὸ πᾶσι
 χρόμῳ, καὶ πάντα διέπον. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν γὰρ
 σοί τὸ κρᾶτισον τίμα. εἰς δὲ ὅσον, τὸ ἐκείνῳ ὁμο-
 γηρές. καὶ γὰρ ὡς τὸ τὸ τοῖς ἄλλοις χρόμῳ, τοῦτο
 εἶσι. καὶ ὁ σὸς βίβλῳ, ὑπὸ τὰτου διοικεῖται.

ὁ δὲ τὴν πόλιν ἐκείνῃ βλαβερόν, ὅδε τὸν πολίτην
 βλάπτει. ὡς πάσης εἰς τὸν βεβλάφθαι φαντα-
 σίας, ὅσον ἐπαγε τὸν κανόνα. εἰ ἢ πόλις ὑπὸ τὰ
 τὴν μὴ βλάπτεται, ὅδε ἐγὼ βέβλαμμαι. εἰ δὲ ἢ
 πόλις βλάπτεται, ἐκ ὁργισίον τῷ βλάπτοντι
 τῷ πόλιν. τί τὸ πρὸς χρόμῳ. Πολλάκις γὰρ θυμῷ, τὸ
 τάχῃ εἰς πρὸς φορᾶς καὶ ὑπεξαγωγῆς τῶν ὄν-
 των τε καὶ γινομένων. ἢ τε γὰρ ὅσα οἶον ποτα-
 μὸς γὰρ διηνεκεῖ ῥύσῃ. καὶ αἱ ἐνέργειαι γὰρ συνεχέσι
 μεταβολαῖς. καὶ τὰ αἶλια γὰρ μυρίαις τροπαῖς,
 καὶ χειρὸν ὅδε γὰρ ἐσῶς, καὶ τὸ πρὸς γῆς. τὸ δὲ ἄ-
 περον τοῦτε πρὸς ἀχρότῃ καὶ μέλλοντῃ ἀχα-
 νές, ὡς πάντα γὰρ φανίζεται. πῶς ἔρ οὐ μωρός, ὁ
 γὰρ τῷ τοῖς φυσώμενῃ, ἢ ἀπώμενῃ, ἢ χετλια-
 ζῶν, ὡς γὰρ ἔστι χρόνῳ καὶ ὡς μικρὸν γὰρ ὁ χρόνῳ.
 μέμνησο εἰς συμπάσης ὅσας, ἢς ὀλίγῃς μετέ-
 χεις, καὶ τὸν σύμπαντος αἰῶνος, ὅς βραχὺ καὶ ἀκατα-
 ἄσῃ διὰ σῆμα ἀφώρῃσαι, καὶ εἰς μαρτυρίας,

ἥς πόσον εἰ μὲν. ἀλλ' ἁμαρτανῆς τίς ἐμὲ,
 ὅψεται. ἰδίαν ἔχει διαθείσιμ, ἰδίαν γνῆρυσαν, ἐ-
 γὼ νῦν ἔχω ὅ με δέλει νῦν ἔχειν ἢ κρινὴ φύσις, καὶ
 πράσσω ὅ με νῦν πράσσει δέλει ἢ ἐμὴ φύσις.
 Τὸ ἡγεμονικὸν καὶ κυριεύον τῆ ψυχῆς σου μέρος,
 ἀτρεπὸν ἔσω, ὑπὸ τῆ γνῆς τῆ σαρκὸς λείας ἢ τρα-
 χείας κινήσεως, καὶ μὴ συγκρινέδω, ἀλλὰ ποδ-
 γραφέτω αὐτὸ, καὶ ποδλοεῖζέτω τὰς πείσεις ἐ-
 κείνας γνῶσις μορίοις, ὅταν διὰ ἀναδιδῶνται κα-
 τὰ τὴν ἐτόραν συμπάθειν εἰς τὴν διάνοιαν, ὡς
 γνῶσιν σῶματι ἡνωμένῳ, τότε πρὸς μὲν τὴν αἰσθη-
 σιν, φυσικὴν οὐρανῶν, ὅ πειρατὸν ἀντιβαίνομεν. τῇ
 ἢ ὑπόληψιν, τῇ ὡς ποδὶ ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ μὴ προσ-
 ἑθέτω τὸ ἡγεμονικὸν δὲ αὐτοῦ συζῶ θεοῖς. συζῶ
 ἢ θεοῖς ὁ συνεχὲς δεικνύς αὐτοῖς τὴν ἑαυτοῦ ψυ-
 χὴν ἀρεσκουμένην μὲν τοῖς ἀρετεμομύοις· ποιῶ-
 σαν ἢ ὅσα βλάπεται ὁ δαίμων, ὃν ἐκείνῳ προσέ-
 τλω καὶ ἡγεμόνα ὁ ζῶνς ἐδωκεν, ἀπόσπασμα ἐ-
 αὐτῷ, ὅτ' εἰς εἰς, ὁ ἐκείνου καὶ λόγος. τῷ
 γράσωνι μήτε οὐ γίγνη; μήτε τῷ ὀξοσῶνι οὐ γίγνη; τί
 σοι ποιήσει, τοιοῦτον σῶμα ἔχει, τοιαύτας μάλας
 ἔχει, ἀνάγκη τοιαύτῳ ἀκφορὰν ἀπὸ τοιούτων
 γίνεσθαι. ἀλλ' ὁ ἀνδρῶπιος λόγος ἔχει φησί, καὶ
 δυνάται σινονοῖν ἐφισανῶν τί πλημμελεῖ, ὅ-
 σοι γῆροίτο. τοιγαρὶν καὶ σὺ λόγος ἔχεις, λήθη-
 σον λογικὴν διαθείσει, λογικῶς διαθείσιμ' εἴξον,
 ὑπό-

ὑπομένησιν εἰ. γὰρ ἐπαίδ, θόρα πύσεις, κὴ ὁ χρεῖα
 ὀργῆς. οὐτε τραγωδός, οὐτε πόρνη. ὡς δὲ ληθῶν
 ζῶν δ' ἀνοῖ, ὅπως γν' ταῦτα ζῶν ἔξεισιν. Εἰ δὲ μὴ
 ὑπὸ τρεῖς πωσι, τότε καὶ τὸ ζῶν ἔξειθι, ὅπως μὴ τοι,
 ὡς μὴ δ' γν' κακὸν πάχων. κὴ καπνός ἐστι, ἀπ' ἐρχο-
 μαί, τί αὐτὸ πρᾶγμα διοκῆς μέχρι δέ με τοι ἄτομ
 ὁ δ' γν' ὁ ζᾶγει, μὴ ὡς ἐλδ' ἄνδερ. καὶ ὁ δ' εἰς με λω-
 λύσει ποιεῖν ἃ δέλω. δέλω δὲ ἡ γ' φύσιν τοῦ λογι-
 κῶ καὶ κοινωνικῶ ζῶσ.

Ὁ τοῦ ὅλου νῦν, κοινωνικός. πεποίηκε γὰρ τὰ
 χεῖρω τῶν κρείττωνων γνέκων καὶ τὰ κρείττω ἀλλή-
 λους σωτήρημοσιν. ὁρᾷς πῶς ὑπὲρ ταξί, σωτέτα-
 ξί, καὶ τὸ κατ' ἀξίαν ἀπγνέμειν ἐκείνοις, καὶ τὰ
 κραιπνὸν δύνονταίς ὁμόνοιαν ἀλλήλων σωτήρια γα.
 πῶς προσγνέμεται μέχρι νῦν θεοῖς, γονόνισιν, ἀ-
 δελφοῖς, γυναικί, τέκνοις, διδασκαλοῖς, τροφόν-
 σι, φίλοις, οἰκείοις, οἰκέταις, εἰ πρὸς πάντας σοι
 μέχρι νῦν ἐστὶ τὸ μήτε τινα ρέξαι ἐξ αἰσίου, μήτε
 εἰπεῖν; ἀναμνηστικῶς, καὶ δι' οἷον διελήλυθας,
 καὶ οἷα ἤρεκτας ὑπομένειν. καὶ οὕτως πλήρης ἡδονῶν
 σοι ἰσορῶν τῶν βίῃς, καὶ τελεία ἡ λειτουργία καὶ
 πόρα ὡπῆαι καλὰ, καὶ πόσων μὲν ἡδονῶν κὴ πό-
 νων ὑπερεῖδον; πόρα δὲ γν' διοξα πρῆιδ' οὐ; εἰς ὅ-
 σος δὲ ἀγνώμονας ὀυγνώμων ἐγρήσ; Διὰ τί συγ-
 χέουσιν ἄτεχνοι καὶ ἀμαθεῖς ψυχὰς γν' τεχνον καὶ
 ἐπιστήμονα; τίς οὖν ψυχὴ γν' τεχνῶ κὴ ὑπὸ τῆς ἡμῶν;

ἢ εἰδῆα ἀρχὴν καὶ τέλος· καὶ τὸν δι' οὐσίαν
 διήκοντα λόγον, καὶ δεῖα πάντος τοῦ αἰῶνος καὶ
 τὰ πόδιός τις τεταγμένας οἰκονομῶντα τὸ πᾶν,
 ὅσοι οὐδέ τι ἀποδοῖς, ἢ σκέλεται, καὶ ἥτοι ὄνο-
 μα, ἢ οὐδέ τι ὄνομα. τὸ δ' ἐὶ ὄνομα, ψόφει καὶ ἀπὸ
 χημα. τὰ δ' ἐν τῷ βίῳ πολυτίμητα, κενὰ, καὶ
 ἁπλᾶ, καὶ μικρὰ, καὶ κυνίσια διαδιακνόμενα,
 καὶ παιδία φιλόνεκα, γελῶντα, εἴτα θυτὸς ἐλαί-
 οντα. πῖσις δὲ καὶ αἰδώς, καὶ δίκη, καὶ ἀλήθεια,
 πρὸς ἑλμυριον, ἀπὸ χθονὸς θυρυοδείης. τί οὐκ ἔτι
 τὸ γνῶναι κατέχοι, εἴ γε τὰ μὲν αἰδῆτα, εὐμε-
 τάβλητα, καὶ οὐκ ἐσῶτα. τὰ δ' ἐὶ αἰδῆτα, ἀ-
 μυθρὰ καὶ ἐν πᾶσι τύπῳ. αὐτὸ δ' ἐὶ τὸ ψυχᾶ-
 ριον, ἀναθυμῖασις ἀπὸ αἵματός. τὸ δ' ἐν δλοκι-
 μῇ πᾶσι τοῖς, κενόν. τί οὐκ πᾶσι μὲν; ἴλεως
 τὸν εἶτε σβέσιμ, εἴτε μετὰ σασίμ. ἔως δ' ἐκείνης
 ὁ λαὸς ἐφίσταται, τί ἀρκεῖ; τί δ' ἄλλο ἢ θεοὺς
 μὴ σέβειν καὶ θυφῆναι· ἀνθρώπους δ' ἐὶ ποι-
 εῖν. καὶ ἀνέχεσθαι αὐτῶν καὶ ἀπέχεσθαι. ὅσα δ' ἐ-
 κτὸς ὅρων τοῦ λεγαμένου, καὶ τοῦ πνευματίου,
 ταῦτα μεμνησθαι μήτε σὰ ὄντα, μήτε ὑπὸ σοί.
 διώσσει αἰεὶ ἐνδοῖν, εἴ γε καὶ ὁδὸν, εἴ γε καὶ
 ὁδὸν ὑπολαμβάνειν, καὶ πρῶτον διὰ ταῦτα
 κοινὰ, τῆτε τοῦ θεοῦ, καὶ τῆ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ
 πάντος λογικοῦ ζώου ψυχῇ, τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι
 ὑπὸ ἄλλου. καὶ τὸ γνῶναι τὴν δικαίαν δεῖσι καὶ
 πρῶτον

πρῶξι ἐχειν τὸ ἀγαθόν. καὶ γνῶταῦθα τὴν ὄρε-
 ξιν ἀρλήγειν. εἰ μὴτε κακία ὄσι ὅσον ἐμὴ, μὴτε
 γνέριαι ἢ κακία ἐμὴ. μὴτε τὸ κοινὸν βλά-
 πηται, τί ὑπὲρ αὐτοῦ διαφέρωμαι; τίς δὲ βλά-
 βη τοῦ κοινού; μὴ ὁλοχρεῶς πῇ φαντασία σιωπᾶ
 πᾶζεσθαι. ἀλλὰ βοηθεῖν μὲν ἢ διύαμιρ ἢ κατ'
 ἀξίαν, ἡδὲ εἰς τὰ μέγα ἐλαττωθῆναι. μὴ μὲντοι
 βλάβῃ αὐτὸ φαντάζεσθαι. κακὸν γὰρ ἔσθ'. ἀλλ'
 ὥς ὁ γέρον ἀπελθὼν τὸν τοῦ θρέψου ρόμβον
 ἀπύκει μεμνημένῳ ὅτι ρόμβῳ: οὕτως οὐ καὶ
 εἶδε. ἐπέτι γίνῃ καλῶν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. αὐ-
 θρωπὲ ἐπελῶθον τί ταῦτα ἦν; ναὶ, ἀλλὰ τού-
 τοις ποδισπύδασι. διὰ τοῦτο οὐ καὶ σὺ μωρός
 γῆν; ἐγὼ μὲν ποτὲ ὅπου δὴ ποτὲ καταλει-
 φθεὶς δῦμοιρ' ἀνδρωπῶ. τὸ δὲ δῦμοιρος ἀγα-
 θὸν μοῖραν σεαυτῷ ἀπονείμας. ἀγαθαὶ
 ἢ μοῖραι, ἀγαθαὶ τροπαὶ ψυχᾶς.
 ἀγαθαὶ ὁρμαὶ, ἀγαθαὶ
 πράξεις.

ΤΩΝ ὅλων ὁσία, διπαιθῆς, καὶ δι-
 τρεπῆς· ὁ δὲ ταύτῃ διοικῶν λό-
 γος ὁδὲμίαν γνῶναι αἰτίαν ἔχῃ
 τὸ κακοποιεῖν. κακίαν γὰρ οὐκ ἔχῃ,
 ὁδὲπ κακῶς ποιεῖ· ὁ δὲ βλάπτει τὰ πᾶσι ἐκεί-
 νου. πάντα δὲ κατ' ἐκείνον γίνεται, καὶ περαινέ-
 ται. μὴ δὲ φέρῃς πότερον ρίγδιν, ἢ θαλπόμην
 ἢ πρέπον ποιεῖς. καὶ πότερον νυσάζων, ἢ ἱκα-
 νῶς ὑπνῶν ἔχων. καὶ πότερον κακῶς ἀκούων, ἢ δι-
 φημάμην. καὶ πότερον ἀκρηνήσκων, ἢ πράττων
 τί ἄλλοιον. μία γὰρ τῇ βιωτικῇ πράξεων καὶ αὐ-
 τῇ ὄσῃ, καὶ ὡς ἀκρηνήσκομεν. ἀρκεῖ οὖν καὶ αὐτῇ
 ταύτης ἢ πρὸν δὲ δεῖναι. ἔσω βλέπε. μηδ' ὅνως
 πράγματ' ἢ μήτε ἢ ἰδίᾳ ποιότης, μήτε ἢ ἀξία
 πρὸς τρεχέτω σε. πάντα τὰ ὑποκείμενα τάχιστα
 μεταβάλλει, καὶ ἢ τοι ἐκθυμιαθῆσεται, εἴ πορ ἢ-
 νωται ἢ ὁσία, ἢ σκεδαθῆσεται. ὁ διοικῶν λόγος
 οἶδ' εἰς ὅςδε δὲ καί μιν, καὶ τί ποιεῖ, καὶ αὐτῇ τι-
 ν' ὕλης. ἀφίς τὸν τρόπον τὸ ἀμύνεσθαι, ἢ μὴ
 ἰσομοῖσθαι. ἐνὶ τόρπου, καὶ προσαναπαύου, τῷ
 ἢ πρὸς πρᾶξιν κοινωνικῆς μεταβαίνειν αὐτῇ πρᾶ-

ξιν κθινωνικῶν σὺν μνήμῃ θεῶ. Τὸ ἡγεμονικόν
 ἐστὶ, τὸ ἑαυτὸ ἐγείρον καὶ τρέπον, καὶ ποιοῦν μὲν
 ἑαυτὸ οἶον αὐτὸ καὶ θέλει ποιεῖν δι' ἑαυτοῦ φαίνε-
 σθαι πᾶν τὸ συμβαῖνον οἶον αὐτὸ θέλει. καὶ τὴν
 τῶν ὁλων φύσιν ἑκαστα πόραινεται. ὃ γὰρ καὶ ἄλ-
 λων γένηνα φύσιν, ἥτοι ἕξωθεν ποδεύχουσιν, ἥ ἐμ-
 περιεχομένῳ γένει, ἥ ἕξω ἀπὸ κτημένῳ, ἥ πο-
 λυκῶν, καὶ ἀντεμπλοκῇ, καὶ σκεδιασμός ἥ γῆσι
 σις καὶ τάξις, καὶ πρόνοια. εἰ μὲν οὖν τὰ πρότε-
 ρα, τί καὶ ὑπὸ θυμῷ εἰκαῖω συγκεῖμαι, καὶ φρε-
 μῷ τοῖσ' τῶν γένεσ' αὐτῶν, τί δέ μοι καὶ μέλει ἄλ-
 λου ἑνός, ἥ τοι ὅπως ποτε αἴα γίνεσθαι; τί δέ καὶ
 ταράσσομαι; ἥξει γὰρ ἐπεὶ ἐμὲ ὁ σκεδιασμός, ὅτε
 αὐτὸ ποιεῖ. εἰ δέ με δάτορά ἐστι, σέβω καὶ δυνάμει, καὶ
 δαίμονι θεῶν διοικῶντι. ὅταν ἀναγκαθῆς ὑπὸ τῶν
 ποδειςηκότων, οἷον εἰ διαταραχθῆναι, ταχέως ἐ-
 πάνιθι εἰς ἑαυτὸν, καὶ μὴ ὑπὲρ τὰ ἀναγκαῖα ὀξέ-
 σασθαι τοῦ ῥυθμοῦ. ἔσθ' ἡ γὰρ ἐγκρατέσις. Ὁ δὲ λαβὼν
 νίκης θεῶν σωτηρίας εἰς αὐτὴν ἐπαυτέρεσθαι. εἰ μὴ
 τρεῖς αὐτὸ ἅμα εἴχῃ καὶ μετόρα, ἐκείνῳ τ' αὐτὸ ἐθε-
 ράπδου, καὶ ὅμως ἥ ἐπ' αὐτοῖς σοι πῶς τὴν με-
 τόρα σωτικῆς ἐγίνετο. τὸ τὸ σοι νῦν ἐστὶν ἡ αὐλὴ,
 καὶ φιλοσοφία. ὥστε πολλὰ κίς ἐπάνιθι, καὶ πρὸ
 Ἰαναπαύου ταύτης, δι' ἡν καὶ τὰ ἐκεῖ σοι ἀνεκτὰ
 φαίνεται, καὶ σὺ γὰρ αὐτῶν ἀνεκτός. οἶον δ' ἡ τὸ φαν-
 τασίαν λαμβάνειν ὑπὸ τῶν ὁλων, καὶ τῶν τοιόντων.

τωρ ἐδωδίμων· ὅτε νεκρὸς ἔτ' ἰχθύς, ἔτ' ὁ
 δὲ, νεκρὸς ὄρνιθ' ἢ χοῖρον. καὶ πάλιν ὅτε ὁ φα-
 λερνός, χυλαειόμεσι σαφυλίσ· καὶ ἡ πόδι πόρ-
 φυρ', τριχία προβατίου αἵματιώ· λόγχης διε-
 δ' ὀμνία καὶ ὡτὶ τῶν ἡτ' τ' σιωπασίαν, γν' ὅτις
 πρὸ τριψις, καὶ μετὰ τὸν ἀσασμοῦ μυξαρία
 ἐκκρισις. οἶον δὲ αὐταὶ εἰσιρ αἱ φαντασίαι λα-
 θικνῶμεναι αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ διεξιῶ-
 σαι δι' αὐτῶν, ὥστε ὅρα ἄτινα ποτ' ἐσίμ· ἔτως
 οἶε πρὸ ὅλου τὸν βίον ποιεῖν καὶ ὅπως λίαν ἀξιο-
 πιστότατα πράγματα φαντάζεται ἀργυμνῶν
 αὐτὰ, καὶ τὴν ἐντέλειαν αὐτῶν λαβορᾶν, καὶ τὴν
 ἰσορίαν ὑφ' ἧς μενύνεται πόδιαιρεῖν. διενὸς γὰρ
 ὁ τυφ' πρὸ λογισῆς, καὶ ὅτε δοκῇς μάλιστα
 πόδι τὰ ἀποδοῖα καταγίνεσθαι, τότε μάλιστα
 καταγοητεύει. ὅρα γοῦν ὁ κράτης, τί πόδι αὐτοῦ
 τοῦ Ξενοκράτους λέγει· τὰ πλεῖστα ὡς ἡ πληθὺς
 θαυμάζει, εἰς γηρικώτατα ἀνάγεται, τὰ ὑπὸ ἑ-
 ξίως ἢ φύσεως σιωεχόμενα· λίθος, ξύλα, σκυᾶς,
 ἀμπέλους, ἐλαίας· τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ὀλίγων μετριο-
 τέρων, εἰς τὰ ὑπὸ ψυχῆς· οἶον, ποίμνας, ἀγέλας·
 τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἐπὶ χαριεσέρων, εἰς τὰ ὑπὸ λογι-
 κῆς ψυχῆς, ὅ μνητοι καθολικῆς, ἀλλὰ καθὸ τεχ-
 νικῆς, ἢ ἄλλως πως γν' τρεχῆς, ἢ ἡτ' φιλόμ, ἢ πλῆ-
 θ' αὐτὰ ἀπόδοιμ λεκτῆσθαι. ὁ δὲ ψυχρὸν λογι-
 κῶν καθολικῶν καὶ πολιτικῶν τιμῶν, οὐδὲν
 ὕδι-

ἐπὶ τῶν ἄλλων ὑδιστρέφεταί. πρὸ ἀπάντων δὲ τῶν
 ἑαυτοῦ ψυχῶν λογικῶς καὶ κενωνικῶς ἔχουσιν,
 καὶ κενωμένη διασώζει. καὶ τῷ ὁμογενεῖ εἰς ἑαυ-
 τὴν σωεργεῖ. τὰ μὲν ἀποδύσει γίνεσθαι, τὰ δὲ ἀπο-
 δέσει γιγνέναι. καὶ τοῦ γινομένου δὲ ἥδη τί
 ἀπίσβη. ῥύσεις καὶ ἀλλοιώσεις, ἀνανεοῦσι
 τὸν ἀπειροπαύοντα κόσμον διηλεκτός, ὡς περ
 ἡ τοῦ χρόνου ἀδιάλειπτος φορὰ νέον αἰὲ παρ-
 χεται. Ἐν δὲ τούτῳ θεὸς ποταμῶ, τίς αὖ τις τού-
 τῳ παρθεότητων τῶν ἐκλήψεων, ἐφ' οὗ εἶναι
 ἐκείναι. ὡς περ εἰ τις τι τῶν παραπετομένων
 σφραγίσαν φιλῆν ἀρχοῖτο, τὸ δὲ ἥδη δὲ ὀφθαλμῶν
 ἀπελήλυθεν. τοιοῦτον δὲ καὶ αὐτὴν ἡζων ἐκ-
 σου, οἷον ἡ ἀφ' αἵματός ἀναθυμιάσεις, καὶ ἡ ἐκ
 τοῦ αἵματος ἀναπνύσεις, ὅποῖον γὰρ δεῖ τὸ ἀ-
 παξελκύσαι τὸν αἶρα καὶ ἀρδύναι, ὅπως πα-
 ρείκασον ποιῆσαι, τοῦτο δὲ καὶ τὸ πᾶσαν
 ἀναπνύσειν δυνάμει, ὡς χθες καὶ πρῶτον
 ἀρτεχθεῖς ἐκτίσω, ἀρδύναι ἐκεί, ὅθεν τὸ πρῶ-
 τόν ἐπαφασ. ὡς τὰ φυτὰ τίμιον οὐτε τὸ δια-
 πνέειν, ὅτε τὸ ἀναπνεῖν ὡς τὰ βοσκήματα καὶ
 τὰ θηρία. ὅτε τὸ τυπῆσθαι καὶ φαντασίαν. ὅτε
 τὸν δυροσπασεῖν καὶ ὀσμῶν, ὅτε τὸ συναγλῶ-
 ζεῖν, ὅτε τὸ φέρεσθαι. ὅσον γὰρ ὁμοῖον τῷ ἀρκείνῃ
 τὰ πόδια ἡώματα ἐν βοφῆς τί οὐν τίμιον, τὰ κρο-
 τῆσθαι, οὐχὶ οὐκοῦν οὐδέ τὸ ἐπὶ γλωσσῶν

κροτῆσθ' αἶ γν' ἥρ' ἀ τῶν πολλῶν δυσφημίαι, κρὸ
 τ' ὅ γλωσσῶν. ἀφῆκας οὖν καὶ τὸ δοξάσιον, τί
 καταλείπεται τίμιον; δοκῶ μὲν τὸ ἤν' ἔξ' ἰδία
 κατασκδύλῳ κινεῖσθαι, κ' ἴσχεσθ'. ἐφ' ὃ καὶ αἱ ὑπὸ
 μέλαιαι ἄγουσι καὶ αἱ τέχναι. ἢ τε γὰρ τέχνη πᾶ
 ρα ἄρ' σοχάζεται. ἵνα τὸ κατασκδύλαδ' ἡδὴ τῇ
 δόξῳ ἔχη πρὸς τὸ ὄργον πρὸς ὃ κατεσκδύλα-
 σαι. ὅτε φυτουργὸς ὁ ὑπὸ μελὸς μὲν ὅτ' ἀμπέλαι,
 καὶ ὁ πωλοδίαμνης, καὶ ὁ τοῦ κυνὸς ὑπὸ μελὸς με-
 νος ἄρ' ζητῇ. αἱ δ' ἐπαιδευαυγίαι, αἱ διδασκα-
 λίαι ὑπὸ τί σπδύλουσιν. ὥστε οὖν τὸ τίμιον. καὶ
 ἄρ' μὲν αὐτὸ δὲ ἔχει, ὅσον τῶν ἄλλων πρὸς πωδίσῃ
 σεαυτοῦ. ὅτ' παύση καὶ ἄλλα πολλὰ ἡμῶν; οὐτ'
 οὐ μὲν ἐλδύθεσθ' ἔσκη, ὅτε αὐτάρκης, ὅτε ἀπαθής.
 ἀνδύκη γν' φθονεῖν, ζηλοτυπῶν, ὑφορᾷσθαι ἄρ'
 ἀφελέσθ' ἐκείνα διωαμνίους. ὑπὸ βουλδύειν τοῖς
 ἔχουσιν τὸ ἡμῶν μὲν ὑπὸ αὐτῶν. ὅλως πρὸς φύσθαι ἀνάγ-
 κη τὸν ἐκείνων ἡνὸς ἐνδύειν. προσέλιθι πολλὰ κ' ἡ
 τοῖς θεοῖς μέμφεσθ'. ἢ δὲ τὴν ἰδίαν δόξαν αἰ-
 δῶς κ' ἡμῶν, σεαυτοῦ τε ἀρετὴν σε ποιήσῃ, καὶ
 τοῖς κοινωνικοῖς δὲ ἀρετῶν. καὶ τοῖς θεοῖς σύμ-
 φωνον, τουτέστιν, ἐπαυνοῦντα ὅτ' ἐκείνοι δόξαν
 μουσι καὶ δόξαν τὰ χάσιν, αὐτῶν, ἡμέτω, κύκλω φο-
 ραὶ τῶν σοιχείων. ἢ δὲ τὴν ἀρετὴν κίνησις ἐν ὅτ' ἐ-
 μιᾷ τῶν, ἀλλὰ θειότοδόν τι, καὶ ὁ δὲ δυνσεπ
 νοῦν τῶν προῖσθ' ἀδύοδ' εἰ. οἷον ἐσι ὁ ποιῶσι. αὐτὸ μὲν
 ὥσθ'

ὡς τ' αὐτ' χρόνῳ, ὅτι μετ' ἐαυτ' ζῶντας ἀνθρώπους δι-
 φημεῖν ὁ θέλει σμ. αὐτοῖς ἡ ἑαυτοῦ μεταγνησιέριον δι-
 φημηθῆναι, οὗς ὅτε εἰδὼν ποτὲ, ὅτε ὅσον), ποῦ
 πολλὰ ποιοῦντες. τὸ δὲ ἐγγύς ὅτι τῷ λυπηθῆναι
 αὐτ', ὅτι οὐκ ἐπὶ τοῖς πλοῦσι λόγοις διφθ-
 μος ἐποιοῦντο. Μὴ εἴπῃ αὐτοῖς σι δὲ συγκαταπένητον
 τὸ ἀνθρώπῳ ἀδύνατον ὑπολαμβάνειν. ἀλλ' εἴπῃ
 ἀνθρώπῳ δυνατὸν ὅτι οἰκίον, τὸ σκαῦτον ἐφικτὸν
 νόμιζε. γὰρ τοῖς γυμνασίοις ὅτι οὐκ ἐκαστὸν φέρει,
 καὶ τὴ κεφαλὴν ἐξάγει, πληγὴν ἐποίησεν. ἀλλ' ὅ-
 τε ὡς σιμαινόμεθα, ὅτε πλοῦσι πλοῦτον, ὅτε ὑπο-
 ρώμεθα ὑστερον ὡς ἐπιβουλήν, καὶ τοῖς φυλακίμε-
 θα, ἐμὴν τοῖς ὡς ἐχθρὸν ὅτι μετ' ὑποψίας, ἀλλ' ἐκ-
 κλίσεως διμυλῶς. τοῖς τὸν τοῖς γνησίῳ, ὅτι γὰρ τοῖς
 ποῖς μέρεσι τ' βίῳ. πολλὰ πρὸς γνησίῳ μεθα τῷ οἴῳ
 πλοῦσι γυμνασίου. ἐξέστι γὰρ ὡς ἐφ' ὧς ἐκκλίνειν,
 καὶ μηδὲ ὑποπλοῦς. μηδὲ ἀπ' ἐχθρῶν. εἴ τις μετέ-
 ξαι ὅτι πρὸς ἡμῖν μοι, ὅτι ἐκ ὑστερῶς ὑπολαμβάνω,
 ἢ πρὸς ὧς, δυνάμει, χάριτον μετὰ δόξομαι. (καὶ γὰρ
 τὸ ἀληθὲς, ὑφ' ἧς ὁ εἰς πῶποτε ἐβλάβη. ἐλάττω
 τὸ ἡ ὁ ὡς ὡς ὡς αὐτ' ἀπάτης καὶ ἀγνοίας.
 ἐγὼ ἡ ἐμαυτὸν καὶ ἡ ποῖ. τὰ ἄλλα μετ' ὅτι πο-
 σα, ἢ τοῖς γὰρ ἀφ' ὧς, ἢ ἀλογα, ἢ πεπλανημένα, καὶ
 τὸ ὁ δὲ ἀγνοῦντα. τοῖς μὲν ἀλόγοις ζώοις, καὶ κατὰ
 τοῖς πράγμασι καὶ ὑποκρίνοισι, ὡς λόγον ἔχω, λό-
 γον μὴ ἔχοντα ὡς μεγαλοφρόνως ὅτι ἐλδύθεως. τοῖς

ἢ ἀνθρώποις, ὡς λόγον ἔχουσι καὶ κοινονικῶς. ἐφ'
 ἅπασι ἢ θεὸς ὑπὸ καλοῦ, καὶ μὴ διαφέρει πρὸς τ'
 πόσῳ χρόνῳ ταῦτα πράξει. ἀρετοῦσι γὰρ ἔ τρεῖς
 ὥραι θιαῦται. Αλέξανδρος ὁ Μακεδὼν, ἔ ὁ ὅρει
 νόμος αὐτῷ ἀφ' ὧν θανόντων εἰς τ' αὐτὸ κατέστησαν. ἢ
 τοὶ γὰρ ἐλήφθησαν εἰς αὐτὸ αὐτῶν ἢ νόμος ἀπερμα-
 τικῶς λόγους. ἢ διεσκεδ' ἀόδησαν ὁμοίως εἰς τὰς
 ἁτόμους. Ενθυμήθητι πόσα ἦν τ' αὐτῷ ἀκαταλαῶν
 χρόνον ἐν ἑκάστῳ ἡμέρῳ ἅμα γίνεται. σωματικά ὁ-
 μῶν καὶ ψυχικά, καὶ ὅπως ὁ θάνατός τις εἰ πολὺν πλείων,
 μᾶλλον ἢ πάντα τὰ γινόμενα ἐν τῷ ἐνί τε ἔ συμ-
 παντι, ὁ δ' ἢ νόμος ὀνομάζομεν, ἅμα ἐνυφίσταται.
 εἰάν τις σοὶ πρὸ βάλῃ πῶς γράφεται τὸ Αντωνίνου
 ὄνομα; μή τι κατεντενόμενος πρὸ οἱ σὴν ἑκάστῳ τῷ
 στοιχείῳ; τί ἐν ἐὰν ὀργίζωνται, μή τι αὐτοργίῃ; μή τι
 ἐκ δ' ἀειθμῆς, πρῶτος, πρῶτον ἑκάστῳ τῷ γραμ-
 μάτῳ; ὅπως ἐν ἔ ἐνθάδε μέμνησο, ὅτι πάντες κα-
 θήκοι δ' ἀειθμῶν τινῶν συμπληροῦται. τότε δὲ
 τηροῦντα, ἔ μὴ θεωρεῖσθαι, μηδὲ τοῖς διυχεραῖ
 νοσι ἀντιδιυχεραίνοντα, πρὸ αἰνῶν ὁδῶν τὸ πρῶ-
 κείμην. πῶς ὁμῶν ὅτι μὴ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων
 ὁρμαῖν ὑπὸ τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκῆα ἔ συμφέρον
 τα. καὶ τοὶ πόσῳ τινὰ ὁ συγχωρεῖς αὐτοῖς ἔ ποι-
 εῖν, ὅταν ἀγαυακῆς ὅτι ἀμαρτάνουσι. φέρονται γὰρ
 πάντως ὡς ὑπὸ οἰκῆα καὶ συμφέροντα αὐτοῖς. ἀλλ'
 ἐκ ἐχθ' ὅπως. ἐκ τοῦ διόλου, ἔ δ' ἐκ τοῦ, μὴ ἀγα-
 ρακτῷ.

νακτ. θάνατ. ἀνάπαυλα αἰδητικῆς ἀντιτυ-
 πίας, ἐδρμητικῆς νύρουσαςείας, καὶ δλανολικῆς
 διεξόδου, καὶ τῆς πῶς τῆς σάρεκα λεισργίας. αἰχρόν
 ὅτι γνῶ βίω τὸ σῶμα σοι μὴ ἀπ' αὐδᾶ, γνῶ τὸ τῶ τῆς
 ψυχῇ πῶς παυδᾶν. Οὐρα μὴ ἀρκαιαρωθῆς, μὴ
 βαφῆς. γίνε' γν. τήρησον ἐν σεαυτῇ ἀπλουῶ, ἀγα-
 θόν, ἀκέραιον, σεμνόν, ἀνομιον, τῆς δικαίης φίλον,
 θεοσεβῆ, θυμολῆ, φιλόσορον, ἐξέωμλόν πῶς τὰ
 πρέποντα ἔργα ἀγωνίαι, ἵνα τοῦτος συμμέ-
 νης, οἷόν σε ἠδελκεσε ποιῆσαι φιλοσοφία. αἰδου
 θεοὺς, σώζε ἀνθρώπους, βραχὺς ὁ βίω, εἰς καρ-
 πὸς τῆς ὑδγίου ζωῆς διαθεσις ὅσια, καὶ πρᾶ-
 ξεις κοινωνικαί. πάντα ὡς Ἀντωνίνου μαθητής.
 τὸ ἕωρ τῶ κατὰ λόγον πρασομλόν δύνονον
 ἐκείνου, καὶ τὸ ὁμαλὲς πανταχού, καὶ τὸ ὁσιον,
 καὶ τὸ ὁδολιον τοῦ πρῶτον, ἐτὸ μειλίχιον, ἐτὸ
 τὸ ἀκρόδοξον καὶ τὸ πῶς τῶ κατὰ λῆψιν τῶ
 πραγμάτων φιλότιμον. καὶ ὡς ἐκείν. ὅταν αὐτὸ
 ὅλως παρῇ, μὴ πρότερον δὴ μάλα καλῶν,
 καὶ λαφῶς νοήσας, καὶ ὡς ἐφεργν ἐκείν. αὐτὸ ἀ-
 δικῶς αὐτὸν μεμφομλόν μὴ ἀντιμεμφομέν. καὶ
 ὡς ἐπ' οὐδ' γν' ἔσπευδεν, καὶ ὡς διαβο-
 λὰς οὐκ ἐδλίχετο καὶ ὡς ἀκριβὲς λῶ ὄρετα-
 σὺς ἠδ' ὦν καὶ πράξεων καὶ ἐνκ' ὁνειδισίης, ὅτε
 φοδῆς, οὐχ ὑπόπῃς, ὅτε σοφισίης καὶ ὡς ὀλίγοις
 ἀρκουμλόν. οἷον, οἰκίσαι, στρωμνῇ, ἐδῆλ, τροφῇ,

ὑπερβασία. καὶ ὡς φιλόπονθ, ἐ μακρόθυμθ, ἐ
 οἶθ, μὲν γν' τῷ μέγχι ἐσπείρας δῖε τῇ λιτῇ διαίταν,
 μηδὲ τ' ἀρκείνδμ τὰ ποδὶ πώματ' α πρὸ τῇ σωθήθ
 ὤσαν χηζῶν, κὴ τὸ βέβαιον ἐ ὁμοιον γν' ταῖς φιλί
 ας αὐτ'· κὴ τὸ ἀνέχεσθ' ἀντιβαινόντων παρρησια-
 σικῶς ταῖς γνώμας αὐτ'. ἐ χείρδμ, εἰς τὶς δ' ἐκνύοι
 κρεῖττον· ἐ ὡς θεοσεβὴς χωρεῖς δ' ἐσι δ' αἰμονίας, ἵπ'
 ὅτως ὀσυνειδήτω σοι ὡς ἡ ἢ τελοῦταία ὦρα
 ὡς ἐκείνω. ἀνάνηφε κὴ ἀνακαλοῦ σε αὐτ', κὴ ὀζυωνι
 θίς πάλιν ἐ γνόνήσας ὅτι ὄνοιροί σοι ἡνώχλου,
 πάλιν ἐρηγορῶς βλέπε ταῦτα ὡς ἐκείνα ἐβλε-
 πες ἐκ σωματίσ, εἰμὴ κὴ ψυχῆς. θεὸς μὲν ὅν σωμα-
 τίῳ, πάντα ἀδιάφορα. ὅδε γν' δυνάτ' δῖε φέρεσθ'.
 τῇ δ' διάνοια ἀδιάφορα, ὅρα μὴ ὅστις αὐτῆς γνέργη-
 ματα. ὅρα δὲ γν' αὐτ' ὅστις γνέργήματα, ταῦτα
 πάντα ἐπ' αὐτῇ ἐσι. κὴ τούτων μὲν τοῖς ἀπὸ μόν-
 νοῦ τὸ πρὸν πραγματεύετ'. τὰ γὰρ μέλλοντα ἐ
 πρὶν χηκῶτα γνέργήματα αὐτ', κὴ αὐτὰ ἡδὴ ἀδι-
 ἀφορα. ὅκ' ἐσι ὁ πόνθ τῇ χεῖρ, ὅδε θεὸς ποδὶ πρὸ
 φύσιν, μέγχις αὐ' ποιεῖ ὁ πὸς τὸ τ' ποδός· ἐ ἡ χεῖρ
 τὰ τ' χερός ὅπως ὅν ὅδε ἀνθρώπῳ ὡς ἀνθρώπῳ πα-
 ρὰ φύσιν ὅστις ὁ πόνος, μέγχις αὐ' ποιεῖ τὰ τῷ ἀν-
 θρώπῳ. εἰ δ' πρὸ φύσιν αὐτῷ ὅκ' ἐσι, ὅδε κακὸν ὅκ'
 ἐσι αὐτῷ. ἡλίκαας ἡδονὰς ἡδισαν λησαι, κυῖαι
 οἱ, παφ' αἰσῶν. ἴσαννοι; ὅδε πῶς οἱ βάνανσοι
 τεχνίτ' ἀρμόζον' μὲν ἀρχιτίνος πῶς τὸς ιδιότηας,
 ὅδε ἡ ἡσομ μὲν τοῖς ἀντέχον' τ' λόγῳ τ' τέχνης, κὴ

τότε ἀρξώμαι ὅχι ὑπομνήσῃς; ὁ δὲ λόγος ἐὶς ὁ ἀρχὴ
 κτῶν, καὶ ὁ ἰαφὸς μάλλον αἰδέσθον) τὸ τ' ἰδίαις τέχνης
 λόγον, ἢ ὁ ἀνθρώπος τ' ἑαυτ', ὅς αὐτῷ κοινός ἐστι
 πρὸς αὐτὸ θεὸς, ἢ ἁσία, ἢ οὐρανὸς, γυνίαι τ' κόσμος,
 πᾶν πέλαγος, σάγωγ' τ' κόσμος, ἅβωτος βωλάειον τ'
 κόσμος. πᾶν τό γνῆσις τ' χρόνος, σιγμὴ τ' αἰὼν. ὅ.
 πάντα μικρὰ. εὐφροσύνη, γνάφαιζόμενα, πάντα
 ἐκείθεν ὀρχεῖ, ἀπ' ἐκείνου τ' κοινὸς ἡγεμονικὸς ὁρμῇ
 σάντα, ἢ κατ' ἐπακολούθησιν. καὶ το χάσμα ὅν τ'
 λείοντος, καὶ τὸ δειλητῆριον, καὶ πᾶσα κακουργία,
 ὡς ἀκανθα, ὡς ἐρβόρος, ἐκείνων ἐπιγνήματα. τ'
 σεμνῶν καὶ καλῶν. μὴ ὅν αὐτὰ ἀλλοθία τότε ὁ σέ-
 βος φαίνεται. ἀλλὰ τ' πάντων πηγὴν ἐπιλογίζεσθαι
 τὰ νῦν ἰδίῶν, πάντα ἐώρακον, ὅσα τε δὲ αἰδίσαι γέ-
 νητο, καὶ ὅσα εἰς τὸ ἀπείρομ' ἔσαι. πάντα γὰρ ὁμογενῆ
 καὶ ὁμοειδή. πολλὰ καὶ γινόμενα τῶν ὑπὸ σῶν δέσιν
 πάντων τ' γνῶναι κόσμον, ὅτι χίσιον πρὸς ἀλλήλα.
 τρόπον γὰρ εἶναι πάντα ἀλλήλοις ἐπιπέπληκται,
 καὶ πάντα ἡντ' ἵστο φίλα ἀλλήλοις ἐστὶ. ὅτι γὰρ ἄλλω ἐξ
 ἡς ὅτι ὅσοι, ὅτι τ' τοπικῶν κόνησιν ὅτι σύμπνοιαν,
 ὅτι τ' γνῶσιν τ' ἐσείας, οἷς συγκεκλήρωσαι πρῶτα
 μασι, τῶν σωματικῶν σεαυτ' ὅτι σωματικῶν
 ἀνθρώποις, τότε φίλοι, ἀλλ' ἀληθινῶς. ὅργανον,
 ἐργαλείον, σκόδρος, πᾶν, εἰ πρὸς ὁ κατεσκόδωσαι
 ποιῶν, ἐν ἑκά. καὶ τοι ἐκείνῳ κατεσκόδωσαι ἐκ πο-
 θῶν. ὑπὸ δὲ τῶν ὑπὸ φύσεως συνεχομένων, γνῶναι

θῆ, ὃ πρᾶμυν ἡ κατασκευάσασθαι δυνάμεις, καθὼς
 ὃ μᾶλλον αἰδεῖσθαι αὐτὴν δεῖ καὶ νομίζω, εἰ καὶ κατὰ
 τὸ βούλημα ταύτης ἔχῃ καὶ διεξαγάγῃς ἐχθροὺς πάν-
 τα κατὰ νοῦν. ἔχει δὲ ὅτως καὶ ὅτι πάντες κατὰ νοῦν
 τὰ ἐαυτοῦ, ὅτι καὶ τῶν ἀποβαίοντων ὑποστήσας αὐ-
 τοῦ ἀγαθόν, καὶ κακόν, ἀνάγκη κατὰ τὴν πόριπῶσιν
 τῶν τοῦτο κακοῦ καὶ τῶν ἀποπέμψιν τῶν τοῦτο ἀγαθόν,
 μέμψασθαι σε θεοῖς, καὶ ἀνθρώποις δὲ μισῆσαι τοὺς
 αἰτίους ὄντας, καὶ ὑποπείθεσθαι ἐσεαυτὸν τῷ ἀρετῶ-
 ξίῳ, καὶ τῷ πόριπῶσιν. καὶ ἀδικῶν καὶ πολλὰ, δια-
 τῶν πρὸς ταῦτα διαφορᾶν. εἰ καὶ ἡ μόνη τὰ ἐφ' ἡμῶν
 ἀγαθὰ ὃ κακὰ κινῶν, ὅδε μίαν αἰτίαν καταλεί-
 πεται, ὅτε θεῶν ἐγκαλέσαι, ὅτε πρὸς ἀνθρώπων εἶ-
 ναι σάσιμ πελεμῖς. πάντες εἰς τὴν ἀρετέλειαν σω-
 εργῶνται. οἱ μὲν εὐδότης καὶ πρᾶκτορ καὶ δικαιο-
 δέ αὐτοῖς πιστάτως. ὡς περ καὶ τοῦ κατὰ φύσιν οἶμαι
 ὁ Ἡράκλειτος ἐργάτας εἶναι λέγει, καὶ σωεργούς τῶν
 ἐν τῷ κόσμῳ γινόμενων. ἀλλ' ὅτι κατ' ἄλλο σω-
 εργῶν, ἐκ πόριπῶσιν δὲ καὶ ὁ μεμψόμενος, ὃ ὁ αὐ-
 τὰ βάλειν πρῶτον, καὶ ἀναίρειν τὰ γινόμενα.
 καὶ γὰρ τοῖς τοῖς τῶν ἐχθρῶν ὁ κόσμος. λοιπὸν ἐν σὺ-
 νῶν εἰς τίνες ἐαυτὸν κατατάσσεις; ἐκείνους μὲν γὰρ
 πάντως σοὶ καλῶς χρήσεται ὁ τὰ ὅλα διοικῶν.
 ἐν πρᾶσι δὲ ἐξεταί σε εἰς μέρος τι τῶν σωεργῶν καὶ
 σωεργητικῶν. ἀλλὰ σὺ μὴ τοῖς τοῦ μέρους γὰρ. οἷος
 ὁ θυτελής καὶ γλοῖος σίχθους καὶ τῶν δράματι, οὐ

χρύνει.

χεύσι πᾶσι μέμνηται. μήτι οὐκ ἔστι τὰ τῶν ὑπο-
 ξειοῖ ποιεῖν; μήτι οὐκ Ἀσκληπιδὸς τὰ τῶν καρποφό-
 ρων; τί δὲ τῶν ἄστρον ἐκείνων. οὐκ ἔστι διάφορα μὲν, σιμ-
 εργὰ δὲ πᾶσι ταυτόν. εἰ μὲν οὖν ἐβουλόσαντο ποῦ εἰ
 μὲν καὶ τῶν ἐμοὶ συμβῶναι ὀφειλόντων οἱ θεοὶ, κα-
 λῶς ἐβουλόσαντο. ἄλλοι γὰρ θεοὶ, οὐδὲ ὕμνων ἔχει
 ῥάδιον, κακοποιῆσαι δὲ μετὰ τίνι αἰτίᾳ ἐμελ-
 λον ὄρμαν. τί γὰρ αὐτοῖς ἢ τοῖς κοινῶς ὁ μάλιστα πᾶσι
 νοοῦνται, ἐκ τούτου ποῦ ἐγγύς; εἰ δὲ μὴ ἐβου-
 λόσαντο κατ' ἰδίαν ποῦ ἐμοῦ, πόρι γὰρ τῶν κοι-
 νῶν πάντως ἐβουλόσαντο, οἷς κατ' ἐπακολου-
 θοῖν καὶ ταῦτα συμβαίνοντα, ἀπαρξέας καὶ σέ-
 γειν ὀφείλω. εἰ δὲ ἄρα ποῦ μηδενὸς βουλευόνται,
 πιστεύειν μὲν οὐκ ὅσιον. ἢ μηδὲ θύω μὲν, μηδὲ θυώ-
 μεθα, μηδὲ ὑμνῶμεν, μηδὲ τὰ ἄλλα πράσσω-
 μεν, ἀπὸρ ἐκαστοῦ ὡς πᾶσι παρόντας καὶ συμβιῶν-
 τας τοὺς θεοὺς πράσσομεν. εἰ δὲ ἄρα ποῦ μηδε-
 νός τῶν κατ' ἡμῶν βουλευόνται, ἐμοὶ μὲν ἔξεστι πε-
 ρὶ ἐμαυτοῦ βουλέεσθαι, ἐμοὶ δὲ ὅτι σκέψις ποῦ τοῦ
 συμφέροντος. συμφέρει ἢ ἐκείνων, ἢ κατὰ τῆς ἐαυ-
 τοῦ κατασκευῆς τοῦ φύσις. ἢ δὲ ἐμὴ φύσις λογικὴ
 τοῦ πολιτικῆς πόλις καὶ πατρὸς, ὡς μὲν Ἀντωνίνω
 μοι ἢ Ρώμῃ. ὡς ἢ ἀνθρώπων, ὁ νόσμος. τὰ ταῦς πό-
 λεισι οὖν πάντας ὀφείλημα μόνον ἐστὶ μοι ἀγαθόν.
 ὅρα ἐκείνων συμβαίνει, ταῦτα τοῖς ὅλως συμφέρει.
 ἢ ἐκείνων, ἀλλ' ἐτι ἐκείνο ὡς ἐπίπαν ὅψι παρὰ

φύλαξας, ὅσα ἀνθρώπων ἢ ἐτόροισ ἀνθρώποις. καὶ
νότορον ἢ νῦν τὸ συμφέρον ὑπὸ τῆ μέσων λαμβανέ-
ω. ὡς περ πρὸς ἑαυτοὶς τὰ ἀμφὶ θεῶν, ὅ-
σοις τοῖς τοῖς χερσίν, ὡς αἱ τὰ αὐτὰ ὁρώμενα, καὶ τὸ
ὁμοῖον πρὸς κοῖνῃ τῇ θεῶν ποιεῖ. τὸ καὶ ὑπὸ ὅλο τῷ
βίον πάχην. πάντα γὰρ ἄνω καὶ τὰ αὐτὰ, καὶ ἐκ
τῷ αὐτῷ. μέχρι τίνος ἐν; γινώσκει συνεχῶς παντοῖς ἀν-
θρώπων, καὶ παντοῖων μὲν ὑπὸ τῶν δυνάμεων, παντο-
διαπῶν ἢ ἐθνῶν τεθνεώσας. ὡς ἐκείνην τῇ μέχρι
φιλιππῶνος ὁ φοῖβος, ὁ οὐρανίου. μέγιστον
ὑπὸ τὰ ἄλλα φύλα. ἐκείνη δὲ μετὰ βαλεῖν ἡμᾶς δὲ,
ὅσοις τοῖς τοῖς μὲν διανοῖ ῥήθρες, τοσοῖς ἢ σεμνοὶ φι-
λόσοφοι, Ἡράκλειτος, Πυθαγόρας, Σωκράτης. το-
σοῖς ἢ ἥρωες πρότερον. τοσοῖς ἢ ὑπερομ σφαῖρας
τύραννοι. ὑπὸ τῶν τοῖς ἑὺδοξος. Ἰππάρχος, Ἀρχι-
μήδης, ἄλλαι φύσεις ὁξεῖαι, μεγαλόφρονες, φιλό-
πονοι, παντοῖοι, αὐθαδέες, αὐτὸ τὸ ὑπὸ κήρυκα καὶ ἐ-
φημέρα τῶν ἀνθρώπων ζωῆς χλοῦσας, οἷον μέ-
νιππος, καὶ ὅσοι τοῖς τοῖς. πόδε πάντα τῶν τῶν γν-
νόει ὅτι πάλα κένται. τί ἐν τοῖς διανοῖ αὐτοῖς;
τί δὲ τοῖς μὴ δὲ ὀνομαζομένοις ὅλως. γὰρ ὡς
πολλὰ ἄξιον, τὸ μετὰ ἀληθείας καὶ δικαιοσύ-
νης θυμῶν τοῖς ψύχαις ὁ ἀδίκους διαβίου. ὅταν
θυμῶν σεαυτὸ θέλῃς γινώσκῃ τὰ προτερήματα
τῶν συμβιόντων. οἷον τὸ μὲν, τὸ δραστικόν. τὸ ἢ τὸ
αἰσθητικόν. τὸ ἢ τὸ θυμικόν, ἄλλο ἢ ἄλλο π. ὅ-
τε γὰρ ὡς θυμῶν, ὡς τὰ ὁμοιωμάτα τῷ ἀρετῇ

ἐμφαινόμενα τοῖς ἡδέσι τῶν συνόντων, ὃ ἀδρόα ὡς
 οἰόμετε συμπίπτονται. διὸ ὃ πρόχειρα αὐτὰ ἐκτέ-
 ροι. μή τι δυσχεραίνεις ὅτι τοσῶν δέ τινων λιθῶν εἰ,
 ὃ ἱακοσίω; ὅτως δὲ ὃτι μέχρι τοσῶν δέ εἰ τῶν
 ὡπείου σοι, ὃ ἐμέχρι πλείον. ὡς γὰρ τῶν οὐσί-
 ας, ὅσον ἀφώρειται σοι σέργους, ὅτως ὃ ἐπὶ τῶν ἁ-
 ρα πρὸς ὧν πείθεται αὐτός. Πρῶτον ὃ ὃ ἀκού-
 των, ὅταν τῶν δικαιοσύνης ὁ λόγος ὅτως ἀγῆ. ἐάν
 μάλιστα εἴα τις προσχρώματος γένεσθαι, μετὰ βαυ-
 ἐπὶ τῶν ὑπάρχοντων ὃ ἀλυπον, ὃ συγχῶ εἰς ἄλλω
 ἀρετῶν τῶν κωλύσας. ὃ μέμνησθαι μετὰ ὑπεξαρέ-
 σιως ὁρμῆς, ὃτι ὃ τῶν ἀδυνάτων ὃκ ὁρέγου. τίνας
 ὃν; τῶν τοιαῦτα εἰ τίνας ὁρμῆς. τὰτα δὲ τυγχάνεις,
 ἐφ' οἷς προήχθημεν, ταῦτα γίνεσθαι. ὁ μὲν φιλόδο-
 ξος ἀλλοφίαν γένεσθαι ἰδίω ἀγαθὸν ὑπολαμβάνει
 ν. ὃ ὃ φιλόδοξος ἰδίαν πείσιν. ὃ ὃ νοῦν ἔχων ἰδίαν
 πρᾶξιν. ἔξει πρὸς τὰτα μετὰ ὑπολαμβάνειν, ὃ
 μὴ ὁκλείει τῶν ψυχῶν αὐτὰ γὰρ τὰ πράγματα ὃκ ὃ
 χει φύσιν ποικτικῶς τῶν ἡμετέρων κρίσεως. ἐπι-
 σου σεαυτῶν πρὸς τὸ ὑφ' ἐτόρσ λεγομένη γίνεσθαι
 ἀπαρενδυμένης, καὶ ὡς οἰόμετε γὰρ τῶν ψυχῶν τοῖς λέ-
 γοντι γίνου. τὸ ὃ σμῆναι μετὰ συμφύερον, ὃ δὲ τῶν
 μελίσσας συμφύερα. ἐκ κυβερνῶν τῶν οἰκῶν, ἢ ἱατρῶν
 νοντῶν οἱ κάμνοντες κακῶς ἔλεγον, ἄλλω τίνι αὐ-
 πρὸς εἶχον, ἢ πῶς αὐτὸς γένεσθαι, τῶν τοῖς ἐμ πλείον
 σωτήρι, ἢ τῶν δευραπνομένων ὑγιεινόν; πόσαι

μεθ' ὧν εἰσέλθοις εἰς τὸν κόσμον ἡδὴ ἀπεληλύθα
 σιμ' ἰκτεριῶσι, τὸ μέλι πικρὸν φαίνεται, ὁ λυσο-
 διήκτοισ τὸ ὕδωρ φοβερόν· καὶ παιδίοις τὸ σφα-
 εῖον καλόν. τί ἔν ὀργίζομαι, ἡ δολκῆ σοι ἔλαστον
 ἰχθυεῖν τὸ διεψύσμενον, ἢ τὸ χολίον τῷ ἰκτεριῶν
 τι, καὶ ὁ ἴος τῷ λυσοδιήκτῳ, καὶ τὸν λόγον τῆς
 φύσεως, βιοῦν σε εὐδαιμονώσκει. πρὸς τὸν λόγον
 τῆς κοινῆς φύσεως ἐδίδόν σοι συμβήσεται. οἷοι εἰ-
 σιμ' οἷς διέλουσιμ' ἀρίσκειν, καὶ δι' οἷα ποδὶ γινόμε-
 να; καὶ δι' οἷα γνέρεται; ὡς ταχέως ὁ αἰὼν
 πάντα καλυψέη, καὶ ὅσα ἐκεί-
 νου εἰναι ἡδὴ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-
 ΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ Τῷ εἰς ἑαυτὸν
 Βιβλίον ζ.

Ἰδὲ κακία; φύτ' ἐσιν ὁ πολλάκις εἶ-
 δον, καὶ ἰδὲ παντὸς ἡ τὸ συμβαίνον
 τὸς πρόχρησιν ἔχει, ὅτε τὸ ἐσιν ὁ πολ-
 λάκις εἶδον. ὅλως αὖτε καὶ τὰ αὐ-
 τὰ εὐρήσῃς, ὧν μετὰ αἰῶνες αἰῶνες παλαιαί, αἰ μὲ-
 λαι, αἰ ὑπόγειοι, ὧν νῦν μετὰ αἰῶνες πόλεις, καὶ οἰκίαι,
 εὐδὲμ καὶ νόμιμα πάντα καὶ σωμὴν ὀλιγοχρόνια. τὰ δ' ὁ
 γμάττω πᾶσι ἀλλὰ δυνάμει νεκρωθῶσαι, εἰ μὴ αἰ-
 καὶ ἀλλὰ τοῖς φαντασίαι σβηθῶσιν, ὡς δὴ λέγει
 πᾶσι

πῶς ἀναζωπυρεῖν, ὡς σοί ἐστι. δυνάμει πορὶ τὸτα
 ὃ δὲ ὑπολαμβάνει· εἰ δυνάμει, τί τὰ ῥά σονται;
 τὰ ἔξω τ' ἐμῆς θλάνοιαι· ὁ δὲ ὅλως πρὸς τὴν ἐμὴν
 θλάνοιαν. ὅσοι πάθει, καὶ ὁρθὸς εἶ. ἀναβιδῶναι σοὶ ἔξε-
 σιν. ἴδτε πάλιν τὰ πράγματα ὡς ἑώρας· ἐν ἴστω γὰρ
 τὸ ἀναβιδῶναι. πομπῆς κηνοσπουδία, ὡς σκλῆνης
 θράματ' αἰ, ποίμνια, ἀγέλαι, θάλασσα ἰσμοὶ, κυν-
 θίοις ὁσάριοι ἐξ ἱμνῶν, ψωμίον εἰς τὰς τ' ἰχθύων
 διεξαμνῆς· μυρμηκῶν ἱαλαπωρία, καὶ ἀχθοφορεῖ-
 αι. μνιδίον ἐπὶ οὐκ μνῶν θάλασσα. σιγίλλαρια
 νδυροσπασμόνα. χρεὶν ἐν ἐν τ' οἷς θυμῶν μὲν καὶ
 μὴ φρεναθόμῳ ἐσαναί. πρᾶκτολθεῖν μνῶν, ὅτι
 σ' οὐ ἀξίος ἐκασὸς ἐσιν, ὅσοι ἀξία ἐσιν ταῦτα πο-
 ῖν· ἄσπασδακον. δὲ καὶ λέγει πρᾶκτολθεῖν τοῖς λεγο-
 μνῶν, ὅτι καθ' ἐκαστὴν ὁρμὴν τοῖς γινόμενῶν. ὅτι
 ἐπὶ μὲν τ' ἐτέρῳ, θυτὸς ὁρμῶν ὡς τὴν σπορὴν ἢ ἀνα-
 φορεῖ. ὡς ἡ τ' ἐτέρῳ πρᾶκτολθεῖν τί τὸ σιμαινόμε-
 νον. πότμον θάλακῃ ἢ θλάνοιάν με πρὸς ὅσοι, ἢ ὅ-
 τι μὲν θάλακῃ, χρεῖν καὶ αὐτῇ πρὸς τὸ ἔργον ὡς ὁργάν-
 ον πρᾶ τ' ὅλων φύσεως διοδύνει. εἰ ἡ μὴ θάλα-
 κῃ, ἢ τοὶ πρᾶκτολθεῖν τ' ἔργον τοῦ θλάνοιαν κρεῖσθαι
 ὡς τὴν ἐλῆσαι, ἰὰν ἄλλως ὅσοι μὴ καθήκει· ἢ πρᾶσσω
 ὡς δυνάμει πρὸς πρᾶλαβὸν τ' θλάνοιαν καὶ πρὸ
 χρεσιν τ' ἐμοῦ ἢ γέμονι καὶ ποιῆσαι τὸ εἰς τὴν
 κρινωνίαν νῦν καίριον καὶ χρεσιν. ὅτι γὰρ αὐτὸς ἐ-
 μαυτῶ, ἢ οὐκ ἄλλω ποιῶ, ὡς δὲ μόνον καὶ σωτήριον,
 εἰς τὸ κρινεῖν χρεσιν καὶ δυνάμεσιν. ὅσοι μὲν πο-

λυῦμνητοι γενόμενοι, ἢ δὴ λήθῃ παραδίδονται.
 ὅσοι δὲ τούτους ὑμνήσαντες, πάσαι ἐκ ποσὶ ὥρ. μὴ
 αἰχμῶσ βομβήμυρος. πρόκῃτῃ γὰρ σοι γνῆρ γαῖρ τὸ
 ὑπὸ βάλλον, ὡς στραπώτῃ γν' τεichoμαχία. Τι δὲ ἐάν
 σὺ μὲν χωλαίνων ὑπὸ τῇ ἐπαλξιμ ἀναβλῶαι μό-
 νος μὴ δυνῇ, σὺν ἄλλῳ ᾧ δυνάτῃ ἢ τῷ το. τὰ μέ-
 λλοντα μὴ ταρασέτω. ἢ ξῆς γὰρ ἐπ' αὐτὰ ἐάν διε-
 ῶσθ, φέρων τ' αὐτ' λόγον, ὡν ὡ πρὸς τὰ πρῶντα
 ῥῆα. Πάντα ἀλλήλοις ἐπιπλέκονται. κὴ ἡ σωδῆσις
 ἐρεῖ, καὶ σχεδὸν τι ὅδ' ἐν ἀλλότριον ἄλλο ἄλλω. συγ-
 κατὰ τέτακτῃ γὰρ ἐ συγκροσμεῖ τ' αὐτ' ἡσμομ. κόσ-
 μῳ τε γὰρ εἰς δῖα ἀπάντων, κὴ θεὸς εἰς δῖα πάν-
 των, κὴ ὅσια μία ἐ νόμος εἰς. λόγος κοινὸς πάν-
 των τ' νοεῶν ζώων, κὴ ἀλήθεια μία. εἶγε ἐ τελεί-
 της μία τ' ὁμογενῶν, κὴ τῷ αὐτῷ λόγου μετεχόν-
 των ζώων. πάντ' γνῦλον, γνῶφανίζετ' ἰάχιστα τῇ τ'
 ὅλων ὅσια. ἐ πᾶν αἶτιον, εἰς τ' τ' ὅλων λόγον τάχι-
 σα ἀναλαμβάνετ'. ἐ πάντ' μνήμη τάχιστα ἐγ-
 καταχώννυται τῷ αἰῶνι. τῷ λογικῷ ζῳῷ ἢ αὐτῇ
 πρᾶξις ἢ τῇ φύσει ὅδ', κὴ ἢ τῷ λόγῳ ὀρθῶς, ἢ ὀρθό-
 μως ὅδ' ἐσιν γν' ἡνωμένοις τὰ μέλη τῷ σώμα-
 τος, τῷ τοῦ ἔχει τ' λόγον γν' διεδῶσι τὰ λογικὰ,
 πῶς μίαν τινὰ συνεργίαν κατεσκόδασμεν γὰ.
 μᾶλλον δὲ σοι ἢ τῷ νόμοις πρῶτισσῃ, ἐάν πῶς
 ἐαυτ' πολλάκις λέγῃς, ὅτι μέλος εἰμὶ τῷ ἐκ τ' λο-
 γικῶν συσῆματός. ἐάν δὲ δῖα τῷ ῥῳ τοῖχίου μέ-

ρος εἴη· ἐὰν τὸ λέγῃς, ὅτι καρδίας φιλεῖς αὐτὸν
 θρώπῳ· ὅπως καταληψικῶς διφραίνει τὸ δου-
 ρεῖν. ἐπὶ ὡς πρέπον αὐτὸ φιλοῦν ποιεῖς· ὅπως
 αὐτὸ δι' ποιῶν. ὃ δὲ λέγει· ἔξωθεν προσωπιπτεύω τοῖς
 παθεῖν ἐκ τῆ πρῶτης αἰτίας ταύτης δυναμένοις.
 ἐκείνα γὰρ ἐὰν διέλθῃ μίμνῃ τὰ παθόντα. ἐγὼ
 ἵνα μὴ ὑπολάβω ὅτι κακὸν τὸ συμβεβηκός, ὅ-
 πως βέλταμμαι. ἔξῃσι δὲ μοι μὴ ὑπολάβῃν. ὅτι
 αὐτὸς ποιεῖ ἢ λέγει, ἐμὲ δὲ ἀγαθὸν εἶναι. ὡς αὐτὸς
 χρυσὸς ἢ ὁ σμάραγδος, ἢ ἡ πορφύρα ὥστε αἰετὶ
 γῆ, ὅτις αὐτὸς ποιεῖ, ἢ λέγει, ἐμὲ δὲ σμάραγδον εἶναι,
 καὶ τὸ ἐμαυτὸ χρῶμα ἔχειν. τὸ ἡγεμονικόν, αὐτὸ ἐαυ-
 τὸν ἔχει γινώσκει. οἷον λέγω, ὅτι φοβῆται αὐτὸς ἐν ὁρ-
 μίαν. εἰ δὲ τίς ἄλλος αὐτὸ φοβῆσαι ἢ λυπῆσαι
 δυνάται, ποιεῖτω. αὐτὸ γὰρ ἐαυτὸν ὑπολαβῆναι ὡς
 τρέφει εἰς τοιαύτας προπάς. τὸ σωματικὸν μὴ πά-
 θῃ, αὐτὸ μεινῇ αὐτὸ εἰς δυνάται, καὶ λέγει· εἰ τι
 πάσχει. τὴν ἡ ψυχὰς, τὸ φοβεῖσθαι, τὸ λυπῆ-
 σθαι, τὸ πᾶσι τὰ τῶν ὅλων ὑπολαμβάνον, ὅθεν
 μὴ πάθῃ. ὅτι γὰρ ἐξῆς αὐτὸ εἰς κείσιν τοιαύτῳ. ἀ-
 πῶσδε· ὅτι ὅσον ἐφ' ἐαυτὸν, τὸ ἡγεμονικόν, ἐ-
 ἀν μὴ ἐαυτὸν γινώσκων ποιεῖ. κατὰ ταυτὰ ἡ καὶ ἀτα-
 ραχόν, καὶ ἀνεμπόδιστον, ἐὰν μὴ ἐαυτὸ παρὰ σῆκον
 ἐμποδίσῃ. διδαιμονία δὲ, δαίμων ἀγαθός, ἢ ἀ-
 γαθός. τίς ὅν ὥς ποιεῖς ὡφρατασία. ἀπέρχῃ αὐ-
 θις σοι, ὡς ἡλθες, ὅτι γὰρ γινώσκῃ. ἐλθόντας ἡ καὶ

τὸ ἀρχαῖον ἔθος. ὅκ ὀργίζομαι σοι. μόνον ἄπιθι. φθ
 βῆταί τις μεταβολῶ. τί γὰρ δυνάτης χωρεῖς μετα-
 βολῆς γῆνός; τί δὲ φίλτορον ἢ οἰκειότορον πῆ
 τ' ὅλων φύσει; Σὺ γὰρ τὸς λῶν δυνάσαι, εἰ μὴ
 τὰ ξύλα μεταβάλλῃ; τραφῶναι γ' δυνάσαι, εἰ μὴ
 τὰ ἰδιώδη μεταβάλλῃ; ἄλλο δὲ τ' ἔχουσιν δυνά-
 νας δυνάται δυνάσαι χωρεῖς μεταβολῆς; ὅκ ὀργᾶς ὅκ
 ὅκ καὶ αὐτὸ τ' σε μεταβαλεῖν ὁμοίον ἐστὶ, ὅμοίως
 ἀναγκαῖον πῆ τ' ὅλων φύσει. δῆ τ' ὅλων φύσει,
 ὡς δῆ χημάρες διεκπορεύετ' πάντα τὰ σώμα-
 τα, τῷ ὅλῳ συμφυῇ καὶ συνεργᾷ, ὡς τὰ ἡμέτερα
 μέρη ἀλλήλοις. πόσους ἡδὴ ὁ αἰὼν Χρυσίππου, πό-
 σους Σωκράτης, πόσους Ἐπικτήτης καταπέτω-
 κεν; τ' δ' αὐτὸ ὅκ ὁδὸν πάντες ἐπινοοῦν σοι ἀνδρῶ-
 των τε καὶ πράγματ' ὅκ πρᾶσιπῆτω. ἐμὲ γὰρ μό-
 νομ ποδῶν, μή τι αὐτὸς ποιήσω, ὅκ κατασκῶν
 τ' ἀνδρῶν τ' θέλει, ἢ ὡς ὅκ θέλει, ἢ ὅκ νῦν ὅκ θέλει.
 ἐγὼ μὲν ἢ σὴ ποδὶ πάντων λήθῃ. ἐγὼ δὲ
 ἢ πάντων ποδὶ σὺ λήθῃ. Ἰδιὸν ἀνθρώπου
 φιλεῖν καὶ αὐτὸν πᾶσιοντας. τὸτο δὲ γίνεται,
 εἰ μὴ συμπεσιπῆται σοι, ὅκ καὶ συγγενεῖς, καὶ δι' ἑ-
 γνοιαν, καὶ ἀκοντὸν ἀμαρτάνουσι, ὅκ ὡς μετ' ὀλίγον
 ἀμφοτέρω τε θνήσκετε. καὶ πρὸ πάντων, ὅπ' ὅκ ἑ-
 βλαψέ σε. τ' γὰρ τ' ἡγεμονικὸν σου χεῖρον ἐποίη-
 σεν, ἢ πρόωγον ὡς. ἢ τ' ὅλων φύσει, ἐκ τ' ὅλης φύ-
 σεως, ὡς κηρὸς, νῦν μὲν ἰππᾶριον ἐπλασε, συγχέει

δε ἴσθι, εἰς δ' ἄνθρωπον φύσιν σωτηροῦσατο τῇ ὕλῃ
 αὐτῇ· ἔτα εἰς ἀνθρώπου παρίον; ἔτα εἰς ἄλλό τι. ἔ-
 κασον δὲ τούτων πῶς ὀλίγισον ὑπείσῃ. δεινὸν
 δὲ οὐδὲν ἢ διαλυθῆναι τῷ κιβωτίῳ· ὡσαύ-
 τ' δὲ ἢ συμπαγῆναι· τὸ ἐπικροτὸν τῷ προσώ-
 που λίαν πρὸς φύσιν, ὅταν πολλάκις γνάποδνῇ
 σκῆν ἢ πρόσχημα. ἢ ἴοτε λυτὰ ἄνθρωπον ἀπὸ σβέδου, ὥστε
 ὁλως ὀζαφθῆναι μὴ δυνάσθαι. αὐτῷ γε τῷ τῷ πρὸς
 κολουθῆναι πειρῶ, ὅτι πρὸς ἢ λόγον. εἰ γὰρ καὶ
 ἢ σωαίνουσι τῷ ἁμαρτανύειν οἰχέσεται, τίς
 ἔτι τῷ ζῶν αὐτίκα; πάντα ὅρα ὁρᾷς, ὅσον οὐ πο-
 μεταβαλεῖ ἢ τὰ ὅλα διοικουῖν φύσιν, καὶ ἄλλας
 ἐκ τοῦ οὐσίας αὐτῷ ποιῆσει. καὶ πάλιν ἄλλα ἐκ
 τοῦ ἐκείνων οὐσίας, ἵνα αἰ νεαρός ἢ ὁ κόσμος.

Οταν τις ἁμαρτῇ τι εἰς σέ, θυμὸν γνῶμοῦ τῷ
 ἀγαθὸν ἢ κακὸν ὑπολαβὼν ἡμαρτε. ἴσθι γὰρ
 ἰδὼν, ἐλεήσεις αὐτόν, καὶ οὐτε θαυμάσεις, οὐτε
 ὀργισθήσῃ. ἦτοι γὰρ καὶ αὐτὸς ἢ αὐτὸ ἐκείνῳ ἀ-
 γαθὸν ἐπὶ ὑπολαμβάνεις, εἰ ἄλλο ὁμοειδὲς. δὲ
 οὐκ συγγινώσκεις. εἰ δὲ μὴ ἐπὶ ὑπολαμβάνεις
 τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ καὶ κακὰ ῥᾶον δυνάμεις ἔσθ
 τοῦ παρορῶντι, μὴ τὰ ἀπόντα γινώσκῃς ὡς ἡδὲ ὅν
 τα· ἀλλὰ τῷ πρὸντων τὰ διεξιώτατα ἐκλογίζε-
 σθαι, ὅτι τούτων χάρις ὑπομιμνήσκειαι, πῶς αὐτῷ
 ζητεῖς, εἰ μὴ πρὸν ἁμα μὴ τοι φυλάσσει, μὴ δὲ
 ὅπως ἀπομνησθῇ αὐτοῖς, ἐπίσης ἐκλυμᾷ αὐτὰ, ὥστε
 ἰαύωτε μὴ πρὸς ἢ παραχθῇσθαι. εἰς αὐτὸ σωφλῆ.

ἐκαλύφθη. Πλατωνικόν ὡς οὐκ ὑπάρχει διάνοια
μεγαλοπρεπής, καὶ θεωρία πάντος μὲν χρόνου,
πάσης δὲ οὐσίας, ἄρα οἶε τὸ τῷ μέγαλι διοκῆρι
εἶναι τὸν ἀνθρώπινον βίον; ἀδυνάτομ, ἥ δ' ὅς. οὐ-
κ οὐκ καὶ θαυμάτομ οὐ δεινόν τι ἡγήσεται ὁ ποι-
οῦν; ἢ κισάγει. Ἀντιδενικόν. Βασιλικόν μὲν οὖν
πράττειν, κακῶς δὲ ἀκούειν. αἰσχρόν ἐστι τὸ μὲν
πρόσωπον ὑποκωμῆσαι καὶ χηματίζειν, καὶ
κατακοσμεῖν ὡς κελεύει ἡ διάνοια, αὐτὸν δ'
ἐφ' ἑαυτῇ μὴ χηματίζειν καὶ κατακοσμεῖν,
τοῖς πράγμασι γὰρ, οὐχὶ θυμοῦντα χρεῶν. μέλει
γὰρ αὐτοῖς οὐδὲν. ἀθανάτους τε θεοῖς, καὶ ἡμῖν
χάσματα δ' οἶκός. βίον θορίζειν ὥς ἐκέρπιομ
εὐχυν, καὶ τὸ μὲν εἶναι, τὸ δὲ μὴ εἶναι ἡμελῆθαι ἐκ
θεῶν καὶ πατρὶς ἐμῶν, ἐχθ' λόγον καὶ ἄλλο. τὸ γὰρ οὐ
μὲν ἐμὸ καὶ τὸ δίκαιον. μὴ σιωπεπιδεῖν μὴ
σφύζειν.

Πλατωνικά.

Εἰ γὰρ ὅσον δίκαιον αὐτὸν λόγον ἀντίποιμι ὅτι
οὐ καλῶς λέγεις ὡς ἀνθρώπει, εἰ οἶε δέει
κύνδυνον ὑπολογίζειν τοῖς ζῴων, ἢ τεθάναι αὐ-
δρα, ὅτου τι καὶ σμικρόν ὄφελος. ἀλλ' οὐκ ἐκείνο
μόνον σκοπεῖν ὅταν πράττει, πότῳ δίκαια ἢ
ἀδίκῃ πράττει. καὶ αὐτὸς ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ. οὐ
τω γὰρ ἔχει ὡς ἄνθρωπος Ἀθηναῖος τῇ ἀληθείᾳ, οὐ αὖ

τις αὐτῶν τάξῃ ἡγεσάμενος βέλτισον εἶν, ἢ ὅ-
 παρχοντ' ταχὺν, ἐνταῦθα ὡς ἐμοὶ δοκεῖν μέ-
 νοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενον, μήτε
 θάνατον, μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰχροῦ. ἀλλ'
 ὡμακάρει, ὅρα μὴ ἄλλο τι ἢ γυμνασίον, καὶ τὸ ἀ-
 γαθόν, ἢ τὸ σώζειν τε καὶ σώζεσθαι. μὴ γὰρ ἴσσο-
 μὲν τὸ ζῆν ὁπόσον δὴ χρόνον τὸ γε ὡς ἀληθῶς αὐ-
 θραϊατέον ὄσι, καὶ οὐ φιλοψυχητέον, ἀλλ' ὡδὶ
 ψαντὰ πρὸς τούτων τῷ θεῷ, καὶ πιδύσαντα
 ταῖς γυναιξίν, ὅτι τὴν ἐμαρμύλῃ οὐδεις αὐτὴν
 φύγει. τὸ πρὸς τούτῳ σκεπτόμεν, τίνα αὐτὸς πο-
 ῖται μὲλλει χρόνον βιώσει ὡς ἀείψα βιώσῃ. πρὸς
 σκοπεῖν ἄστρον θρόνους, ὡς περ συμπροβέοντα
 καὶ τὰς τῶν σοιχείων εἰς ἀλληλα μεταβολὰς στυ-
 χῶς γινώσκειν. ἀρῆσθαι γὰρ αἰ τούτων φαντα-
 σίαι τὸν ῥύπον τοῦ χαμαὶ βίου. καλὸν τὸ τοῖς
 πλάτων καὶ δὴ πρὸς ἀνθρώπων εὖ λόγους ποιεῖν
 μὲν, ὑποσχεῖν δ' εἰ καὶ τὰ ἐπίγεια, ὡς περ πο-
 θεν ἀνῶθεν καὶ ἀγγέλους, στρατεύματα, γεωργία,
 γάμους, ἀγαλίστους γυνεὺς, θανάτους, δικαστηρίων
 θόρυβον, ἐρήμους χώρας, βαρβάρων ἔθνη ποικίλα,
 εἰρητὰς, θρήνητας, ἀγοράς, τὸ παμμιγές καὶ τὸ ἐκ
 ἐναντίων συγκοσμήσειν τὰ προγεγονότα ἀναθε-
 ωρεῖν. τὰς ὁσαύτας τὴν ἡγεμονίῳ μετὰ βολὰς. ἐ-
 ξεῖς καὶ τὰ ἐσόμενα προειφορᾷ, ἐμοὶ δ' ἢ γὰρ παύ-
 τως εἶσαι, καὶ ὁχλοῖον τε ἐκβῆναι τὸν ῥυθμὸν τῶν νῦν
 γινο-

γινωσκόντων. ὁθεν καὶ ἴσους, τὸ περὶ ἀνάγκης ἐπι-
 σιν ἰσορῆσαι τὸν ἀνθρώπινον βίον, τῷ ὑπὲρ τῆς
 φύσεως. τί γὰρ πλείον ὄφει· καὶ τὰ ἐκ γῆς μὲν φύ-
 ντα, εἰς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθέρος βλαστύνα γῆς,
 εἰς αἰθέριον πάλιν ἤλθε πόλον. ἢ ἴσως διάλυσιν
 τῶν ἐν ταῖς ἀτόμοις ἀντιμπελοκῶν, καὶ τοιοῦτός
 τις σφοδρὸς πνοὴς τῶν ἀπαθῶν στοιχείων, καὶ σίτισιν
 καὶ πότισιν, καὶ μαγνὰ δύμασι πρὸς ἐκρέποντας
 ὄχετ' αὖ, ὥς μὴ θανείν· θεόθεν δὲ πνέοντ' οὐρανὸν
 ἀνάγκη τλῆναι καμάρτοις ἀνδρῶν. οὐκ ἔστιν
 ἀρχὴ ἴσως, ἀλλ' ἢ ἀνωτέρω τῆς πρὸς τὴν πλατωνικῶν
 συναφῆς. καὶ βασιλεύς, ἀλλ' οὐχὶ κοινωνικός τε
 εὖ, ἀλλ' αἰδοῦνός τε, ἀλλ' οὐχὶ δυνάστης οὐδὲ
 συμβαίνουσι, ἀλλ' οὐδὲ δυνάστες. ἢ πῶς τὰ τὴν
 οἰκονομίαν πρὸς ἀνάγκη, ὅπου ὄργον ὑπὸ τελευτῆς διώ-
 νται καὶ τὸν κοινὸν θεοῖς καὶ ἀνθρώποις λόγον
 ἔχει ὁ δὲμ δεινὸν ὅπου γὰρ ὠφελείας τυχεῖν ἔξει,
 εἴα τὴν οὐδυνόσσης, καὶ καὶ τὴν κατὰ σκόλῳ προ-
 ούσης ἐνέργειας ἔχει οὐδὲ μίαν βλάβην ὁφθαλ-
 μῶν. πανταχοῦ καὶ διηλεκτῶς ὑπὸ σοὶ ὅτι καὶ τῇ
 πρὸς οὐκ συμβάσει θεοσεβῶς θυαρεῖς, καὶ τοῖς
 πρὸς οὐκ ἀνθρώποις καὶ δικαιοσύνην προσφί-
 ρειται καὶ τῇ οὐκ φαντασίᾳ ἐμφιλοτεχνεῖν, ἵνα
 μή τι ἀκατάληπτον πρὸς εὐνῇ. μὴ ποδὶ βλέπου
 ἀλλότρια ἡγεμονικά· ἀλλ' ἔκβλεπε κατ' οὐ-
 ραν, ὑπὲρ τῆς φύσεως ὁδὸν γαῖ. ἢ καὶ τὸ ὅλον εἴα τῇ

συμβαινόντων σοι, καὶ ἢ σὴ δὴ τῶν πρακτέων
 ὑπὸ σοῦ πρακτέον δὲ ἐκάστω τὸ ἐξῆς τῇ κατα-
 σκδύῃ. κατασκδύασαι δὲ τὰ μὲν λοιπὰ, τῶν λο-
 γικῶν ἕνεκον, ὡς περ καὶ ὑπὸ παντὸς ἄλλου τὰ χεί-
 ρω τῶν κρείττωνων ἕνεκον. τὰ τὸ λογικὰ ἀλλήλων
 ἕνεκον. τὸ μὲν οὖν προηγούμενόν γινέσθαι τοῦ ἀνδρά-
 που κατασκδύῃ τὸ κοινωνικόν ὅτι. δόλότηρον δὲ
 τὸ ἀνγνῶστον πρὸς τὰς σωματικὰς πείσεις. λο-
 γικῆς γὰρ καὶ νοεῖας λινήσεως ἴδιον πόθειοιζεν
 ἑαυτῷ, καὶ μήποτε ἠπῶσθαι μήτε αἰσθητικῆς
 μήτε ὁρμηλικῆς λινήσεως ζωώδους γὰρ ἐκάτορα.
 ἢ δὲ νοεῖα ἐθέλει πρωτὶς δύνειν, καὶ μὴ κατακρα-
 τεῖσθαι ὑπὸ ἐκείνων δικαίως γε. πέφυκε γὰρ χρη-
 στικὴ πᾶσιρ ἐκείνοις. τρίτον γινέσθαι τῇ λογικῇ κατα-
 σκδύῃ τὸ ἀπρόπῳτον καὶ ἀνεξάπτητον. τού-
 των οὖν ἐχόμενόν τὸ ἡγεμονικόν οὐδέα πόθειν-
 τω, καὶ ἔχει τὰ ἑαυτοῦ, ὡς ἀρτεθνηκότα δέικει καὶ
 μέχρι νῦν βεβιωκότα, τὸ λοιπὸν ἐκ τοῦ πόθειον ἔ-
 λθαι καὶ τῇ φύσει. μόνος φιλεῖν ἑαυτῷ συμβαῖ-
 νοις ἐσσυκλωθόμενόν; τί γὰρ ἀρμοδιώτορον ἐφ' ἐκά-
 στου συμβάμασθαι ἐκείνους πρὸ ὁμμάτων ἔχειν, οἷς
 τὰ αὐτὰ σιωπῶνται. ἐπειτα ἠχθοντο, ἐξενίζοντο.
 ἐμέμφοντο. νῦν ὅτι ἐκείνοι ποῦ, οὐ διαμοῦ. τί ὅτι
 σὺ θέλεις ὁμοίως, οὐχὶ δὲ τὰς μὲν ἄλλοτριάς τρε-
 πὰς καταλιπεῖν τοῖς τρέπουσι καὶ τρεπιμύνοις.
 αὐτὸς δὲ πόθει τὸ πᾶς χρῆσθαι αὐτοῖς ὅλῳ γίνεσθαι.

χρῆσθαι γὰρ καλῶς, καὶ ὕλη σου ἔσαι, μόνον πρόσ-
 κε καὶ θέλει σε αὐτῷ καλὸς εἶναι, ὑδὶ πάντες δὲ πρόσ-
 σεις. καὶ μέμνησθαι ἀμφοτέρω, ὅτι καὶ διαφορὰ
 ἐφ' οὗ καὶ πρᾶξις· γινώσκου βλέπει· γινώσκου καὶ πηγὴ τοῦ
 ἀγαθοῦ, καὶ αἰ ἀναβλύειν διωαμνίῃ· ἐὰν αἰ
 σκάπῃς· δὲ καὶ τὸ σῶμα πεπηγνῆται, καὶ μὴ
 διεξίφθαι, μήτε γινώσκῃς, μήτε γινώσκῃς. οἷον
 γὰρ πᾶσι τοῖς προσώποις πρᾶξις καὶ διανοία, σιωπῇ
 τὸ αὐτὸ καὶ δι' ἑκαστον σωτηριοῦσα, τοιοῦτο καὶ
 ὑπὸ οὐλοῦ τοῦ σώματος ἀπαιτεῖται. πάντα δὲ
 ταῦτα σὺν τῷ ἀνεπιτηδύτῳ φυλακτέα· καὶ
 βιωτικὴ τῇ παλαισικῇ ὁμοιοτάτα καὶ πόρ τῇ ὀρχη-
 σικῇ. καὶ τὸ πρὸς τὰ ἐμπύπνοντα καὶ οὐ προεγ-
 νωσμένα, ἐτοιμασθῇ καὶ ἀπὸ τῶν ἐσάναι· σιωπῇ
 ἐφιστάναι, τίνες εἰσὶν οἱ ὑφ' ὧν μαρτυρεῖται δι-
 λαις. καὶ τίνες καὶ γέμονικα ἔχουσιν. οὐτε γὰρ μέμ-
 νῃ τοῖς ἀκουσίως πάλαιουσιν, οὐτε ὑδὶ μαρτυρη-
 σίως διέσκη, εἰ βλέπωμεν εἰς τὰς πηγὰς τῆς ὑπολῆ-
 ψεως καὶ ὁρμῆς αὐτῶν. πάντα ψυχὴν ἀκουσά φη-
 σιν, σέρεται ἀληθείας. οὕτως οὖν καὶ δικαιοσύ-
 νης καὶ σωφροσύνης, καὶ ὑμνίας, καὶ πάντες
 τοῖς τοιοῦτοι. ἀναγκασιότατον δὲ τὸ διπνεκέδες τού-
 του μεμνησθῆναι· ἔσθαι γὰρ πρὸς πάντας πράοτερον.
 ὑπὸ μὲν πάντος πόνου, πρόχειρον ἔστω ὅτι οὐκ αἰ-
 χροῦν. οὐδὲ τὴν διάνοιαν τῷ λυβερνῶσαι χεῖρα
 ποιεῖ. οὐτε γὰρ καὶ δὲ ὑλικὴ ὅστις, οὐτε καθ' ὅποιον

νικῇ διαφθείρει αὐτῇ. ὡς μὲν τοῖς τῶν πλείων πόνων, καὶ τῷ ἐπιχοῦρῳ σοὶ βοηθεῖτω. ὅτι οὐτε ἀφόρητον, οὐτε αἰῶνι. ἐὰν τῷ ὄρωρ μνημονόνης, καὶ μὴ προσδοξάζης. ἡ ἀκείνου δὲ μέμνησο, ὅτε πολλὰ πόνῳ τὰ αὐτὰ ὄντα, λαμβάνει δυσχερὰ νόμῳ. οἷον τὸ νυσάζειν, καὶ τὸ λαυματίζειν· καὶ τὸ ἀνορεκτεῖν. ὅταν οὖν ἴνι τούτων δυσχερεσῆς, λέγε εἰ αὐτῷ. ὅτε πόνῳ γινώσκῃς· ὅρα μήποτε τοιοῦτον πάθος πρὸς αὐτὸν ἀπανθρώπους, εἰς οἷον οἱ αὐθροποι πρὸς αὐτὸν ἀνθρώπους. πόθεν ἰσχυρὸν ἐκτελέγῃς σωκράτης, καὶ διάθεσιν λεγέσων ἡμῶν. οὐ γὰρ ἀρκεῖ εἰς σωκράτης γινώσκοντα ἀπέθανεν, καὶ γινώσκοντα σοφιστὰς διελέγει, καὶ καρτεροὺς πώτορα γινώσκοντα πάγῳ διενυκτερόν. καὶ τὸν Σαλαμίνιον ἡλεσθῆναι ἀγνοῖ, γυναικώτορον ἐδόξεν αὐτὸ βῆναι. καὶ γινώσκοντα ὁδοῖς ἐβροχθύνει. πόθεν καὶ μάστις αὐτὸς ὡς ἡγήσειν εἰς πόρ' ἀληθῆς ἡμῶν. ἀλλ' ἡκείνο δὲ σκοπεῖν, ποίαν ἴναι τῇ ψυχῇ εἶχε σωκράτης. καὶ εἰ ἐδυνάσθ' ἀρκεῖν τῷ δίκαιῳ τῶν τὰ πρὸς ἀνθρώπους, καὶ ὅσων τὰ πρὸς θεὸν. μήτε εἰ καὶ πρὸς τὸν κακίαν ἀγανακτῶν, μηδὲ μὲν δολύων ἴναι ἀγνοῖα. μήτε τῶν ἀρεμεσιμῶν ἐκ τοῦ ὅλου ὡς ξυγγινώσκοντα, ἢ ὡς ἀφόρητον ἔσθ' ἡμῶν. μήτε τοῖς τοῖς ἀρεμεσιμῶν ἐκ τῆς συμπαθῆς τῶν νοῦν, ἢ φύσις οὐχ ὅπως συνεκέρσας τῶν συγκρίματι, ὡς μὴ ἐφείδαι πρὸς αὐτὸν

ζειν αὐτόν, καὶ τὰ αὐτοῦ ὑφ' αὐτῷ ποιῆσαι.
 λίαν γὰρ γνῶσκειται θεῖον αὐτῶν γινέσθαι, καὶ
 ὑπὸ μηδ' ἑνὸς γνωριθῆναι. τοῦτο μὲν νησοῦσιν, καὶ
 ἐν ἐκείνῳ, οὗ γνῶσις οὐκ ὀλιγίστις κείται τὸ δύσδαιμόνως
 βιδῶσαι. καὶ μὴ οὐκ ἀπὸ πηλπίδας διαλεκτικός καὶ
 φυσικός ἐσέδωκε, εἰς αὐτὸν ἀργυνῶς καὶ ἰλδύθερος,
 καὶ αἰδὴμων, καὶ κοινωνικός, καὶ θυπείθης θεῶν.
 ἀβιάσως διαβῆσαι γνῶσις πλείη θυμηδία, καὶ πάν-
 τος κατὰ βοῶσιν αἶνα βέλονται. καὶ τὰ θεῖα
 διασπᾶ τὰ μελὺς θρία τοῦ ποδὶ τε βραμμὴν τὸ τε
 φυράματι. τί γὰρ κωλύει γνῶσις πᾶσι τοῖς τῶν
 νοίαν σώζειν αὐτῶν γνῶσις γαλήνη, καὶ κείνῃ τῇ ποδὶ
 τῶν ποδισθητόντων ἀληθεῖ, καὶ χηρῶν τῶν ὑπο-
 βεβλημένων ἐτοίμῃ. ὥς τινι μὲν κείνῃ λέγειν
 τῷ προσπιπτόντι, αὐτὸν ὑπάρχον κατ' ὅσον, καὶ
 κατὰ δόξαν ἀλλοῖον φανῆ. τινι δὲ χηρῶν λέγειν τοῦ
 ὑποπίπτοντι, σε ἐξήτερ. αἰ γὰρ μοι τὸ πῶν, ὅ-
 λη ἀρετὴ λογικῆς καὶ πολιτικῆς. καὶ τὸ σωφρονεῖν τέ-
 χνης ἀνθρώπων ἢ θεῶν. πάντων γὰρ τὸ συμβαῖνον, θεῶν ἢ
 ἀνθρώπων ὁρίζοιται, καὶ οὐτε καινόν, οὐτε
 δυσμεταχείριστον, ἀλλὰ γνώριμον καὶ ὑπερ-
 γίης. αὐτὸν ἔχει ἡ τελειότης τοῦ ἡδους, τὸ πᾶ-
 ρα ἡμέραν ὡς τελειοταίαν διεξάγειν, καὶ μή-
 τε σφύζειν, μήτε ναρκᾶν, μήτε ὑποκρίνε-
 σθαι. οἱ θεοὶ ἀθάνατοι ὄντες, οὐ δυσχεραί-
 νουσιν, ὅτι γνῶσις τοσούτῳ αἰῶνι διήσκει αὐτῶν παῦ

ὥς ἀεὶ θιούτωρ ὄντων καὶ θουύτωρ φαύλων ἀνέ-
 χειδι. προσέτι δέ, καὶ κινδυνεύουσι αὐτῶν παντοίως.
 σὺ δὲ ὅσον οὐδ' ἐπωλύγειν μέλλων ἀπανδῆς, καὶ
 ταῦτα εἰς ὧν τῶν φαύλων γελοῖόν ἐστι τὴν μὲν ἰ-
 δίαν κακίαν μὴ φθύνειν, ὃ καὶ δυνατόν ἐστι τὴν δὲ
 τῶν ἀλλων φθύνειν, ὃ πρὸς ἀδυνάτῳ, ὃ αὖ καὶ λογικῇ
 καὶ πολιτικῇ δυνάμει εὐέλσκει, μήτε νοερόν, μή-
 τε κοινωنيόν, δυνόγως ἢ ἰδέεσθον ἐαυτῷ κεί-
 νει· ὅταν σὺν οὗτω πεποινηκὼς ᾖς, καὶ ἄλλῳ οὗτω
 πονθῶς, τί ἐν ζητεῖς τρίτον πρὸς ταῦτα ὡσπερ οἱ
 μωροὶ τὸ καὶ δόξαι οὗτω πεποιηκέναι, ἢ τὸ ἀμοιβῆς
 τυχεῖν. εὐδὲς κἀμνε ὠφελῶμεθα, ὠφελῶς δὲ πρὸς
 εἰς ἢ φύσιν. μὴ ὅρ κἀμνε ὠφελῶμεθα, γὰρ ὡ
 φελῆς. ἢ τοῦ ὅλου φύσις αὐτῇ τὴν κοσμοποιίαν ὥρ-
 μισεν. νῦν δὲ ἢ τοῖς πάντοτε γινόμενῳ κατ' ἐπακολού-
 θησιν γίνεται, ἢ ἀλόγισα καὶ τὰ λυσιπράγῃ ἐ-
 σιν, ἐφ' ἃ ποιεῖται ἰδίαν ὁρμὴν τὸ τοῦ κόσμου ἢ
 γμονικόν. εἰς πολλὰ σε γαλλωτότορον
 ποιήσῃ, ὅσον μνημο-
 νόμοι.

ΑΙ ὅσον πρὸς τὸ ἀκρόνολον φέρει,
ὅτι ἐκ ἐπιδύσασαι τὸν βίον ὅλον,
ἢ τὸν γε ἀπὸ νεότητος φιλόσοφον
βεβιωκέναι· ἀλλὰ πολλοῖς τε ἄλ-
λοις, καὶ αὐτὸς σεαυτῷ διήλθ' ἔχοντας, πόρρω
φιλοσοφίας ὤμ. πείρασαι ὅν, ὥς τε τὴν μὲν δό-
ξαν τὴν τοῦ φιλοσόφου κτήσασθαι, οὐκ ἐλπίσαι
δύοι. ἀνταγωνίζεται δὲ καὶ ἡ ὑπόθεσις. εἴ πορ
ὅν ἀληθῶς ἐώρακας ποῦ ἔσται τὸ πρᾶγμα, τὸ
μὲν τί δόξεις, ἄφες· ἀρκέσθαι δέ, εἰ ἔσται τὸ λοι-
πὸν τοῦ βίου ὅσον δ' ἡ ποτε ἢ σὴ φύσις θέλει βιώ-
σαι. κατανόησον ὅν τί θέλει, καὶ ἄλλο μὴ γνῶ-
σκάσπῃ. πεπειρασάσαι γὰρ ποῦ πόσα πλανη-
θεῖς, οὐδ' αὖ μοῦ ἐν ἑσθ' τὸ δὴ ζῶ. οὐκ γνῶσιν λογισ-
μοῖς, οὐκ γνῶσιν πλούτῳ, οὐκ γνῶσιν δόξῃ, οὐκ γνῶσιν ἀκραι-
σιν, οὐδ' αὖ μοῦ ποῦ ὅν δέσιν; γνῶσιν τῷ ποιῆν, ἃ ὑπὸ τῇ
τῇ ἢ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. πῶς ἔρταυτα ποιῶ-
σαι; ἐπ' αὖ λόγματα; ἔχῃ ἀφ' ὧν αἱ ὑμαὶ καὶ αἱ
πράξεις. τίνα λόγματα; τὰ ποῦ ἀγαθὸν ἢ κα-
κῶν. ὥς οὐδ' ἴσθης μὲν ἀγαθὸν ὄντ' ἀνθρώπων,
ὃ οὐκ ἔστι ποιεῖ δίκαιον, σώφρονα, ἀνδρείον, ἐλπί-

θερον, ὁ δὲ γὰρ ὃ κακοῦ ὁ οὐχὶ ποιεῖ τὰναντία τοῖς
 εἰρημύνοις· καὶ ἐκαστὸν πράξιμ' ἐρώτα σεαυτὸν,
 πῶς μοι αὐτὴ ἔχει, μὴ μετανοήσω ἐπ' αὐτῇ, μι-
 κρόν καὶ τέθνηκα, καὶ πάντ' ἐκ μέσου. τί πλεόν
 ὑπὲρ κληῶ, εἰ ἢ πρὸν ὄργον ζώου νοεροῦ καὶ λαινω-
 νικοῦ καὶ ἰσονόμου δεῶ. Αλέξανδρος δὲ καὶ Γα-
 ῖος, καὶ Πτολεμαῖος τί πρὸς Διογένη, καὶ Ἡράκλει-
 τον, καὶ Σωκράτην. οἱ μὲν γὰρ εἶδον τὰ πράγμα-
 τα, καὶ τὰς αἰτίας, καὶ τὰς ὕλας, καὶ τὰ ἡγεμο-
 νικά ὡς αὐτῶν ταυτά. ἐκεῖ δὲ ὅσων πρόνοια, καὶ
 διαλεία πόσων, ὅτι οὐδὲν ἡγήον τὰ αὐτὰ ποιή-
 σσαι, ἡμῶν δὲ διαρρύαγης. ἢ πρότερον μὴ ταράσσει.
 πάντ' αὖ γὰρ ἡψί τινι τῷ ὅλου φύσιμ, καὶ ὀλίγου
 χρόνου, ὁ δὲ εἰς ὁδὸν ἔσθ. ὡς περὶ ὁδὸν Ἀδριανός,
 ὁ δὲ Αὐγυστεύς. ἐπειτα ἀγνίστας εἰς ἢ πρᾶγμα,
 εἶδε αὐτὸν, καὶ συμνημονόνας, ὅτι ἀγαθόν σε αὐ-
 θρωπον εἶναι δεῖ, καὶ τί τῷ ἀνθρώπῳ ἡ φύσις ἀπαι-
 τεῖ, πρᾶξιμ' ὅσον ἀμετατρέπῃ, καὶ εἰπὲς ὡς δι-
 καιότατον φαίνεται σοι, μόνον θυμένως, καὶ αἰ-
 δημόνως, καὶ ἀνυποκρίτως, ἢ τῶν ὅλων φύσις
 ὅσον ὄργον ἔχει. τὰ ὅδε ἔντα ἐκεῖ μεταλθῆναι,
 μεταβάλλειν, αἶρειν γνῶν καὶ ἐκεῖ φέρειν. πάν-
 τα τροπαί. οὐχ ὥς φοβηθῆναι, μὴ καὶ καινόν. πάν-
 τα συνῆλκε. ἀλλὰ καὶ ἴσαι αἰ ἀρνημήσεις. ἀρκεῖται
 πᾶσα φύσις αὐτῇ θυοδύσσει. φύσις ἢ λογικὴ θυο-
 δεῖ, γνῶν φαντασίαις, μήτε ψυδὸν μήτε ἀδὸν

λω συγκαταλιβεμένη. τὰς οὐμάς δὲ ὑπὲρ τὰ κοινω-
 νικά ὄργα μόνα ἀποδύνασθαι, τὰς ὀρέξεις δὲ καὶ
 τὰς ἐκκλίσεις τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνον πεποιτημένη.
 τὸ δὲ ὑπὸ τῇ κοινῇ φύσεως ἀρνημόμῳ, πᾶν ἀ-
 παρομένη. μέρεθ γὰρ αὐτῇ ὅστις, ὡς ἡ τοῦ φύλλου
 φύσις ἐπὶ τοῦ φυτοῦ φύσεως. πλὴν ὅτι ἐκεῖ μὲν ἡ
 τοῦ φύλλου φύσις, μέρεθ ὅστις φύσεως καὶ ἀναδιή-
 του, καὶ ἀλόγου, καὶ ἐμποδίζεσθαι διωαμένης.
 ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου φύσις, μέρεθ ἐπὶ ἀνεμποδί-
 σθαι φύσεως καὶ νοεῖας καὶ δικαίας. εἰ γὰρ ἴσως καὶ
 κατ' ἀξίαν οὐ μερισμὸς χρόνων, ὁσίας, αἰτίου,
 ἐνέργειας, συμβάσεως, ἐκείνοις ποιεῖται. σκόπε
 δὲ, μὴ εἰς τὸ πᾶς τὸ ἐν ἴσῳ ἐνρήσεις ἐπὶ παντός.
 ἀλλὰ εἰς συμπλήρωσιν τὰ πάντα. τοῦ δὲ πρὸς ἀ-
 θεοῦ τὰ τοῦ ἐτόρου ἀναγινώσκῃς ὅτι ἐξέσιμ' ἀλλὰ
 ὑβρίν ἀνέργειαν ἐξέσιμ', ἀλλὰ ἡ δλονὼν καὶ πάντων
 καθυπερτόρειν ἐξέσιμ'. ἀλλὰ τοῦ δοξαρίου ὑπε-
 ς ἄνω εἶν' ἐξέσιμ' ἀλλὰ ἀναδιήτοις καὶ ἀχαρίσις
 μὴ θυμῷ, προσέτι καὶ ὁλεσθαι αὐτῶν ἐξέσιμ'. μὴ
 κέτισον μηδεὶς ἀκούσῃ ἡ αταμεμομένη τὴν γὰρ
 αὐτῇ βίον. μηδὲ σὺ σεαυτοῦ. ἡ μετανοία ὅστις ἐ-
 πίληψις ἐαυτοῦ, ὡς χηρσιμόνι πᾶσι καὶ τῷ.
 τοῦ δὲ ἀγαθὸν χηρσιμόνι δὲ εἶν', καὶ ὑπὲρ μελετήσῃ
 αὐτοῦ ὅτι ἀγαθὸν καὶ καλὸν ἀνδρῶν. οὐδεὶς δ' αὖ
 καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ μετανοήσῃ, ὑπὲρ ἡ-
 δλονὼν ἵνα πᾶσι γινῇ, ὅτι ἀγαθὸν, ὅτι ἀ-
 γαθὸν ἡ δλονὼν. ὅτι δὲ αὐτὸν καὶ ἐαυτοῦ τῇ ἰδίᾳ

κατασκόβῃ. τί μὲν τὸ οὐσιώδες αὐτῷ καὶ ὑλικόν·
τί δὲ τὸ αἰσιώδες. τί δὲ ποιεῖ γὰρ τῷ κόσμῳ πό-
σον δὲ χρόνον ὑφίσταται. ὅταν δὲ ὑπνου δισχε-
ρῶς ἐγείρῃ, ἀναμνήσκου, ὅτι καὶ τὴν κατα-
σκόβου σου ὅτι, καὶ καὶ τὴν ἀνδρῶν πικρὴ φύσιν,
τὸ πρᾶξις κοινωνικὰς ἀρεδιδόνας. τὸ δὲ καθό-
δισιν, κοινὸν καὶ τῷ ἀλόγῳ ζῳῳ. ὁ δὲ καὶ φύσιν
ἐκείνῳ, ὅσον οἰκειότατον καὶ προσφύεστρον, καὶ
δὲ καὶ προσγενέστρον· διηνεκῶς καὶ αὐτὴ πάσης
εἰδοῦ τε φαντασίας. φυσιολογεῖν, παθολογεῖν,
διαλεκτικόν· ὡς αὖ γὰρ τυγχάνῃς διδύς σου τῷ
πρόλεγε. ὅτος, τίνα λόγματα ἔχει πᾶσι ἀγαθῶν
καὶ κακῶν. ἢ γὰρ πᾶσι ἡδονῆς ἢ πόνου καὶ τῷ ποιητι-
κῶν ἐκαστόν, καὶ πᾶσι δόξης, ἀδοξίας, θανάτου, ζω-
ῆς. ἵνα δὲ τίνα δόγματά ἔχει πᾶσι θαυμαστὸν ἢ
ἐξ ἡμῶν μοι δόξῃ, ἐάν τῳ ἡ ἴνα ποιῇ. καὶ μεμνήσομαι,
ὅτε ἀναγκάζετ' ὅπως πονεῖν. μεμνησομαι, ὅτε ἀ-
ναγκάζετ' ὅπως ποιεῖν. μεμνησο ὅτε ὡς αἰχ-
ρὸν ξηνίζεας, εἰ ἡσυκῇ σὺ καφέρεις, ὅπως εἰ ὁ κόσ-
μος τὰ δὲ ἴνα φέρῃ, ὡς ἐσι φορός. καὶ ἰατρῶν καὶ
κυβερνήτην, αἰχρὸν ξηνίζεας εἰ πεπύρεχον ὅτος
ἢ εἰ ἀντίπνοια γέγονεν. μεμνησο ὅτε καὶ τὸ μέγα τί
θεῖαι καὶ ἐπεδαι βρῇ διορθοῦντε, ὁμοίως ἐλδύ-
θερόν ἐσι. σὴ γὰρ γνῆρυγία καὶ τὴν σὺν ὁρμῇ καὶ
κρίσιν, καὶ διὰ καὶ καὶ νοῦν τὸν σὸν πᾶσαι νομίσ-
εἰ μὲν αὐτοῖς, τί αὐτὸ ποιῇς, εἰ δὲ ἐπ' ἄλλῳ, τί-
τί μὲν φησὶ; ταῦς ἀτόμοις, ἢ τοῖς θεοῖς, ἀμφοτέρω

μανιώδης· οὐδ' οὐν μεμπέει. εἰ μὲν γὰρ δυνάσασαι,
 διόρθωσον τόδε πρᾶγμα αὐτό. εἰ δὲ οὐκ ἔστι
 δυνάσασαι, πῶς τί ἐν σοὶ φέρεται τὸ μέμφεσθαι; εἰκὴ
 γὰρ οὐδ' οὐν ποιητέον. ἔξω τοι κόσμον τὸ ἀρθρῶν
 οὐκ ἐστὶν. εἰ ὥστε μὴ καὶ μεταβάλλει, ὥστε καὶ
 διαλύεται εἰς τὰ ἴδια. ἂν σοι χαῖναι δὲ τοι κόσμον,
 καὶ σὰ καὶ αὐτὰ δὲ μεταβάλλει, καὶ οὐ γογγύζει.
 ἕκαστον πρὸς τὴν γέγονεν, ἵππος, ἄμπελος, τί θαν
 μάσεις; καὶ ὁ ἥλιος ἔρει πῶς τί οὐ γογγύζει, καὶ
 οἱ λοιποὶ θεοὶ. σὺ οὖν πῶς τί; τὸ ἥδε δὲ; ἴδτε εἰ αὐτὴ
 χεῖται ἢ γνῶναι. ἢ φύσις ἐσθλὰ καὶ ἕκαστον. οὐδ' οὐν
 ἔλαστον ἐλ ἀκρόφειον, ἢ ἐλ ἀρχὴν τε καὶ διέ-
 ξαγωγὴν. ὥς ὁ ἀναβάλλων τὴν σφαῖραν. τί οὖν
 ἀγαθὸν ἐλ σφαίρῳ ἀναφερομένη, ἢ κακὸν κα-
 ταφερομένη, ἢ καὶ πεπρωμένον; τί δὲ ἀγαθὸν τῆς
 πομφόλυγι σπινθίσκου, ἢ κακὸν διαλυθῆσθαι. τὰ
 ὅμοια ἢ καὶ ὡς λύνει. ἐκστρέφει, καὶ διασπαιόμε-
 ναι, γρηῃσάν ἢ οἷον γίνεται, νοσθεῖν ἢ, πορνεύειν,
 βραχύβιον δὲ, καὶ ὁ ἐπαινεῖν, καὶ ὁ ἐπαινούμενος,
 καὶ ὁ μνημονεύων, καὶ ὁ μνημονυόμενος. προ-
 σέει δὲ καὶ γνῶναι τούτου τοι κλίματ' ἢ, καὶ
 οὐδ' ἐστὶν αὐτῷ πάντων συμφωνοῦσι, καὶ οὐδὲ
 αὐτὸς ἑστὶν αὐτῷ. καὶ ὅλη δὲ ἡ γῆ σιγμὴ. πρόσ-
 χε τῷ ὑποκειμένῳ, ἢ τῷ λόγῳ, ἢ τῇ γνῶναι,
 ἢ ἐλ σημαίνοντι. δικαίως ταῦτα πάχους. μάλ-
 λον δὲ θέλεις ἀγαθὸς αὐτοῖς γρηῃσάν, ἢ σήμι-

ρον εἶν' πράσσω τί; πράσσω ἐπ' ἀνθρώπων δύποι-
 ἴαν ἀναφέρειν. συμβαίνει τί μοι, διεχομαι, ὕδ' ἑὸς
 θεοὺς ἀναφέρειν, καὶ τὴν πάντων πενήτιν, ἀφ'
 ἧς πάντα τὰ γινόμενα συμκρύνεται. Ὅποιον
 σοι φαίνεται τὸ λυεῖν, ἐλαϊον, ἰσθῶς, ῥύπον,
 ὕδωρ, γλοιῶδες, πάντα σικχαντὰ. τοῖς τοι πᾶν
 μέγ' τοῖ βίῃ, καὶ πᾶν ὑποκείμενόν. Λύκιλλα σῆ-
 ρον, εἴτα λύκιλλα σκεῖν δια, Μάξιμον. εἴτα σκεῖν
 δια, ὕδ' ἰτὺ γχανθ' Δίοιμον, εἴτα ὕδ' ἰτὺ γχανθ'
 φασίναν, Αντωνίνος. εἴτα Αντωνίν' τοιαῦτα
 πάντα. λελερ, Αδριανόν. εἴτα κέλερ. οἱ ἃ δριμεῖς
 ἔκκεινοι, ἢ προγνωσικὸι, ἢ τετυφωμένοι, πῶ. οἶον
 δριμεῖς μὲν, χάραξ καὶ Δημήτρι' ὁ Πλατωνί-
 κος, καὶ Εὐδαιμόν, καὶ εἰς τοῖς τ'. πάντα ἐ-
 φήμερα, τεβνηκότες πάλα. γῆνοι μὲν ὅδ' ἐπ' ὀλί-
 γον μνημονοῦνθέντων. οἱ δὲ εἰς μύθους μετὰ βαλόν-
 τας. οἱ δὲ ἡδονὴν ἐκ μύθων ὀζύτηλοι. τότε τωροῦν
 μεμνηθεὶς ὅτι δεήσει ἡτοὶ σκεδιδιῆναι τὸ συγ-
 κειμάλιον σου, ἢ σβεδιῆναι τὸ πνδρμάλιον, ἢ με-
 τασῆναι, καὶ ἀλαχθ' καταταχθῆναι. διφροσώπῃ
 ἀνθρώπων, ποιεῖν τὰ ἴδια ἀνθρώπων. ἴδι' ἃ ἀνθρώ-
 πων δύνοια πρὸς τὸ ὁμόφυλον. ὑπὸ ῥάσσις τῶν
 αἰδηλικῶν κινήσεων. διακρίσις τῶν πιθανῶν
 φαντασιῶν, ὑπερώρησις τῶν ὀλων φύσεως,
 καὶ τ' κατ' αὐτὴν γινομένων. ῥεῖς χέσφ' ἡμὲν πρὸς
 τὸ αἴτιον τὸ ποδὲ κείμενόν. ἢ ἃ πρὸς τὴν θείαν αἰτίαν,
 ἀφ' ἧς συμβαίνει πᾶσιν πάντα. ἢ ἃ πρὸς ἑὸς συμ-

βιόντας. ὁ πόντος ἥτοι ὅρι σώματι παῖον, ἔκον
 ἀρφαίνει δὴ ἡ ψυχὴ. ἀλλ' ἐξισιμαὶ τῇ ἰδίᾳ
 αἰθρίαν ἐγαλήνῳ διαφυλάσσει, καὶ μὴ ὑπο-
 λαμβανέῃ ὅτι κακόν. πᾶσα γὰρ κρίσις, καὶ ὄρεμν,
 καὶ ὄρεξις, καὶ ἐκκλισις, γνῶσις, καὶ ὁδὸν κακὸν ὠ-
 δε ἀναβαίνει. ὁ δὲ ἀλείφει τὰς φαντασίας, συνηχθε-
 σαι αὐτῷ λέγων. νῦν ἐπ' ἐμοί ὄσιμ, ἵνα γνῶται τῇ
 ψυχῇ μηδεμία πονηρία ἢ, μηδὲ ὠδινυμία, μηδὲ
 ὅλως ταραχῇ τις. ἀλλὰ βλέπων πάντα ὁποῖα ἐ-
 σιμ, ἡδῶμαι ἐκάστω κατ' ἀξίαν. μέμνησο ταύτης
 ἐλθούσας, καὶ φύσιμ λαλεῖν, καὶ γνῶσιν κλῆται,
 καὶ πρὸς πάνθ' ὄντιν ὅμ κροσμίως. μὴ πειτράνως
 ὑγιεὶ λόγῳ ἡδῶ. αὐτὴν ἀνυῶσσι, γυνῇ, θυγάτηρ,
 ἔγγονοι, πρόγονοι ἀδελφὴ, ἀγρίππας, συγγενεῖς,
 οἰκέοι, φίλοι, ἀφῶς, μακρήνας, ἰατροί, θυτῆ, ὅλης
 αὐλῆς θανάτος. εἴτα ἐπιθι τὰς ἄλλας, μὴ καὶ γνῶσις
 ἀνθρώπου θάνατον. οἷον Γομπηίωρ. καὶ κείνο ὅ
 ὠδινυαφόμεν τῶις μνήμασιμ, ἔχαστος τῷ ἰδίῳ
 γῆρας ὠδινυγίεσι. πόσα ἐσπῶδισαμεν οἱ πρὸ αὐ-
 τῇ ἵνα διαδόχον τινὰ καταλίπωσιμ. εἴτα, ἀνὰ γ-
 νῆ ἔχαστος τινὰ γῆρας. πάλιν ὠδὲ ὅλου γῆρας
 θάνατον συντιθῆναι δεῖ τὸν βίον, καὶ μίαν πρᾶ-
 ξιμ. καὶ εἰ ἐκάστω τὸ ἑαυτῷ πρᾶξει ὡς οἷον τε ἀρκεῖ
 ὦσαι. ἵνα δὲ τὸ ἑαυτῷ ἀπέχη, ὅδε εἰς σε κωλύσαι
 δυνάτη. ἀλλὰ σῆσε ταῦτι ἐξωθεν; ὅδε γὰρ τοῖς
 δικαίως καὶ σωφρόνως καὶ ὀδινυγίως. ἄλλο δὲ

ἡ ἰσως ἐνέργησιν ἡλυνθῆσεται; ἀλλὰ τῇ πρὸς
 αὐτὸ τὸ κάλυμα θυαρεῖσθῃς, καὶ τῇ ὑπὲρ τὸ διδόν
 μὲν θυγνώμονι μεταβάσῃ θυδὺς ἄλλη πρᾶξις
 ἀντικαθίσταται. γὰρ μόσθη εἰς τὴν σὺνθεσιν πρὸς
 ἧς ὁ λόγος. ἀτύφωσ μὲν λαβεῖν, θυλύντως ἡ ἀφ᾽ ἑ
 ναι. εἰ ποτε εἶδες χεῖρα ἀρκενομυθύνω; ἢ πόδια ἢ
 κεφαλὴν ἀρτεμυθύνω χωρὶς τοῦ ποτε ἀρτε
 λοιποῦ σώματος κμυθύνω, τοιοῦτον αὐτὸν ποιεῖ,
 ὅσοι ἐφ' ἑαυτοῦ ὁ μὴ θέλω τὸ συμβαῖνον, καὶ
 ἀρσχίζωμαι αὐτόν. ἢ ὁ ἀκρινώον τὸν ἡ πράσων
 ἀπ' ἐξῆς αὐτοῦ ποτε ἀρτε τῇ φύσιν ἐνώσεως ἐ-
 πεφύκης γὰρ μέρος. νῦν σε αὐτὸν ἀπ' ἐκείνου. ἀλλ'
 ὅσοι κμυθὸν ἐκείνο, ὅτι ἐξῆς σοι πάλιν ἐνώσας
 σε αὐτόν, ὅσοι ἄλλω μέρει ὁ δὲ θύς ἐπέβησθαι, χω
 ριζόντι, καὶ διακρίνῃ, πάλιν σινελεθεῖν. ἀλλὰ
 σκέψαι τὴν χρηστότητα, ἢ τετίμηκε τὸν ἄνθρωπον.
 καὶ γὰρ ἵνα τὴν ἀρχὴν μὴ ἀρρῶα γὰρ ἀρτε τοῦ οἴου, ἐπ'
 αὐτοῦ ἐποίησε. καὶ ἀρρῶα γὰρ πάλιν ἐπανελθεῖν
 καὶ συμφύναι, καὶ τὴν τοῦ μέρους τάξιν ἀπολα
 βῇ ἐποίησεν. ὡς περὶ τὰς ἄλλας διωάμεις ἐκα-
 εῖ τῶν λογικῶν σχεδὸν ὅσοι ἢ τῶν λογικῶν φύ-
 σεις. οὕτως καὶ ταύτῃ πρὸς αὐτὴν εἰλήφασκε.
 ὅν τρόπον γὰρ ἐκείνη πᾶν τὸ γινώσκον καὶ ἀντι-
 βαῖνον, ὑπὸ πᾶσι τρέπει, καὶ κατατάσσει εἰς τὴν
 ἐμαρμυθύνω, καὶ μέρει αὐτὴν ποιεῖ, οὕτως καὶ
 τὸ λογικὸν ζῶον, διώκεται πᾶν κάλυμα, ὅλυν
 ἑαυτοῦ

ἑαυτ' ποιῆν, καὶ χρῆσθ' αὐτῷ ἐφ' οἷον αὐτὴν ὥρμησε.
 μὴ σε συγχέτω ἡ τοῦ ὅλου βίου φαντασία. μὴ
 συμπδιδόει ἐπὶ ποναοῖα καὶ ὅσα πιδανόν ὑπὸ γε-
 γνηῖσθαι. ἀλλὰ καθ' ἑκάστην τῶν πρὸντων, ἐπορώ-
 τασεαυτὸν, τί τοῦ ὀρθοῦ τοῦ ἀφόρητον καὶ ἀνύ-
 ποιστον. αἰχμηθῆσθαι γὰρ ὁμολογῆσαι. Ἐπειτα αὐτὸς
 μίμνησκει σεαυτὸν, ὅτι οὔτε τὸ μέλλον, οὔτε τὸ
 πρῶτον βαρεῖ σε; ἀλλὰ αἰετὸν πρὸν. ὅσο δὲ κα-
 τασμικρύνεται, ἐὰν αὐτὸν μόνον πδαιρίσῃς, καὶ
 ἀπελέγχῃς τὴν διάνοιαν, εἰ πρὸς ὅσο φιλοῦν ἀν-
 τέχειν μὴ δυνάσται. μή τι νῦν πρὸς ἀνάγκηται τῇ τοῦ
 λυοῦ σοφῷ, πάνθ' εἰς, ἢ πῆρ γαμῶ, τί δὲ τῇ Α-
 θριανοῦ, χαυρίας καὶ Διότιμῳ; γελοῖον. τί δὲ εἰ
 πρὸς ἀνάγκηται, ἐμελλον αἰδιανέσθαι; τί δὲ εἰ ἡδω-
 νοντο, ἐμελλον ἡδύσεσθαι; τί δὲ εἰ ἡδονοντο, ἐ-
 μελλον οὔτοι ἀθάναι εἶναι; οὐ καὶ πούτους πρὸς
 ὅσον μὲν γαίης καὶ γέροντας γῆρῆσαι οὕτως ἐι-
 μαρτο, εἰτα ἀρθανεῖν, τί οὔν ὑστερον ἐμελλον ἐκεί-
 νοι ποιῆν τούτων ἀρθανόντων. γράσωμαι αὐτῷ
 τῷ, καὶ λυθρόν γν' θυλάκω. εἰ δυνάσται οὐδὲ βλέ-
 πειν, βλέπει κρινῶν φησὶ σοφωτάτοις διχαίω-
 σιώνος καὶ ξανασάλικλιν ἀρετῶν οὐχ ὥρῳ γν' τῇ τοῦ
 λογικοῦ ζώου κατασκδύη. ἡδονῆς ἢ ὀρῶ, τὴν ἐγ-
 κράτειαν. ἐὰν ἀφέλῃς τὴν σὺν ὑπόληψιν πδαι-
 τοῦ λυπεῖν σε διοκοῦντι, αὐτὸς γν' ὅρ' ἀσφαλε-
 σκῆται ἡσυχας, τίς αὐτός, ὁ λόγῳ. ἀλλ' οὐκ εἰμὶ

λόγῳ. ἔσω. ὑποκῦρ ὁ μὲν λόγος αὐτὸς ἑαυτῶν μὴ
 λυπέτω. εἰ δὲ τι ἄλλο σοι κακῶς ἔχει, ὑπολα-
 βέτω αὐτὸ πρὸς αὐτὸν. ἐμποδισμὸς αἰσθησεως,
 κακὸν ζωικῆς φύσεως. ἐμποδισμὸς ὁρμῆς ὁμοί-
 ως κακὸν ζωικῆς φύσεως. ἐσι δ' ἐν ἄλλο ὁμοίως
 ἐμποδισμὸν καὶ κακὸν τῆς φυλικῆς κατασκευῆς. ὅ-
 πως εἰναι ἐμποδισμὸν κακὸν νοεράς φύσεως.
 πάντα δὲ ταῦτα, ὑπὲρ σεαυτὸν μετέφερε. πόνος,
 ἥδονη ἢ ἄπῃ τοῦ σπ. ὅψις ἢ αἰσθησις ὁρμήσαντι
 ὁρμήματι ἐγγύθεν· εἰ μὲν αὐτοπεξαίρετος ὥρμας ἥδη
 ὡς λογικῶς κακὸν. εἰ δὲ τὸ κοινὸν λαμβάνεις ὅπως
 βέλβλαψαι, ὅδε ἐμπέπόδισαι. τὰ μὲν τοῦ νοῦ
 ἴδιον ὅδε εἰς ἄλλῳ εἰσθῆναι ἐμποδίζειν. τέσσα γὰρ, ὃ
 πῦρ, ὃ σίδηρος, ὃ τύραννος, ὃ βλασφημία, ὃ χ-
 ὄλιον ἢ ἄπῃ· ὅταν γῆνις σφαῖρα, κυκλοτόρης
 μῦναι. ὃ καὶ μὴ ἀξιῶ ἑμαυτῶν λυπεῖν, ὅδε γὰρ ἄλ-
 λον πῶπ ὅτε ἐκώρ ἐλύπησα. ὁ φραίνει ἄλλον, ἄλ-
 λ' ἐμὲ δὲ ἐὰν ὕγιες ἔχω τὸ ἡγεμονικόν, μὴ ἀρσεν
 φόμῳ, μήτε ἀνθρωπὸν ἵνα, μήτε τὸ ἀνθρώποις
 συμβαινόντων· ἀλλὰ πᾶν θυμὸν ἐν ὀφθαλμοῖς
 ὁρῶντα, καὶ δεχόμενον, καὶ χρώμενον ἐκείνῳ κατ' ἀ-
 ξίαν. ὅσον ἴδ' ὃ τὸν χρόνον σεαυτῷ χάρισαι. οἱ τῇ
 ὑπεροφείαν μάλλον δ' ἰώκοντες, ὃ λογίζονται,
 ὅτι ἄλλοι τοιοῦτοι μέλλουσιν ἐκείνοι εἶναι, οἳ οἱ εἰσιν ὅ-
 τοιοῦτοι βαρύνονται. καὶ ἐκείνοι δ' ἐθνηρὶ. τί δὲ ὅλως
 πῶς σὲ αὐτὸν ἐκείνοι φωνᾷς τοιαύτοις ἀπηχῶσιν,
 ἢ ὑπὸ

ἢ ὑπόληψιν τοιαύτην ποδίσθ' ἔχωσιν. ἄρα μὲν καὶ
 βάλλει ὅπ' οὐ θέλεις. ἐκεῖ γὰρ ἔξω τῷ ἐμὸν δαίμονα
 ἔλεωρ, τὸ τ' ἐσὶν ἀρκούντων εἰς ἔχου καὶ γνέροισι καὶ
 τὸ ἐξῆς τῇ ἰδίᾳ κατασκδύη. ἄρα ὅσον ἄξιον, ἵνα
 δι' αὐτὸ κακῶς μὲν ἔχῃ ἡ ψυχὴ, καὶ χείρωρ ἑαυτῇ
 ἢ, [α]πὸ θυμολύκῃ, ὑπεργολύκῃ, στυγνομολύκῃ, πῦρομε-
 νῃ, καὶ πεινρήσας τῶν ἀξίων, ἀνθρώπων δ' ὅτι συμ-
 βαίνειν τι δυνάται, ὃ ἔκ' ὅτι ἀνθρώπων σὺν πῶ-
 μα. ὃ δὲ βοί, ὃ ἔκ' ἐσὶ βοεικόν, ὃ δὲ ἀμπέλων, ὃ ἔκ' ἐ-
 σὶν ἀμπελικόν, ὃ δὲ λίθων, ὃ ἔκ' ἐσὶ λίθων ἰδίων. εἰ
 ἔρ' ἐκαστὸν συμβαίνει, ὃ καὶ εἰσθῆν, καὶ πέφυκν,
 τί αὖ διυσχεραίνουσιν; ὃ γὰρ ἀφόρητόν σοι ἔφεργν ἢ
 κρινὴ φύσις. εἰ μὲν διὰ τὴν τῶν ἐκ τὸς λυπῆ, ὃ καὶ ἐκεῖ
 νό σοι γνόχλῃ, ἀλλὰ τὸ σὸν ποδὶ αὐτὸν κρέμα. ὅσον
 δὲ ἡδὴ δ' ἀλαλῆσαι ἐπὶ σοί ὅτι. εἰ δὲ λυπῆ σέ' ἔ-
 τῶν γν' τῇ σὴ δ' ἀβέσσει, τίς ὁ κωλύων διορθῶσαι τὸ
 δλόγμα. ὁμῶς δὲ καὶ ἐλ' λυπῆ, ὃ π' ὅχι τὸ δὲ π' γνέ-
 γεις ὑγιὲς σοι φαινόμενον, π' οὐχὶ μάλλον γνέ-
 γεις ἢ λυπῆ, ἀλλὰ ἰσχυρότορόν τι γνίσταται. μὴ
 οὖν λυποῦ. οὐ γὰρ πρὸς αὐτὴν αἰτία τὸ μὴ γνέ-
 γεισθαι. ἀλλὰ οὐκ ἄξιον ζῶν μὴ γνέργουμνίου
 τούτου. ἀπιδί οὖν ἐκ τῶν ζῶν θυμολύκῃ, ἢ καὶ ὁ
 γνέργων ἀρδνήσκει ἅμα ἰλεως τοῖς γνίσταμέ-
 νοις. μέμνησο ὅτι ἀκαταμάχητον γίνεται τὸ
 ἡγεμονικόν, ὅταν εἰς ἑαυτὸ συσσεφῇ ἀρετῇ
 ἑαυτῷ, μὴ ποιοῦντι ὃ μὴ θέλει καὶ ἀλόγως

πρᾶτ' ἀξίηται. τί οὖν ὅταν καὶ μετὰ λόγου πόδα
 σκιμυλῶς κρίνῃ πρὶ ἵν' ᾖ. δὲ αὖτ' ἀκρόπολιν
 ὅστις ἡ ἐλδύθ' εἰρα παθὼν διάνοια. οὐδὲν γὰρ οὐχὺν
 πόρον ἔχει ἀνδρῶν, ἐφ' ὃ κατὰ φύσιν ἀνάλω
 τ' ἰσχυρὸν αὖ εἴη. ὁ μὲν οὖν μὴ ἐωρακῶς ἴδῃ, ἀ-
 μαθὴς ὁ δὲ ἐωρακῶς καὶ μὴ κατὰ φύσιν, ἀπὸ
 χῆς. Μικρὸν πλεον σαυτ' ἔλ' λέγε, ὡς αἱ προηγούμε-
 ναι φαντασίαι ἀναγγέλλουσιν. ἡγγελλται ὅτι ὁ δὲ
 να σε κακῶς λέγει. ἡγγελλται ἴδῃ. τὸ δὲ ὅτι βί-
 βλαψαι, οὐκ ἡγγελλται. βλέπω ὅτι νοσῇ τὸ παι-
 δίον. βλέπω. ὅτι δὲ κινδυνώει, οὐ βλέπω. οὐ-
 τως οὖν μὲν αἰεὶ ὑπὸ τῶν πρώτων φαντασιῶν,
 καὶ μηδ' ἐν αὐτῷ ὅτι δόξῃ ἐπίλεγε. καὶ οὐδ' ἐν σοι
 γίνεται. μᾶλλον δὲ ἐπίλεγε ὡς γνωρίζωμ' ἐκαστα
 τῶν ἐν τῷ κόσμῳ συμβαινόντων. σίκυθ' ἀπὸς,
 ἄφες. Βάτοι γὰρ τῇ ὁ δὲ, ἐκκλινον. ἀρκεί. μὴ πῶ-
 σε πείπης. τί δ' αὖ καὶ ἐγένετο ταῦτα ἐν τῷ κόσ-
 μῳ, ἐπεὶ κατὰ γλαδίησιν ὑπὸ ἀνθρώπου φυσιο-
 λόγου, ὡς αὖ καὶ ὑπὸ τέκτον' καὶ σκυτέως γὰρ
 λαδίης, κατὰ γινώσκων ὅτι γὰρ ἔργασθ' ἰσχυ-
 ρίσματα καὶ πόδι τμήματα τῶν κατασκευάζο-
 μένων ὁρᾷ. καὶ τοὶ ἐκεῖνοι γὰρ ἔχουσι ποῦ αὐτὰ
 εἰσφῶσιν. ἡ δὲ τῶν ὅλων φύσις, ἐξ οὐδ' ἐν ἔχει, ἀλ-
 λὰ τό θαυμαστὸν ἐν τέχνῃ ταύτης ὅστις, ὅτι πόδα
 εἰσφῶσιν αὐτῶν, παῦν τὸ ὅτι δόξῃ εἰσφῶσιν καὶ
 γινώσκου καὶ ἀρκέσιν εἰν δόξῃ, εἰς αὐτῶν με-
 ταβάλλει.

ταβάλλει. καὶ ὅτι πάλιν ἄλλα νεαρά ἐκ τούτων
 αὐτῶν ποιεῖ· ἵνα μήτε οὐσίας ἐξωδὸν χεῖρε, μήτε
 ὅπου ἐκβάλλει τὰ (αὐ)πρότιστα προσδίδεται. ἀρ-
 κῆται οὖν καὶ χώρα τῇ ἑαυτοῦ, καὶ ὕλη τῇ ἑαυτοῦ,
 καὶ τέχνη τῇ ἰδίᾳ· μήτε γὰρ ταῦς πράξεις ἐν ὧσιν
 εἰσιν, μήτε γὰρ ταῖς ὁμιλίαις φύρειν· μήτε γὰρ ταῖς
 φαντασίαις ἀλλάσσει· μήτε τῇ ψυχῇ καθάπαξ
 σιωπῇ κλεισθῇ, ἢ ἐκδόρυνθῃ, μήτε γὰρ ἴδῃ βίῳ ἀ-
 γχολεῖσθαι· κτείνουσι, κρειανομῶσι, κατάραις ἐλαύ-
 νουσι. τί οὖν ταῦτα πρὸς τὸ τῷ διάνοιαν μῖναι
 καθεστάν, φρενῆρη, σῶφρονα, δικαίαν; οἷον εἰ τις
 πρᾶξις πηγῇ διαυγῇ, καὶ γλυκείᾳ, βλασφη-
 μοίᾳ αὐτῇ, ἢ δὲ ὅτι παύεται πόσιμον ἀναβλύνεσθαι.
 καὶ ἐν πηλὸν ἐμβάλλει καὶ ἐν πρίαν, τάχιστα διασκει-
 δάσει αὐτὰ καὶ ἐκκλύσει, καὶ ὁ διαμῶς βαφθήσεται.
 πῶς ἔμπροσθεν ἀγνῶτα ἔξεις, καὶ μὴ φρέαρ; φύσας
 αὐτὸν πάσης ὥρας εἰς ἐλευθερίαν, μετὰ τοῦ θυμέ-
 νος, καὶ ἀπλῶς, καὶ ἀδιημόνως. ὁ μὲν μὴ εἰδὼς
 ὅτι ἐστὶ κόσμος, οὐκ οἶδεν ὅπου εἰσὶν. ὁ δὲ μὴ εἰ-
 δὼς πρὸς ὅτι πέφυκεν, οὐκ οἶδεν ὅστις εἰσὶν. οὐ-
 διένεικεν κόσμος. ὁ δὲ γὰρ τούτων ἀρλιπῶν, ὅθεν
 πρὸς ὅ, ἐν αὐτὸς πέφυκεν εἴποι. τίς οὖν φαίνεται
 σοὶ ὁ τῶν κροτούντων ἐπαινον φεύγων ἢ δίδων,
 ἢ οἱ οὐδὲ ὅπου εἰσὶν, οὐτε οἱ ἕντες εἰσι γινώσκου-
 σιν. ἐπαινεῖσθαι θέλεις ὑπὸ ἀνθρώπου, τρίς ἔτι
 ὥρας ἑαυτοῦ καταρωμένου. ἀρεσκεῖν θέλεις ἀν-

θρώπῳ, ὃς ὅκ' ἀρέσκει ἐαυτῷ; ἀρέσν' ἐαυτῷ ὁ μὲν
 Ἰανοῦρ ἐφ' ἅπασι χέδ' οὐ οἷς πράσσει. μὲν μὲν
 συμπνέειν ἔχει ποδὶ χέοντι αἰεὶ, ἀλλὰ ἥδη καὶ συμ-
 φρονέειν τῷ ποδὶ χέοντι πάντε νοεῖν. ὃ γὰρ ἥτ' ἢ
 Ἰῶ νοεῖ ἀδυνάμεις πάντῃ κέχυνται καὶ διαπεφοίτηκε
 ἀσάσαι δυναμύνω, ἥ περ ἢ ἀερώδης τῷ ἀναπνέου-
 σαι δυναμύνω· γενικῶς μὲν ἢ κακία ἐδ' ἐν βλά-
 πῃ τὸν νόσον· ἢ δ' ἐπὶ μέρ' ἐδ' ἐν βλάπῃ τὸ
 ἔττορον. μόνῳ δὲ βλαβερά ὄντι τὸ τῶ, ὅ ὕδι τέτρα-
 πῇ καὶ ἀπὸ πηλὰ χθαμὰ αὐτῷ, ὅποταν περὶ τῷ ὅ-
 τως θελήσῃ. τῷ ἑμῷ προαιρετικῷ τὸ τῷ πλησίον
 προαιρετικῷ ἐπίσης ἀδιάφορον ὄντι, ὡς καὶ τὸ
 πνέον μάλιστα αὐτῷ, καὶ τὸ σαρκίδιον. καὶ γὰρ εἰ οὐ
 μάλιστα ἀλλήλων ἦεν ἐκ γένονα μὲν· ὁ μὲν τὰ ἢ
 γεμονικὰ ἡμῶν, ἡμῶν τῷ ἰδίῳ κυρίῳ ἔχει. ἐ-
 πί τῳ ἐμῷ καὶ ἡ τῷ πλησίον κακία ἡμῶν καὶ ἡ
 ὅπορ' ὅκ' ἐδόξε τῷ θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τῷ ἐμῷ
 ἀτυχεῖν. ὁ ἡλίος κατὰ κεχύνθ' ὁ καὶ, καὶ πάντῃ
 γὰρ κέχυνται, ὃ μὲν ἐκ κέχυνται. ἢ γὰρ χύσις αὐτῷ Ἰῶ
 οἷς ὄντι. ἀκτῖνες γὰρ αἱ αὐγαὶ αὐτῷ, ἀπὸ τῷ ἐκ-
 τείνειν λέγονται. ὅποῖον δὲ τι ὄντι ἀκτῖς, ἰδίῳ
 αὐτῷ ἐπὶ διάτινός σφιν εἰ δοκίασμῶν οἶον τὸ ἀφ'
 ἡλίου φῶς εἰσδιδόντων θεάσασθαι. γίνεται γὰρ κατ'
 ἐκδὺν. καὶ ὡς αἱ διακρίνεται διὰ πρὸς τὸ σφιν
 νιον. ὅτι αὐτῷ ἀπαντήσῃ δι' ἑργον τὸν ἐπὶ κείνῳ ἀ-
 ἔρα. σφιν αὐτῷ δὲ ἐστὶν, καὶ ὃ κατὰ λείπει, ὃ δ' ἐπὶ

σε. Ἰδιὰ αὐτῶν οὖν τῶν λύσιμῶν καὶ διαλύσιμῶν δια-
 νοίας εἰσὶν καὶ μεθυσίαι καὶ ἐκχυσίαι· ἀλλὰ τὰς καὶ
 πρὸς τὰ ἀπαντῶντα ἐκλύματα, μὴ βίαιον, μη-
 δὲ βραχὺ αἰαντῶν ἐπίρρησις ποιεῖσθαι· μηδὲ μὲν
 κατὰ πῖπτον, ἀλλὰ ἰσχυρῶς, καὶ ὑπὸ λαμπρῶν τῶν δε-
 χόμενῶν. αὐτὸ γὰρ αὐτὸ ἐκρήσει τὸ αὐγῆς τὸ μὴ πα-
 ραπέμψον αὐτῶν. ὁ τὸν θάνατον φοβόμενος,
 αἰτοῖ ἀναιδῆσίαν φοβεῖται, ἢ αἰδῶσις ἐτόρο-
 ίαν. ἀλλ' εἴτε οὐκέτι αἰδῶσις, οὐδὲ κακοῦ τι-
 νος αἰδῶσις, εἴτε ἀλλοιοτέραν αἰδῶσις ἐκ-
 σῆσθαι, ἀλλοῖον ζῶον εἶναι, καὶ τὸ ζῶον οὐ παύσῃ.
 οἱ ἄνθρωποι γεγονόσιν ἀλλήλων ἑνεκῶν. δι-
 διασκεῖσθαι, ἢ φέρεται. ἀλλῶς βέλθαι, ἀλλῶς νῦν φέ-
 ρεται. ὁ μὲν τοῖς νῦν καὶ ὅταν ὑλαβῆται, καὶ ὅ-
 ταν πόδι τῶν σκέψιν σφίγγεται, φέρεται κατ'
 δύθιν οὐδὲν ἢ πῶς καὶ ὑπὸ τὸ προκείμενόν εἰσιέναι
 εἰς τὸ ἡγεμονικόν ἐκείνου. πᾶσι δὲ καὶ ἐπὶ
 ὧ πάντι εἰσιγῆναι εἰς τὸ αὐτὸ
 ἡγεμονικόν.

ἀδικῶν, ἀσεβῆ. τὸ γὰρ τῷ ὅλῳ φύ-
σεως κατὰ φύσιν ἀδικίας τὰ λογικὰ
ζῶα ὄντων ἀλλήλων, ὥς ἐφελῆν
μὲν ἀλλήλα κατ' ἀξίαν, βλέπῃ
δὲ μηδ' αὐτοῖς, ὃ τὸ βούλημα ταύτης πρὸς βαίνων,
ἀσεβεῖ διηλονότι εἰς τὴν πρὸς βυῖά τινι τῷ θεῷ.
ἢ γὰρ τῶν ὅλων φύσις, ὄντων ὅτι φύσις, τὰ δὲ γε
ὄντα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα πάντα ὑκίως ἔχει.
ἔτι δὲ καὶ ἀλήθεια αὕτη ὀνομάζεται, καὶ τῶν ἀ-
ληθῶν ἀπάντων πρώτη αἰτία εἰς ἡμῶν. ὁ μὲν οὖν ἐ-
κὼν ψυδρόμῳ ἀσεβεῖ, καθόσον ὕδατα τῶν
ἀδικῶν ὁ δὲ ἄκων, καθόσον διαφωρῇ τῇ τῶν ὅλων
φύσει, καὶ καθόσον ἀπρομῆ, μαχόμενῳ τῇ τοῦ
κόσμου φύσει. μάχεται γὰρ ὁ ὡς τὰναντία τοῖς
ἀληθεῖσι φερόμενῳ παρ' ἑαυτῶν. ἀφορμὰς γὰρ πρὸς
εἰλήφει πρὸς τὴν φύσεως. ὡς ἀμελήσας οὐχ οἷός τ' ἔ-
στι νῦν διακρίνειν τὰ ψυδρῶν ἀπὸ τῶν ἀληθῶν. ὅ-
μως ὁ τὰς ἡδονὰς ὡς ἀγαθὰς διαίκων, ὅς δὲ πό-
νους ὡς κακὰ φεύγων, ἀσεβεῖ. ἀνάγκη γὰρ τῷ θεῷ
οὕτῳ, μέμφεσθαι πολλὰς τῶν ἡμετέρας φύσει, ὡς
παρ' ἀξίαν ἢ ἀκρνεμόσῃ τοῖς φαύλοις καὶ τοῖς

πρὸς καθήκοντα τῇ κακίᾳ· καὶ ἔπωσεν οὐδὲ ἡ πα-
 ραπέθει φύγειν ἐκ τοῦ λοιμοῦ· λοιμὸς γὰρ διαβο-
 ρὰ διανοίας πολλῶν γε μᾶλλον, ἢ πόρ ἢ τοῖς ποδὶ κα-
 χυμλίου τούτου. πονύματ' ὅποιάδ' ἐτις δυσκρα-
 σία καὶ τροπή αὐτῇ· μὲν γὰρ ζώων λοιμὸς καὶ τοῦ
 ζῶα. ὅστις ἐκείνῃ ἢ ἄνω καὶ ὁ ἄνθρωποι εἰσιν. Μὴ
 καὶ αὐτὸν φρόνῃ θανάτῳ, ἀλλὰ δουρέσει αὐτῷ, ὡς καὶ τὰ
 τὰ ἐνὸς ἄντος, ὧν ἡ φύσις ἐβέλβη. οἷον γὰρ ὅτι τὸ νε-
 σαι, καὶ τὸ γηράσκειν, καὶ τὸ αὐξήσκειν, καὶ τὸ ἀκμα-
 σαι, καὶ ὀδύοντα, καὶ γήριον, καὶ πολιὰς γνέγκειν,
 καὶ σπεῖραι, καὶ λυοφορῆσαι, καὶ ἀρκυνῆσαι, καὶ
 τὰ ἄλλα τὰ φυσικὰ γνέργήματα, ὅσα αἱ τοῦ σοῦ
 βίῃ ὦραι φέρουσιν, τοιούτῳ καὶ τὸ διαλυθῆναι. ὅσοι
 μὲν τὸν καὶ τὴν ἀνθρώπου ὅτι λελογισμένον, μὴ ὁλο-
 χερῶς, μηδὲ ὡςικῶς, μηδὲ ὑπερκαυῶς πρὸς τὸν
 θάνατον ἔχειν. ἀλλὰ ποδὶ μλύνειν ὡς μίαν τὴν φυσι-
 κῶν γνέργειῶν. ὡς νῦν ποδὶ μλύνεις, πότε ἐμβρυον
 ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς γυναικὸς σε ἐξέλθῃ, ἔτις ἐκδὲ
 χεῖται τὴν ὥραν γὰρ ἡ τὸ ψυχάειόν σε τοῖς ἐλύτρε-
 τούτου ἐκπιοῖται. εἰ δὲ καὶ ἰδίῳ λήθῃ πρὸς ἀπὸ γ-
 μα ἀψικὰ ῥοδίων θέλεις, μάλιστα σε δύνῃσιν πρὸς
 τὸν θάνατον ποιήσῃ, ἢ ἐπίστασις ἢ ὑπὸ τὰ ὑπο-
 κείμενα, ὧν μέλλεις ἀφίστασθαι. καὶ μετ' οἷον ἐβῶν
 ἐκείνῃ εἶσαι ἢ ἐμπεφυρμένη. προσκόπτεσθαι μὲν
 γὰρ, αὐτοῖς ἡκιστα δεῖ, ἀλλὰ καὶ κηδεσθαι, καὶ
 πρῶτος φέρειν, μεμνηῖσθαι μὲν τοῦ ὅτι οὐκ ἀπ' αὐ-
 θρώπων

θρώπων ὁμολογματοῦντων σοὶ ἡ ἀπαλλαγὴ ἔ-
σαι. ὅσο γὰρ μόνον εἴπορ ἄρα ἀνθέλκην αὐ καὶ
ἡγεῖσθαι γν' τῷ ζῶν, εἰ συζῶν ἐφείθε τοῖς τὰ τοιαῦ-
τα δόγματά ποδὶ πεποιημένοις. νῦν δ' ὅρας ὅ-
σο ὁ κόπο γν' τῇ διαφωνίᾳ τῇ συμβιώσεως,
ὥς εἰπεῖν, θάπορ ἔλθης ὡ θανάτε, μὴ που καὶ αὐ-
τοῦ ὡς ὑπ' ἀλάθωμαι ἐμαυτοῦ.

Ο ἄμαρτανὼρ ἐαυτοῦ ἄμαρτανίει. ὁ ἀδικῶν
ἐαυτὸν κακοῖ, κακὸν ἐαυτὸν ποιῶν. ἀδικεῖ πολ-
λάκις ὁ μὴ ποιῶν τι, οὐ μόνον ὁ ποιῶν τι. ἀρκεῖ
ἡ πρῶτα ὑπόληψις καταληπτικὴ καὶ ἡ πρῶ-
τα πρᾶξις κοινωνικὴ καὶ ἡ πρῶτα διάθεσις δυα-
ρετικὴ πρὸς πάντ' ὅσα πρὸ τοῦ ἐκ τῆς αἰτίας συμβαῖ-
νον, ὅσα λείπει φαντασίαν, σῆσαι ὁρμῶν, σβέ-
σαι ὀρεξίμ, ἐφ' ἐαυτῷ ἔχειν τὸ ἡγεμονικόν. εἰς μὲν
τὰ ἀλογαζῶν, μία ψυχὴ διίρηται. εἰς δὲ τὰ λο-
γικὰ μία νοερὰ ψυχὴ μεμέρισαι. ὥσπερ καὶ
μία γῆ ὅσιν ἀπάντων τῶν γεωδῶν, καὶ γν' ἰ-
φωτὶ ὁρῶμεν. καὶ γν' αἶρα ἀναπνέομεν, ὅ-
σα ὁρατικὰ καὶ ἐμψυχα πάντα, ὅσα κοινοῦ
τινὸς μετέχει, πρὸς τὸ ὁμνηγνὲς ἀποδύδαι.

Ἐπὶ τὸ γεῶδες πάντες ἔπει ὑπὸ γλῶ, τοῦ ὑγρὸν πάν,
σὺν ὅσιν, τὸ ἀερῶδες, ὁμοίως. ὥστε καὶ γν' ἔχειν
τῶν διεργόντων καὶ βίας. τὸ πῦρ ἀνωφε-
ρεῖς μὲν, δὲ τὸ στοιχεῖον δὲ πῦρ : παντὶ δὲ

πνεὶ γνῖταῦθα πρὸς τὸ σωμαξολῆσαι ἔθιμον.
 οὕτως, ὥς τε καὶ πᾶν τὸ ὑλικὸν τὸ ὀλίγω φηρότε-
 ρον, οὐδέξαπτον εἶναι, οἷα τὸ ἐλαττον ἐγκεκρωῖσθαι
 αὐτῷ, τὸ κοινὸν πρὸς ἑαψίμ. καὶ οἷον πᾶν
 τὸ κοινῆς νοεῖας φύσεως μέτρον, πρὸς τὸ συγ-
 γημῆς ὁμοίως ἀπὸ δίδει, ἢ καὶ μάλλον· ὅσω γὰρ ὅσα
 κρείττον πρὸς τὰ ἄλλα, ὅσον ἔστι καὶ πρὸς τὸ συγ-
 κρινᾶσθαι τῷ οἰκείῳ καὶ συγχεῖσθαι ἔθιμότερον.
 οὐθὺς γοῦν ὑπὸ μὲν τῶν ἀλόγων εὐρέθη σμήνη,
 καὶ ἀγέλαι, καὶ νεοασσοτροφία, καὶ οἷον ὀρώτδον,
 ψυχαὶ γὰρ ἡδὴ ἦσαν γνῖταῦθα. καὶ τὸ σωμαγω-
 γόν γνῖ τῷ κρείττονι ὑπὸ τεινόμενῳ ἐνεύσκειτο. οἷον
 οὕτε ὑπὸ φυτῶν ὡς, οὕτε ὑπὸ λίθων, ἢ ξύλων. ὑπὸ
 δὲ τῶν λογικῶν ζώων, πολιτεῖαι, καὶ φιλίαι, καὶ
 αἵροι, καὶ σύλλογοι. καὶ γνῖ πολέμοις σιωθῆσαι
 καὶ ἀνοχαί. ὑπὸ δὲ τῶν ἐπὶ κρείττονων, καὶ ἐκδιε-
 σπρότων τρόπων πινὰ γνῶσις ἱππέση, οἷα ὑπὸ
 τῶν ἄστρον. οὕτως ἢ ὑπὸ τὸ κρείττον ἐπαναβα-
 σις συμπάθειαν καὶ γνῖ διεδωσιμὴ ἐργασθῆσαι ἐ-
 διώατο. ὅρα οὖν τὸ νῦν γινόμενῳ· μόνον γὰρ τὰ νοε-
 ρὰ νῦν ὑπὸ λήλσαι τὴν πρὸς ἄλληλα ἀπουσίαν καὶ
 σιωπῆς καὶ τὸ σὺν ἑαυτῷ ὡς μόνον ὃν βλέ-
 πεται. ἀλλ' ὁμως καὶ οἱ φθονογοντοὶ πῶς κατα-
 λαμβάνονται. ἡρατῇ γὰρ ἢ φύσις. ὅψι δὲ ὁ λῆ-
 γω παρὰ φυλάσσω. θάσσοι γοῦν εὐροίς αὖ
 γινώσκεις ἡ μηδὲν γινώσκουσιν προλαπόμενῳ, ἢ πρὸ
 αὐθρο-

ἀνδρῶπον ἀνθρώπου ἀπειχισμῶν). φέρει καρπὸν
 καὶ ἀνδρῶπ. καὶ θεός, ὁ κόσμος, γὰρ ταῦς δε
 κείαις ὥραις ἕκαστα φέρει. εἰ δὲ ἡ σωμῆσια κυρίως
 τέτριφεν ἐπὶ ἀμπέλου ὅτι ὁμοίῳ ἐνδύει τῷ
 ὁ λόγος διὰ κοινόν καὶ ἴδιον καρπὸν ἔχει
 καὶ γίνεται δι' αὐτὸν βλαστὴς τῶρα, ὁποῖόν τι αὐ-
 τὸς ὅστις ὁ λόγος. εἰ μὲν δυνάσασαι, μεταδίδασκε-
 εἰ δὲ μὴ, μέμνησο ὅτι πρὸς τοῦτον ἡ δυνάμειά σοι δέ-
 δοται. καὶ οἱ θεοὶ διὰ δυνάμεις τοῖς τοιούτοις εἰσὶν.
 εἰς γὰρ διὰ καὶ σωεργοῦσιν, εἰς ὑγίαιαν, εἰς πλῆ-
 ρος, εἰς δόξαν. οὕτως εἰσὶ χηροὶ, ἔξιστα διὰ καὶ σοι.
 εἰ εἰπέ, τίς ὁ κωλύων; πόνοι μὴ ὡς ἀβλῖος, μηδὲ
 ὡς ἐλεῖσθαι ἢ θαυμάζειν δέλων. ἀλλὰ μόνον ἐν-
 θέλει, κινεῖν καὶ ἰσχεῖσθαι, ὡς ὁ πολιτικὸς λόγος
 ἀξιοῖ. σήμερον δὲ ἡλθον πάσης ποδισκείας, μάλ-
 λον διὰ διέβαλον πᾶσαν πόρῃσιν. ἔξω γὰρ οὐκ
 εἰμι, ἀλλὰ ἐνδον γὰρ ταῦς ὑπολήψεσι. πάντα
 ταῦτα σωμῆθη μὲν τῇ πέρας, ἐφ' ἡμέρας ὅτι τῷ χρό-
 νῳ ῥυπαρὰ διὰ τῇ ὕλη. πάντα νῦν οἷα ἐπ' ἐκεί-
 νων, οὓς κατεθάψαμεν. τὰ πρόγμματα ἔξω θυ-
 ρῶν ἔστηκον, αὐτὰ ἐφ' αὐτῶν μηδὲν μήτε εἰδότε
 ποδὶ αὐτῶν, μήτε ἀρφαίνόμενα. τί οὖν ἀρφαίρε-
 ται ποδὶ αὐτῶν; τὸ ἡγεμονικὸν ὅτι γὰρ πείσει, ἀλλ'
 γνέριε τὸ τῷ λογικῷ πολιτικῷ ζῶον κατὸν
 καὶ ἀγαθόν. ὥστε οὐδὲ ἡ ἀρετὴ καὶ κακία αὐ-
 τῷ γὰρ πέσει, ἀλλὰ γνέριε. τῷ ἀνδρὶ φησὶν ὅτι

Θω εἰς γὰρ κακὸν ὃ κατενεχθῆναι· εἰ δὲ ἀγαθὸν τὸ
ἀνενεχθῆναι.

Διέλθε ἔσω εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν, καὶ ὄψαι
τίνας λιριτάς φοβῆ, οἷους καὶ πόδα αὐτῶν ὄντας λιρι-
τάς· πάντα γὰρ μεταβολῆ. καὶ αὐτὸς σὺν διη-
νεκῇ ἀλλοιωῶσαι, καὶ κατὰ φθορᾶ. καὶ ὁ κόσμος
δὲ ὅλος, τὸ ἄλλου ἀμάρτημα. ἐκεῖ δὲ καταλι-
πεῖν. γνῆργίας ἀπόληξιν, ὁρμῆς, ὑπολήψεως
παῦλα, καὶ οἷον θάνατος, εἰς γὰρ κακὸν. μετιθι νῦν
ὡς ἡλικίαν, οἷον τὴν παιδικὴν, τὴν τοῦ μειρα-
κίου, τὴν νεότητα, τὸ γῆρας. καὶ γὰρ τούτων πα-
ρα μεταβολὴ θάνατος, μή τι δεινόν; μετιθι νῦν
ὡς βίον τὸν ὑπὸ πατρί, εἴτα τὸν ὑπὸ μη-
τρὶ, εἴτα τὸν ὑπὸ τῷ πατρὶ. καὶ ἄλλας δὲ
πολλὰς διαφορὰς καὶ μεταβολὰς καὶ ἀκλήξεις εὖ
εἰσχωρ, ἐπιδρώτα σεαυτὸν μή τι δεινόν, ὅπως ἴδῃ
ὅτι εἰς τὸ ὅλου σὺ βίου λῆξις, καὶ παῦλα, ὡς
μεταβολή. τρέχε ὡς τὸ σεαυτοῦ ἡγεμονικόν, καὶ
τὸ τοῦ ὅλου, καὶ τὸ τούτου. τὸ μὲν σεαυτοῦ. ἵνα νῦν
δικαῖον αὐτὸ ποιήσης. τὸ δὲ τοῦ ὅλου, ἵνα συμ-
μνημονεύσης τίνος μέρος εἶ. τὸ δὲ τούτου, ἵνα
ἰδῇς ὅτι πότον ἀγνοία, ἢ γνώμη. καὶ ἅμα λο-
γίσῃ ὅτι συγγενὸν ὡς αὐτὸς σὺ πολίτευον
συσήματός συμπληρωτικὸς εἶ, ὅπως καὶ πᾶσι
πρᾶξις σου συμπληρωτικὴ ἐσωζῶνς πολιτικῆς.
ὡς εἰάν νῦν πρᾶξις σου μὴ ἔχῃ τὴν ἀναφορὰν,
εἴτα

ἔτε προσεχῶς, ἔτε πόρρωθεν ὑπὸ τὸ κρινωνηκὸν
τέλος, αὐτῇ διασπᾷ τὸν βίον, ὃ οὐκ ἔα γῆρα ἔσθαι,
καὶ σασιώδους ὄξιν, ὥσπερ γὰρ δὴ μὲν ὁ τὸ καδ' αὐ-
τὸν μέρεθ' ὀϊσάμενθ'. ἀλλ' ὅτι τοιαύτης συμφω-
νίας παιδίῳ ὀργαί, καὶ παίγνια, καὶ πανδύμα-
ζα, νεκροὺς βασάζοντα. ὥς ἐγὼ ἐργέσειρον προσ-
πισθῆν τὸ ὅτι νεκρίας. ἴθι ὑπὸ τῶν ποιούνητα τοιαύ-
τιον. καὶ ἀλλ' τοι ὑλικὸν αὐτὸ ποδὶ γράψας θεά-
σαι, ἔτα καὶ τὸν χρόνον ποδὶ ὀρῶσιν ὅσον πλη-
σον ὑφίστασθαι πᾶν φυκεῖν τὸ ἰδίως ποιούμ. αὐ-
τῆς μυρία, δὴ τὸ μὴ ἀρκεῖσθαι τῷ σῶ ἡ γμο-
νικῶ, ποιοῦντι ταῦτα οἷα κατεσκύβασαι· ἀλ-
λὰ ἄλλοις.

Οταν ἄλλος ψέγῃ σε, ἢ μισῇ, ἢ τοιαῦτά ἴνα
ἐκφωνῶσιν, ὀρχον ὑπὸ τὰ ψυχάρια αὐτῶν. δὶελθε
ἔσω, καὶ ἴδε ποῖοι ἰνδὸν εἰσὶν. ὁ ψῆ, ὅτι οὐ δῖε σε
σπᾶσθαι, ἵνα τούτοις τί ποτε ποδὶ σοῦ διοκῆ. ὅτι
νοῆμ μόντοί αὐτοῖς δῖε φύσει γὰρ φίλοι. καὶ οἱ θεοὶ
ἢ παντοίως αὐτοῖς βοηθοῦσι, δὶ ὀνείρων, δὴ μαν-
τειῶν, πῶς ταῦτα μάλιστα πῶς ἀεὶ κείνοι διαφέρον-
ται, ταῦτα ὅτι τὰ τοι κόσμον ἐγκύκλια, αὐτῶν
τω, δὴ αἰῶνθ' εἰς αἰῶνα. καὶ ἢ τοι ἐφ' ἐκαστον ὀρ-
μᾶ ἢ τοι ὅλα δῖα νοία ὅπου εἰ εἰσιν, ἀλλ' ἔχῃ τὸ ἐ-
κείνης ὀρμητὸν, ἢ ἀπαξ ὀρμησε. τὰ δ' ἐλοιπὰ,
κατ' ἐπακολούθησιν· καὶ τί γὰρ τίνι. τρόπον
γαρ τινὰ ἄτομοι, ἢ ἀμερῆ, τὸ δῖε ὅλον, ἢ τις

θεὸς οὐ ἔχει πάντα. εἴτε τὸ εἶναι, μὴ καὶ σὺ εἶναι
 ἥδου πάντας ἡμᾶς γῆ καλύψει. ἔπειτα καὶ αὐ-
 τὴ μεταβαλεῖ. ἀρκεῖνα εἰς ἀπειρομ μεταβαλεῖ
 καὶ πάλιν ἐκείνα εἰς ἀπειρομ· τὰς γὰρ ὑδῖ κυμα-
 τώσεις τῶ μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων γίνουμ
 μῶνός τις, καὶ τὸ ταχέως, πάντος θνητοῦ κατα-
 φρονήσει. χειμῶνους ἢ τῶ ἄλωρ αἰτία, πάντα
 φέρε. ὡς οὐτε λῆ δὲ καὶ τὰ πολιτικά ταῦτα, καὶ
 ὡς οἶεται φιλοσόφως πρακτικὰ ἀνδρώπειαν
 ξῶν μετὰ ἀνθρώπων, τί ποτε ποίησιν, ὃ νῦν ἢ φύ-
 σις ἀπαιτεῖ· ὁρμησὸν ἐὰν διδῶται. καὶ μὴ πῶς
 βλέπων εἴς τις εἴσεται· μηδὲ τῶ πλάτωνος πο-
 λιτείαν ἐλπίζει, ἀλλὰ ἀρκεῖ, εἰ τὸ βραχύτατον
 πρόεισι. καὶ τούτου αὐτοῦ τῶ ἐκ βασιμ, ὡς οὐ μι-
 κρόν τι ἐσὶ δεινοῦ. δόγμα γὰρ αὐτῶ τίς μετα-
 βάλλει; χωρὶς δὲ δλογμῶντων μεταβολῆς, τί ἄλ-
 λο, ἢ δουλεία σενόντων, καὶ πείθεσθαι προσποι-
 ουμένω. ὦπαγε νῦν καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Φί-
 λιππον, καὶ Δημήτριον τὸν Φαληρέα μοι λέγε.
 ὅφονται εἰ εἶδον τί ἡ κοινὴ φύσις ἠθελε, καὶ ἑα-
 ντοῦ ἐπαιδευθῆσαν· εἰ ᾗ ἐτραγώδην (αὐτῶν, ὅτι εἰς
 μετακακίαν ἐμιμείδω. ἀπλοῦν ὅτι καὶ αἰσθητὴν)
 τὸ φιλοσοφίας ὄργον. μή με ὦπαγε ὑδῖ σεμνο-
 τυφίαν ἀνῶθεν ὑδῖ θεωρεῖν ἀγέλας μυρίας, καὶ
 τελετὰς μυρίας, καὶ πλοῦντων τοῖον, γὰρ χειμῶσι
 ἐγαλῆναι, καὶ δειφρογὰς γινομένων, συγγινο-
 μένων.

μλίνωμ, ἀργινομλίνωμ. ὑδινύη δὲ καὶ τὸν ἴπῳ ἄλ-
 λωμπάλαι βεβιωμλίνωμ βίον, τὸν μετὰ σε βιωθῇ
 σόμδῃ, καὶ τὸν νῦμ γν' τοῖς βαρβάροις ἐθνεσι βιῶ
 μδῃ. καὶ ὅσοι μλν' εὐδὲ ὄνομῳ σου γινώσκουσιν, ὅ-
 σοι δὲ τάχιστα ὑπὸ λήσονται. ὅσοι δὲ ἐπαυνοῦν τὸ
 ἴσως νῦμ σε τάχιστα ψέξουσιν. καὶ ὡς οὔτε ἡ μνή-
 μη ἀξιόλογόν γε, οὔτε ἡ δόξα, ὅτε ἄλλοι τὸ σῦμ-
 παν. ἀταραξία μλν' πόδι τὰ ἀπ' ἑλ' ἐκ τῆς αἰτίας
 συμβαίνοντα. δικαιοῦς δὲ γν' τοῖς πρὸ τῶν ἐκ
 σοῦ αἰτίαν γνέρουμλνῶις. τουτέστιν ὁρμηκῇ πρᾶ-
 ξις, καταλήγουσα ἐπ' αὐτὸ τὸ κοινωνικὸς πρᾶ-
 ξαι, ὡς τοῦτο σοι ἤτ' φύσιν ὅμ. πολλὰ πόδιοςά πε-
 ρειλῆν τῇ γνὸχλόντων σοι διώσσαι, ὅλα ἐπὶ τῇ
 ὑπολήψῃ σου κείμελια καὶ πολλὰ δυνευχεῖαν
 πόδι ποιήσεις. ἡ δὲ σεαυτοῦ τὸν ὅλον κόσμον πόδι
 εὐκφέναι τῇ γνώμῃ, καὶ τὸν ἴδιον αἰῶνα πόδινο-
 ῖν, καὶ τῶν τῶν ἤτ' μέρεσιν ἐκάστω πράγματι
 ταχεῖαν μεταβολὴν ὑπνοῖν. ὡς βραχὺ μλν' τὸ
 ἀπ' γῆνέσεως μέχρι διαλύσεως, ἀχανὲς δὲ τὸ πρὸ
 ἑλ' γῆνέσεως, ὡς καὶ τὸ μετὰ τῶν διάλυσιν ὁμοί-
 ως ἀπειρον.

Γαῦτα ὅλα ὁρᾷς τάχιστα φθάρῃσεται, καὶ οἱ
 φθειρόμενα αὐτὰ ὑποδιδόντων τὰχιστα καὶ αὐτοῖς
 φθαρήσονται. καὶ ὁ ἰχατόγκρως ἀρθανὼν εἰς
 ἴσον κατασῃσεται ὅτι προῶρω. τίνα τὰ ἡγεμονι-
 κα τούτων, καὶ πόδι ὅτι αἰσπουδίασιν, καὶ διὰ

οἶα φιλοῦσι καὶ πμῶσι. γυνὰ νόμιζε τὰ ψυχὰ-
 ρια αὐτῶν. ὅτε διοκοῦσι βλάπην ψέγοντο, ἢ ὠ-
 φελῆν δ' ἐν μιν οὐκ ἔστι, ὅση οἰκισι. ἢ ἀρβολὴν οὐδ' ἐν
 ἀλλόδω, ἢ μετὰ βολὴν, τὸ τῶδε χαίρει ἢ τῶ ὅλῳ
 φύσις, καὶ ὡς πάντα καλῶς γίνεται. δ' αἰὼν
 ὁμοειδῶς ἐγίνετο, καὶ εἰς ἀπειρομ. ριᾶν δ' ἐτόρα-
 σαι. τί ὅν λέγεις ὅτι ἐγίνετο τε πάντα ὃ καὶ πάντῃ
 αἰὲ κακῶς ἔσαι, καὶ ὅδε μία ἀρὰ διώαμις ἐν τοσού-
 τοις θεοῖς δ' ἐδουρέθη ποτὲ ἢ διορθώσῃ ταῦτα, ἀλ-
 λά κατὰ κεκεῖται ὁ κόσμος ἐν ἀδελφαῖς πῶς κακοῖς
 συνήχεται. τὸ λατρεῖν τὴν ἐκείνην ὑποκαταλέγει
 ἡλῆς, ὕδωρ, κόνις, ὁσάτια, χρᾶσθαι ἢ πάλιν, πῶ-
 ροι γῆς, τὰ μάρμαρα, καὶ ὑποστάθαι, ὁ χρυσός, ὁ
 ἀργυρῶν, καὶ τριχία ἢ ἐδάς. καὶ αἶμα ἢ πορφύ-
 ρα, καὶ τὰ ἄλλα πάντα ριᾶντα. καὶ τὸ πνέ-
 ματιν δὲ, ἄλλο ποιοῦτον. καὶ ἐκ τούτων εἰς
 ταῦτα μετὰ βάλλον. ἅλιν τοῦ ἀθλίου βίου, καὶ
 γογγυσμοῦ, καὶ πιθηκισμοῦ. τί ταράσσει, τί
 τούτων κρινόμεν; τί σε δ' ἐξίστησι; ὅ αἰτιον; ἴδε αὖ-
 τῶν. ἀλλ' ἢ ὕλη; ἴδε αὖ τὴν ἐξωδὴ τούτων οὐδ' ἐν
 σιν. ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ἡδὴ ποτὲ ἀπλού-
 σερθαι καὶ χρυσότορθαι τῆρου. ἴσθι τὸ ἐκατὸν ἐπε-
 σι, καὶ τὸ τρισὶ ταῦτα ἰσορῆσαι. εἰ μὲν ἡμαρτεν,
 ἐκεῖ τὸ κακόν. τάχα δ' οὐχ ἡμαρτεν. ἢ τοῖς ἀρ-
 μιῇς πηγῆς νοεῖας πάντα ὡς ἐνὶ σώματι ὑπὸ
 συμβαίνῃ, καὶ ὅδε τὸ μέγθ' τοῖς ὑπὲρ τοῦ ὅλου γε-
 νομένων

θυμῶν μὲ μφειδαί, ἢ ἄθμοι, καὶ ὁδὸν ἄλλο, ἢ κυ
 κῶν καὶ σκεδιασμός. τί οὖν παρὰ στή; τῷ ἡ γέμο
 νικῶ λέγεις, τέθνηκας; ἐφθάρσας; ὑποκρίνη, συ
 ναγλάζῃ, βόσκη; ἢ τοὶ ὁδὸν δυνάων τῶι θεοὶ ἢ θηρέ
 ωσαι, δύνανται. εἰ μὴ ἔρ μὴ δυνάων, τί δύχη; εἰ δὲ
 δύνανται, τί τὶ ἐχὶ μάλλον δύχη, διδόναι αὐτοῖς,
 τὸ μήτε φοβεῖσθαι π τούτων, μήτε ὑπὸ θυμῶν
 νὸς τούτων; μήτε λυπεῖσθαι ἐπὶ τούτων
 μάλλον ἢ μὴ πρῆναι τούτων, ἢ ἢ πρῆναι.
 πάντως γὰρ εἰ δυνάων συμπεργεῖν ἀνθρώποις,
 ἢ εἰς ταῦτα δυνάων συμπεργεῖν ἀλλὰ ἴσως ἔρεις,
 ὅτι ἐπ' ἐμοὶ αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐποίησαν ἔτα, ὅτι ἐρῖσ-
 σον χρῆσθαι τοῖς ὑπὸ σοὶ μετ' ἐλθουθρίας, ἢ διαφῆ
 ρεῖσθαι πρὸς τὰ μὴ ὑπὸ σοὶ μετὰ δουλείας καὶ τὰ
 πεινότητι; τίς δὲ σοὶ ἔπει, ὅτι οὐχὶ καὶ εἰς τὰ
 ἐφ' ἡμῖν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν. ἀρξαι γοῦν
 πρὸς τούτων δύχεσθαι, καὶ ὅψαι. οὐτ' οὐ δύχεσθαι
 πρὸς κοιμηθῶ μετ' ἐκείνης. σὺ πρὸς μὴ ὑπὸ θυμῶ-
 σω τὸ κοιμηθῆναι μετ' ἐκείνης. ἀλλ' οὐ, πρὸς σε-
 ρηθῶ ἐκείνου; σὺ πρὸς μὴ χρῆζω τὸ σερηθῆναι.
 ἀλλ' οὐ πρὸς μὴ ἀρβαλῶ τὸ τεκνίον; σὺ, πρὸς μὴ
 φοβηθῶ ἀρβαλεῖν; ἀλλ' οὐ πρὸς ἐπὶ τρεῖς τὰς θυ
 χὰς, καὶ θεωρεῖ τί γίνεται. ὅτι πῶς οὐ λέγει,
 ὅτι οὐ πῶς νόσω οὐκ ἢ ἄρ μοι αἰ ὁμιλία πρὸς τῶ
 τὸ σωματίου παθῶν. οὐδὲ πρὸς αὐτὸ εἰσιόντας
 τοιαῦτα ὑναφῆσιν ἐλάλῃ. ἀλλὰ ἵα προηγόμενα

φυσιολογῶν διετέλου. καὶ πρὸς αὐτῷ τὸ τῶ ὦρ,
 πῶς ἡ διάνοια συµμεταλαµβάνουσα τῷ γνῶθι
 ἑαυτὴν τοιούτων λινύσεων ἀταρακτεῖ, τὸ ἰ-
 διον ἀγαθὸν τηροῦσα, οὐδὲ τοῖς ἰατροῖς ἐμπρο-
 χον φησὶ κατὰφράττειν, ὥς τι ποιούσι. ἀλλὰ
 ὁ βίβλῃ ἤρετο οὐ καὶ καλῶς. ταῦτα οὐρ ἐκείνῳ γνῶ-
 νόσω ἐάν νοσῆς, καὶ γνῶν ἄλλη τινὶ πόδισάσει. τὸ γνῶ-
 μὴ ἀφίστασθαι φιλοσοφίας γνῶσις δὴ ποτε τις
 προσωπήσουσι, μὴ δὲ βίβλῃ ἰδιώτῃ καὶ φυσιολόγῳ
 συµφλυαρεῖν, πάσης αἰρέσεως κοινόν. πρὸς μό-
 νῳ βίβλῃ νῦν πρασοµένῳ εἶναι, καὶ βίβλῃ ὀργαστῶ δι-
 οῦ πράσσει. ὅταν τινοσὶ ἀναιχύνῃ τὰ προσκόπηις,
 βύθους πυκνῶν σκαυτῶν. δυνάμει οὐρ γνῶθι
 νόσῳ ἀναιχύντοι μὴ εἶναι; οὐ δυνάμει. μὴ οὐρ
 ἀπάττει τὸ ἀδυνάτομ. εἰς γὰρ καὶ οὗτῃ ἐσίμ ἐ-
 κείνῳ τῷ ἀναιχύνταμ, οὐσὶ ἀνάγκη γνῶθι νόσ-
 μῳ εἶναι. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὑπὸ τῷ πανουργῶν, καὶ ὑπὸ
 τῷ ἀπίστῳ, καὶ παντὶ τῷ ὁποῦν ἁμαρτανόον-
 τῷ, ἐσω σοὶ πρόχειρον, ἅμα γὰρ τῷ ὑπομνηδῆ
 ναὶ ὅτι τὸ γνῶθι τῷ τοιούτῳ ἀδυνάτομ ὅτι μὴ
 ὑπάρχειν, βυθύνεισε. ἐσθὶ πρὸς αὐτὸ κατὰ γνῶν. οὐ
 χρῆστον δὲ ἑαυτὸν βύθους γνῶναι, τίνα ἐδωκεν ἡ
 φύσις βίβλῃ ἀνθρώπῳ ἀρετῶν πρὸς αὐτὸ τὸ ἀμάρ-
 τημα. ἐδωκε γὰρ, ὥς ἀντιφάσμασιν, πρὸς μὴ
 τὸ ἀγνώμονα τὴν πραότητα. πρὸς δὲ ἄλλῳ,
 ἄλλῳ πινά δυνάμει, ὅλως δὲ ἐξ ἐσὶ σοὶ μεταδι-
 δασκεῖν

δῶσκειν τὸν πεπλανημένον. πᾶς δὲ ὁ ἁμαρτανῶν,
 ἀφ' ἁμαρτανῶν τῷ προκέμενον, καὶ πεπλανη-
 νηται. τί δὲ καὶ βέβλαται; εὐρήσεις γὰρ μηδ' ἑνὰ
 τούτων πρὸς οὓς προξυνή, πεποιηκότα τί τοιῶ-
 τον, ὅζου ἡ διάνοιά σου χείρων ἐμελλεγμῆσεαι.
 τὸ δὲ κακὸν σου καὶ τὸ βλαβερόν, γὰρ ταῦτα πᾶ-
 ραι τὴν ὑπόστασιν ἔχει. τί διαί κακὸν ἢ ξυγόν γε-
 γονεν, εἰ ὁ ἀπαιδιδυτοῦ τὰ τ' ἀπαιδιδυτ' πράττει.
 ὅρα μὴ σαυτῷ μᾶλλον ἐγκαλεῖν ὀφείλεις, ὅτι ὁ προ-
 σεδίκησας ἑσέον, ἑσὺ ἁμαρτήσεαι. σὺ μὲν γὰρ καὶ
 ἀφορμὰς ἐκ τ' λόγου εἶχες πρὸς τὸ συνυμνηθῆναι ὅ-
 τι εἰκός ἐστι ἑσέον ἑσὺ ἁμαρτήσεσθαι. καὶ ὁ μὲν ὑπὸ
 θέλῃ θ' ἀναμάζεις εἰ ἡμάρτηκε. μάλιστα δὲ ὅταν
 ὡς ἀπίσω, ἢ ἀχαρίσω μέμνη, εἰς ἑαυτὸν ὑποστρέ-
 φου. προσήλως γὰρ σὸν τὸ ἁμάρτημα, εἴτε πρὸς
 τῷ πιαύτῳ τὴν διάθεσιν ἔχοντ' ἐπίσδυσας
 ὅτι τὴν πίσιν φυλάξει, εἴτε τὴν χάριν διδούσας,
 μὴ καταληκτικῶς ἔδωκας, μηδὲ ὥς ἐξ αὐτῆς
 σῆς πράξεως ὁ βυθὺς ἀπειληφθῆναι πάντα τ' καρ-
 πόν. τί γὰρ πλεον θέλεις ὅτι ποιήσας ἀνδρωπύ-
 ρον ἀρκῆσαι; καὶ φύσιν τὴν σὴν τί ἐπραξας,
 τούτου μισθὸν ζητεῖς. ὡς εἰ ὁ ὀφθαλμὸς ἀμοιβῶν
 ἀπῆται, ὅτι βλέπει ἢ οἱ πόδες, ὅτι βαδίζουσιν.
 ὡσαύτως γὰρ ταῦτα πρὸς τὸ δέ τι γέγονεν, ἀπὸ
 καὶ τὴν ἰδίαν κατασκδύλῃ γινέγονντα ἀπέχει
 τὸ ἴδιον, οὕτως καὶ ὁ ἀνδρωπύρ' ἀνδραγαθὸς

πεφυκώς, ὁπόταν τι ὑπεργετιχόν, ἢ ἄλλως εἰς τὰ
μέλα, σωεργηλικόν πράξῃ, ποιῶν περὶ ὅκα-
πεσκόναςαι, καὶ ἔχει τὸ ἑαυτοῦ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-
τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν
Βιβλίον ι.

ΣΗ ποτὲ ἄρ' ὦ ψυχὴ, ἀγαθὴ, καὶ
ἀπλὴ, καὶ μία, καὶ γυμνὴ, φανερω-
τὶς τῷ ποδικομῶν σοι σώμα-
τι; γούση ποτὲ ἄρα τὴ φιλη-
κῆς καὶ σεσηπτικῆς διαβίσεως; εἴη ποτὲ ἄρα πλή-
ρης καὶ ἀνενδεής, καὶ οὐδ' ἐν ὑδιποδοῦναι οὐδὲ
ὑδιθυμοῦσα οὐδισινός, οὐτε ἐμφύχο οὐτε ἀ-
ψύχου πρὸς ἡδονῶν ἀκλαύσεις; οὐδὲ χρόνου ἐν
ὧ ὑπὲρ μακρότορον ἀκλαύσεις; οὐδὲ τόπου, ἢ χαι-
ρας, ἢ αἰρων ὀδυκαλείας· οὐδὲ ἀνθρώπων ὀδυρμο-
σίας. ἀλλὰ ἀρεκιδήσῃ τῇ πρῶν σὲ καταστάσει, καὶ
ἡδύσῃ τοῖς πρῶν σὲ παῖσι, καὶ συμπείσεις σεαυ-
τῷ, ὅτι πάντα σοι πάρεσι· πάντα σοι εὐ ἔχει.
καὶ πρὸς τῷ θεῷ πάρεσι. καὶ εὐ ἔξει ὅσα φίλου
αὐτοῖς, καὶ ὅσα μέλλουσι δῶσιν ὑπὲρ σωτηρίας τοῦ
τελείου ζῶον. τῷ ἀγαθῷ, καὶ δεκαίῳ, καὶ καλῷ,
καὶ γηινόντι· πάντα καὶ σὺν ἔχοντι, καὶ πε-
ρίεχοντι, καὶ ποδικομῶντι, διαλυόμενα εἰς
γῆν.

γνῆσιμι ἐτόρῳ ὁμοίῳ, ἔση ποτὲ ἄρα βιαύτη,
 οἷα θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις οὐ τῷ συμπολιτὸν
 εἶναι, ὥς μήτε μέμφεσθαι αὐτοῖς, μήτε καταγε-
 νώσκειν, ὡς ἀντὶ τῆς πρᾶξεως τί σου ἢ φύσις ὑπὸ
 ζητεῖ, ὥς ὑπὸ φύσεως μόνον διοικουμένου. ἔτα
 ποιεῖ αὐτὸ καὶ προσέειπε, εἰ μὴ χεῖρον μέλλει εἶ-
 τίθαι αὐτοῖς σου ἢ ὡς ζῶον φύσις. ἐξῆς δὲ πρᾶττη-
 τέον, τί ὑπὸ ζητεῖ σου ἢ ὡς ζῶον φύσις. καὶ πᾶν ὅσον
 πρᾶττητον, εἰ μὴ χεῖρον μέλλει εἶθι εἶναι, ἢ ὡς ζῶον
 λογικὸν φύσις. ἐπεὶ δὲ τὸ λογικὸν διδύς καὶ πο-
 λιτικόν. τούτοις δὴ κανόσι χρῶμεθα μηδὲν ποθε-
 ῖν ἔργον, πᾶν τὸ συμβαῖνον, ἥτοι ὅπως συμβαί-
 νει, ὥς πέφυκας αὐτὸ φέρειν, ἢ ὡς οὐ πέφυκας
 αὐτὸ φέρειν. εἰ μὲν οὖν συμβαίνει σοι ὡς πέφυκας
 φέρειν, μὴ διυχέραινε· ἀλλ' ὡς πέφυκας φέρε. εἰ
 δὲ ὡς μὴ πέφυκας φέρειν, μὴ διυχέραινε, φθαρῇ
 σε τα γὰρ σε ἀπαναλώσκει. μέμνησο μὲν τοῦ ὅτι
 πέφυκας φέρειν πᾶν, ποθεῖν οὐκ ἔστι τῇ ὑπολήψει
 εἶναι τῇ σὺ φορητὸν καὶ ἀνεκτὸν αὐτὸ ποιῆσαι, καὶ
 φαντασίαν τῷ συμφέρειν ἢ καθήκειν σε αὐτῷ
 εἶναι ποιῆσαι. εἰ μὲν σφαλλῆται διδασκαίαν ἐν-
 μενδῆς, καὶ τὸ πρᾶττον δεικνύναι. εἰ δὲ ἀδι-
 νατῆς σε αὐτὸν αἰτιάσθαι, ἢ μηδὲ σε αὐτὸν ὅτι
 αὐτοῖς συμβαίνει, τὸ τό σοι εἰς αἰῶνα πᾶσα
 τισιν ἀλάζετο. καὶ ἡ ὑπὸ πλοκῇ τῇ αἰτίῳ σω-
 κλῆθι, τὴν τε σὺ ὑποτάσσῃς εἰς αἰδίον, καὶ τὴν

τούτου σύμβασιν· εἴτε ἄτομοι, εἴτε φύσεις, πρῶ-
 τον κείδω ὅτι μέρεθ εἰμὶ τοῦ ὅλου ὑπὸ φύσεως
 διοικουμένου. εἴπειτα, ὅτι ἔχω πως οἰκείως πρὸς
 τὰ ὁμογενῆ μέρη. τούτων γὰρ μεμνημένθ, καθόλου
 μὲν μέρεθ εἰμὶ, οὐδὲν διυλαρεσῆσω τῶν ἐκ τοῦ ὅ-
 λου ἀρνημονιών. οὐδὲν γὰρ βλαβερόν τῷ μέ-
 ρει, ὃ τῷ ὅλῳ συμφέρει. οὐ γὰρ ἔχει τί τὸ ὅλον, ὃ
 μὴ συμφέρει ἑαυτῷ. πασῶν μὲν φύσεων κοινὸν
 ἔχουσιν ἴσθ· ὅτι δὲ τοῦ κόσμου πρῶσιληφύας,
 τὸ μὴδὲ ὑπότινθ ἔξωθεν αἰτίας ἀναγκάζεσθαι
 βλαβερόν τι ἑαυτῇ γηναῖ. καὶ μὲν δὴ τὸ μεμνη-
 ῖσθαι ὅτι μέρεθ εἰμὶ ὅλου τοῦ τοιούτου, διαρεσῆσω
 παντὶ τῷ ἀρβαίνοντι. καθόσον δὲ ἔχω πως οἰ-
 κείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη, οὐδὲν πράξω ἀκοι-
 νώνηθ. μάλλον δὲ σοχάσομαι τῶν ὁμογενῶν, καὶ
 πρὸς τὸ κοινὴν συμφέρον πᾶσαν ὁρμὴν ἑμαυτοῦ
 ἄξω, καὶ ἀπὸ τούναντίον ἀπάξω. τούτων δὲ οὕτω
 πόραινονιών, ἀνάγκη τὸν βίον διυροῖν. ὥς αὖ
 καὶ πολίτου βίον διύρουν ὑπὸ νοήσεως πειθιόνθ
 εἰς πράξεων τοῖς πολίταις λυσιτελῶν. καὶ ὁ πόρ
 αὖ ἡ πόλις ἀρνήμα, ἴσθ ἀσπασμόν. τοῖς μέρε-
 σι τοῦ ὅλου, ὅρα φημὶ πόρμεχεται ὑπὸ τοῦ κόσμου,
 ἀνάγκη φθείρεσθαι. λεγέσθαι δὲ ἴσθ σημαντικῶς
 τοῦ ἀλλοιοῦσθαι. εἰ δὲ φημὶ κακόν τι, καὶ ἀναγ-
 καῖόν ὅτι ἴσθ αὐτοῖς, οὐκ αὖ τὸ ὅλον καλῶς διεξά-
 γοιθ, τῶν μερῶν εἰς ἀλλοτρίωσιν ὄντων. καὶ πρὸς

τὸ φθαίρει δὲ ἀδύνατος καὶ τὸ σκεῦος μὲν. πό-
 τερον γὰρ ἐπεχέρησεν ἢ φύσις αὐτὴ τὰ ἐαυτῇ μέ-
 ρη κακοῦ, καὶ πόδι πῶτε κατὰ τὸ κακὸν, καὶ δὲ ἀνά-
 γκη ἐμπίπτα εἰς τὸ κακὸν ποιεῖν, ἢ ἐλαθὲν αὐ-
 τῷ θιάδ' ἐλὶνα γηρόμηναι· ἀμφοτέρω γὰρ ἀπίστα
 να. εἰ δὲ τις καὶ ἀφ' ἐμὲ ὅτι φύσεως, ἢ τὸ πε-
 φυκέναι ταῦτα δὲ κηροῖς, καὶ ὡς γελῶν. ἅμα
 μὲν φᾶναι πεφυκέναι τὰ μέρη τ' ὅλου μεταβάλλ-
 λειν. ἅμα δ' ἐὼς ἐπὶ τῷ τῷ πρὸ φύσιν συμβαί-
 νοντι δαυμαλίζειν, ἢ διυχεραίνειν. ἄλλως τε καὶ τῇ
 δὲ ἀλύσεως εἰς ταῦτα γινομένης, δὲ ὡς ἑκάστου
 σωίσταται. ἢ τοι γὰρ σκεδασμὸς τοῦ σώματος, δὲ ὡς
 σωικρίθῃ, ἢ τροπῇ, τὸ μὲν σερέμνιον εἰς τὸ γὰρ
 δεῖ· τὸ δὲ πονδυμαλικοῦ, εἰς τὸ ἀερώδες. ὥς ἐ-
 ταῦτα ἀναληφθῆναι εἰς τὸν τὸ ὅλου λόγον. εἴτε
 ἢ τὸ πρὸς ὅλου ἐκ πυρουμένον, εἴτε αἰθίοις ἀμοι-
 βάεις ἀνανεουμένον, καὶ τὸ σερέμνιον δὲ, καὶ τὸ
 πονδυμαλικὸν μὴ φαντάζον τὸ ἀπ' ἐλὶ γηρόσεως.
 πᾶν γὰρ ὅσον ἐχθεῖς, καὶ ἥτις ἡμέραν, ἐκ τῷ σι-
 τίῳ καὶ ἐλκομένον αἰετὸν τῷ ἐπὶ ῥόλῳ ἐλα-
 βον. ὅσον οὖν ὃ ἐλαβε, μεταβάλλει, οὐχ ὃ ἡμέτηρ
 ἔτεκον. ὥσθου δὲ ὅτι ἐκείνὸ σε λίαν προσπλέ-
 πει τῷ ἰδίῳ ποιῶ. οὐδὲν ὄντι οἶμαι πρὸς τὸ νῦν
 λεγόμενον. ὀνόματα θέμεν ὅσα τῷ ταῦτα, ἀγα-
 θος, αἰδύμων, ἀληθής, ἐμφρων, σύμφρων, ὑπέρ-
 φρων, πρόσχε μεμποτε μετονομάζω, καὶ ἀπ' ἑλπί-

εἰς ταῦτα τὰ ὀνόματα. καὶ ταχέως ἐπάνειπ' αὐ-
 τὰ. μέμνησο δὲ, ὅτι τὸ μὲν ἔμφρον, ἐβούλετό σοι
 σημαίνει τὴν ἐφ' ἡκασταδρακηνικὴν ἐπίστασιν,
 καὶ τὸ ἀπὸ γυνήθεον. τὸ δὲ σύμφρον, τὴν ἐκού-
 σιον ἀπόδεξιμ τῶν ὑπὸ φιλοκρινῆς φύσεως ἀρνε-
 μομένων. τὸ δὲ ὑπὲρ φροῦν, τὴν ὑπὲρ τασιν τῶν
 φρονούντων μορίαν ὑπὲρ λείαν ἢ τραχείαν κίνησιν
 φιλοσερκῆς, καὶ τὸ διοξέλιον, καὶ τὴν θάνατον καὶ ὄρα-
 τισκῶτα. εἰάν ᾤσθῃς σεαυτὸν γὰρ τῶν τοῖς ὀ-
 νόμασι, μὴ γλιχόμενόν τ' ὑπὸ ἄλλων ἐπὶ ταῦτα
 ὀνομάζεσθαι, ἔσθ' ἐτόρ'· καὶ εἰς βίον εἰσελεύσῃ ἔτε-
 ρον. τὸ γὰρ ἐπιθιτόν ἐστιν οἷόν μεχρι νῦν γέγονας,
 καὶ γὰρ βίῳ τοιούτῳ ἀπαράκοις καὶ μολύνεις, λίαν
 ὄσιν ἀνακιδὴν καὶ φιλοψύχον, καὶ ὁμοίους τοῖς ἡμιβρώ-
 τοις θελομάχοις. οἱ ἰνδοῦ μεσοί φαρμάκων καὶ λυ-
 θρεσ, πρὸς ἀγαλῶσιν ὅμως εἰς τὴν αὔριον φυλαχθῆ-
 ναι, πρὸς βληθσόμενοι τοιοῦτοι, τοῖς αὐτοῖς ὄνυξ
 καὶ δίκυμασιν. ἐμβίβασον ἔρσαν τὸν, εἰς τὰ ὀλί-
 γα ταῦτα ὀνόματα. καὶ μὲν ἐπ' αὐτὸ μὲν δι-
 νη μὲν ὡσπερ εἰς μακάρων ἰνὰς νησος μετῴκισ-
 μέν'· εἰάν ᾤσθῃς ὅτι ἐκ πίπης, καὶ ὁ πόδι κρατῆς,
 ἀπὸ θι θαρρῶν εἰς γωνίαν ἰνὰν, ὅπερ κρατῆσός· καὶ
 παντὰ πασιν ἐξίθι τ' βίον. μὴ ὀργιζόμενος, ἀλλὰ
 ἀπλῶς καὶ ἰλδὺ θέρος, καὶ αἰδὸν μόνως. ὅτι γὰρ ὅσον μέ-
 νον πράξας γὰρ τῷ βίῳ, τὸ ὅπως ὀξελεῖν πρὸς μὲν
 τοῖς τ' μεμνημένοις τ' ὀνομάκων, μεγάλως συλλήβη-
 ταί

τοῖ σοι, ὅ μεμνηῖσθα θεῶν κὺ ὅτι πόρ ὃ κῆλακδὺ
 ὀδα ὅθε θέλσσιμ. ἀλλὰ ὅζομοι ὀδὶ ἐαυτοῖς τὰ λο-
 γικὰ πάντα. καὶ ἐν, τὴν μὲν συνκλῶ τὰ συνκῆς
 ποιῶσαμ· ὅρ δὲ κύνα, τὰ κυνός. τὴν δὲ μέλισαν,
 τὰ μελίσης. ὅ δὲ ἀνθρώπου, τὰ ἀνθρώπου μίμος
 πῶλεμθ, πῶία, νᾶρκα, δσλεία, καὶ ἡμέραν ἄρ
 λείψεται σὺ τὰ ἱερά ἐκείνα δλόγματᾶ, ὅπότα ὁ φυ-
 σιολογῆς φαντάζῃ κὺ πᾶραπέμεις. δὲ ὅ παῦ
 ὅτω βλέπειμ κὺ πράσσειμ, ὥς κὺ ὅ πόδισαλκὸν
 ἅμασιωτελείδῃ, κὺ ἅμα ὅ θεωρηλκὸν γνῆργεῖδῃ.
 καὶ ὅ ἐκ τῶ πόδι ἐκᾶσων ὑδισήμης αἰθαδίου σώ-
 ζειδῃ. λαυθαῖον, ὅχι κρυπτόμῃ. πότε γὰρ ἀπλότη
 τῶ ἀκρλεύσεις. πότε δὲ σεμνότητῶ. πότε ὅ τῶ
 ἐφ' ἐκᾶσθ γνωρίσεως, τί τέθειμ κατ' ὅσιαν κὺ τί
 ναχώραν ἔχει γν' τῶ κόσμῳ, κὺ ὡτὶ πόσον πῶφυ-
 κην ὑφίσταδῃ κὺ ἐκ τίνωμ συγκεκείτῃ. κὺ τίσι δυνά-
 ται ὑπᾶρχειμ. κὺ τίνον δυνάμτῃ αὐτῶ δίδόναι τε
 κὺ ἀφαιρεῖδῃ. ἀράχνιον μῦανθράσαμ, μεγαφρο-
 νει. ἅλλῶ ὅ λαγίδῃ, ἅλλῶ ὅ ὑποχῆ ἀφύλω. ἅλ-
 λῶ ὅ συνίδια· ἅλλῶ ὅ ἀρκῆς· ἅλλος Σαρμάτας.
 ὅτοι γὰρ ὅ λησαῖ· ἐὰν τὰ δόγματᾶ ὀδετάζῃς, πῶς
 εἰς ἅλληλα πάντα μεταβάλλει, θεωρηλκῶ μί-
 θοδιον κτῆσαι. καὶ διικνεκῶς πρόσσεχε, καὶ συγ-
 γυμνά διηλπόδι ὅσο ὅ μέρθ. οὐδὲ γὰρ γν' οὐ-
 τως μεγαλοφροσύνης ποιηλκὸν. ὅδε δ' ὅσα το-
 ὅ σῶμα. καὶ γνῶσῃς, ὅπῃ ὅσον οὐδέπω πάν-
 τα ταῦτα κατὰ λιπῆρ ἅπλόντα ὅ ἀνθρώπων.

δεῖσθαι, ἀνῆκον ὀλομένην, δικαιοσύνην μὲν τὰ ὑφ'
 ἑαυτῷ ἐνεργούμενα. ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις συμβαί-
 νουσι, τῇ τῶ ὅλων φύσει. τί δὲ ἐρεῖ τις ἢ ὑπολή-
 ψεται ποῦ αὐτοῦ, ἢ πράξει κατ' αὐτοῦ, οὐδ' εἰς
 νοῦν βάλλεται. δύο τουτοῖς ἀρκούντως αὐτός,
 δικαιοπραγεῖν τὸν νοῦν πρασόμενον, καὶ φιλεῖν τὸ
 νοῦν ἀρκυνόμενον ἑαυτῷ. ἀχολίας δ' ἐπάσας καὶ
 παυσιμίας ἀφῆκον. καὶ οὐδ' ἐν ἄλλοις βουλευεται, ἢ δι-
 θέσθαι ποταίνειν διὰ τοῦ νόμου. καὶ διθέσθαι πε-
 ραίνειν ἐπεὶ δαί τῷ θεῷ. τίς ὑπονοίας χρεία, πα-
 ρόν σκοπεῖν τί δέῃ πράχθῃναι. ἡμῶν μὲν σωρᾶς
 θυμολῶς, ἀμετασφραγίσταυτη χωρεῖν. ἐὰν ἢ μὴ
 σωρᾶς, ἐπέχειν, καὶ συμβούλοις τοῖς ἀείστοις
 χρῆσθαι. ἐὰν δὲ ἐτόρα λυα πρὸς ταῦτα ἀνέβαι-
 νει, προΐεναι καὶ τὰς πρὸς τὰς ἀφορμὰς λελογισ-
 μένως, ἐχόμενον τοῦ φαινομένου δικαίου. κρῖνον
 γὰρ κατατυγχάνειν τούτου. ἐπεὶ τοι ἢ γε ἀπό-
 πτωσις ἀπὸ τούτου. ἐσώ, χολαῖον τε καὶ ἀμαδυνέ-
 νητόν δέ, καὶ φαιδρὸν ἅμα, καὶ σωεσθῆναι ὁ τῷ
 λόγῳ κατὰ πᾶν ἐπόμενον. πυνθάνεσθαι αὐτοῦ,
 θυβὺς δὲ ὑπνοῦ γινόμενον μή τι διοίσεις σοι, ἐ-
 ἀν' ὑπὸ ἄλλου γένηται τὰ δίκαια καὶ καλὰς ἔ-
 χοντα; οὐ διοίσεις. μή τι ὑδὲ λήσσαι, ὅτι οὐ τοιοῖ-
 ον τοῖς ποῦ ἄλλων ἐπαίνοις καὶ ψόγοις φρενατῆ-
 μένοι τοιοῦτοι μὲν ὡς κλίνης εἰσι, τοιοῦτοι δὲ
 ὡς κλίνης, οἷα δὲ ποιεῖσιν, οἷα ἢ φεύγου-
 σιν,

σιρ, οἷα δὲ διώκουσιν, οἷα δὲ κλέπτουσιν, οἷα
 δὲ ἀρπαζουσιν, οὐ χερσὶ καὶ ποσὶν, ἀλλὰ τῷ ἡ-
 μιωτάτῳ αὐτῷ μέρει, ὡ γίνετ' ὅταν θείῃ, πίσις,
 αἰδώς, ἀλήθεια, νόμος, ἀγαθος δαίμων. τῇ πάντῃ
 διδούσῃ καὶ ἀρλαμβανούσῃ φύσει, ὁ πεπαι-
 δευμένον καὶ αἰσιόμων λέγει. διὸς ὁ θέλεις. ἀπό-
 λαβεῖ ὁ θέλεις. λέγει δὲ ὅτι οὐ καταδρασσωμέ-
 νον, ἀλλὰ πεπαρχῶν μόνον καὶ εὐνοῶν αὐτῇ. ὁ-
 λόγον δὲ τὸ ὑπολείπομαι ὅτι. ἴσους ὡς ἐν ὅρει.
 οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἐκεῖ ἢ ὡς αὐτὶς πανταχοῦ
 ὡς ἐν πόλει τῷ κόσμῳ. ἰδέτωσαν, ἰσορροπώ-
 σαν οἱ ἄνθρωποι, ἄνθρωπον ἀληθινόν, καὶ φύσιν
 ζῶντα. εἰ μὴ φέρουσιν, ἀρκετεῖν ἅττωσαν. κρεῖττον
 γὰρ ἢ οὕτως ζῆν. μηκέθ' ὅλως ποδὶ τῷ οἶον ἵνα εἴ-
 τοι ἀγαθὸν αὐτῶν διαλέγεσθαι. ἀλλὰ εἴ τοιοῦ-
 τον τοῦ ὅλου αἰῶνος, καὶ ὅλης οὐσίας σωε-
 χὼς φαντασία. καὶ ὅτι πάντα τὰ κατὰ μέρος, ὡς
 καὶ πρὸς οὐσίαν κυρχαμὶς· ὡς δὲ πρὸς χρόνον,
 τρυπαίου ποδισροφῆ· εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκει-
 νω ἐφισκῶντα. ὑδῖνοειν αὐτὸ ἢ δὴ διαλυόμενον.
 ἐν μεταβολῇ καὶ οἶον σήψει ἢ σκεδάσει γινό-
 μενον. ἢ καθόλου ἕκαστον πῦρ καὶ ὡς περὶ θνήσκον
 οἰοίεσιν, ἐδίδοντο, καθύδινοντο, ὁρῶντο,
 ἀρπατῶντο, τὰ ἄλλα. εἴτα οἰοίαντο ἀνδρονόμει-
 νοι, καὶ γαυρῶμενοι, ἢ χαλεπαίνοντο, καὶ ὅτι
 ὑπεροχῆς ὑπὲρ πλῆθοντο. πολλοὶ γὰρ ἐδύνατο

πόσοις, καὶ δι' οἷα. καὶ μετ' ὀλίγον, γὰρ τοιούτοις
 ἔσονται. συμφέρει ἐκάστω, ὁφείρει ἐκάστω ἢ τῶν ὀ-
 λωρ φύσις. καὶ τότε συμφέρει, ὅτε ἐκείνη φέρει
 ἑρᾶ μὲν ὁμβρο γαῖα. ἑρᾶ δ' ὁ σεμνός αἰθέρ· ἑρᾶ
 δὲ ὁ κόσμος ποιῆσαι ὃ αὐτὸ μέλλει γίνεσθαι. λέγω
 οὖν τῷ κόσμῳ ὅτι σοι σωερῶ. μή τι δ' οὕτω καὶ
 κέينو γίνεται καὶ λέγεται, ὅτι φιλεῖ ᾧ γίνεσθαι
 ἦτοι γνῶτα ὕδατος, καὶ ἡδὴ εἰθικας, ἢ ἔξω ὑπα-
 γεις, καὶ ᾧ ἡδελφῶ. ἢ ἀποβνήσκεις, καὶ ἀπελθ
 τέργης. παρὰ δ' ἐταῦτα ἔδιν. ὅκωρ ὀυθύμῃ.
 γνᾶργες ἔσω αἶς, τὸ ὅτι τοιοῦτο ἐκείνο ὃ ἀχρὸς ἔ-
 σι. καὶ πῶς πάντα ὅτι τὰ αὐτὰ γνῶτα δὲ τοῖς γνῶ
 ἀκρῶ ἔρ' ὅρει, ἢ ὑπὸ τῶ αἰγιαλῷ, ἢ ὅπου θέλεις.
 αὐτὸς γὰρ εὐρύσεις τὰ τῶ γλάτων, σσηκὸν γνῶ
 ὅρει φήσι πῶδε βαλλόμεθα. καὶ βάλλειν βλή-
 ματα. τί ἐσί μοι τὸ ἡγεμονικόν μου. καὶ ποῖόν τι
 ἐγὼ αὐτὸ ποιεῖν καὶ πῶς τίποτε αὐτῷ νῦν
 χρῶμαι. μή τι κενόν νῦν ὅτι; μή τι ἀπόλυτον καὶ ἀ-
 πεσπασμὸν κοινωνίας; μή τι προστετηκός καὶ ἀ-
 νακεκραμγόν ἔρ' ἄρκεδῶ, ὥς ἐτότε σωφρέπε
 δὲ. ὁ τὸν κύριον φύγω, δραπέτης. κύριος δ' ἐ
 ὀνόμαθ. καὶ ὁ παρανομῶν, δραπέτης. ἀμα καὶ ὁ
 λυπόμενος ἢ ὀργιζόμενος ἢ φοβόμενος ὁ βάλ-
 ταί τι γεγονέναι, ἢ γίνεσθαι, ἢ γυνέσθαι, τῶ ὑπὸ τοῖ
 τὰ πάντα διοικῆντος τεταγμένων, ὅς ἐστι νόμος.
 νέμω, ὁ ἀεὶ ἐκάστω ὑπὸ βάλλει. ὁ ἄρα φοβόμενος,
 ἢ λυπόμενος, ἢ ὀργιζόμενος, δραπέτης.

Σπέρμα εἰς μήτραν ἀφ' οὗ ἀπὲχόμεθε, καὶ λοι-
 πὸν ἀλλήλαια πρᾶλαβῶσα, ἐργάζεται, καὶ ἀπὸ
 τελείῃ βρέφει. ὁ δὲ οἶον, οἶον. πάλιν ἑοφίῳ δὲ φά-
 ρυγγει ἀφ' ἧς, καὶ λοιπὸν ἀλλήλαια πρᾶλαβῶ-
 σα αἰδομένη, καὶ ὁρμῶν, καὶ τὸ ὅλον ζῶν καὶ ῥα-
 μῶν, καὶ ἄλλα ὅσα καὶ οἷα ποιεῖ. ταῦτα οὖν τὰ ἑ-
 τοιαῦτα ἐγκαλύπτει γηρόμηναν θεωρεῖν. καὶ τὴν
 δυνάμειν ὅπως ὁρᾷ, ὡς καὶ τὴν βρίθουσαν. καὶ τῇ
 ἀνωφερεῖ ὁρμῶν, οὐχὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' οὐχ
 ἡτοῖον ἑστῶτος. σιωπῶν ὑπὸ νοῦν, πᾶσι πάντα τοῖς
 αὐτὰ ὁποῖα νῦν γίνετο, καὶ πρόδωκεν ἐγίνετο,
 καὶ ὑπὸ νοῦν γενήσονται, καὶ ὅλα δράματα καὶ
 σκηνὰς ὁμοειδέας, ὅσα ἐκ πάσης τῇ σῆς, ἢ τῇ
 πρὸς βυθόθεν ἐξ ὧν ἐγνώσ, πρὸ ὁμμάτων τί-
 θεῖται, οἶον αὐτὴν ὅλῳ Ἀδριανῷ, καὶ αὐτὴν ὅλῳ
 Ἀντωνίνῳ, καὶ αὐτὴν ὅλῳ Φιλίππῳ, Ἀλεξάνδρῳ.
 Κροίσου, πάντα γὰρ ἔκείνη τοιαῦτα ἦν. μόνον
 δὲ ἐτόρῳ φαντάζεσθαι πάντα τὰ ἐφ' ὧν νῦν λυ-
 πτόμεθα, ἢ διυλαρεσθῆναι, ὁμοιοῦν τῷ θυομένῳ χοιρῶ
 δῖῳ, καὶ ἀκτακτίζοντι καὶ κεκραγόντι. ὁμοιοῦν καὶ ὁ
 ὑμῶν ἐπὶ τῇ κλινῇ δῖον μόνον σιωπῇ τὴν ἐνδε-
 σιν ἡμῶν, καὶ ὅτι μόνον ἔσθ' λογικῶς ζῶν διέδοται,
 τὸ ἐκ σῶς ἐπὶ τοῖς γινομένοις. τὸ ἢ ἐπὶ τῇ ψι-
 λὸν πᾶσι ἀναγκαῖον. καὶ μὲν ἐφ' ἑκάστῳ ὡς
 ποιεῖς ἐφιστάμενος, ἐρώτα σεαυτὸν, εἰ ὁ θάνατος δι-
 νόμῳ δὲ τὸ τῶς ἐξελθῶν. ὅταν προσκῇ πρὸς ἐπὶ λυγρῶς
 ἀμαρτῆς θυβύς

μεταβάς ὑπὸ λογίζου, τί πρόμοιον ἀμαρτανέει,
οἷον ἀργύριον ἀγαθὸν εἶναι λείνων, τὴν ἡδονὴν, ἢ
τὸ δοξάσιον. καὶ κατ' εἶδ' ἔσθ'. τότε γὰρ ὑδὶ βάλ-
λων ταχέως ὑδὶ λήσῃ τὴν ὀργήν. συμπύπθοντο
τὸ ὅτι βιάζεται. τί γὰρ ποιήσεις; ἢ εἰ διώσας, ἀ-
φελὲ αὐτὸν τὸ βιάζομαι. (αὐτῶν ἰδὼν, Σωκρά-
τεος φαντάζου ἢ εὐτυχίῳ, ἢ ὕμνῳ, καὶ διφρα-
τῶ ἰδὼν, εὐτυχίῳ, ἢ σιλουίνου φαντάζου, καὶ
ἀλκίφρονος, τροπαιοφόρου φαντάζου. καὶ ἐξοφῶν
τα ἰδὼν, Κρίτωνος ἢ Σδύκρου φαντάζου. καὶ εἰς
ἑαυτὸν ἀπιδὼν τῶν καυσάρων ἕνα φαντάζου. καὶ
ἐφ' ἑκάστου τὸ ἀνάλογον. εἶτα συμπροσπιπτετω
σοι, ποῦ οὐκ ἐκείνοι. οὐδ' αὖ μοῦ, ἢ ὅπου δ' ἔστι. οὕτως
γὰρ σιωπῶς θεάσῃ τὰ ἀνθρώπινα, καπνὸν, καὶ
τὸ μηδ' ἂν. μάλιστα εἰς συμμνημονόσῃς, ὅτι τὸ
ἀπαξ μεταβαλὼν οὐκέτι ἔσαι γὰρ τῷ ἀπείρῳ χρό-
νῳ. σὺ οὐκ ἐστὶν τί; τί δ' οὐκ ἀρκέει σοι τὸ βραχὺ
τοῦτο, κοσμίως διαπερᾶσαι; οἶαν ὕλῃ καὶ ὑπό-
θεσι φεύγεις; τί γὰρ ὅτι πάντα ταῦτα ἄλλο,
πλὴν γυμνάσματα λόγου ἐωρακτός ἀκριβῶς
καὶ φυσιολόγως τὰ γὰρ τῷ βίῳ; μὲν οὐκ, μετρί-
ξοικειώσῃς σαυτῷ καὶ ταῦτα, ὡς ὁ ἑρμῶ μῆκος σό-
μαχ' ὅτι πάντα ὁμοεικοῖ. ὡς τὸ λαμπρὸν πῦρ, ὅτε
αὐτὸ βάλλῃς, φλόγα δὲ αὐτὸ καὶ αὐγλὴν ποιεῖ. μη-
δ' ἐνὶ δόξῃ ἐπὶ ἀληθύνοντι πᾶσι σοῦ, ὅτι οὐχ
ἄπλοῦς, ἢ ὅτι οὐκ ἀγαθὸς ἀλλὰ ψευδὲς, ὅστις
τὸν

πούτων ἡ πᾶσι σὺ ὑπολήψεται. πᾶν ἃ ἔσται ὑπὸ
 σοί. τίς γὰρ ὁ κωλύων ἀγαθὸν εἶναι ἀπλοῦς; σὺ
 μόνον κρινὸν μηκέτι βιω, εἰ μὴ ποιῇται ἔσθαι. ὁ δὲ
 γὰρ αἰρεῖ λόγον μὴ τοιοῦτον ὄντα. τί δὲ τὸ ὑπὸ
 ταύτης τὴν ὕλης διωάμεν ἢ τὴν ὑγιέσασθαι πρᾶξ
 θῆναι, ἢ ῥηθῆναι; ὅτι γὰρ ἀνὴρ ἔστιν ἢ ἐξισιμαὺ τὸ πρᾶξ
 ξαι ἢ εἰπεῖν. καὶ μὴ πρᾶξαι, ὡς κωλυόμενος. ὁ
 πρότερον πᾶσι σὺ ἐνὶ τῇ, πρὶν ἢ ἔσται πάθος. ὅτι
 εἴς τὸν δὲ τῶν ἡδύπαθῶν ἢ τρυφῇ, τὸ τό σοι τὸ ἐ-
 πι τῇ ὑποβαλλομένης καὶ ὑποπιπτοῦσης ὕλης
 ποιεῖν τὰ οἰκῆα τῇ τῷ ἀνθρώπου κατὰ σκῶν.
 ἀπόλαυσιν γὰρ δὲ ὑπολαμβάνειν, πᾶν ὃ ἐξείκει
 ἢ τὴν ἰδίαν φύσιν γνέσθαι. πανταχοῦ δὲ ἐξεί-
 κει. ὅτι μὴ οὐκ ἐκλίνῃ, οὐ πανταχοῦ διδόνται
 φέρεσθαι τὴν ἰδίαν κίνησιν. οὐδὲ τῷ ὑδραῖ, οὐδὲ
 πυρὶ, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις δὲ ὑπὸ φύσεως ἢ ψυχῆς
 ἀλόγου διοικῆται. τὰ γὰρ διεργοντα καὶ γνίσσε-
 μενα πολλά. νοῦς δὲ καὶ λόγος εἶναι πάντες τῷ
 ἀνὴρ πῶνται, οὕτως πορεύεσθαι δυνάται, ὡς
 πῶνται, καὶ ὡς θέλει. ταύτων τὴν ῥασιώνων πρᾶξ
 ὁμμάτων ἡθεμελιῶ κατὰ τὴν γνέσθαι τε τοῦ λόγου
 εἶναι πάντων. ὡς πῶνται, ὡς λίθῃ κατὰ, ὡς κύ-
 λινδρῃ ἢ πρᾶνους, μηκέτι μηδὲν ὑπὸ γνέσθαι. τὰ
 γὰρ λοιπὰ ἐγκόμματα, ἢ τοῖς σώματι τοῦ δὲ τὸ
 νεκροῦ, ἢ χωρὶς ὑπολήψεως, καὶ τῇ αὐτῇ τῷ λό-
 γου γνέσθαι, οὐ θράναι, οὐδὲ πῶνται κατὰ, οὐδὲ

ζοῦν· ἐπεὶ ἴρι καὶ ὁ πάχων αὐτῶν, καὶ οὗτος αὐτὸν οὐδὲν
 ἐργάζετο. αὐτὸν γοῦν τῶν ἄλλων κατασκοδασμάτων
 πάντων, ὃ πρὸς καὶ οὐκ ἐστὶν αὐτῶν συμβῆ, πρὸς τὸ
 το χεῖρον γίνεται αὐτῶν τὸ πάχων· γιγνόμενα δὲ εἰ
 δεῖ ἐπεὶ, καὶ κρείττω γίνεται ὁ ἀνδρῶν πῦρ, καὶ
 ἐπαινετὸς τῶν, ὅς τινος χρώμενοι τῆς πῦρ πῦρ-
 πῦρσιμ. ὅλως ἢ μέμνησο, ὅτι τὸν φύσει πελίτιν,
 ἐπὶ τὸν βλάπτει, ὁ πόλις ὁ βλάπτει. οὐδὲ γὰρ πόλις
 βλάπτει, ὁ νόμος ὁ βλάπτει· τῶν δὲ τῶν καλο-
 μενῶν ἀπληρημάτων οὐδὲν βλάπτει νόμος. ὅτι-
 νη νόμος οὐ βλάπτει, ὅτι πόλις, οὐτὶ πόλις.
 Ἰσθὶ δὲ διπλοῦν ὑπὸ τῶν ἀληθοῦς λογμάτων, ἀρ-
 καὶ καὶ τὸ βραχύτατον, καὶ γιγνόμενα καὶ ἐπὶ εἰς ὑπὸ
 μνησὶν ἀλυπίας καὶ ἀφοβίας. οἷον, φύλλα τὰ
 μὲν τ' αὐτῶν χαμάδις χεῖ. ὡς ἀνδρῶν γῆρῃ.
 φυλλάριον δὲ καὶ τὰ τεκνία σου. φυλλάρια δὲ καὶ
 ταῦτα τὰ ὑπὸ βοῶντα ἀξιόπιστος, καὶ ὑπὸ φημῶν
 ταῦτα ἢ ἐκ τῶν γινώσκων καταρρώμενα, ἢ ὑπὸ τῶν ψε-
 γοντα, καὶ χλοῦντά. φυλλάρια δὲ ὁμοίως, καὶ
 τὰ διαδεξόμενα τῶν ὑπεροφημάτων. πάντα γιγνόμενα
 ταῦτα ἐὰρ τῶν ὑπὸ γινόμενα ὥρῃ. εἴτα αὐτῶν καταβέ-
 βληκεν ἐπεὶ ἢ ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῶν ἀντὶ τῶν φύσει. τὸ
 ἢ ὀλιγοχρόνιον κοινὸν πᾶσι· ἀλλὰ σὺ πάντα ὡς
 αἰώνια ἰσχυρὰ φέγγεις, καὶ διώκεις, μικρὰ καὶ
 καταμύσεις. τὸν δὲ ὀλιγοχρόνιον σε ἡδίστη, ἀλλὰ
 βρεθῆσαι. τὸ ὑγιαινόντα ὀφθαλμὸν, πάντα ἐρᾷ
 δὲ

δὲ τὰ ὄρατά, καὶ μὴ λέγειν τὰ χλωρὰ βέλω. ὅτε
 γὰρ ὀφθαλμοῦντος ὅτι. καὶ τὴν ὑγιαίνουσαν ἀνο-
 λω, καὶ ὁσφρησιν, αἷς πάντα δὲ τὰ ἀκφυσὰ καὶ
 ὁσφραντὰ, ἐπιμίμω ἔσθ. καὶ τὴν ὑγιαίνοντα εἶμα
 χορ πῶς πάντα τρέφωμα ὁμοίως ἔχων. ὡς μύ-
 λω πῶς πάντα ὅρα ἀλίσσουσα κατεσκοδύασται.
 καὶ πόινυρ τὴν ὑγιαίνουσαν διάνοιαν, πῶς πάν-
 τα δὲ τὰ συμβαίνοντα ἐπίμιμω ἔσθ. ἢ δὲ λέγου-
 σα τὰ πενία σωζέτω· καὶ πάντων δ', τί αὐτὴν πρᾶ-
 ξω ἐπαινέτωσαν, ὀφθαλμός δὲ τὰ χλωρὰ ζῆτῃ.
 ἢ ὁδόντων τὰ ἀπαλὰ. οὐδείς δὲ τὴν οὐτως δύνωσθ
 μεθ' ὃ ἀκρυνήσκοντι οὐ πρὸς ἐξουσίαν τὴν αἰσθα-
 ζόμενοι τὴν συμβαίνον κακῶν. ἀποδιδάτω καὶ σα-
 φὲς μὲν, μὴ τὸ πανύστατον ἔσται τίς ὁ κατ' αὐτὴν πλε-
 γων, ἀναπνύσσω μὲν ποτε ἀπὸ τῆς τοῦ παι-
 διαγωγού. χαλεπὸς μὲν οὐδὲν ἐνὶ ἡμῶν μὲν· ἀλλὰ
 εὐδανόμω ὅτι ἡσυχῇ κατὰ γινώσκῃ ἡμῶν. ταῦτα
 μὲν ἔρ' ὡς τὴν ἀποουδαίω. ἐφ' ἡμῶν ἢ πόρα ἀλλὰ ὅτι
 δὲ ἀπολὺς ὁ ἀπαλακτιῶν ἡμῶν. τὸ ἔρ' γινώ-
 σεις ἀκρυνήσκω, καὶ οὐκ ὁλόττορον δὲ ἐλδύσθ, λο-
 γιζόμεθα, ἐκ τοιούτου βίου ἀπέρχομαι, γν' ὃ αὐ-
 τοὶ οἱ ποιωνοί, ὑπὲρ ὧν τὰ τοσαῦτα ἐγωνισά-
 μω, ἡνξάμω, ἐφρόντω, αὐτοὶ ἐκείνοι ἐβέλυσίμα
 ὑπὸ γὰρ, ἀλλὰ τὴν ἡνὰ τυχὸν ἐκ τῆς τρέφας ὥν μὲν ἐλπί-
 ζόντων. τί αὐτὴν ἡς αὐτὴν τοῖς ἐν τῇ αὐτῇ μακροτέ-
 ρας διατριβῆς, μὴ μείντοι δὲ (ὅτε ἐλατῇ) δομῶν

αὐτοῖς ἀπιθί. ἀλλὰ τὸ ἴδιον ἐξ ὅτου διασώζωμ, φι-
 λῶ, καὶ δύνης, καὶ ἰλως, καὶ μὴ πάλιν ὡς ἀρσώ-
 μεν. ἀλλ' ὡς περὶ ὑδὶ τοῦ θυθάναντον, θυθ-
 λως τὸ ψυχάειον ἀπὸ τοῦ σώματος θ' ἐλατῆς, τοῖ
 αὐτῶν καὶ τῶν ἀπὸ τούτων ἀποχωρήσει διὰ γενέ-
 σθαι. καὶ γὰρ τούτοις ἡ φύσις συνῆψε, καὶ συν-
 κεινῶν. ἀλλὰ νῦν διαλύει; διαλύομαι, ὡς ἀπὸ οἰ-
 κείων μὲν, ὅ μὲν ἀνθελόμην, ἀλλ' ἀβιάσως.
 ὅν γὰρ καὶ ἴδω, τῶν καὶ φύσιν. ἐθισορ ὑδὶ πικρῶς
 ὡς οἰόντε τοῦ πρασομελὸς ὑπόλιν, ὑπὸ ζῆτιν
 καὶ σαυτῶν, ὅτι ἴδω, ἐπὶ τίνα φέρει. ἀρχὴ ἡ ἀπὸ
 σαυτοῦ, καὶ σικαυτοῦ πρῶτον θ' ἐτάζει. μέμνησο οὖν
 τὸν οὐροσπασθῶν θ' ἐκείνο, τὸ ὅσον ἐγκεκερυμ-
 μένον ἐκείνο ῥητορεία, ἐκείνο ζώῃ, ἐκείνο, εἰ δ' εἰ-
 πέμ, ἀνθρώπων. μηδέποτε συμποδισαντάς
 τὸ ποδισκίμῳ ἀγγελῶδιν, καὶ τὰ ὀργανία ταῦ-
 τα τὰ ποδισπλάσμενα. ὁμοία γὰρ ὅτι σκεπάρ-
 νω. μόνον δὲ διαφέροντα, καὶ ὅτι προσφυῆθιν.
 ἐπεὶ τοῖς μὲν ἰσχύων ὁφέλος ὅτι τ' μορίων,
 χωρεῖς τὴν κινήσεως καὶ ἰσχύσεως αὐτὰ αἰτίας, ἢ τὴν
 λεικίδ' τὴν ὑφαντρίαν, καὶ τὴν καλὰμιν
 τὴν γραφονίαν, καὶ τὴν μασίγιον
 τὴν ἀνιόχον.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥ-

τοκράτορος τῷ εἰς ἑαυτὸν

Βιβλίον ια.

Α ἰδοὺ λογικῆς ψυχῆς ἑαυτῶν
 ὁρᾷ, ἑαυτῶν συναρθεῖ, ἑαυτῶν ὅποι
 αὐτῶν βύληται ποιεῖ. Τὸν καρπὸν
 οὐ φέρει, αὐτὴν καρποῦντ'. αὐτῶν γὰρ
 τῷ φυτῷ καρποῦς, καὶ τὸ ἀνάλογον αὐτῶν τῶν
 ἄλλοι καρποῦνται. τῷ ἰδίου τέλους τυγχάνει,
 ὅπου αὐτὸ τῷ βίου πέρας αὐτῶν. οὐκ ὁσπρὸς αὐτῶν
 ὁρχήσιως καὶ ὑποκείσιως καὶ τῷ τοιοῦτων ἀ-
 τελῆς γίνεται ἢ ὅλη πρᾶξις ἐάν τι ἐγὼ ψῆ. ἀλλ'
 αὐτῶν πάντος μέρους, καὶ ὅπου αὐτῶν καταληφθῇ,
 πληρὸν καὶ ἀπὸσδεῖξαι τῇ τὸ πρὸς τὸν ποιεῖ.
 ὥστε εἰπὲν, ἐγὼ ἀπὲχω τὰ ἐμὰ. εἰ δὲ πρὸς ἐρχεῖτ'
 τὸν ὅλον κόσμον, καὶ τὸ πρὸς αὐτὸν κενόν, καὶ τὸ
 σχῆμα αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἀπειρίαν τῶν αἰώνων ἐκ-
 τένεται, καὶ τὴν πρὸς οὐδικῶν παλιγενεσίαν τῶν
 ὅλων ἐμπόδιλαμβάνει, καὶ πόρινοῖ, καὶ διωρεῖ.
 ὅτι οὐδὲν νεώτερον ὅσονται οἱ μετ' ἡμᾶς, οὐδὲ
 πόριτότερον εἶδον οἱ πρὸς ἡμᾶς. ἀλλὰ τράποντα
 καὶ ὁ τεσσερακοσίων ἔτης, ἐάν νοῦν ὅποσονοῦν ἔχῃ,
 πάντα τὰ γεγονότα, καὶ τὰ ἐσόμενα εἰσάκει κα-
 τὰ τὸ ὁμοειδὲς. ἰδίον δὲ λογικῆς ψυχῆς, καὶ τὸ

φιλαῖν ἑὸν πλησίον, καὶ ἀλήθεια, καὶ αἰδώς, καὶ τὸ μα-
 δυνῆσαι αὐτὸν προέμαυ, ὅπως ἴδωμαι καὶ νόμος. ὅπως αὖ-
 τοῦ διὰ διήγειρε λόγος ὁρθός, καὶ λόγος δικαίος
 σωῆς· ὡς δὲ ὡς τὸ πούνης, καὶ ὁρχήσεως, καὶ παγ-
 κρατίου κατεφρόνησις, ἵνα τὴν μὲν ἐμμελῆ
 φωνὴν κατεμείλῃς εἰς ἑκάστην τῶν φθόγων, καὶ
 κατὰ ὅσα πούνης σεαυτῷ εἰς τούτου ἡγήσῃ. ὁ δὲ
 πῶς γὰρ, ὡς δὲ ὁρχήσεως τὸ ἀνάλογον ποιήσας
 κατὰ ἑκάστην κίνησιν ἢ χέσιν. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ὡς
 τὸ παγκρατίου. ὅπως οὐκ χωρὶς ἀρετῆς, καὶ τῶν
 ἀπ' ἀρετῆς, μέμνησο ὡς τὰ κατὰ μέτρον τρέχων. καὶ
 τῇ δαίρεισαι αὐτῶν, εἰς κατεφρόνησιν ἵνα. τὸ δὲ
 αὐτὸ καὶ ὡς τὸν βίον ὅλον μετὰ φέρει. οἷα δὲ ἡ
 ψυχὴ ἢ ἔθιμος ἵνα ἡδὴ ἀκλυθῇ καὶ δὲ τὸ σώ-
 ματος· καὶ ἡ σβειδῆναι, ἢ σκεῖα δῶναι, ἢ συμ-
 μέναι. τὸ δὲ ἔθιμον ἑστῶς, ἵνα ἀπὸ ἰδλικῆς ἡρώσεως
 ὀρχηται. μὴ κατὰ φιλικὴν πᾶσι ταξινῶς οἱ χρισιανοί,
 ἀλλὰ λελογισμένως, καὶ σεμνῶς. καὶ ὡς καὶ ἄλ-
 λου πῶσαι ἀτραγῶδως· πεποίηκα τι κινου-
 κῶς. ὅπως ἡφίλημαι. ὅπως ἵνα αἱ πρόχαι ἀπαν-
 τῶν καὶ μεθ' αὐτῶν πάντες τῶν τέχνης ἀγαθῶν
 εἶναι. ὅπως δὲ πῶς καλῶς γίνετ', ἢ ἐκδεικνυμένων.
 τῶν μὲν, πόθεν τὸ τοῦ οἴου φύσεως· τῶν δὲ πόθεν τὸ
 ἰδίας τοῦ ἀνθρώπου κατὰ σκοπῆς. πρῶτον αἰτρε-
 γοῖαι πρῶτον ἦσαν ὑπομνησικαὶ τῶν συμβαι-
 νόντων. καὶ ὅτι ταῦτα οὕτως πεφυκε γίνεσθαι.

καὶ

καὶ ὅτι οἷς ὑδὶ τῇ σκηνῇς ψυχαγωγῆσαι, τοῦτο
 μὴ ἀχθεῖαι ὑδὶ τῇ μέζοντι σκηνῇς. ὁρᾷτε γάρ, ὅ
 τι οὕτως δίδει ταῦτα πρὸ αἰνέσθαι. καὶ ὅτι φερου-
 σιν αὐτὰ καὶ οἱ κεκραγότες βῆσι καθαρεύων. καὶ λέ-
 γεται δέ τινα ὑπὸ τῶν τὰ δράματα ποιούντων
 χρησίμως. οἷον δὲν ἐκείνο μάλιστα· εἰς ἡμετέραν
 ἐκ θεῶν καὶ πατρὶς ἐμὴν, ἔχει λόγον καὶ ὅσον. καὶ
 πάλιν, τοῖς πρᾶγμασι γὰρ οὐχὶ θυμοῦ δακνὴ καὶ βίον
 διεῖξεν ὥς κεκρημὸν σάκχον καὶ ὅσα βιᾶνται.
 μετὰ δὲ τὴν τραγωδίαν ἡ ἀρχαία κωμῳδία
 πρῶτον, παιδιαγωγικῶς πρὸς ἡσυχίαν ἐχούσα. καὶ
 τῇ ἀτυφίας οὐκ ἀχέως δι' αὐτῇ τῇ θυβυρρήμο
 σιώνος ὑπομιμνήσκουσα· πῶς οἷον καὶ διόγυ-
 νης ταυτί πρὸς ἀλάμβανε. μετὰ ταῦτα τίς ἡ μέ-
 σα κωμῳδία, καὶ λοιπὸν ἡ νέα πῶς τίποτε πρὸς
 εὐλασθῆναι, ἢ κατ' ὀλίγον ὑδὶ τὴν ἐκ μιμήσεως
 φιλοτεχνίαν ὑπερβύνη ἐπίσησον ὅτι μὲν γὰρ λέγε-
 ται καὶ ὑπὸ τούτων ἡνὰ χέσιμα, οὐκ ἀγνοεῖται.
 ἀλλὰ ἡ ὅλη ὑδὶ βολή τῇ τοιαύτης ποιήσεως καὶ
 δραματουργίας, πῶς τινὰ ποτὲ σκοπὸν ἀ-
 πέβλεψε. πῶς γὰρ γέρας προσπίπτει τὸ μὴ εἶναι
 ἄλλω βίου ὑπόδειξις εἰς τὸ φιλοσοφῆν οὕτως
 ὑδὶ τῷ θεῷ, ὥς ταύτῃ γὰρ ἡ νῦν ὅν τυγχά-
 σθαι, ἐλαδὶ τῷ προσεχῆς ἐλαδὶ τῷ ἀποκοπῆς,

οὐ δυνάταται μὴ καὶ τὸ ὅλον φυτὸ ἀρκευόσθαι.
 οὐτῷ δ' ἢ καὶ ἀνθρώπῳ, ὅς τις ἀνθρώπος ἀποχι-
 δεῖς ὅλης τῇ κοινωνίας ἀποπέσῃωκε. ἐλάττω
 μὲν οὖν ἄλλῳ ἀποκόπῃ, ἀνθρώπῳ δ' ἐ αὐτὸς
 ἑαυτὸν τοῦ πλησίου χωρίζει, μισήσας καὶ ἀπο-
 σταφείς. ἀγνοεῖ δ' ἐπὶ καὶ τοῦ ὅλου πολιτεύμα-
 τος ἅμα ἀποτέτμηκεν ἑαυτὸν. πλὴν ἐκείνο γὰρ
 διῶρον τοῦ συσχεσμένου τὴν κοινωνίαν Διὸς. ἔ-
 ξει γὰρ πάλιν ἡμῖν συμφῦναι τῷ περσεχεῖ, καὶ
 πάλιν τοῦ ὅλου συμπληρωτέος γίνεσθαι. πτω-
 νάκας μὲντοι γινόμεναι τὸ καὶ τὴν τοιαύτῃ διαί-
 ρεσιν, διυσγνώτον καὶ δύσπεποιθιστον προ-
 χωροῦν ποιεῖ. ὅπως τε οὐχ ὁμοιοῦ ὁ κλάδιος ὁ
 ἀπ' ἀρχῆς συμβλασέας, καὶ σύμπλους συμ-
 μένας ἔσθ' μετὰ τὴν ἀποκοπὴν αὐτὸς ἐγκυντρε-
 ιδέναι. ὅ, τί πῶς λέγουσι οἱ φυτουργοὶ ὁμοῦτα μ-
 νῆν μὲν, μὴ ὁμοδολογματοῖν δ' ἐοικέναι κλάδοι περ-
 ῖοντα σοι καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὡς περὶ τὴν ὑγιᾶς
 πράξιως ἀποστρέψαι σε οὐ δυνήσονται. οὕτως
 μὴ δὲ τῇ πρὸς αὐτὸς θυμολείας ἐκκρετέτωσαν. ἀλ-
 λά φύλασσε ἑαυτὸν ἐπ' ἀμφοτέρων ὁμοίως. μὴ
 μόνον ὑπὲρ τῇ θυμολογίας κρίσεως καὶ πράξιως, ἀλ-
 λά καὶ ὑπὲρ τῇ πρὸς αὐτὸν ἐκλύειν ὑπὸ χειρὸν ὄντας. ἢ
 ἄλλως διυχεραίνοντας πράσσειν. καὶ γὰρ τῷ
 τὸ ἀδύνατον, τὸ χαλεπαίνειν αὐτοῖς ὡς περὶ τὸ ἀρ-
 σῆναι τῇ πράξιως, καὶ γινώσκουσι καταπλαγῆ-
 ναι.

τὰ ἀμφοτέρωθεν γὰρ ἐπίσης λιποτάκτης. ὁ μὲν ὡς
 τρέφας, ὁ δὲ ἀλλοτριωθείς πρὸς τὴν φύσιν συγγε-
 νῆκα φίλον. ὅτι ἐσι χείρων ὁδε μία φύσις τέχνης.
 καὶ γὰρ αἱ τέχνηαι τὰς φύσεις μιμοῦνται εἰς τὸ
 τὸ, ἢ πασῶν τῶν ἄλλων τελεωτάτη καὶ πόδλη-
 πτικωτάτη φύσις, οὐκ αὖ ἀκλείποι τοῦ τεχνι-
 κῆς θυμηχανίας παῖσαι δέ γε τέχνηαι τῶν κραιπύ-
 των ὄντων, τὰ χείρων ποιούσιν· οὐκοῦν καὶ ἡ κοινὴ
 φύσις. καὶ δὲ ἡ γὰρ μὲν γῆμις δικαιοσύνης, ἀπὸ
 ἧς ταύτης αἱ λοιπαὶ ἀρεταὶ ὑφίστανται. ὅ γιντο
 βήσετ' ὁ δίκαιος, εἰάν τις διαφειρώμεθα πρὸς τὰ
 μέτρα, ἢ θυξάπαλιν καὶ πρὸ πῶλον καὶ μετὰ πῶ-
 τικοῖσι ὥμῳ. εἰ οὐκ ἔρχετ' ὡς σε τὰ πράγματα
 ὧν αἰδιώξεις ἐφυγαί βορυσσὶ σε. ἀλλὰ τὸ ποῦ
 ἵνα αὐτὸς ἐπ' ἐκείνα ὄρχη. τὸ γοῦν κείμεν πρὸς
 αὐτῶν, ἡ συχαζέτω. καὶ κείνα μὲν ἀτρεμοῦντα, καὶ
 οὐτε διώκων οὐτε φεύγων ὀφθῆσθαι. σφαῖρα ψυ-
 χῆς αὐθιδής, ὅταν μήτε ἐκτείνῃται ἐπὶ τι, μήτε
 ἔσω σιωπῇ, μήτε σιωπῇ. ἀλλὰ φωτὶ λάμ-
 πνται, ὅτι τὴν ἀλήθειαν ὁρᾷ τὴν πάντων, καὶ τὴν
 ἐν αὐτῇ.

καταφρονήσει μάλιστα; ὁφείτω. ἐγὼ δὲ ὄψομαι,
 ἵνα μέγα καταφρονήσεως ἄξιον πράσσω ἢ λέγων
 εὐρίσκωμαι. μισθός δὲ ὁφείτω. ἀλλὰ ἐγὼ θυμῶς
 καὶ δύνους παντί. καὶ τούτω αὐτῷ ἐπιμῶ τὸ
 πρὸς ὁρᾶν δὲ εἶσαι. οὐκ ὀνειδισικὸς, οὐδὲ ὡς κατε-

πιδ' αὐτὸν μὲν ὅτι ἀνέχομαι, ἀλλὰ γνησίως καὶ
 χηρῶς, οἷον ὁ φωκίων ἐκείνῳ, εἰ μὴ προσ-
 παιεῖτο· τὰ ἴσα γὰρ δ' εἶβιαῦτα εἶναι. καὶ ὑπὸ τῷ
 θεῷ βλέπειν αὐθροποῦν πρὸς μηδὲν ἀγανακ-
 τικῶς δ' ἁλιδέμεν, μηδὲ δεινοπαθεῖν ταῖς τί γὰρ
 σοὶ κακῶν εἰ αὐτὸς νῦν ποιεῖ τὸ ὕψι τῇ φύσει σου
 οἰκείον, ὃ δέχῃ τὸ νῦν τῇ τῷ ὅλῳ φύσει δύναι-
 ρον, αὐθροπῶν τεταμνέον· πῶς τὸ γίνεσθαι δ'
 ὅθου δὲ τὸ κοινῇ συμφέρον; ἀλλήλων κατὰ φρο-
 νήν πρὸς ἀλλήλους ἀρεσκόμενοι, καὶ ἀλλήλων ὑ-
 περέχοντες δέχονται, ἀλλήλοις ὑποκατακλίνον-
 ται, ὡς ἅπαρες καὶ λιβιδινῶν ὁ λέγων, ἐγὼ προή-
 ρημαι ἀπλῶς σοι προσφέρειν. τί ποιεῖς αὐθρο-
 πῶν, ὅν δι' ἐπὶ προλέγειν. αὐτὸ φανήσεται· ὅτι
 τοῖς μετὰ πρὸ γε γράφειν ὁφείλει θυθὺς ἡ φωνὴ· τοῖς
 οὐτοῖς ἔχει θυθὺς ἡ τοῖς ὁμμασι μὲν δέχει. ὡς τῷ ἑ-
 ραστῶν γὰρ τῷ βλέμματι, πάντα θυθὺς γνωρίζει
 ὁ ἐρώμενος. τοῖς τὸ ὅλως δι' ἐπὶ ἀπλῶν καὶ ἀγαθῶν
 εἶναι, οἷον γράσωνται. ἵνα ὁ πρῶτος, ἅμα τῷ πρῶτον
 δεῖν δέλει· δέλει αἰδοῦν. ὅτι τὰ διδουσις ἢ ἀπλό-
 τητος σκέλη μὲν ἐσιν ὁ δὲ ἐσιν αἰχλὸν λυσιφιλικῶς
 πάντων μάλιστα ὅσον φθύνει, ὁ ἀγαθός, καὶ ἀπλός,
 καὶ θυμολός, ἡ τοῖς ὁμμασι μὲν ἔχουσιν ταῦτα. ὅσον
 θάου καλῶς ἢ ἡλῶ, δυνάμεις αὐτῶν τῇ ψυχῇ, ἑ-
 λὼν πρὸς τὰ ἀδιάφορα ἀδιαφορεῖν, ἀδιαφορεῖσθαι
 ἢ, ἵνα ἐκαστοὶ αὐτῶν θεωρεῖ δ' ἡρεμίας καὶ ὁλικῶς.

ἢ μεμνημένος, ὅτι ὁδὸν αὐτὴ ἐπόλεψεν ποδὶ αὐ-
 τῇ ἡμῖν ἐμποιεῖ. ὃ δὲ ὄρχετ' ἐφ' ἡμᾶς. ἀλλὰ τὰ ῥα-
 βιμαὶ ἡμεῖς ἵδμεν ῥα, οἵ τας ποδὶ αὐτῇ κρείσσει γυνῶν
 τῶν ὅτι γράφοντες αὐτοῖς. ὅσον μὲν μὴ γράφειν.
 ὅσον δὲ ἐκὰρ παλάθην, διδύς δὲ ἀλείψαι. ὅτι ὀλίγη
 χρόνου ἔσται ἡ τοιαύτη προσοχή. καὶ λοιπὸν πε-
 παύσεται ὁ βίβλος. τί μὲν οὖν διύσηλον καλῶς ἐ-
 χειρ ταῦτα, εἰ μὲν γὰρ ἡ ψὺς ἐστὶ χαῖρε αὐτοῖς.
 καὶ εὐδοξία ἐσθ' οὖν εἰ δὲ πρὸς φύσιν, ζῆτε τί δὲ
 σοι ἡ ψὺς τὴν σὺ φύσιν. καὶ ὡς ὅσον ἀπὸ δὲ κ' ἄν
 ἀδοξοῦν. παντὶ γὰρ συγγνώμη τὸ ἴδιον ἀγαθὸν
 ζητοῦν. πέθην ἐκλυθὲν ἐκαστὸν, καὶ ἐκ τίνων ἐ-
 καστὸν ἐποκειμένον, καὶ εἰς τί μεταβάλλει. καὶ
 οἷον ἔσται μεταβάλλον, καὶ ὡς ὁδὸν κακὸν πε-
 σιται. καὶ πρῶτον, τίς ἡ πρὸς αὐτῶν μοιχείσις.
 καὶ ὅτι ἀλλήλων ἔνεκον γεγονάμεν. καὶ καθ' ἑτε-
 ρον λόγον, προσησόμεθα αὐτῶν γίγνα, ὡς
 κρείος ποιμένης, ἢ ταῦτα ἀγέλης. αὐθὺν δὲ ἐπε-
 δι. ἀπὸ τοῦ εἰ μὴ ἄτομοι, φύσις ἢ τὰ ὅλα διοικου-
 ῖα. εἰ ὅσον, τὰ χείρονα τῶν κρείσσων ἐνεκον. ταῦ-
 τα δὲ, ἀλλήλων. δ' οὐτάρου δὲ, ὅποιοί ἔντες εἰσιν
 αὐτῶν τραπεζίς, ἐν τῷ κλίματι. τὰ ἅλα. μάλιστα
 δὲ, οἷας ἀνάγκας διογμάτων κειμένης ἔχου-
 σιν. αὐτὰ δὲ ταῦτα. μετ' οἷον τύφου ποιου-
 σι. τρίτον, ὅτι εἰ μὲν ὀρθῶς ταῦτα ποιοῦσιν,
 οὐ δὲ διυχεραίνειν. εἰ δὲ οὐκ ὀρθῶς, διαλο-
 γοῦνται ἄφροντες καὶ ἀγνοῦντες. πᾶσι γὰρ ψυχῇ

ἀκούει σέρεται, ὥσπερ τὸ ἀληθοῦς, οὕτως καὶ
 τὸ κατ' ἀξίαν ἐκείνου πῶς φέρεται. ἀχθοντες γὰρ
 ἀκούοντες, ἀδικοὶ, καὶ ἀγνώμονες, καὶ πλεονέκται,
 καὶ καθάπαξ ἀμαρτήλικοι πᾶσι αὐτοῖς πλησίον. τέταρτον
 ὅτι καὶ αὐτὸς πολλὰ ἀμαρτανύει, καὶ ἄλλος τὸ
 οὗτο ἔστι. καὶ εἰπὼν δὲ ἀμαρτημάτων ἀπέχου,
 ἀλλὰ τί γὰρ ἔξιν ποιητικῶς ἔξεις, εἰ καὶ δὲ αὐτὸς
 λίαν, ἢ δ' οὐλομένην, ἢ τοιοῦτό τι κακόν, ἀπέχῃ τῶν
 ὁμοίων ἀμαρτημάτων. πέμπτον, ὅτι εἰς ἀμαρ-
 τάνουσι κατέληφας. πολλὰ γὰρ κατ' οἰκονομίαν
 γίνεται, καὶ ὅπως πολλὰ δεῖ πρότρομα δεῖν.
 ἵνα τις πᾶσι ἀλλοτρίως πράξειως καταλήψικώς
 ἡ ἀρεφύνηται. ἕκτον, ὅτι ὅταν λίαν ἀγανακτῇς,
 καὶ δ' ὑπασθῇς, ἀκαριαῖοι ὁ ἀνθρώπου βίος,
 καὶ μετ' ὀλίγον πάντες δεξάμεθα. ἐβδόμεον,
 ὅτι οὐχ αἱ πράξεις αὐτῶν γινώσκουσιν ἡμῖν, ἐκείναι
 γὰρ εἰσιν ἐν τοῖς ἐκείνων ἡγεμονικοῖς. ἀλλὰ αἱ ἡ-
 μέτεράς ἐπολύφεις. ἄρον γοῦν καὶ δέλησον ἀ-
 φεῖναι τὴν οὐκ ἐκείνου κρίσιν, καὶ ἀπὸ τῆς ἡ-
 ὁργῆς. πᾶσι οὐκ ἀρῶν λογισάμενος ὅτι οὐκ αἰσχρόν.
 εἰάν γὰρ μὴ μόνον ἢ τὸ αἰσχρόν κακόν, ἀνάγκη καὶ
 σὲ πολλὰ ἀμαρτανύειν. καὶ λυσὶν καὶ παντοῖον
 γρηθεῖν. ὅγδοον, ὅσω χαλεπώτερα ὑπὸ φέρουσιν
 αἱ ὁργαὶ καὶ λύπαι αἱ ὑπὸ τοῖς τοιοῦτοις, ἢ πρὸς
 αὐτὰς εἶναι ἐφ' οἷς ὁργίζομεθα καὶ λυπούμεθα. ἔ-
 νατον, ὅτι τὸ θυμὸν ἀνίκητον, εἰάν γινώσκῃς ἢ καὶ

μὴ σεσηρός, μηδὲ ὑπόκεισιν. τί γὰρ σὸι ποιήσῃ
 δύβεισιν ὅτα τῷ, εἰὰν δὴ τελέῃς θυμὸν αὐτοῦ,
 καὶ εἰ οὕτως ἐτυχε, πράως πρῶτα καὶ μετὰ δὲ
 δάσκει, δύχολον πρὸς αὐτὸν ἐκείνον τὸν καιρὸν,
 ὅτε κακῶς ποιεῖ σε ὑπὸ χειρὶ μὴ τέκνον, πρὸς ἄλ-
 λο πεφύκαμεν ἐγὼ μὲν εἰ μὴ βλαβῶ. σὺ δὲ βλά-
 πῃ, τέκνον. καὶ δεικνῦναι ὅσα φῶς καὶ ὀλικῶς,
 ὅτι ὅσο οὕτως ἔχει. ὅτι οὐδὲ μέλεισαι αὐτὸν ποιοῦ-
 σιν, οὐδὲ ὅσα σωμαγλασικὰ πᾶν φυκε δίδει, μὴ
 τε εἰρωνικῶς αὐτὸν ποιεῖν, μὴ τε ὀνειδισικῶς, ἀλ-
 λά φιλοσόφως καὶ ἀσκήτως τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ
 ὡς γυμνασίῃ, μηδὲ ἵνα ἄλλῃ παραστὰς θαυμα-
 σὴ ἀλλ' ἥτοι πρὸς μόνον, καὶ εἰὰν ἄλλοι ἴνδον πε-
 ρισσώσιν. τούτων τῶν γένεα κεφαλαίων μέμνη-
 σο, ὡς παρὰ τῶν μουσῶν δῶρα εἰληφώς. καὶ ἄρ-
 ξαίποτε ἀνδρῶν τῶν ἐπὶ, ἕως ἥδε. φυλακτέον δὲ
 ἐπίσης τῷ ὀργίζεσθαι αὐτοῖς, τὸ καλὰ κλύειν αὐ-
 τοὺς. ἀμφοτέρω γὰρ ἀκρινώνεται, καὶ πρὸς βλάβ-
 ῃ φέρει. πρόχειρον δὲ ἐν ταῖς ὀργαῖς, ὅτι οὐχὶ
 τὸ θυμοῦ δαῖν ἀνδρῶν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον καὶ ἡμέ-
 ρον, ὥσπερ ἀνδρῶν πικρότερον, οὕτως καὶ ἄρρεν-
 κώτερον, καὶ ἰσχυρὸν καὶ νύκτων καὶ ἀνδρίας τὸ
 τῷ μέτεσιν. οὐχὶ ὅτι ἀγανακτῶντι καὶ δὲ ὑπερ-
 σοῦντι. ὅσω γὰρ ἀπαθεία ὅσοι οὐκ ἐκείνους, τοσοῦ-
 τῷ καὶ δυνάμει. ὥσπερ τε ἡ λύπη ἀδύνατος, οὐ-
 πως καὶ ἡ ὀργή. ἀμφοτέρω γὰρ τέτρωνται, καὶ γὰρ

δεδωκεσιν. εἰ δὲ βούλει, καὶ δέκτητομ πρὸ τοῦ
 μουσκηγέτου διδρὸν λαβέ. ὅτι τὸ μὴ ἀξιδρὸν ἀ-
 μαρτανέμω φάλευς μανικόν. ἀδυνάτου γὰρ
 ἐφίεται. τὸ δὲ συγχωρεῖν ἄλλοις μὲν εἶναι τοιαύτας,
 ἀξιοῦν δὲ μὴ εἶς σέ ἀμαρτανέμω, ἀγνωμον καὶ τυ-
 ραννικόν. τέσσαρας μάλιστα τροπὰς τοῦ ἀγνο-
 νικοῦ πρᾶφουλακτέω διηγιώμεθα. καὶ ἐπειδὴν φη-
 ραίσης, ἀπαλειπτήεω, ὑπὸ λέγοντα ἐφ' ἐκάστου οὐ-
 τως. ὅτε τὸ φάντασμα ἐκ ἀναγκαῖον. ὅτε, λυ-
 τήεω κοινωνίας. ὅτε, ἐκ ἀπ' αὐτῆς μέλλεις λέγειν.
 τὸ γὰρ μὴ ἀφ' αὐτοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἀποπρωτάτοις
 νόμιζε. τίταρτομ δὲ ὅτι καὶ ὁ σαυτοῦ ἐνδεδιείς,
 ὅτι ὅτε ἡ πωμάνου ὅτι καὶ ὑποκατακλινομένου
 τοῦ ἐν σοὶ θεοτοῦ μέρους, τῆς ἀτιμωτότα καὶ
 θνητῆ μοίρας τῆς πρὸ σώματος, καὶ ταῖς τούτου
 παχείαις ἡδοναῖς. τὸ μὲν πονδυμάλω σου, καὶ τὸ
 πυρῶδες πᾶν ὅσον ἐγκέκραται, καί τοι φύσει ἀνω-
 φρεῖ ὄντα, ὅμως πειθόμενα τῇ τῶν ὀλων διατά-
 ξει, πρᾶκράτῃται ἐν τοῦτο ὑπὸ τοῦ συγκρίμα-
 τος. καὶ τὸ γὰρ δὲ δὲ τὸ ἐν σοὶ πᾶν, καὶ τὸ ὑγρόν,
 καὶ τοι κατωφερεῖ ὄντα, ὅμως ἐγὼ γρητὶς ἐσηκε-
 τῆν ὅτι αὐτῆς φυσικῆς σέσιμ. ὅπως ἄρα καὶ τὰ σοιχεῖα
 ὑπακούει τοῖς ὅλοις, ἐπειδὴν περ κατὰ τὰς ἑσὶν
 βία μόνον τὰ, μέχρις αὐτῆς ἐκείθεν πάλιν τὸ ἐνδ' ὅσιμ
 τὸ διαλύσειως σημήνη. ὁ δεινὸν ἐν μένον τὸ νο-
 ρόν σε μέρος ἀπειθεῖν, καὶ ἀγανακτεῖν τῇ αὐτῆς
 χάριτι,

χώρα, καὶ τοὶ ἑδρὸν γε βίαιον τότε ὑπὸ τῶν ἄλλων.
 ἀλλὰ μόνον, ἢ τὴ φύσιν δὲ καὶ αὐτῶν. οὐ μόνον αὐτῶν
 ταῦτα, ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν φέρεται. ἢ γὰρ ἐπὶ τὰ ἀ-
 δικήματα καὶ τὰ ἀνομιήματα, καὶ τὰς λύπας,
 καὶ τοὺς φόβους κινήσεις, οὐδὲν ἄλλο ἐστίν, ἢ ἀφίστη
 μίλου ἐπὶ φύσει. καὶ ὅταν δὲ πῶς τῶν συμβα-
 λῶντων διαχειραίνε τοὺς ἡγεμονικοὺς, καταλέπει
 καὶ τότε τὴν αὐτὴν χώραν. πρὸς ἰσότητά γὰρ καὶ
 διασέβειαν κατεσκευάσται, οὐχ ἢ πῶς ἢ πρὸς δι-
 κααιοσύνην. καὶ γὰρ ταῦτα γὰρ εἶδεν δὲ τὴν ὁμοι-
 οτητα, μᾶλλον δὲ πρὸς βύτην τῶν δικαιο-
 πραγημάτων. ὅ μὴ εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἐστὶν αἰὲν τῶ
 βίου σκοπὸς, ὅτι εἰς καὶ ὁ αὐτὸς δι' ὅλου τοῦ
 βίου εἶναι οὐ διώκεται. οὐκ ἀρκεῖ τὸ εἰρημνίον, καὶ
 μὴ ἐκκεῖνο προσδοῖς, ὅ ποῖον εἶναι δὲ τῶτον τὸν
 σκοπὸν, ὡς περὶ γὰρ οὐχ ἢ πάντων τῶν ὅπου
 οὐκ ἔστι πλείοσι δὲ οὐκ ἔστιν ἀγαθῶν ὑποστάσεις ὁ-
 μοία δὲ, ἀλλ' ἢ τῶν τοιούτων δὲ πίνων, τούτους
 τῶν κρινῶν, οὕτως καὶ τὸν σκοπὸν, δὲ τὸν κρινῶ
 νικῶν καὶ πολιτικῶν ὑποσχεσέσθαι. ὁ γὰρ εἰς ὅσον
 πάσας τὰς ἰδίας ὁρμὰς ἀπὸ θυμῶν, πάσας τὰς
 πράξεις ὁμοίας ἀπὸ δ' ὅσων. καὶ ἢ ὅσον αἰὲν ὁ αὐτὸς
 ἐστὶν. τὸν μὲν ἢ ὁρεῖν δὲ, καὶ ἢ κατοικίδιον καὶ τῶ
 πῶσαν τούτου καὶ διασέβειαν. σωκράτης, καὶ ἢ
 πολλῶν λόγων. λαμίας ὑπὸ λαλῶν, παιδίων δὲ
 μαλῶν. λαμίας ὑπὸ λαλῶν, παιδίων δὲ
 μαλῶν. λαμίας ὑπὸ λαλῶν, παιδίων δὲ
 μαλῶν.

ὑπὸ τῆς σκιάς τὰ βάθρα ἐτίθεισαν, αὐτοὶ δὲ οὐκ
 τυγχόντες ἐκείνου. ἔθελον περὶ δίκης οὐκ ἐκείνου
 πρὸς μὴν ὁρῆσαι παρ' αὐτόν, ἵνα εἴη μὴ ἔθελον κακί-
 σω ὁλέθρῳ ἀπόλωμαι. τουτέστι μὴ οὐκ παθῶν ὅτι
 θωπευθὲς αὐτὸν ποιῆσαι. γὰρ τοῖς ἑφεσίῳν γράμ-
 μασι, παρὰ γέγραμμαι ἐκείνῳ συνεχῶς ὑπομιμνή-
 σκειν τῶν παλαιῶν ἡνέκα τῶν ἀρετῶν χρησάμεντων.
 οἱ πυθαγόρειοι, ἐωθον εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφοραῖν,
 ἐν ὑπομιμνησκόμενά τῶν ἀεὶ ἡνέκα τὰ αὐτὰ καὶ ὡ-
 σαύτως τὸ ἐαυτῶν ὁρῶν ἀντιθέτων. καὶ ἐπὶ τὰ-
 ξίως καὶ ἐπὶ κατὰρότητι, καὶ ἐπὶ γυμνότητι.
 οὐδὲν γὰρ πρὸς κάλυμμα ἔσθρου. οἷον ὁ Σωκράτης
 τὸ καὶ διὸν ὑπερῶς μελέει. ὅτε ἡ Ξανθίππη λα-
 βούσα τὸ ἱμάδιον ἔξω προῆλθε. καὶ ἂν εἴπῃ ὁ Σω-
 κράτης τοῖς ἐταῖροις ἀδελφοῖσι καὶ ἀναχωρήσε-
 σιν, ὅτι αὐτὸν εἶδον ὅπως ἐσκελετόν.

Ἐν ἔθελον γράψαι καὶ ἀναγινώσκαι ὑμῶν πρότερον
 ἀρξίς, πρὶν ἀρχθῆς. ἴδον πολλῶν μᾶλλον γὰρ τῶ
 βίῳ. διούλῳ πέφυκας, οὐ μέτεσί σοι λόγου. ἐ-
 μόν δ' ἐγέλασε φίλον κῆρ μέμψοντα δ' ἀρετῆς
 χαλεποῖς βάζοντα ἐπεσθῆναι. σὺ κορυμμενῶν ἔσ-
 ται, μακρομύου. τοιοῦτον ὁ τὸ παιδίον ἦν τῶν,
 ὅτι οὐκ ἔτι δίδοται. καταφιλοῦντα τὸ παιδίον
 ἔλεγε ὁ Εὐπίκτης, γὰρ διὸν ὑπερῶς μελέει. αὐ-
 τοῖς ἴσως ἀρεθάνῃ. διὸ σφῆμα ταῦτα; ὅτι δὲ δὴ
 φημι ἔφη φησὶ κορυμμενῶν ἔσθρου σημαίνει. καὶ
 καὶ

ἐν τῷ αὐτῷ σάχους θειοδύναμι, δύσφημον. ἁμφάξ,
 σαφυλή, σαφίς, πάντα μεταβολαί, ἐκ εἰς τὸ μὴ
 ὄν, ἀλλ' εἰς τὸ νῦν μὴ ὄν. λησὴς πθοαρέσεως ὃ γί-
 νεται, τὸ τοῦ ἐπικτήτου. Τέχνῳ δὲ ἐφηποῦν τὸ συγ-
 κατατίθεσθαι εὐρεῖν. καὶ γὰρ τοῦ πᾶσι τὰς ὁρμάς
 τίπω τὸ πρὸς ἐκλήκον φυλάσσειν, ἵνα μετ' ὑπεξαι-
 ρέσεως, ἵνα κρινωνικά, ἵνα κατ' ἀξίαν. καὶ ὁρ-
 ξέως μὲν παντάπασιν ἀπέχεσθαι, ἐκκλίσει ὃ πρὸς
 μηδὲν τῶν ἐκ ἐφ' ἡμῶν χρῆσθαι. ὃ πᾶσι τοῖς τυχόν-
 τibus ὅμ' ἐφ' ὅσον ὁ ἀγών, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς μαίνεσθαι, εἰ
 μὴ ὁ Σωκράτης ἔλεγε. τί θέλετε λογικῶν ψυχᾶς
 ἐχθρῶν, ἢ ἀλύγων; λογικῶν. τίνων λογικῶν; ὑγιῶν,
 ἢ φάλλων; ὑγιῶν; τί οὖν ἐζητεῖτε; ὅτι ἐχο-
 μὲν. τί οὖν μάχεσθαι, καὶ
 διαφείρεσθαι;

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟ

ρος τῶν εἰς ἑαυτὸν βιβλίον ιβ.

ΑΝΤΑ ἐκείνα ἐφ' ἃ εἶπα ποδιδόλου
 δύχῃ ἐλθεῖν, ἥδη ἔχειμ διώσασαι,
 ἐὰν μὴ σαυτοῦ φρονῆς. ὅσον ᾧ ὅτι
 ἐὰν παῦν τὸ πρὸς ἐλδοὺν καταλίπῃς,
 καὶ τὸ μέλλον ὑπὸ τρέφῃς τῇ πρηνείᾳ. καὶ τὸ πα-
 ρὸν μόνον ἀποδιδώῃς πρὸς ὁσιότητα καὶ δικαιο-
 σωσίῳ. ὁσιότητα μὲν, ἵνα φιλήῃς τὸ ἀρετιμώμενον.
 σοὶ γὰρ αὐτὸ ἡ φύσις ἐφέρει, καὶ σὲ τούτῳ. δικαιο-
 σωσίῳ δὲ, ἵνα ἐλδοῦ δέξῃς καὶ χωρὶς ποδιδόλου
 λέγῃς τετάληθῃ, καὶ πράσῃς τὰ κατὰ νόμον, ὅ-
 κατ' ἀξίαν. μὴ ἐμποδίζῃ δέ σε, μήτε κρατία ἀλ-
 λοτρία, μήτε ἐπὶ ἡλικίᾳ, μήτε φωνή, μηδὲ μὲν
 αἰδοῖς τοῦ ποδιδόλου θεραμνίου σοὶ βασιλέως. ὅ-
 ψεται γὰρ τὸ πάχος. ἐὰν οὖν ὅτε δὴ ποτε πρὸς
 ἐξόδῳ γῆρας, πάντα τὰ ἄλλα καταλιπὼν, μόνον
 τὸ ἡγεμονικὸν σὺν, καὶ τὸ γὰρ σοὶ θεῖον τιμῆς. καὶ
 τὸ μὴ παύσεισθαι ποτε βίῳ φοβηθῆς. ἀλλὰ τό γε
 μηδέποτε ἀρξάσθαι κατὰ φύσιν βίῳ, ἐστὶν ἀνδρω-
 πῶ ἀξιῶ τοῦ γηονέαντος ἡσμεν, καὶ παύσῃ
 ξυγῆς ὅν τι πατρίδῳ, καὶ θαυμάζωμ ὡς ἀ-
 πθροδίοκητα τὰ κατὰ ἡμέραν γινόμενα, καὶ κρε-
 μάμεν ἐκ τῆς καὶ τῆς. ὁ θεὸς πάντα τὰ ἡγεμο-
 νικά, γυμνά τ' ὑλικῶν ἀγγείων καὶ φλοιδῶν καὶ κα-
 θαρμάτων ὁρᾷ. μόνον γὰρ τῷ ἑαυτοῦ νοεῖν μόνον
 ἀπῆται,

ἃ πῆιτ, τ' ὅζ' ἐαυτ' εἰς ταῦτα ἐρρύηκότες κ' ἀπο-
 χιτθόμενοι. ἐὰν δὲ καὶ σὺ τῷ ἐθίσεις ποιῆς, τ' ὅ-
 λον περιπασσόμενος αὐτοὶ πόδια ῥήσεις. ὅ γ' μὴ
 τὰ πόδια κείμενα κρεῖα δια ὀρώμ, ἢ ποτ' ἐοδῆτα, καὶ
 οἰκίαν, καὶ δόξαν, καὶ τ' τοιαῦτα πόδια βολὴν καὶ σκῆ-
 νωθὴν ὥμῳ, ἀχολήσεται. ἴα δ' ἔτι ὅζ' ὡς σωῆσαι
 κας, σωμάτιον, πνδύματιον, νῆς, τ' ὅτ' ὡς τ' ἄλλα
 μέχρι τοῦ διμελεῖσθαι δ' εἰς σά δ' εἰς. τ' δὲ τρίτον μό-
 νομινεύως σὸν, ὅ ἐὰν χωρίσης ἀπ' αὐτοῦ, τ' ὅ-
 σιν ἀπ' ἑλ σῆς διανοίης, ὅτε ἄλλα ποιῆσιν ἢ λέ-
 σιν, ἢ ὅτε αὐτὸς ἐποιήσας ἢ εἶπας, καὶ ὅτε ὡς μέ-
 λοντα παράσσεις, καὶ ὅτε τὸ πόδι κειμένον σι-
 ματίς, ἢ τὸ συμφύτο πνδύματις, ἀποβαίρεται
 πρόσσειν, καὶ ὅτε ἢ ἐξωθῇ πόδι ῥέσσει δὴν ἐλίσσει,
 ὥς τ' ὡς σωμαρμένον ὅζ' ἐκμελύνω καθαρὰν τ'
 νοτὴν δυνάμιν ἀπόλυτον ἐφ' ἐαυτὶ ζῶν, ποιῶ-
 σαν τὰ δίκαια, καὶ δέλυσαν τὰ συμβαίνοντα, καὶ
 λέγουν τὰ ληθῆ, ἐὰν χωρίσης φημι τὸ ἡγεμονε-
 κὸ τ' ὅτε τὰ πρὸς ἡγεμονία ἐκ προσαθείας. ὅ-
 τ' χρόνος τὰ ἐπέκεινα, ἢ τὰ πρὸς ἡγεμονία, ποιήσης
 περὶ αὐτ', οἷος ὁ Ἐμπεδοκλῆς σφαῖρα κυκλο-
 τήρης κοτῆ πόδι θεῖ γαίῳ, μόνον τε ζῶν ἐκμε-
 τήσης ὁ ζῆς, τ' ὅτε σὺ τ' ὅζ' ὡς, δυνάσκει πότε μέ-
 χρι τ' ἀρθάνῃς ὑπολείπομαι, ἀταράκτως καὶ ὅ-
 νως, καὶ ἰλέως τῷ αὐτ' δαίμονι διαβιῶναι. Πολλὰ
 κισθούμαθα, πῶς ἐαυτ' ἢ ἐκαστος μάλα πάντων

φιλεῖ, τῇ δὲ ἑαυτοῦ ποδὶ αὐτοῦ ὑπόληψιν ἔν' ἑλὰ
 πονι λόγῳ τίθεται, ἢ πλὴν τῆν ἄλλων. ἐὰν γοῦν
 πινὰ θεὸς ὑδισαῖς, ἢ διδ' ἀκελθ' ἐμφρωμ κελύσῃ
 μηδὲν κερδ' ἑαυτὸν ἔνδυμῆσαι καὶ δ' ἀνοῖσαι,
 ὃ μὴ ἁμάργε γινώσκων ὀζοίσει, οὐδὲ πῶς μίαν ἡ-
 μέραν ἴδωρ ὑπομνῆι· οὕτως οὖν πέλαις μάλλον
 αἰδ' ὅμεθα τί ποτε ποδὶ ἡμῶν φρονήσοισιν, ἢ ἑαυ-
 τούς. πῶς ποτε πάντα καλῶς καὶ φιλανδρώ-
 πως δ' ἐπτάξαντο οἱ θεοί, ἴδωρ μόνον παρεῖδον,
 τὸ ἐνῖον τῆν ἀνθρώπων καὶ πάντων χησούς, καὶ
 πλείστα πῶς τὸ θεῖον ὥσπερ συμβόλαια βελώνης,
 καὶ ὑπὶ πλείστον δὲ ὀβ' γων ὀσίωμ καὶ ἐρουργιῶν
 σωθήδεις ἱερ' θείῳ γρηνομήνους, ἐπειδ' αὖν ἄπαξ
 ἀκρ' ἰάνωσι, μηκέτι αὖτις γίνεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ πα-
 τελεῖς ἀπεσβηκνῆαι. ἴδωρ δὲ εἴ πορ καὶ οὕτως ἔχει,
 οὐκ ἴδι' ὅτι εἰ ὥς ἐτέρως ἔχειν ἔδει ἐποίησαν αὐτ'· εἰ
 γὰρ δίκαιον ἦν, ἦν αὖ καὶ δυνάστην καὶ εἰ καὶ φύ-
 σιν, ἢ νεγκν αὐτὸν ἢ φύσιν· ἐκ δὲ τῆν μὴ οὕτως
 ἔχειν, εἴ πορ οὐχ' ὅτως ἔχει, πῶς ὁδω σοι τὸ μὴ διε-
 σαι οὕτως γίνεσθαι. ὁρᾷς γὰρ καὶ αὐτὸς, ὅτι ἴδωρ
 πρᾶξῃ τῆν δικαιολογῆ πῶς τὸν θεόν. οὐκ αὖ δι'
 οὕτως διελεγόμεθα τοῖς θεοῖς, εἰ μὴ ἀρῖστοι καὶ
 δικαιοτάτοί εἰσιν. εἰ δὲ ἴδωρ, οὐκ αὖ π' ἐπιείδωρ
 ἀδίκως καὶ ἀλόγως ἡμελημένον τῆν ἔν' τῇ διακω-
 μήσει. ἔθιζε καὶ ὅρα ἀργινώσκεις, καὶ γὰρ ἡ-
 χεῖς ἢ ἀεισερά, πῶς τὰ ἄλλα δ' ἐπ' τὸ ἀνέθισον ἀρ-
 γος.

γὸς οὐκ ἔστι, τοῦ χαλινοῦ ἐξέωμλιν ἐξερῶν ἢ ἡ δεξιὰ
κρατεῖ. ὅσον γὰρ εἴθισται. ὁποῖον δ' εἰς καταληφθῆ-
ναι ὑπὸ τοῦ θανάτου, καὶ σώματι καὶ ψυχῇ τὴν
βραχύτητα τοῦ βίου. ἢ ἀχανείαν τοῦ ὀπίσσω καὶ
πρόσω αἰῶνος, τὴν αἰδονίαν πάσης ὕλης, γυ-
μνὰ τ' φλοιῶν διεσπασθῇ τὰ αἰτιώδη. τὰς ἀναφο-
ράς τ' πράξεων. τί πόνον, τί ἡδονήν. τί θάνατον, τί
δόξαν. τίς ὁ ἐαυτῷ ἀχολίας αἴτιος. πῶς δ' εἰς ὑπὸ
ἄλλου ἐμποδίζεται. ὅτι πάντα ὑπόληψις. ὁμοι-
ον δ' εἶναι δὲ γινώσκῃ τῶν διλογμάτων χρήσει, παγ-
κρατίας, οὐχὶ μονομαχίᾳ. ὁ μὲν γὰρ τὸ ξίφος ὡς
χρῆται, ἀρτίζεται καὶ ἀναιρεῖται. ὁ δὲ τὴν χεῖ-
ρα αἰεῖ ἔχει, καὶ οὐδ' ἐν ἄλλο ἢ στυρέει αὐτῇ δὲ.
τοιαῦτα τὰ πράγματα ὁρᾷ διακροῦντα εἰς ὕ-
λιν, αἴτιον, ἀναφορὰν. ἢ λίαν ὀξυσεύειν ἔχει ἀν-
θρώπος, μὴ ποιεῖν ἄλλο, ἢ ὅπως μέλλει ὁ θεὸς ἐπαε-
νεῖν. καὶ λέγεσθαι πᾶν, ὃ αὐτὸς ἐν αὐτῷ ὁ θεός. τὸ
ἐξῆς τῇ φύσει, μήτε θεοῖς μεμψέον. οὐδ' ἐν γὰρ ἐ-
κόντων ἢ ἀκόντων ἀμαρτάνουσι, μήτε ἀνθρώ-
ποις, οὐδ' ἐν γὰρ οὐχὶ ἀκόντων, ὥς οὐδ' ἐν μεμ-
ψέον. πῶς γένοιτο καὶ ξύν ὁ θαυμάζων ὅτι οὐκ
τῶν γινώσκῃ βίῳ γινομένων.

Ἡ δὲ ἀνάγκη ἐμαρμλιν, ἀπαράβατον τάξις, ἢ
πρόνοια ἰλάσιμος. ἢ φερμός, ἐκίότης ἀπὸ πᾶ-
σιος. εἰ μὲν ἀπαράβατον ἀνάγκη, τί ἀνυτείνεις. εἰ
πρόνοια αὐτὸς δεχομένη τὸ ἰλάσκεσθαι, ἄξιον αὐτὸν

ποίησόν τι ἐκ τοῦ θείου βοηθείας. εἰ γὰρ φυρμὸς αὐτῆς
 γυμνόνδυτος, ἀσμελίζει, οὗτε γὰρ ποιεῖται τῷ λευδίῳ
 νι, αὐτὸς ἔχεις γὰρ σαυτῷ ἑνὰ νοῦν ἡγεμονικόν.
 ὡς ποιεῖς σε ὁ λευδίω, πᾶσα φέρει τὸ (αε-
 κίδιον, τὸ πνέον μάτιον, τὰ ἄλλα· τὸν γὰρ νοῦν οὐ
 παροίσις. ἢ τὸ μὲν τὸ λύχνος φῶς μέχρι σφιδῆ, φαί-
 νει, καὶ τὴν αὐγὴν ἔκ ἀκτῶν βάλλει· ἢ δὲ γὰρ σοὶ ἀλή-
 θεια καὶ δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη, προαπο-
 σβήσεται; ὅτι τὸ φαντασίαν πᾶσιν ἔχοντες ὅτι
 ἡμαρτε. τί διαλοῖσθα εἰς ὅσον ἀμαρτημα· εἰ γὰρ ἡ-
 μαρτηγ, ὅτι κατέκρινεν αὐτὸς ἑαυτὸν. καὶ ὅτι
 ὁμοιον ὅσον, τῷ κατὰ φύσιν πᾶσι τὴν ἑαυτοῦ φύσιν,
 ὅτι ὁ μὲν δέλωρ τὸν φαῦλον ἀμαρτανέει, ὁμοιον
 τῷ μὴ θέλοντι τὴν συκῆν ὁποῦν γὰρ τοῖς συγκοῖς φέ-
 ρει. καὶ τὰ βρέφη κλαυθμυρίζονται. καὶ τὸν ἵπ-
 πον χρεμετίζει, καὶ ὅσα ἄλλα ἀναγκαῖα. τί γὰρ
 πᾶσι τὴν ἑξίαν ἔχωρ τοιαύτῳ, εἰ οὐ γὰρ γοργὸς εἰ,
 ταύτῳ διεσπύσσοι. εἰ μὴ καθήκει, μὴ πράξει.
 εἰ μὴ ἀληθὲς ὅτι, μὴ εἴπης. ἢ γὰρ ὁρμή σου ἔστω, εἰς
 τὸ πᾶν αἰὶ ὁρᾶν, τί ὅτι αὐτὸ ἐκείνο τὸ τὴν φαν-
 τασίαν σοι ποιοῦν, καὶ ἀναπύσσει διαρεπντα,
 εἰς τὸ αἶλον, εἰς τὸ ὑλικόν, εἰς τὴν ἀναφορὰν, εἰς
 τὸν χρόνον, γνῶντος οὐ πεπαιδευμένου αὐτὸ διήσει.
 αἰδοῦ ποτέ, ὅτι ἐρεῖ τὸν καὶ διαμονιότητον
 ἔχεις γὰρ σαυτῷ, τῷ τὰ πᾶσι ποιούντων, καὶ κα-
 θάπαξ τῷ νόμῳ αἰσούντων σε· τί μὲν οὐκ ὅσον
 ἡ δὲ ἰσχύς

ἢ δαύοια. μὴ φόβῃ; μὴ ὑπόψία; μὴ ὑπθυμία;
 μὴ ἄλλό τι τοι ὄντων; (πρὸς τὸ μὴ εἰκῆ, μὴ ἃ ἀνδρὶ ἀν-
 αφορεῖς. δλδύτορ), το μὴ ἐπ' ἄλλό τι, ἢ ὑπὸ τὸ κοινὸν
 νηὶν τέλει τῷ ἀναγωγῶν ποιῆσαι. ὅτι μετ' οὐ
 πολὺ, ὅστις οὐ θαμοῦ ἔσκη, οὐδὲ τῶν τῶν ἡ τῶν
 βλέπεις, οὐδὲ τούτων τις τῶν νῦν βιούντων. ἅ-
 παντα γὰρ μεταβάλλει καὶ γινέσθαι καὶ φθί-
 νειναι πέφυκεν, ἵνα ἑτοῖα ἐφεξῆς γίνηται. ὅτι
 πάντα ἢ ὑπόληψις καὶ αὐτὴ ἐπὶ σοι. ἄρα οὐκ οὐκ
 ὅτι θέλεις τὴν ὑπόληψιν, καὶ ὡς περὶ καὶ μὴ αὐτὴ
 τὴν ἄκραν γαλήνην, σταθερὰ πάντα, καὶ κόλπῃ
 ἀκύνωρ. μία καὶ ἡ ἡσυχία γινέσθαι καὶ τῇ καιρῶν παυ-
 λαμνῇ, ὅσον καὶ πᾶσι, καὶ δὲ πέπαιται. ὅτι
 ὁ πράξας τὴν πράξιν ταύτην, κατ' αὐτὸ τῶν,
 καὶ δὲ πέπαιται, καὶ ὡς πέπονθεν. ὁμοίως ὅρ-
 τὸ ἐκ πάσῃ τῇ πράξει συνίσταται ὅτι ἐρᾷ ὁ
 βίῃ, εἰ καὶ γὰρ καὶ πᾶσι παύσεται, ὅσον καὶ πᾶ-
 ρχὲ κατ' αὐτὸ τῶν, καὶ δὲ πέπαιται. ὅτι ὁ καὶ παύ-
 λας γὰρ καὶ τὸν εἰρημὸν ἴδωρ, καὶ ὡς διετέθη. καὶ
 δὲ καὶ τὸν, καὶ τὸν ὅσον δίδωσι καὶ φύσις. ποτὲ
 μὲν καὶ ἡ ἰδέα, ὅταν γὰρ γῆρας, πάντως δὲ ἡ τῶν
 ὅλων. ἡς τῇ μερῶν μεταβαλλόντων, νεαρὸς αἰ-
 καὶ καμᾷ ὁ σύμπας κόσμος δλδύται. καλὸν καὶ
 αἰετῶν καὶ ὡραῖον τὸ συμφέρον τῶ ὅλων. ἡ ἡρ κα-
 τάπαυσις τοῖς βίῃ, ἐκείνῃ καὶ καὶ μὲν, ὅτι ὅτι αἰ-
 ρεὶν. ἔπειτα καὶ ἀπροαίρετον, καὶ ἐκείνῃ αἰετῶν

ἀγαθὸν δὲ, εἴ πορ' ἔσθ' ὅλων καίριον, καὶ συμφέ-
 ρον. καὶ συμφερόμεν. οὕτως γὰρ καὶ θεοφόρητος
 ὁ φερόμενος καὶ τὰ θεῶν. καὶ ὁδὸν τὰ τῇ
 γνώμῃ φερόμενος. τρία ταῦτα δεῖ πρόχειρα ἔ-
 χειρ, ὡς μὲν ὦρ ποιεῖς, εἰ μήτε εἰκῇ, μήτε ἄλλως
 ἢ ὡς αὐτὴ δίκη αὐτὴ ἐνέργησεν. ὡς δὲ τῶν ἔξω-
 θεν συμβαινόντων, ὅτι ἡτοιματ' ὡς τυχεῖαν, ἢ
 καὶ πρόνοιαν. οὐτε δὲ τῇ ὡς τυχεῖαν μεμπέειον
 οὔτε τῇ πρῶνι ἔγκλητόν. διότι τὸν, τὸ ὅποιον
 ὁρῶν καὶ ἐκείνου, μέχρι ψυχώσεως, καὶ
 ἀπὸ ψυχώσεως, μέχρι τοῦ τὴν ψυχὴν ἀποδοῦναι.
 καὶ ὅθεν οἶον ἢ σύγκεισιν, καὶ εἰς οἷα ἢ λύσεις. τρί-
 τον, εἰ αὐτὴ μετέωρεθ' ὁ ζαρεθεὶς κατασκέψαιο τὰ
 ἀνθρώπεια, καὶ τὴν πολυτροπίαν ὅσην κατα-
 νοήσας· σινοιδίῳ ἅμα, καὶ ὅσον τὸ ποσειδωνεύειν,
 ἐναιεῖον καὶ ἐναιθεῖον. καὶ ὅτι ὅσακις αὐτὸς ζαρε-
 θεὴς, ταῦτα ὅσα. τὸ ὅμοιόν τις, τὸ ὀλιγοχρόνιον. ἐ-
 πί τούτοις, ὁ τὴν φῶς. βάλε ἔξω τὴν ἑσπέρην,
 σέσωσαι. τίς οὖν ὁ κωλύων ἐκβάλλειν; ὅταν
 διανοηθῇς ἐπὶ τῇ ἐπιτάσει τοῦ, ὅτι πάντα κα-
 τὰ τὴν τῶν ὅλων φύσιν γίνεται. καὶ τῷ, ὅτι τὸ
 ἅμα ἐκτατόμεν, ἀλλότριον. καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ, ὅτι
 ἡ πᾶν τὸ γινόμενόν οὕτως αἰεὶ ἐγίγνετο, καὶ γηγέ-
 σετα, καὶ νῦν πάντα χρόνῳ γίνεται. τοῦ, ὅσην
 συγγένειαν ἀνθρώπου πρὸς πᾶν τὸ ἀνθρώπειον
 γῆν. οὐ γὰρ αἵματιον, ἢ σπέρματιον, ἀλλὰ νοῦ

κοινωνία. ἐπελάβου δὲ καὶ τοῦ, ὅτι ὁ ἐκάστου νοῦς
 θεός, καὶ ἐκείθιν ἐρρύνκε. τοῦ, ὅτι οὐδὲν ἰδίον ἔ-
 δινός· ἀλλὰ καὶ τὸ τεκνίον, καὶ τὸ σωμάτιον, καὶ
 αὐτὸ τὸ ψυχάλιον, ἐκείθιν ἐλήλυθον. τοῦ, ὅτι
 παύθ' ὑπόληψις. τοῦ, ὅτι τὸ πῦρ μόνον ἐκασθ-
 ζῇ, καὶ αὐτὸ ἀπὸ βάλλει. σιωχῶς ἀναπολείμ, αὐτὸ
 ἐπὶ ἑνὶ λίαν ἀγανακτῶντας, αὐτὸ γὰρ μεγίστης
 δόξαις, ἢ συμφοραῖς, ἢ ἔχθραις, ἢ ὁποιασὼν τῶ
 χαις ἀκμάσασσας. εἴτα ἐφισάνει, πᾶν ὃν πάντας
 ἐκείνα, καπνός, καὶ ἀποδός, καὶ μῦθος, ἢ ὃ μῦθος.
 συμπροσπιπῆντω δὲ καὶ τὸ τοῦ τοῦ πᾶν, οἷον,
 φάβιθ· κατουλῖνθ' ἐπ' ἀγροῦ. καὶ λούσιθ·
 λούπθ', καὶ στόρτινιθ' γὰρ βαίαις, καὶ τιβέ-
 ειθ' γὰρ καπρίαις. καὶ οὐήλιθ' ρούφθ', καὶ ὁ-
 λως ἢ πῶς ὁποῦν μετ' οἰήσεως διαφορᾶ. καὶ ὡς
 οὐτελές παῦν τὸ κατ' ἐντείνον μῦθ'. καὶ ὁ σωφίλοσο-
 φώτορον τὸ ὑπὲρ τοῦ δ' οὐδέσσης ὕλης ἐαυτὸν δίκαιον,
 σώφρονα, θεοῖς ἐπὶ μῦθ' ἀφελῶς πᾶν ἔχειν. ὁ γὰρ
 ὑπὸ ἀτυφία τυφθ' τυφόμενθ' πάντων χα-
 λειπώτατθ'. πῶς αὐτὸ ὑπὲρ ἡθῶντας, πῶς γὰρ ἰ-
 διῶν αὐτὸν θεοῦς, ἢ πόθιν κατελεφῶς ὅτι εἰσὶν ἔ-
 τω σίβει· πρῶτον μὲν καὶ ὅφει ὅρα τοὶ εἰσὶν
 ἐπειτα μὲν οὐδὲ τίς ψυχῶν τίς ἐμαυτοῦ ἐώ-
 ρακα, καὶ ὁμῶς τιμᾶ. οὕτως οὖν καὶ αὐτὸν θεοῦς,
 ὅς ὃν τοῦ διωάμειος αὐτῶν ἐκάστοτε περιδῶμαι, καὶ

ὅντων ὅτι τί εἰσι καταλαμβάνω, καὶ αἰδέσθαι.
 σωτηρία βίου, ἔκαστον δι' ὅλου αὐτῷ τί ὅσον ὀ-
 ραῖν. τί μὲν αὐτῷ τὸ ὑλικόν; τί δὲ τὸ αἰτιῶδες.
 ὅς ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ δίκαια ποιῆν, καὶ τὰ ληθῆ
 λέγειν. τί λοιπὸν, ἢ ἀκράτεια τῷ ζῶντι, σωτῆρα
 ταῖς ἄλλοις ἐπ' ἄλλω ἀγαθῷ, ὥστε μηδὲ τὸ βραχύ-
 τατον διασῆμα ἀκράτεια. ὅν φως ἡλίου λαμπρὸν
 εἰργηται τοῖς οἰοῖσιν, ὅροις, ἄλλοις μυρίοις, μία οὐσία
 ποιῆ, λαμπρὸν εἰργηται ἰδίως τοῖς σώμασι μυ-
 ρίοις. μία ψυχὴ, λαμπρὸν φύσει εἰργηται μυρία, καὶ
 ἰδίως ποδὶ γραφαῖς. μία νοερά ψυχὴ, λαμπρὸν
 διακεκρίσθαι δοκῇ. τὰ μὲν οὖν ἄλλα μέρη τῶν εἰ-
 ρημῶν, οἷον πνεύματα καὶ ὑποκείμενα, ἀνά-
 ὀντα καὶ ἀνοικέωτα ἀλλήλοις, καὶ οἱ κακῶνα
 τῷ νοῦν σωτῆρα, καὶ τὸ ἐπειτα αὐτὰ βεῖθον. δια-
 νοία δὲ ἰδίως ὡς τὸ ὁμόφυλον γίνεται, καὶ σωτῆ-
 ραται, καὶ οὐ εἰργηται τὸ κρινωνικόν παρ' αὐτοῦ.
 τί ὡς ἴσθαι; τὸ δὲ γίνεσθαι; ἀλλὰ τὸ αἰδίνεσθαι;
 τὸ ὁρμαῖν. τὸ αὐξάνεσθαι; τὸ λῆγειν, αὐθις. τὸ φωνῆ
 ἔχειν; τὸ δὲ νοεῖν; τί τούτων πόθεν σοι ἄ-
 ξιον δοκεῖ; εἰ δὲ ἔκαστα δοκῶντα φρόνητα, πρόσθι
 ὡς τελούταίον, τὸ ἐπεῖσαι ὡς λόγῳ καὶ ὡς
 θεῷ. ἀλλὰ μάχεται ὡς πᾶν ταῦτα, τὸ ἀχθί-
 ναι, ἢ δὲ τῷ τεθνηκῶναι σερήσεται τις αὐτῶν;
 πόσον μέρους τῷ ἀπέρου καὶ ἀχανοῦς αἰώνος

ἀρμεμείσαις ἐκάσω, τάχιστα γὰρ γνῶφανίζεται
 ὅθ' αἰδίδω. πόσον δὲ τὴν ὅλης οὐσίας; πόσον ἢ τὴν
 ὅλης ψυχῆς; γνῶ πόσον ἢ βωλαρίῳ τὴν ὅλης γῆς ἐρ-
 πεις; πάντα ταῦτα γνῶνυμένω, μὴ δὲ γνῶ μί-
 γρα φανταζοῦ, ἢ τὸ ὡς μὲν ἢ σὴ φύσις ἄγει, ποι-
 εῖν. πάχειν δὲ, ὡς ἢ κοινὴ φύσις φέρει. πῶς ἔαυ-
 τῷ χρῆται τὸ ἡγεμονικόν. γνῶ γὰρ τούτῳ τὸ πᾶν
 ὅτι. τὰ δὲ λοιπὰ, εἰ προαιρετὰ ὄντι, ἢ ἀπροαιρε-
 τα, νεκρὰ καὶ κενὰ, πῶς θανάτου κατὰ φρό-
 νησιν ἐγερτικώτατον. ὅτι καὶ οἱ τῶν ἡδονῶν ἄγασ-
 θόν καὶ τὸν πόνον κακὸν κρίνοντες, ὅμως τού-
 τῳ κατεφρόνησαν. ὥς τὸ δύκαιρον μόνον ἀγαθόν,
 καὶ ὥς τὸ πλείους ἢ λόγον ὀρθῶς προῆλθαι ἀρδύ-
 ναι, τῷ ὀλιγοτόρῳ, γνῶ ἴσῳ ἐστί, καὶ ὥς τὸν κόσμον
 θεωρεῖσαι πλείονι ἢ ἐλάσσονι χρόνῳ οὐ διαφέρει,
 τούτῳ οὐδὲ ὁ θάνατος φοβερόν. ἀνθρώπε,
 ἐπολιτεύσω γνῶ τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει; τί
 σοι διαφέρει εἰ πόντε ἔτισι. Τὸ γὰρ κατὰ αὐτὸ νό-
 μους, ἴσον ἐκάσω. τί οὖν δεινὸν εἰ τὴν πόλεως ἀρ-
 χέμῃ σε οὐ τύραννῃ, οὐδὲ δικαστῆς ἀδι-
 κος, ἀλλ' ἢ φύσις ἢ ἐξαγαγῶσα. οἱ δὲ κωμῶδόν
 ἀκλύοι τὴν σκηνῆς ὁ πρᾶλαβὼν στρατηγός. ἀλλ' ἐπὶ
 εἰπομεν τὰ πρὸς τὴν μέσην, ἀλλὰ τὰ ῥῆα, καὶ ὡς εἶπας,

ἐν μόντοι πῶ βίω τὰ τρία, ὅλον ᾗ δρᾷμα δέ. τὰ
 γὰρ τέλειον, ἐκένθ' οὐρίζει. ὁ πότε μὲν φησὶ συγ-
 κρίσεως, νῦν δὲ φησὶ ἀφελύσεως αἴτιος,
 σὺν δὲ ἀναίπθ' ἀμφοτέρω.
 ἀπιδι οὖν ἰλεως. καὶ
 γὰρ ὁ ἀφελύων,
 ἰλεως.